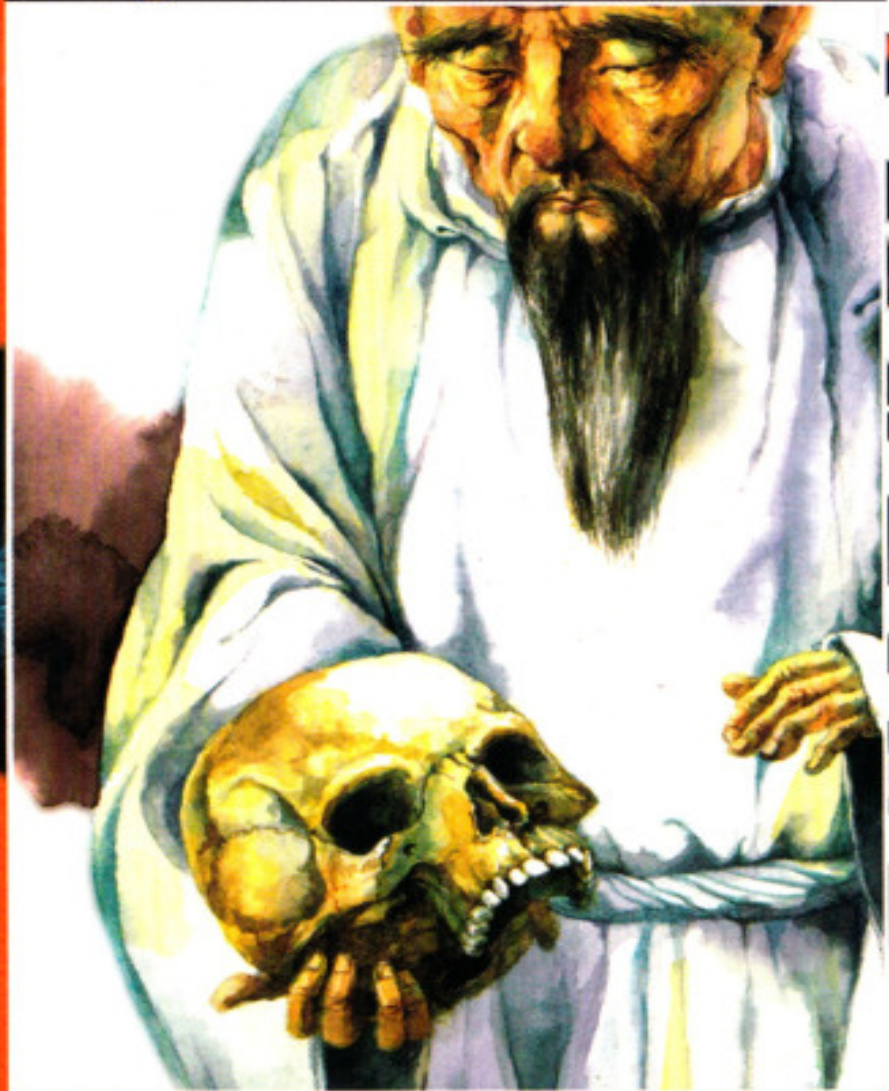

Лора Джо Роуланд

триумф

Мейреки

Криминалните разследвания
на самурая Сано Ичиро

САГАТЪТ
НА
САМУРАЯ
САНО ИЧИРО

ЛОРА ДЖО РОУЛАНД МЕЙРЕКИ

Превод: Жана Тотева

chitanka.info

Япония, 1700 г., Едо

В една свирепа и бурна нощ край хълмовете на Едо стар шинтоистки монах открива човешки череп. Намерените в близост мечове дават основание на Сано Ичиро, дворцовия управител, да заключи, че се касае за убийство на дете от клана Токугава. Следите водят до няколко заподозрени, сред които е и майката на Сано. А ситуацията, в която той попада, е доста удобна за неговите врагове — дали не е настъпил моментът, в който ще нанесат фаталния си удар...

*На всички читатели, които подкрепят тази поредица.
Вие си знаете кои сте.*

ЕДО, ПЕРИОД ГЕНРОКУ^[1],

ГОДИНА XIII, МЕСЕЦ II

(ТОЕСТ ТОКИО, МАРТ 1700)

[1] Септември 1688 — март 1704 г. — Бел.прев. ↑

ПРОЛОГ

Свирепа буря бръснеше хълмовете край Едо^[1]. Светкавица раздра сивото небе, озари го за миг с ярките си, бели лъчи и отекна с гръм в далечината. Един шинтоистки^[2] монах бързаше по горската пътека. Той притискаше черната шапка към главата си и се олюляваше под силния напор на вятъра. Бялата му роба плющеше и се развяваше като криле на лебед в безумен полет. Прах и листа се вихреха около него като циклон, който жилеше лицето му и го ослепяваше. Той се запрепъва по-бързо по хълма, нагоре към храма, където можеше да намери подслон.

Дърветата се огъваха, клоните им скърцаха и се превиваха. Неистовата сила на виещия вятър събори свещеника на земята. Докато се опитваше да се изправи на краката си, чу злокобен трясък, сякаш светът се разцепи. Вдигна глава и видя един огромен, мъртъв дъб да лети към него. Уродливите голи клони се протегнаха надолу като чудовищни ръце, за да го сграбчат, докато дървото се олюляваше и падаше. Масивният му ствол приличаше на черен таран, предназначен да убива. Свещеникът скри глава с ръцете си и запищя.

Дървото се сгромоляса с глух тътен, който сякаш разтърси света. Клоните сграбчиха свещеника и го впримчиха в мрежата си. Беше зашеметен, но по чудо — жив. Яростта на бурята постепенно затихна. Той се измъкна от сплетените клони и видя, че тежкото дърво лежи непосредствено до него. Боговете бяха пощадили живота му.

Замаян, свещеникът тръгна отново нагоре по хълма, като зяпаше с удивление падналия ствол на дървото. Корените се бяха изтръгнали от земята и бяха оставили зееща дупка в гората край пътеката. Нещо в буците пръст, точно под повърхността, до ръба на дупката привлече вниманието на свещеника.

Беше объл, подобен на малък пъпеш предмет, покафенял от калната земя. Свещеникът приклепна, за да го проучи по-отблизо, и отскочи ужасено. Дълбоки дупки на очни кухини се блещеха срещу него, оголени зъби му се хилеха зловещо. Беше човешки череп.

[1] Старото име на Токио. През 1603 г. става център на властта на средновековното феодално правителство (бакуфу) на Япония. — Бел.прев. ↑

[2] Шинтоизмът е бил официална държавна религия на Япония — политеистичен култ към ками — духовете, сред които се откроява Богинята на слънцето Аматерасу. — Бел.прев. ↑

1. ГЛАВА

Господарката Рейко рядко излизаше сама от дома си — и никога без цяла армия, която да я охранява. През последните месеци враждата между съпруга ѝ — дворцовия управител Сано, и неговия съперник владетеля Мацудайра се беше изострила до краен предел. Въоръжените им отряди вдигаха шумни разпри по улиците на Едо, изгарящи от желание да влязат в открита битка. Никой не бе в безопасност; всеки можеше да стане жертва на насилие. Пътувайки през града в паланкина си, Рейко надзърна през капаците на прозорците му. Войниците от конната ѝ стража скриваха от погледа ѝ високите стени и вратите на именията в административния район. Всичко, което можеше да види, бяха бронираните им крака, поклащащи се на хълбоците на конете. Те се движеха в крак с пешаците от свитата ѝ, която наброяваше петдесетима въоръжени мъже. Рейко се облегна на възглавниците и въздъхна.

Нито гледката на градския колорит и навалищата, нито пролетният въздух бяха достъпни за нея. И все пак тези предохранителни мерки бяха жизненонеобходимы. Миналата зима владетелят Мацудайра беше отвлякъл сина на Сано и Рейко — Масахиро, тогава на осем години, и го бе изпратил далеч на север, в Езогашима. Знаейки, че тя може да бъде следващата мишена, Рейко напускаше имението на Сано в замъка Едо само при най-сериозни и извънредни поводи.

Беше починала леля ѝ и макар да не бяха много близки, жената беше проявявала доброта към Рейко в детството ѝ. Това обстоятелство, заедно със семейния дълг, я бе принудило да рискува и да предприеме настоящото опасно пътуване извън сигурните стени на дома си, за да присъства на погребението. Но ето че процесията изведнъж забави ход. Войниците от предната линия наредиха: „Махайте се от пътя!“.

Тя се осмели да откряне едва — едва капаците на прозорчето и установи, че някаква каруца с дървен материал, теглена от два вола, е блокирала пресечката на улицата. Тези каруци бяха собственост на

правителството и представляваха единственото позволено превозно средство на колела в цяла Япония. Принудата всеки да пътува на кон или пеша предотвратяваше опасността от придвижване на големи въоръжени отряди и от избухване на бунтове и метежи — поне на теория. Войниците зад носилката ѝ извикаха на другарите си:

— Продължавайте да вървите, не спирайте!

— Махнете веднага каруцата от пътя, или ще умрете! — изкрещяха телохранителите от авангарда.

В този миг рязък, тъп звук се чу от покрива на паланкина, сякаш нещо тежко се стовари отгоре му. Рейко затаи дъх, а носачите ѝ се олюляха под напора на внезапната допълнителна тежест. Един от тях извика:

— Има човек на покрива!

Мъжът сигурно бе скочил от някоя оградна стена. Докато стражите ѝ викаха и се блъскаха покрай паланкина ѝ, тя почувства ново разтърсване — явно още един нападател се бе присъединил към първия.

— Засада! — закрещяха телохранителите ѝ.

Вратата на паланкина се отвори с трясък. Рейко запищя. Нападателяте ѝ, двама млади самураи, захапали ножове, скочиха от покрива на носилката при нея. Докато вадеше кинжала, който носеше винаги със себе си в ножница, привързана с ремъци за мишницата ѝ и скрита под ръкава ѝ, те се вмъкнаха в паланкина и преместиха ножовете от зъбите в ръцете си.

— Помощ! — извика Рейко, сви се в ъгъла на носилката и замахна с кинжала си срещу нападателите.

Острието успя да пореже ръцете им. Но това явно не ги стресна. Озверелите им очи свирепо искряха, докато замахваха срещу нея. Рейко зърна гербовете, щамповани на кимоната им. Бяха от хората на Мацудайра, без съмнение. Тя яростно се бореше, за да парира ударите на ножовете им. Един от тях одраска лицето ѝ. Отвън дрънчаха мечове, стражата ѝ се сражаваше с останалите войници на Мацудайра, които участваха в атаката. Телата им се блъскаха в паланкина, конете цвилеха, битката се ожесточаваше.

— Обръщайте! — извика капитанът на охраната ѝ. — Тръгвайте обратно към замъка! Някой да разкара тези гадове от господарката Рейко!

Рейко дочу как главният ѝ телохранител, лейтенант Асукай, извика името ѝ. Докато нападателите притискаха раменете ѝ, а тя ги риташе, той се пхна в паланкина и успя да хване единия от тях. Паланкинът рязко обърна посоката си. Носачите се впуснаха в бяг.

Лейтенант Асукай измъкна мъжа навън. Те се претърколиха през глава на улицата под галопиращите копита на конете и краката на биещите се войници.

Нападателят, който бе останал вътре, продължи да се нахвърля върху Рейко. Сграбчи китката ѝ и хвана кинжала ѝ. Тежестта му я обездвижи. Тя отчаяно се мятеше и съпротивяваше, като го удряше със свободната си ръка. Острието на ножа му се насочи към гърлото ѝ. Рейко видя ужасеното си лице, отразено в блестящата стомана.

— Дръжте се, господарке Рейко, идвам! — извика лейтенант Асукай.

Той сграбчи краката на нападателя ѝ. Рейко докопа лицето на мъжа и впи пръсти в очите му. Той изпищя, пусна я и се надигна. Лейтенант Асукай го задърпа силно за краката и успя да го измъкне от паланкина.

С кървящи очи и с изваден нож, нападателят заскимтя в яките му ръце.

Рейко видя, че вратите на замъка Едо се показаха пред тях, обещавайки сигурно убежище. Замъкът бе неутрална територия в конфликта между Сано и владетеля Мацудайра по безмълвно и взаимно съгласие. И двамата живееха вътре — нито един от тях не искаше война пред собствения си праг. Часовите от караула гледаха смаяно как паланкинът на господарката Рейко лети към тях, а битката, която се води около него, го съпровожда като неуправляема жива серпентина.

— Пуснете ни вътре! — извика лейтенант Асукай, тичайки край Рейко.

Часовите отвориха огромната, обкована с желязо врата. Останали без дъх, залитайки от умора, носачите внесоха паланкина. Вратата с трясък се затвори.

Рейко въздъхна облекчено.

— Отървала си се на косъм! — каза Сано.

Той бе приседнал на пода до Рейко в тяхната лична спалня и мрачно гледаше как докторът маже с мехлем раната от порязването на

бузата ѝ. Първо отвличането на сина му, сега — засада на жена му. Владетелят Мацудайра бе отишъл прекалено далеч. Сано беше побеснял, яростта го задушаваше, кръвта кипеше и напираше в гърлото му.

Рейко съумя да стъкми една храбра усмивка.

— Това е само драскотина, добре съм наистина — каза тя.

Докторът привърши, вдигна медицинското си сандъче и си тръгна. Рейко се обърна към Масахиро, който беше коленичил до нея:

— Не изглеждам и наполовина толкова зле, колкото теб.

Деветгодишният Масахиро беше дотичал още при първата вест за атаката. Тренировъчното му бяло кимоно за бойни изкуства беше изцапано от боричкането и търкалянето по земята; по ръцете, краката и коленете му имаше рани и драскотини, с които не пропускаше да се поперчи. Избледняваща пурпурна подутина ограждаше лявото му око. След отвличането си той изучаваше бойните изкуства с настървена отдаденост, за да може да разчита на себе си за своята самозащита. Това вече не беше просто игра, в която беше добър, а въпрос на живот и смърт.

— Не се шегувай, мамо! — каза той. Тонът му беше сериозен, укорителен, като на възрастен. — Можеха да те убият.

Сано не искаше Масахиро да научи за атаката — предпочиташе да го предпази от проблемите на възрастните. Но Масахиро си имаше начин да научи какво се случва. С острия си слух и любопитния си нос той можеше да съперничи на всеки шпионин от правителствените тайни служби. Пък и беше съзрял твърде много по време на преживелиците си в Езогашима. Беше ги превъзмогнал благодарение на собствената си съобразителност и на куража си и с това си беше извоювал едно ново място в тяхното семейство. Сано погледна сина си със смесица от любов, гордост и печал.

Можеше да види Рейко във формата на очите на Масахиро, а себе си — в челюстите, но момчето беше със своя собствена, уникална самоличност и израстваше много бързо. Нямахше много място за детство в техния суров свят.

— Масахиро е прав — каза Сано на Рейко.

Момчето гордо се изпъчи, зарадвано от бащината си подкрепа. Сано си припомни колко се възхищаваше на своя баща, мъртъв от вече единадесет години, и как се опитваше да му подражава. Колко ли

време имаше, докато Масахиро разбере неговите недостатъци и престане да го боготвори?

— Не можеш да излезеш отново.

— Да — повтори и Масахиро. — Трябва да останеш у дома.

Рейко отвори уста, за да възрази, но после я затвори, слисана от авторитетното му поведение. Сано скри една безрадостна усмивка. Щеше да ѝ се наложи да свиква да има двама мъже, които да ѝ казват какво да прави. Този път тя отстъпи:

— Колко дълго?

Говореше така, сякаш не очакваше Сано да ѝ отговори и той не се и опита. Искаше му се поне да знае колко дълго ще продължи тази кръвна вражда с владетеля Мацудайра. Нещастията помрачи красивото ѝ лице.

— Какво смяташ да правиш?

— Ще се видя с Мацудайра — каза Сано.

— Ще му обявиш ли война? — попита Рейко.

Въздухът се изпълни с възбуда и напрежение, докато тя и Масахиро очакваха отговора на Сано. Те жадуваха за открита конфронтация и за окончателно решение също толкова, колкото и Сано. Но той знаеше шансовете си и си даваше сметка за неравенството на силите по-добре от тях двамата, затова отговори:

— Не.

По лицата им се изписа негодувание.

— Дори и след това, което Мацудайра направи на моя син? — каза Рейко.

— И на моята майка? — додаде Масахиро.

— Моментът не е подходящ да предизвиквам Мацудайра на битка — каза Сано. — Войските му са доста по-многочислени от моите.

Армията на Сано се бе свила драстично от миналата есен насам. Когато се прибра от Езогашима, откри, че е изгубил цели полкове по време на отсъствието си. Без Сано, който да поддържа дисциплината и е да повдига бойния им дух, Мацудайра лесно ги бе подмамил на своя страна. Именно това бе планът му, когато беше отвлякъл Масахиро, а Сано трябваше да замине за Езогашима, за да спасява сина си.

— И не мога да си позволя да започна война в близките месеци — добави той.

Сано беше изгубил ключови съюзници сред *даймио*^[1], феодалите, на чиято военна подкрепа беше разчитал преди.

— Не може да е толкова зле — каза Рейко. — Все още имаш много съюзници — Тя назова няколко, всичките богати и влиятелни даймио, с големи армии. — Можеш да победиш.

— Хайде да обявим война! — лицето на Масахиро сияеше от устрем и от вяра в Сано. — Ти не се страхуваш от владетеля Мацудайра.

Сано се ужасяваше от деня, в който Масахиро би могъл да се усъмни в героизма му. Сега беше моментът да му даде урок, който щеше да е еднакво труден както за учителя, така и за ученика.

— Разбира се, че се страхувам — каза Сано, колкото и да не му се искаше да си признава, че изпитва страх. — Самурай, който не се страхува от опасен враг, не е герой, а глупак. — Все по-често и по-често чуваше думите на баща му да излизат от собствената му уста. — Истински храбрият самурай владее своя страх.

Нетърпелив, слушайки с половин ухо, Масахиро скочи и започна да крачи напред-назад — навик, който и Рейко имаше, когато беше развълнувана.

— Аз ще вляза в битката с теб. Заедно ще разгромим владетеля Мацудайра.

Сано се натъжи от горделивостта на въодушевения порив на сина си. Рейко слисано изгледа детето.

— Не можеш да воюваш. Нямах дори петнадесет години — каза му тя.

Петнадесет години бе възрастта, на която самурайските момчета официално се приемаха за мъже. Тогава кичурът, който Масахиро носеше завързан на темето си, щеше да бъде обръснат по време на церемонията по случай встъпването му в пълнолетие.

— Войната може да продължи и повече от шест години. След толкова той вече ще е навършил петнадесет — изтъкна Сано. — Войната, която завърши с възкачването на Токугава^[2] на власт, продължи почти век.

— Висок съм колкото повечето момчета на петнадесет — каза Масахиро, като се изпъна в пълния си ръст. — И съм по-добър боец.

— Освен това си и твърде скромнен — каза Рейко, скривайки зад сарказма страха си за него. Тя се обърна към Сано. — Добре, аз също

не искам война. — Тя определено бе загубила войнственото си настроение, като видя, че синът ѝ се е насочил към предната фронтова линия. — Но ако няма да обявяваш война на Мацудайра, защо ще се виждаш с него?

— За да предложи временно примирие. Да установя мир, ако мога.

Погледът на Рейко подсказваше красноречиво, че не ѝ се вярва в подобна перспектива.

— Искаш да кажеш, че ще го оставиш да се измъкне безнаказано от това, което направи?

— Той заслужава да бъде наказан! — стисна юмруци Масахиро.

— Но страната не заслужава — каза Сано. — Ако предприемем контранападение, накрая ще пламне война и ще пострада цяла Япония. Войната въвлича не само двамата владетели на върха, които се борят помежду си. Разпростре ли си извън Едо, градовете и селата навсякъде ще бъдат разрушени. Хиляди невинни ще загинат.

— Хич не ме е грижа! — инатливо каза Масахиро.

Той беше твърде млад, за да може да осъзнае реалните последствия от войната, помисли си Сано. Въпреки преждевременното си съзряване Масахиро си беше все още дете, с ограничени детски разбирания.

— Като заместник-командир на шогуна обаче мен трябва да ме е грижа — каза Сано. — Мой дълг е да пазя страната и хората. А когато наследиш моя пост, това ще бъде твой дълг.

Масахиро кимна, преливащ от гордост при мисълта, че един ден ще наследи своя баща. С надеждата, с, че ще може да задържи поста си достатъчно дълго, за да му го предаде, Сано стана и излезе.

Сано повика Хирата — негов първи васал, и детективите Маруме и Фукида, главните му лични телохранители и сътрудници. Придружени от един въоръжен отряд, те отидоха до обособения двор в замъка Едо, където живееха членовете на клана Токугава.

Мацудайра, братовчед на Токугава, обитаваше най-голямото имение. Отвън, покрай каменните стени и по наблюдателните кули, на равни разстояния един от друг, бяха разположени часови. Щом видяха

Сано да се приближава със своя отряд, ръцете им се стрелнаха като светкавици към мечовете.

— Искам да видя владетеля Мацудайра — каза Сано на четиримата стражи пред вратата.

— С цялото полагаемо се уважение, почитаеми дворцов управителю, проявявате голямо безочие с идването си тук. След това, което направихте днес! — каза началникът на охраната.

— След какво, което той е направил? — запита Хирата. — За какво говорите?

Забелязвайки озадаченото изражение на Сано и на неговите придружители, часовият злорадо се ухили:

— Изглежда и вие, и хората ви сте си загубили паметта, управителю Сано. Е, не се притеснявайте! Господарят Мацудайра ще запълни празнините.

Той изпрати един разсилен да съобщи на владетеля Мацудайра, че дворцовият управител е тук. Докато другите часови отвори вратата и ескортираха групата в имението, Сано размени тревожен поглед с Хирата, Маруме и Фукида. Това беше странно посрещане и не вещаеше нищо добро за тяхната мирна мисия.

Минаха през двора и пасажите, обградени от враждебни въоръжени войници. Ако не бе забраната за употреба на оръжие в рамките на замъка Едо, те щяха да нападнат Сано. Въздухът миришеше на барут.

Мацудайра го очакваше в приемната си зала. Обграден от две страни от куп телохранители, освен войниците, подредени покрай стените, той седеше на подиума^[3]. Позата му беше високомерна, изражението — на човек, готов да убива. Беше по-слаб и очевидно поостарял от времето, по което Сано бе тръгнал за Езогашима, само шест месеца по-рано. Усилията и напрежението покрай увеличаването на армията му и подмамването на нови съюзници, както и постоянните военни заговори, бяха издълбали нови бръчки върху суровото му лице. Пламъкът в очите му гореше така трескаво, сякаш всеки миг щеше да избухне.

— Какво, по дяволите, искаш? — запита той.

— Имам едно предложение към теб — каза Сано, макар ненавистта към врага му да се разгоря още по-яростно.

Не той беше започнал конфликта помежду им. В началото бе имал желание да работи съвместно с Мацудайра в служба на шогуна, техния господар. Мацудайра бе този, който искаше да стане шогун и виждаше в мощта и влиянието на Сано заплаха за своите апетити.

— Ще извиня сутрешната ти атака, ако се съ согласиш на примирие.

Веждите на владетеля Мацудайра се повдигнаха от изумление:

— Примирие? Ти да не си луд? Нямам нищо общо с нападението.

Вбесен от наглото отричане, Сано каза:

— Хората ти устройха засада на съпругата ми и се опитаха да я убият. Или си забравил, че си ги изпратил?

Владетелят Мацудайра изглеждаше колкото презрителен и надменен, толкова и объркан.

— Не съм го правил! — той насочи пръст срещу Сано. — *Ти* беше този, който изпрати *твоите хора* да убият моята съпруга.

Сано се сети какво бе споменал часовият и се ужаси.

— По-добре обясни какво се е случило — каза той.

— Преструваш се на невинен, а? — лицето на Мацудайра потъмня от гняв. — Предполагам, дошъл си да злорадстваш над това, което си сторил. Е, добре, ще ти покажа. Ела.

Той му махна с ръка, стана и с наперена стъпка излезе. Войниците му подбраха групата на Сано и я поведоха подире му в градината. Сред храстите на азалиите, окичени с яркочервени цветове, патрулираха многобройни групи. Все по-объркан, Сано следваше владетеля Мацудайра към центъра на имението му — група ниски постройки, свързани с покрити коридори. Една от тях бе полуразрушена; стените бяха разбити, керемиденият покрив беше рухнал. Руините бяха покрити с черни сажди. Сред тях се суетяха слуги, опитвайки се да разчистят бъркотията.

— Това са женските помещения — каза владетелят Мацудайра. — Жена ми беше вътре. Цялата е в изгаряния. Истинско чудо е, че не беше убита. Едната от компаньонките ѝ загина. — Той изгледа кръвнишки.

— Сано. — Не казвай, че вината не е твоя.

— Не е! — колкото искрено, толкова и разтревожено каза Сано.

— Стига вече лъжи! Двама от хората ти се промъкнаха в това имение и хвърлиха буркани с керосин, запушени с горящи парцали,

през прозорците. Войниците ми ги хванаха, докато се опитвах да избягам от експлозията. Убеди се сам.

Владетелят Мацудайра заведе Сано до едно одеяло, простряно на овъглената трева около руините.

Дръпна го и откри двама самураи, мъртви и окървавени.

— Не са от моите хора. Никога в живота си не съм ги виждал — Сано се обърна към Хирата, Маруме и останалите си придружители. Те също поклатиха глави.

— Имаш толкова много васали, че не познаваш поотделно всеки един, който работи за теб — каза владетелят Мацудайра. — Погледни гербовете на дрехите им! — Той посочи на Сано емблемата на летящия жерав. — Твои хора са, това е положението.

Сано не виждаше смисъл да спори, владетелят Мацудайра никога нямаше да му повярва.

— Е, аз също имам два трупа на войници, които моите хора хванаха и убиха, след като се опитаха да намушкат съпругата ми. Те пък носят твоя герб.

— Нямам нищо общо с това — възрази владетелят Мацудайра. — Каквито и проблеми да имам с теб, никога не бих нападнал жена ти. — Презрителният му тон подчертаваше, че подобно деяние е долно, страхливо, безчестно и е под неговото достойнство. — Сега за пръв път чувам за това.

Потресът и смайването му изглеждаха искрени.

Познато чувство на безпокойство се промъкна в Сано.

— Това не е първият път хора от твоята страна да бъдат нападани, без аз да имам пръст в това, както и мои хора да бъдат атакувани, а ти да твърдиш, че не си замесен.

През последните шест месеца отрядите на Сано неведнъж бяха ставали обект на засади и мишена на огнени бомби и снайперисти. Същото беше и с хората на Мацудайра. Атаките бяха зачестили, след като Сано се беше върнал от Езогашима. Всеки един от двамата съперници обвиняваше другия въз основа на конкретни улики, както и на наличието на мотиви. Но Сано знаеше, че той самият няма в какво да бъде обвиняван, беше готов да признае, че вероятно и Мацудайра не носи отговорност за случващото се.

— Нещо става — каза той.

Имаше някаква идея какво всъщност става, но тя все още бе недоказана. Макар че беше разследвал атаките, не бе открил никакви конкретни следи, които да отвеждат до човека, стоящ зад тях. Никога до този момент не бе споменавал съмненията си пред владетеля Мацудайра, тъй като единственото, което той щеше да си помисли беше, че Сано се опитва да го измами.

— Разбира се, че става нещо, и много добре знам какво е то! — каза владетелят Мацудайра. — Инсценирал си атака срещу самия себе си, за да ме изкараш злодей и да оправдаеш нападението срещу мен. Сега ти наруши протокола за ненасилие в рамките на замъка Едо! — Мацудайра сви юмруци и ги размаха яростно.

— О, небеса, та ти не се спираш пред нищо, за да ме унищожиш!

— И двамата трябва да прекратим този конфликт — каза Сано, макар да знаеше колко е безполезно да се надява, че ще успее да убеди владетеля Мацудайра. — Съгласи се на примирие. Тогава ще можем да стигнем до истината за тези нападения и да подготвим мирния си договор.

— Вземи си твоя мирен договор и си го заври отзад — изсъска владетелят Мацудайра. — А сега се махай! Напусни, преди аз да съм те изхвърлил.

Докато се гледаха настървено един друг, Сано усети, че войната, която се опитваше да предотврати, е на път да връхлети като торнадо. Чувството бе толкова ужасяващо и същевременно толкова освобождаващо! Когато се обърна да си върви заедно с хората си, Мацудайра го предупреди:

— И помни, че твоят дом също е мишена.

В този момент дотича един слуга.

— Извинете ме, но трябва да ви предам спешно съобщение.

— Какво има? — изрева владетелят Мацудайра.

— Шогунът иска да ви види, господарю. А също и дворцовия управител Сано. Незабавно!

[1] Крупни феодали, които са управлявали провинциите на Япония. — Бел.прев. ↑

[2] Кланът, от който императорът е избирал шогуна на Япония в този период. — Бел.прев. ↑

[3] В японската традиция с оглед на това, че всички седят на земята, а не на столове, подиумът е централно място в бита — седнали на земята на подиум се посрещат гостите, настанява се по-високопоставеното лице и пр. — Бел.прев. ↑

2. ГЛАВА

Шогунът прие Сано и владетеля Мацудайра в един от вътрешните дворове на замъка; въведоха ги през врата, използвана обикновено от слугите. Купища въглища, сено и дървени греди бяха струпани наоколо, а десетима лични телохранители бяха подредени в стегната редица край господаря си. До него стоеше Йоритомо, красив младеж и негов компаньон и любовник. Докато Сано, владетелят Мацудайра и придружителите им се покланяха ничком пред шогуна, младежът потриваше една в друга деликатните си ръце, а нежното му и изтънчено лице излъчваше възбуда.

— Случи се нещо, въъ, много важно — обяви шогунът.

Владетелят Мацудайра промърмори под носа си: „Сигурно е много важно наистина, за да те подмами навън, далеч от комфорта на покоите ти“.

Сано знаеше, че владетелят Мацудайра ненавижда подчиненото си положение спрямо шогуна и му завижда за това, че оглавява режима на клана Токугава. Той смяташе, че този пост трябва да принадлежи на него самия заради това, че е по-интелигентен и по-силен. Напрежението от алчните му домогвания до властта подлагаше на изпитание търпението му да играе втора цигулка и да раболепничи пред шогуна. Напоследък той едва смогваше да овладява и прикрива презрението си.

— Какво се е случило, Ваше Превъзходителство? — запита Сано.

— Дано да е нещо, заради което си е струвало да бъда довлечен тук — промърмори владетелят Мацудайра.

— Имаше, въъ, голяма буря на хълмовете до храма Инари тази сутрин — каза шогунът. — Съборила е едно огромно дърво.

— И защо трябва да ни е грижа за това? — прекъсна го владетелят Мацудайра. — Ако има нещо съществено в тази история, да вървим направо към него.

Шогунът присви очи към братовчед си. Сано бе забелязал, че напоследък той изглежда по-нервен и притеснен от обикновено, сякаш усещаше, че нещо не е наред. Шогунът всъщност не знаеше, че владетелят Мацудайра контролира Япония, че Сано е негов съперник и че отношенията помежду им са на ръба на войната. Никой не му го беше казвал, а той беше поразително ненаблюдателен. Освен това Сано и владетелят Мацудайра бяха наложили пълна конспирация в цялата страна, защото, ако шогунът научеше нещо, последствията щяха да сринат и без друго съмнителното равновесие във властта. Но макар и да не знаеше какво се случва, сигурно предусещаше, че братовчед му е потенциален източник на проблеми.

— Когато дървото паднало, корените му, тъъ, били изтръгнати от земята — шогунът говореше бавно, дразнейки нарочно владетеля Мацудайра. — В дупката под него имало скелет. Бил е погребан до дървото, в необозначен гроб — той драматично посочи към телохранителите си. — И ето, сега е ей там.

Телохранителите се разделиха и откриха голям метален сандък. Шогунът застана колкото е възможно по-далече — да не би смъртта да го зарази. Йоритомо седеше скромно и безмълвно, като се стараеше да не привлича вниманието към себе си. Сано разбираше защо. Йоритомо беше син на бившия низвергнат и прокуден дворецов управител Янагисава. Макар че владетелят Мацудайра бе заточил баща му и цялата му фамилия, Йоритомо остана в Едо, защото шогунът бе настоял да го запази при себе си. Неговата любов го предпазваше от Мацудайра, който искаше да елиминира всеки, свързан с някогашния му враг и съперник, но младежът се стараеше да не го предизвиква с нищо.

Сано и владетелят Мацудайра изненадано се вторачиха в сандъка.

— Защо сте толкова загрижен за някакъв стар скелет, почитаеми братовчедо? — Мацудайра подсили почтителността в тона си. — Той най-вероятно е на някой поклонник, който се е разболял и е умрял до храма преди много, много години.

— Не е! — триумфиращо каза шогунът. — Аз знам чий е.

— Как, ако гробът е бил необозначен?

Шогунът махна към един от телохранителите си, който пристъпи, държейки тънък и дълъг, увит в плат, вързоп. Войникът го

разви и пред очите им се откриха два меча. Сано прецени, че са малко по-дълги от тези, които бе дал на Масахиро. Бяха принадлежали на дете.

— Мечовете бяха заровени в близост до трупа — каза шогунът.
— Виждате ли йероглифите по тях?

Сано разчете йероглифите, които проблясваха в злато под ръждата: „Токугава Тадатоши“. Той се обърна изненадано към шогуна.

— Бил е от вашия клан.

— Да. Знаете ли кой бе той? — попита шогунът с изражение на дете, което си играе на гатанки.

Родословното дърво на клана Токугава беше огромно, с много разклонения. Преди Сано да се сети, владетелят Мацудайра каза:

— Беше ваш втори братовчед, Ваше Превъзходителство.

— Точно така — каза шогунът и изръкопляска.

Владетелят Мацудайра хвърли на Сано една усмивка, с която искаше да го подразни, че е спечелил точка в съревнованието за благоволенieto на шогуна. Който загубеше това благоволение, можеше да бъде изхвърлен от двореца, изпратен в изгнание и дори екзекутиран. Шогунът все още имаше тази власт.

— Тадатоши изчезна, когато беше на четиринадесет години — припомни владетелят Мацудайра. — През трета година на Мейреки^[1], на осемнадесетия ден от първия месец.

— Денят, в който е започнал Големият пожар на кимоното с дългите ръкави — каза Сано.

— Добре, добре, почитаемият дворцов управител си е научил урока за датите.

Всеки знаеше тази кошмарна дата отпреди четиридесет и три години. Никой не можеше да забрави онзи пожар, най-голямата катастрофа и трагедия на Япония.

Големият пожар на кимоното с дългите ръкави дължеше името си на своята първопричина. Легендата сочеше, че девойка на име Кику се влюбила в един паж и си направила кимоно с дълги ръкави, като за неомъжена девойка, от плат, което да подхожда на дрехите на момчето. Но Кику умряла внезапно и на погребението ѝ кимоното било поставено върху ковчега ѝ. След това кимоното било предадено на друга девойка, Хана. Тя умряла година по-късно и кимоното било поставено и върху нейния ковчег. Същата участ сполетяла и друга

девойка, Тацу. Семействата на момичетата решили, че кимоното носи лош късмет и трябва да бъде изгорено на церемония в храма Хонмио. Когато свещеникът го запалил, то лумнало в пламъци, които мигом подпалили целия храм. После огънят се разпрострял и обхванал и града. Накрая около две трети от Едо били опожарени до основи.

— Аз помня Големия пожар — скръбно каза шогунът. — Беше ужасно, ужасно. Бях на единадесет години. Семейството ми потърси убежище в западната част на замъка. Видяхме как останалата част от него изгоря. Бях толкова изплашен!

Сано бе роден две години след Големия пожар. Познанията му за него се изчерпваха с това, което бе чел в разни документи и което бе чувал от хората — но не и от своите родители. Те не обичаха да говорят за онези времена.

— Смяташе се, че Тадатоши е загинал в пожара — каза владетелят Мацудайра.

— Над сто хиляди са намерили гибелта си тогава — припомни Сано. — Броят на жертвите е надхвърлил десет процента от населението на Едо.

— Винаги съм се чудил къде изчезна — каза шогунът.

— Сега вече знаем. Но как, въъ, се е стигнало дотам, че да бъде заровен до храма?

Сано се замисли за уединеното място, за необозначения гроб, за изчезването на детето.

— Намирисва на нещо гнило! — каза той.

— Наистина ли? — шогунът зяпна от изумление и очите му се разшириха от страх. — Не бях помислил за това.

— Всеки друг би си го помислил, но не и ти — промърмори си владетелят Мацудайра.

Шогунът хвърли кос поглед на Мацудайра и се намръщи:

— Е, бих искал да разбера какво точно се е случило на Тадатоши. Управителю Сано, възлагам на теб да го установиш.

Сано очакваше това още от момента, в който разбра коя бе самоличността на открития скелет. Обхванаха го противоречиви чувства. От една страна, нетърпение да се захване с разрешаването на нова мистерия, шанс да търси и разкрива истината. Детективската работа бе неговото призвание и той силно усещаше липсата на старата си работа като *сосакан сама* на шогуна — неговия най-почитаем

следовател на събития, ситуации и хора. Духът му копнееше да се измъкне от напрежението, на което го подлагаше участието му в управлението на правителството, затънало до шия в политически интриги. Но същевременно изпитваше и чист, абсолютен страх.

Не разполагаше с време за провеждане на разследвания. Не и сега, когато се бореше за оцеляване! Не и когато трябваше да спасява страната от гражданска война! Търсенето на истината за една толкова отдавнашна смърт би било самоубийство.

И владетелят Мацудайра много добре знаеше това. Той изглеждаше така, сякаш току-що е получил чудотворен дар. Изтерзаното му от грижи лице се отпусна в усмивка колкото грозна, толкова и доволна.

— Това е великолепно идея, почитаеми братовчедо. Можем да разчитаме на дворцовия управител Сано да установи фактите — каза той.

Шогунът засия от одобрението на братовчед си, от когото изпитваше постоянен страх. Сано си представи какви удари ще му нанесе Мацудайра, докато е зает с разследването. Лицата на хората му отразяваха собствения му смут. Хирата пристъпи напред.

— Ваше Превъзходителство, разследването на смъртта на Тадатоши е в кръга на моите задължения — каза той. Беше повишен на поста *сосакан сама*, когато Сано стана дворцов управител. — Ще се радвам да го направя за вас.

— Ъ? — присви очи шогунът, като явно не можа веднага да си спомни кой точно говореше. — Хирата сан?

Сано трябваше да си признае, че Хирата доста се е променил от времето, по което шогунът го бе видял за пръв път. По-голямата част от последните пет години той беше прекарал далеч от Едо, отдаден на изучаването на тайните бойни изкуства. Суровите практики бяха стопили излишната плът от тялото му, а невинното му, почти момчешко лице бе станало сериозно и мъдро. Осакатен някога от раняване в крака по време на изпълнение на дълга си, той се бе превърнал в невероятен боец. Но репутацията му пред двора бе пострадала от отсъствието му.

— Почти ви бях забравил — каза шогунът. — Вие, ъъ, почти не бяхте тук. — Тонът му стана сприхав и кисел. — Можете да помагате на дворцовия управител Сано в разследването на този казус.

Изключително важно е той да бъде поверен изцяло на някой, който би могъл, въъ — той размаха ръце като криле на птица, — да полети отново.

Смъртта на родственик на Токугава беше твърде важна, дори и след като са изминали четиридесет и три години, за да си позволи Сано да се дърпа от разследването, макар за самия него да не можеше да се намери по-лош момент за подобна задача.

— За мен е чест да ви служа, Ваше Превъзходителство — каза Сано.

Чувстваше вълнението, което бе усещал някога при започването на всеки нов случай — то винаги го обхващаше, още от първия път, който беше преди единадесет години, и сега го връхлетя мигновено. Той си припомни кой беше преди — скромн ронин^[2], възпитател и учител по бойни изкуства, който неохотно бе станал полицейски началник. Онзи мъж не би повярвал, че някога ще се издигне чак до заместник-главнокомандващ на шогуната и даже ще се бори за контрол върху режима на Токугава. Онзи, първият случай бе повратна точка за Сано. Имаше предчувствието, че и този казус сега ще се окаже също толкова решаващ и ще бъде кулминационната точка на неговия път.

— Искам ежедневен доклад за напредъка на разследването — каза шогунът. — Каква ще бъде вашата, въъ, първа стъпка?

— Ще установя причината за смъртта на Тадатоши — каза Сано.

— И как възнамерявате да направите това, когато всичко, което е останало от него, е само един скелет? — иронично каза владетелят Мацудайра, изпитвайки истинска наслада от трудността на задачата, поставена пред Сано.

— Ще проуча изчезването му. Проследяването на движението му може да ме отведе до отговора.

Сано щеше да направи и това, но си имаше друг метод наум, който нямаше намерение да им споменава.

— А ако не се получи? — попита владетелят Мацудайра.

Без да му обръща внимание, Сано се обърна към шогуната.

— Какво възнамерявате да правите със скелета? — попита го той.

Шогунът прехапа устни:

Не мога да го държа тук.

Той изгледа сандъка така, сякаш се страхуваше, че може да зарази целия замък.

— Предлагам да бъде закаран във вашия семеен мавзолей в храма Каней — намеси се Хирата.

— Тъъ, чудесна идея! — каза облекчено шогунът.

— Аз ще се заема с това — предложи сосакан сама.

Сано беше наясно, че Хирата ще трябва да прекара скелета по дълъг път до мавзолея и ще му се наложи да спира по пътя.

— Ако ме извините, Ваше Превъзходителство, ще се заема веднага с разследването — каза той. Колкото по-бързо започнеш, толкова по-бързо щеше да привърши. Дано целият му свят не се сринеше междувременно, мислеше си Сано.

Когато си тръгваше заедно със свитата си, той улови погледа на Йоритомо. Младежът го гледаше със странна смесица от симпатия и извинение.

— Късмет, управителю! — с глас, изпълнен със зле прикрито ликуване извика Мацудайра.

[1] През 1657 г. по време на големия пожар Мейреки загиват над 100 000 души, което поставя това природно бедствие като най-смъртоносния пожар в историята на човечеството. — Бел.ред. ↑

[2] Названието означава човек-вълна, защото животът на ронина бил непостоянен като морска вълна. Ронин е феодал, който е останал без господар — защото той е загинал, или защото е загубил покровителството му. — Бел.прев. ↑

3. ГЛАВА

След като Сано излезе, Рейко се опита да си почине, но не можа, защото отново и отново преживяваше нападението. Сърцето ѝ подскачаше от паниката, която се връщаше и я заливаше на вълни. Имаше чувството, че стените на къщата я притискат. Усещаше се като хваната в капан, като животно в клетка. Днешното пътешествие извън крепостта щеше да бъде последното в близкото бъдеще.

Дочу, че децата се смеят отвън и излезе на верандата. Малката ѝ дъщеря щапукаше из градината и се бе навела да изследва нещо в тревата. Слънцето блестеше върху лъскавото черно кокче, в което бе прибрана косата на Акико. Тя приличаше на цвете в розовото си кимono. Рейко се усмихна, слезе по стълбите и се запъти към детето.

— Какво намери, Акико? — извика ѝ тя.

Акико вдигна поглед. Усмивката ѝ се стопи, щом видя Рейко. Тя се изправи, скръсти ръце зад гърба си и застина неподвижно, сякаш се страхуваше, че майка ѝ може да я нарани. Сърцето на Рейко се сви, защото докато спасяваше сина си в Езогашима, беше загубила дъщеря си.

Замина за Езогашима, когато Акико беше на една година. Когато след почти три месеца се бе върнала у дома след дългото и изтощително отсъствие, Акико я бе забравила. Когато Рейко се опитваше да я гушне, детето пищеше и плачеше. Сега, след още три месеца, то все още беше отчуждено. Понякога Рейко се питаше дали Акико не си е мислила, че майка ѝ я е изоставила и сега я наказва заради това. Каквото и да бе обяснението, връзката между майката и детето бе разстроена, ако не и завинаги прекъсната.

— Ела тук — повика я Рейко и разтвори широко ръце.

Но Акико отстъпи. Едно малко момиченце и още по-малко момченце дотичаха откъм къщата. Зад тях бавно пристъпяше Мидори, тяхната майка, съпруга на Хирата и много добра приятелка на Рейко. Акико изтича до Мидори и прегърна коленете ѝ. Болката в сърцето на Рейко запулсира още по-силно.

Мидори се беше грижила за Акико, докато Рейко отсъстваше, и сега детето се държеше така, сякаш тя е нейна майка, а децата ѝ — нейни брат и сестра. Рейко разбираше защо дъщеря ѝ предпочита тях. Мидори беше жизнерадостна и мила и изцяло отдадена на децата. Момченцето и момиченцето ѝ бяха приели Акико като домашен любимец. За разлика от тях Сано и Рейко, напротив, бяха потънали в грижите и тревогите си. Рейко бе избрала да спаси Масахиро, вместо да остане с Акико. Сано излизаше много рано от вкъщи и се прибираще твърде късно през нощта, за да може да види дъщеря си, преди да е заспала. Масахиро беше твърде зает с уроците си по бойни изкуства, за да има време да играе със сестричката си. Акико се бе привързала към други хора, които я караха да се чувства желана и обичана.

— Иди при майка си — каза ѝ Мидори, като отправи извинителен поглед към Рейко.

— Не! — Гласът на Акико се извиси в ридание. Тя се вкопчи по-здраво в Мидори.

— Тогава върви да си играеш.

Акико се успокои и хукна с другите две деца. Докато се забавляваха да хвърлят камъчета в езерото, Мидори с разкаяние прошепна:

— Съжалявам, Рейко сан. Но тя ще го изживее. Просто ѝ дай време.

Рейко отвърна поглед, примигна и въздъхна дълбоко.

— Току-що чух какво ти се е случило — каза Мидори. — Добре ли си?

— Да — отвърна Рейко.

Но положението бе по-сериозно от драскотината по бузата ѝ. През цялото време докато траеше враждата, по време на всички проблеми с владетеля Мацудайра, които продължаваха вече над пет години.

Рейко се опитваше да бъде силна заради Сано и да не се оплаква. Сега обаче се поддаде на изкушението да облекчи болката си пред Мидори.

— Не знам колко още ще мога да издържа — каза ѝ тя.

Някога беше необичайно надарена жена. Баща ѝ, съдията Уеда, я бе възпитал като момче — като сина, който никога не бе имал, и ѝ бе

подсигурил класическо образование и обучение в бойните изкуства: все неща, които бяха запазена територия за мъжете. Тя често го наблюдаваше, когато водеше процеси в съдебната зала, и се бе запалила по детективската работа.

По-късно започна да помага на Сано в неговите разследвания и храбро се изправяше срещу какви ли не опасности, дори срещу убийци. Но онези дни бяха в миналото.

— Чувствам се толкова безпомощна. Не мога да направя нищо, без проблемите на съпруга ми да ме настигнат. Не мога дори да напусна дома си, защото това е единственото място, в което съм в безопасност.

В този миг Рейко забеляза, че Мидори я гледа с изражение, което вещае лоши новини.

— Какво има?

— Не си ли чула? Имението на владетеля Мацудайра е било опожарено тази сутрин. Новината е плъзнала из целия замък — каза Мидори и накратко ѝ обясни, че Мацудайра е обвинил Сано.

Дъхът на Рейко секна от ужас.

— Точно когато си мислех, че по-лошо не може да стане!

Тя знаеше, че Сано не е поръчал атаката, но владетелят Мацудайра нямаше да приеме истината.

— Той сигурно ще иска да ни отмъсти с нещо подобно!

Тя се загледа в бамбуковата ограда на женските помещения. Зад нея бяха каменните стени, които ограждаха имението от всички страни, и наблюдателните кули на охраната, извисили снага над дърветата към синьото небе. Но нито укрепленията, нито армията на Сано можеха да успокоят Рейко. Имението на Мацудайра бе не по-малко обезопасено от тяхното собствено. Атаката доказваше, че никакви предохранителни мерки не са в състояние да гарантират, че тя, Сано и техните деца ще останат невредими. Рейко сякаш усещаше как злият повей от лошите намерения на Мацудайра прониква през пролуките и под вратите и застрашава семейството ѝ.

— Не се тревожи — каза ѝ Мидори. — Грижите ще отминат. Всичко ще се нареди.

Рейко не беше в състояние да ѝ повярва.

— Вече нито едно място не е безопасно!

Твърдо решена да вземе мерки, тя извика на един минаващ наблизо слуга:

— Иди и доведи лейтенант Асукай.

Той скоро се появи.

— Искали сте да говорите с мен, господарке Рейко?

Лицето му бе ожулено, посиняло от контузиите, а раните, нанесени от мечовете на нападателите по ръцете му, бяха превързани.

— Да. Ела с мен.

Тя поведе Асукай през градината. На малко възвишение имаше павилион с тръстиков покрив, поставен на дървени пилони. Рейко и Асукай влязоха и седнаха на скамейката вътре. Оттук тя можеше да държи под око децата, но те не можеха да чуят тревожните проблеми, които щеше да обсъжда с телохранителя си.

— Трябва да ти благодаря за това, че ми спаси живота — каза му тя.

— Не е необходимо — отвърна й Асукай. — Това ми е работата.

Рейко се загледа замислено в хубавото му, сериозно лице. Той й беше по-близък от всички други мъже, с изключение на Сано и на баща й, но тя прекарваше с него повече време, отколкото с тях. Беше й телохранител от няколко години и й помагаше и в разследванията, които тя правеше за Сано или за самата себе си. При други обстоятелства отношенията им щяха да предизвикат неизбежни клюки, но беше всеизвестно, че Асукай предпочита мъжете пред жените. Рейко се отнасяше с него като с приятел. Освен това тя му вярваше повече, отколкото на всеки друг, освен на Сано.

— Нуждая се от помощта ти — каза Рейко.

— Разбира се. Ще направя всичко за вас. Някое ново разследване? — попита Асукай. Гласът му звучеше развълнувано, защото нейните проекти често водеха до интересни приключения.

— Нещо от този род — каза Рейко. — Нужно ми е да откриеш всичко, което можеш, за работите на владетеля Мацудайра, особено дали има планове да ни нападне и какво включват тези планове. Питай всеки, когото познаваш. Ослушвай се за слухове.

Асукай се замисли.

— Дворцовият управител Сано има шпиони както около, така и вътре в имението на владетеля Мацудайра. Няма ли те да научат за евентуален заговор преди мен?

— Опасявам се, че може да пропуснат нещо.

— Добре. Познавам няколко души, които са на служба при владетеля Мацудайра. — Асукай произхождаше от голяма фамилия с широки връзки; освен това беше популярен и имаше много приятели. — Не е лесно да работиш за човек като него. Поставен е под голямо напрежение и си го изкарва на хората около себе си. Може би познатите ми ще проявят охота да предадат информация за него, срещу съответната цена.

— Парите не са проблем — каза Рейко. — Ще ти дам колкото е нужно.

Сано я оставяше да харчи колкото иска и макар според обичая да не бе прието жените да разполагат с пари в брой, ковчезникът му имаше нареждането да ѝ дава каквото е необходимо, когато имаше разходи.

Асукай се изправи и каза:

— Започвам. Бъдете сигурна, че дори само да се е изкашля Мацудайра, вие ще научите.

Докато следобедът поляка се изнизваше и отстъпваше мястото си на вечерта, три групи самураи на коне тръгнаха от замъка Едо.

Едната потегли от главната врата. Двадесет войници, изложили на показ герба на летящия жерав върху флагове, привързани на гърбовете им, придружаваха Сано. Визьорите на рогатите им метални шлемове и скриваха лицата им. Те се придвижваха по широкия булевард в квартала на *даймио*.

Втората група приличаше на първата и излезе от страничната врата. Войниците в нея бяха повече и ескортираха още един Сано по посока на търговския квартал Нихонбаши.

Третата група се състоеше само от трима обикновени войници с най-нисък чин. Бяха облечени в памучни кимона и кожени ризници, украсени с трилистна ружа — герба на Токугава, а на главите им имаше прости шлемове. Те излязоха от вратата за прислугата. Докато първите две групи следваха открито своя път, истинският Сано пътуваше инкогнито с детективите Маруме и Фукида. Другите имаха задачата да отвлекат вниманието от неговата секретна мисия.

Междувременно Хирата яздеше, придружен от своите войници, към храма Каней. Те ескортираха четирима носачи с носилка. На нея се поклащаше сандъкът, в който скелетът на Токугава Тадатоши бе пътувал от своя гроб до замъка. По същото време двама хамали, облечени само с набедрени препаски, с коси, прибрани с прости ленти, носеха едно буре точно в обратната посока.

Хамалите тежко пристъпяха през бедняшкия квартал Кодемачо. Вятърът размиташе боклуци по криволичещите улички и завихряше към небето пушека от външните огнища и сиромашките огньове, стъкнати пред мизерни, окаяни коптори. Залязващото слънце блестеше в розови нюанси във водата на откритите, вонящи канали. Хамалите заобиколиха струпаните на купчини боклуци на бунището и мудно се затъртриха по паянтовия дървен мост над канала, служещ за предпазен ров на затвора на Едо — мрачна крепост, чиито островърхи покриви се криеха зад високите, обрасли с мъх стени, по които се издигаха множество наблюдателни кули. При обкованата с желязо врата хамалите спряха и извикаха на часовите в караулното помещение: „Доставка за доктор Ито!“.

Малко след като хамалите внесоха бурето в затвора, Сано, Маруме и Фукида пристигнаха, уверени, че никой не ги е проследил от замъка Едо. Всички шпиони, пратени да следят движението на Сано, трябваше да са тръгнали след неговите имитатори. Когато тримата стигнаха до караула пред вратата, детектив Маруме, як и весел мъжага, се провикна:

— Пуснете ни да влезем!

Стражите видяха герба на Токугава по дрехите им и се подчиниха без никакви въпроси. Те минаха през затворническия плац, без да бъдат разпознати и проверени от стражата. Влязоха в малък вътрешен двор с бамбукова ограда и слязоха от конете. Там бе разположена ниска постройка; хоросанът по стените ѝ бе напукан и олющен, на прозорците имаше решетки, а сламеният ѝ покрив бе в окаяно състояние. Това беше моргата на Едо, мястото, в което докарваха жертвите на наводнения, пожари, земетресения и престъпления. Хамалите — всъщност войници от корпуса на детектив Хирата, седяха на земята около бурето, което бяха поставили в краката на доктор Ито.

С гъстата си бяла коса и високата си, стройна фигура, облечен в традиционната синя лекарска куртка, доктор Ито не изглеждаше по-различно от последния път, когато Сано го бе видял, преди почти пет години, макар че вече би трябвало да бе прехвърлил осемдесетте. Като видя Сано, изненада и удоволствие преобрази суровото му лице.

— Сано *сан!* Ти ли ми изпрати този дар?

Те размениха поклони и Сано му отговори:

— Да. Дошъл съм да те помоля за експертната ти оценка.

Навремето прочут лекар, доктор Ито бе загубил професията си, семейството си, мястото си в обществото и дори свободата си, след като бе хванат да изнася научна информация от холандски търговци и да извършва медицински експерименти. Обичайното наказание за тези провинения бе заточение, но доктор Ито бе получил доживотна присъда като уредник в моргата на Едо.

— Във връзка с някое разследване, а? — попита докторът.

След като Сано потвърди, той добави:

— Радвам се. Измина доста време от последното. Много време измина и от последната ни среща.

Сано се беше занимавал и с други случаи през последните няколко години, но не му се бе налагало да се обръща към доктор Ито за помощ по тях.

— Съжалявам за това — каза Сано.

Идването в моргата на Едо беше риск, който Сано можеше да си позволи само при определени обстоятелства. Сътрудничеството с осъден престъпник би могло да му струва доброто име и да го лиши от съюзниците му и най-вече от благоразположението на шогуна. Освен това всичко, което се случваше тук, включваше и прилагането на чуждестранната наука.

Ако участието на Сано в подобно нещо станеше публично достояние, той би могло да понесе много по-тежко наказание дори от доктор Ито. При това Сано щеше да падне от много по-високо.

— Изложили сте се на голяма опасност с идването си тук днес — загрижено каза доктор Ито.

— Взех предпазни мерки — каза Сано.

Освен че бе изпратил дегизирани двойници за отвличане на вниманието, той се беше погрижил и да прикрие следите, които бе оставял в миналото. Преди години беше плащал на стражите от

караула да си мълчат за тайните посещения на персонала му и на него самия. По-късно бе успял да премести тези войници на други, отдалечени позиции. А днешната дегизировка бе заблудила заместниците им. Сега само доктор Ито и неговият не по-малко достоен за доверие асистент щяха да знаят за настоящото посещение на Сано.

— Малко повече предпазливост никога не е излишна на човек в твоето положение — предупреди го доктор Ито. — Но щом вече сте тук, можем да започнем по същество — добави той и посочи към бурето. — Какво имаме тук?

— Скелетът на Токугава Тадатоши, втори братовчед на шогуна — каза Сано и описа как момчето е изчезнало по време на Големия пожар, а съвсем наскоро е било открито заровено близо до храма. — Надявам се, че ще можете да ми кажете как е умрял.

— Много интригуващо! С удоволствие ще се опитам. Муро сан — извика доктор Ито към отворената врата на моргата.

Асистентът му веднага се появи. Сивкавата коса на Муро бе посребряла, дълбоко врязани бръчки бяха набраздили неговото умно, квадратно лице. Той беше *ета*^[1] — една от низвергнатите касти, в които професиите, свързани по някакъв начин със смъртта, като касапският занаят или щавенето на кожи, се предаваха по наследство. Другите граждани страняха от тях, защото ги смятаха за духовно осквернени. Те извършваха мръсни работи като събиране на боклука и на човешките испражнения^[2]. Освен това служеха в замъка Едо като вратари, пазачи, инквизитори и палачи и пак те се наемаха да обработват труповете. Доктор Ито се бе сприятелил с Муро въпреки кастовите различия и двамата работеха заедно вече двадесет години.

Муро по нареждане на доктор Ито извлече бурето в моргата, която беше осветена от фенери и обзаведена с шкафове, плотове и каменни корита за измиване на мъртвите. Муро вдигна капака. Всички се вторачиха вътре в разбърканата купчина кални кости. Единственото, което Сано можеше да различи, бе черепът.

— Можете ли да кажете нещо въз основа само на това? — със съмнение попита Маруме.

— Може би — отговори му доктор Ито. — Първо трябва да измием костите.

Муро домъкна няколко ведра с вода и напълни едно корито. Внимателно извади костите от бурето, потопа ги вътре започна да ги търка с четка. Той вършеше цялата тази работа в помощ на изследванията на доктор Ито, които изискваха обработка на мъртвците. Мръсотията се отми от костите, но кафеникавите петна от пръстта упорстваха. Малко по-късно, след като Муро вече бе приключил, скелетът лежеше на масата като парчета от зловец пъзел.

— Сега да го сглобим — каза доктор Ито.

Той окачи на стената един мастилен чертеж на скелет, с номерация на всяка отделна кост. Следвайки схемата, докторът вдигаше костите с големи пинцети и полека-лека сглоби скелета на Тадатоши. Някои дребни костици от дланите и стъпалата липсваха; може би бяха изгубени в гроба. Но когато доктор Ито привърши, скелетът изглеждаше почти цял. Измина миг на тягостно мълчание, тъй като всички бяха обзети от размисъл пред това, което някога беше представлявало човешко тяло.

— От размера мога да заключа, че това е било момче — каза доктор Ито.

— Тадатоши е бил на четиринадесет, когато е изчезнал — обясни Сано.

— Сигурно е загинал скоро след това. Което ще рече, че не е доживял да порасне, преди да издъхне пред храма — погледът на Ито зашари по скелета. — Трудно е да се установи причината за смъртта, когато плътта и органите вече ги няма. Нека да погледнем по-отблизо.

Доктор Ито извади голяма кръгла лупа, монтирана на дървена дръжка. Заобиколи масата, вирайки се съсредоточено в костите, като от време на време спираше, за да огледа по-подробно някой детайл през лупата. Веждите му се повдигнаха и той посочи бедрената кост.

— Вижте този белег.

Сано, Маруме и Фукида се струпаха около масата.

Петното беше достатъчно голямо, за да го видят и без лупа. Приличаше на пукнатина, в която бе останала полепнала черна пръст.

— Ето тук още един — каза доктор Ито, — и още един.

Той посочи подобни белези на едно от ребрата и на надлакътните кости.

— Изглеждат като цепнатините в кокалчетата на оракул — каза Фукида.

Сериозният, образован детектив имаше предвид животинските кости, използвани в магическите пророчески ритуали. Гадателите нагорещяваха маши в огъня и ги допираха до костите, от което се получаваха различни цепнатини. По формата на тези цепнатини в „оракулските кости“ те вещаеха бъдещето.

— Възможно ли е това да са белези от падане или друг инцидент? — попита Маруме.

— За съжаление, не — каза доктор Ито. — Това са пробождания от острие на меч.

Сано не беше и очаквал смъртта да се окаже резултат на нещастен инцидент. Ако беше така, тогава защо да заравят Тадатоши в необозначен гроб и да оставят всички да мислят, че е загинал в Големия пожар? Дъхът му секна, като си представи сцената на убийството.

— Убеден ли сте в това? — попита той, защото искаше да бъде абсолютно сигурен, преди да отвори кутията с неприятностите и проблемите.

— Да. Виждал съм подобни пробождания много пъти.

Сано също беше виждал много рани от меч, но в плът, а не върху голи кости, след като тялото е изгнило. Доктор Ито обърна с пинцетите си костите на ръката и надлакътницата и се видяха още пробождания.

— Тези е получил, когато се е опитвал да се предпази — посочи ги той.

Сано си представи как момчето маха с ръце, докато мечът връхлита пак и пак и го пронизва, а острието му оставя дълбоки, кървави следи. Письците му отекнаха през годините.

— Бил е намушкан до смърт — промърмори той.

Доктор Ито кимна:

— Със сигурност това е причината за смъртта. Любопитен съм за мечовете, заровени заедно с Тадатоши. Защо убиецът ще ги остави като следа, която да отведе до установяването на самоличността на момчето, вместо да го остави анонимен и да попречи на разследването за неговата смърт?

— Добър въпрос — кимна Сано.

Докаато оглеждаше костите, пробожданията от меча сякаш запламтяха в червено и дори изпуснаха пушек също като пукнатините,

прегаряни в оракулските кости. Обхвана го тревожното чувство, че те му вещаят лош късмет.

[1] Средновековното японско общество е разделено не само на класи на феодален принцип, а и на професионални касти. — Бел.прев.

↑

[2] Екскрементите се извозвали нощем и се използвали за наторяване. — Бел.прев. ↑

4. ГЛАВА

Братовчед ми Тадатоши е бил убит? — слисано попита шогунът, когато същата вечер Сано му съобщи новината. — Но как открихте това? Той лежеше по очи, покрит със завивка от кръста надолу, а един лекар поставяше игли за акупунктура по мършавия му, гол гръб. Страдаше от мускулни болки, от ставни болки, от сърцебиене и от още куп реални и въображаеми болести и изпробваше всяко лечение, познато на човека. В стаята беше горещо от множеството мангали, които му бяха нужни, за да се стопли; усещаше се силна миризма на лекарства. Сано бе благодарен, че поне не му се наложи да присъства на билковата клизма.

— Направих някои разследвания — каза Сано, като нарочно остави детайлите замъглени. Беше доволен, че владетелят Мацудайра не присъства, за да задава въпроси. — Уверих се, освен това, че останките на Тадатоши са пристигнали благополучно в мавзолея ви.

Муро беше върнал обратно скелета в бурето и носачите го бяха отнесли до храма Каней. Там Хирата го бе поставил обратно в сандъка. Утре свещениците щяха да извършат съответната кремация и да погребат Тадатоши по подобаващ начин.

— Но той няма да може да почива в мир — каза шогунът, потрепвайки от забиването на всяка нова игла в плътта му. — Не и докато не бъде въздадено правосъдие. Сано *сан*, открийте кой е убил Тадатоши!

— Разбира се, Ваше Превъзходителство — кодът на честта, на който Сано се подчиняваше, изискваше възмездие за убития родственик на господаря му — господаря, на когото дългът го заставяше да служи, дори и тогава, когато се бореше с владетеля Мацудайра за контрола върху режима. — Убиецът на Тадатоши трябва да бъде наказан, ако все още е между живите.

— Стига да е жив, аз ще ви помогна да го заловите — каза шогунът с нехарактерна за него решителна енергичност. — Има ли

нещо, с което да мога да помогна за, въъ, вашето по-нататъшно разследване?

Напоследък той имаше пристъпи на ентузиазъм, при които се опитваше да се меси дори в съдебните процедури. Сано предполагаше, че е осъзнал колко много от важните държавни дела е оставил в ръцете на служителите си и е започнал да съжалява за ограничаването на контрола си върху правителството.

— Може би има — каза Сано. — Нужно ми е да разбера какъв е бил Тадатоши. Можете ли да ми разкажете що за човек беше?

Шогунът се наду от гордост, защото Сано не се преструваше, а действително се допитваше до него.

Подобно нещо не се случваше често. Той се намръщи, напъвайки се да си спомни.

— Ами, въъ, много време измина, откакто се познавахме. Баща му го водеше у нас, за да си играем заедно. Водеха много деца.

Сано се досещаше, че родителите са искали децата им да спечелят благоволенieto на бъдещия управник и да му се подмажат.

— Тадатоши беше доста, въъ, тих и стеснителен. — Шогунът се сепна, тъй като докторът започна да върти иглите между пръстите си, за да стимулира притока на енергия през съответните нервни окончания. — Обичаше да се мотае сам и често се губеше. Веднъж се запиля някъде по време на едно посещение при мен. Слугите обърнаха замъка наопаки, за да го търсят. Намериха го в парка. Но той ми е, въъ, някак си мъгляв. Не мога да си спомня как точно изглеждаше.

Ако не друго, Сано поне постави началото на портрета на убитата жертва. Може би един път Тадатоши се е запилял прекалено надалече и тогава е срещнал своя убиец?

— Помните ли деня, в който изчезна? — попита той.

— Никога няма да го забравя! — с патос отвърна шогунът. — Беше денят, в който започна Големият пожар. Почти шест месеца не беше капнала ни капка дъжд. Духаше силен северен вятър.

И той, и Сано се заслушаха в пронизващия вятър, който свиреше в клоните на дърветата отвън. И тази година зимата и пролетта бяха необичайно сухи и ветровити и наоколо често пламваха пожари.

— Късно следобед чухме, че из града бушува пожар — продължи шогунът. — Всички се страхуваха, че той може да достигне сградите на замъка. Майка ми искаше да избягаме към хълмовете, но

ни казаха, че пожарните бригади със сигурност ще потушат огъня, преди да достигне до нас.

По онова време пожарните бригади се състояха всичко на всичко от четири малки подразделения, набирани от средите на даймио. Те се бяха оказали напълно неспособни да се преборят с Големия пожар. Сега имаше четири ескадрона с по триста войници под ръководството на личните командири на Токугава.

Градското население също бе организирано свои бригади. Едо бе научил своя урок, но на много висока цена.

— Дойде един слуга от къщата на Тадатоши и попита дали някой от нас е виждал братовчед ми. Пак се беше загубил. Но никой не го беше зървал. На следващия ден избухна още един пожар и се придвижи към замъка. Объркването беше толкова голямо, че забравихме за Тадатоши. Доста дни след това разбрахме, че всъщност изобщо не е бил открит.

По-късно, когато градът бе потънал в руини, правителството на Токугава бе твърде заето да нахрани и подслони хилядите бедстващи, бездомни хора, за да има време да търси едно изгубено дете от повторостепенните клони на клана. Редът и законът бяха разклатени. В този момент за някого е било много лесно да убие Тадатоши, да го зарови и да се измъкне безнаказано, защото момчето е щяло да бъде причислено към жертвите на пожара.

— Кой би могъл да иска смъртта му? — попита Сано.

— Страхувам се, че нямам дори и най-бледа идея.

— Има ли тук някой друг, който да познава Тадатоши? — попита Сано. — Може би най-близките му роднини?

На лицето на шогуна се изписа колебливо изражение, сякаш се страхуваше да не го вземат за глупак.

— Не знам. Имам толкова много роднини, трудно е, въъ, да им хванеш дирите на всичките. Пък и напоследък се срещам с толкова малко хора.

Владетелят Мацудайра контролираше достъпа до шогуна, за да го откъсне и изолира от хората, които биха могли да му разкрият какви ги върши той и да го принудят да вземе мерки.

— Но аз ще ви помогна да откриете каквото ви е необходимо за фамилията на Тадатоши — каза шогунът, изгаряйки от желание да

компенсира своето неведение и повиши глас: — Йоритомо *сан*, елате тук!

След като не последва никакъв отговор, шогунът седна, набоден с игли като бодливо свинче, и плесна с ръце. Един слуга веднага се появи на вратата.

— Къде е Йоритомо? — попита шогунът.

— Излезе от замъка преди малко — отвърна му слугата.

— Това момче никога не е тук, когато имам нужда от него — ядосано каза шогунът. — Но, тъй, няма значение. Доведи Дазай.

Слугата затича и скоро се върна с дългогодишния му и вече възстаричък камериер.

— Дворцовият управител Сано иска да знае дали братовчед ми Тадатоши има останали живи родственици в Едо? — попита го шогунът.

Дазай беше истинска съкровищница от сведения за клана на господаря си.

— Със съжаление трябва да кажа, че бащата на Тадатоши загина при Големия пожар. Повечето от хората в това злощастно семейство също загинаха — каза той. Бедствието бе взело огромни жертви сред обикновеното население, но не бе пожалило и привилегированите класи. — Но майка му и по-голямата му сестра оцеляха.

Той им обясни къде се намира домът им и шогунът го освободи.

— Може би те ще могат да хвърлят известна светлина върху характера на Тадатоши и върху неговото изчезване — каза Сано. — Ще говоря с тях утре.

Засега обаче Сано трябваше да се заеме веднага с някои неотложни държавни дела, които бе пренебрегнал заради разследването. Вероятно щеше да се наложи да работи цялата нощ. Освен това искаше да види и как се справя Рейко след сутрешното нападение.

Докато напускаше спалнята на шогуна, той го чу да казва на слугата:

— Където и да е Йоритомо, намери го. Желая компанията му за тази нощ.

Близо до Шинагава — селце, намиращо се на няколко часа от Едо по главния западен път, имаше малък и уединен будистки храм. След полунощ манастирът бе безлюден и пуст, само вятърът потракваше в бамбуковите стъбла в градината и свиреше в камбанките, закачени по стрехите на пагодата. Молитвената зала, резиденцията на главния свещеник и спалните помещения на свещениците бяха тъмни, но в прозорците на хижата за гости грееха светлинки. По обяната в лунна светлина чакълеста пътека, водеща към нея, през сенките, хвърляни от боровете, бързаше мъж с тъмно наметало. Носеше тояжка в ръка и тежък вързоп на раменете си. Вратата на хижата се отвори, върху пътеката блисна светлина на фенер и един глас тихо попита:

— Кой е?

— Аз съм — каза мъжът.

Йоритомо, любовникът на шогуна, свали плаща си и пристъпи в светлината. В рамката на вратата стоеше Янагисава, бивш дворецов управител и заместник-главнокомандващ на шогуна, сега беглец, който трябваше да се крие в нелегалност. Главата му беше изцяло обръсната; носеше расо в шафранов цвят и брокатен шарф на свещеник. Красивото му лице засия от радост, като видя сина си. Той бързо въведе Йоритомо в хижата и здраво залости вратата.

— Проследи ли те някой дотук? — попита Янагисава.

— Не, татко, бях много внимателен — каза Йоритомо. — Дегизирах се като поклонник. — Той свали вързоп и тояжката. — Използвах фалшиво име по контролните пунктове на главния път. Никой не ми обърна внимание.

— Отлично!

Янагисава не искаше никой от властите да забележи, че Йоритомо често навестява този храм или да научи, че той се е настанил тук. По-добре да мислят, че все още е извън играта.

След като разгроми армията му и го изтика от властта, владетелят Мацудайра го заточи на остров Хачиджо. Янагисава веднага започна да крои заговор, за да си върне политическите позиции, на които се бе изкачил благодарение на интимната си връзка с шогуна.

Като младеж Янагисава бе много красив и съблазнителен и успя да прельсти шогуна и да му стане не само най-близък компаньон, но и главен съветник. По този начин бе получил огромна власт и влияние

над правителството. Години наред корупцията и убийствата му се разминаваха безнаказано, а шогунът тънеше в неведение. Много хора го бяха намразили, но никой не можеше да го свали... Никой, освен владетеля Мацудайра.

Самият Мацудайра също си бе извоювал голямо влияние върху шогуна. Освен това той имаше предимството, че е от една кръв с Токугава, и това му даваше статут, който Янагисава никога не би могъл да придобие. Когато владетелят Мацудайра го разгроми, единственото, което го спаси, бе емоционалната му връзка с шогуна. Той отстъпи пред желанието на победителя да се отърве от любовника си, но не му позволи да го екзекутира и настоя смъртната присъда да бъде заменена със заточение. И все още се интересуваше от Янагисава; явно се надяваше един ден най-скъпият му приятел да се завърне.

Небесата се бяха погрижили шогунът да не се разочарова. След четири години, прекарани на остров Хачиджо, Янагисава отвлече кораб и избяга. Намираще убежище в различни храмове, в които имаше приятели. Янагисава беше оцелял, за да се бори отново, когато часът удари и ето че сега бе тук, за да търси отмъщение.

— Научил си се добре да се прикриваш — каза Янагисава на сина си. Младежът се изчерви от щастие при похвалата.

Имам добър учител — каза той.

Янагисава потисна разнежването си. Имаше още четирима синове и една дъщеря, всичките от различни майки, но Йоритомо му бе любимец. Той беше неговият втори шанс да си върне отново властта над Япония. Момчето беше незаконороден син от връзката между него и една дама, близка родственица на шогуна. Кръвта на Токугава го нареждаше сред възможните наследници на шогуна — макар и на едно от последните места в дългия списък на претендентите — и Янагисава твърдо се надяваше един ден синът му да застане начело на властта и чрез него той самият да управлява Япония. Засега Йоритомо беше нещо като негова опора в режима, неговият най-добър шпионин в двора, неговото тайно оръжие. Но любовта на Янагисава към момчето почиваше на нещо повече от политиката. Йоритомо беше неговото по-младо аз — въплъщение на него самия, единственият човек на света, с когото чувстваше реална кръвна връзка.

Той заведе сина си в малка стаичка с настлан с татами^[1] под, простичко обзаведена със сламеник в дървена рамка, който му

служеше за легло; скрин за малкото му вещи и писалище, на което нахвърляше плановете си.

— Какво си донесъл тази вечер тук? — попита Янагисава, докато претопляше саке върху разпалените дървени въглища на малък мангал. — Трябваше да се видим чак след три дни.

— Имам новини за теб — отвърна му Йоритомо.

— Добри новини, надявам се?

Сянка прекоси лицето на Йоритомо, но тя можеше да се дължи и на играта на светлината при мъждукането на фенера.

— Мисля, че ще останеш доволен.

— Добре, не ме дръж повече в напрежение.

— Владетелите Гамо и Курода обещаха подкрепата си за теб — каза Йоритомо.

— Чудесно!

Двамата владетели управляваха големи провинции, командваха хиляди войници и бяха несметно богати.

Те представляваха огромен плюс към силата, от която Янагисава се нуждаеше, за да възстанови позициите си, когато часът удари. Беше доволен от Йоритомо, който се бе оказал много изкусен в откриването на хора, недоволни от настоящия режим, готови да хвърлят своя жребий и да споделят съдбата си с нелегалния ренегат. Йоритомо се бе утвърдил като тайна сплотяваща фигура за тях. Той вече бе вербувал мнозина влиятелни мъже на страната на Янагисава. Но не само чарът на Йоритомо, близостта му с шогуната или евентуалната му позиция на наследник бяха причините Янагисава да печели нови последователи.

— Владетелят Гамо изоставя Мацудайра — каза Йоритомо. — Дотегнало му е непрекъснато да го изсмуква ту за пари, ту за войска, за да се бори с твоите нелегални партизани. Той смята, че владетелят Мацудайра е станал нестабилен психически и няма да може да се задържи задълго. Владетелят Курода пък дезертира от дворцовия управител Сано. Той иска открита конфронтация между него и Мацудайра, но вижда, че Сано протака нещата. По-склонен е да се присъедини към този, който има дързостта да предизвика съдбата.

Янагисава имаше тази дързост. Той нямаше какво да губи. И макар много хора да го помнеха като жесток, корумпиран и самовлюбен деспот, те бяха готови да се солидаризират с него. Той

предлагаше на недоволните бунтари някаква алтернатива на установеното статукво.

— Нито владетелят Мацудайра, нито дворецовият управител Сано знаят, че съюзниците им са ги изоставили заради теб — каза Йоритомо. — Господарите Гамо и Курода усърдно демонстрират лоялността, която винаги са проявявали към тях. Те няма да разберат нищо, докато не влязат в битка — тогава обаче ще установят, че не ги следват толкова много войници, колкото са очаквали. А и все още не се е разбрало, че ти си избягал от остров Хачиджо. Служителите там не са изпуснали дори и дума по този въпрос в докладите, които пращат тук, в Едо. Страхуват се да не бъдат наказани, защото са оставили най-важния си заточеник да се изплъзне на свобода. Само няколко от най-важните ти хора знаят, че си се завърнал.

— Добре — каза Янагисава и наля саке в чашките, — предлагам тост за новите ни съюзници.

Изпиха напълнените чашки и Йоритомо продължи:

— Като говорим за владетеля Мацудайра и дворецовия управител Сано, да не пропусна ти кажа, че и двамата се обвиняват взаимно за нападенията срещу съпругите им.

— Точно както го планирах — каза Янагисава.

Той беше пратил свои войници, дегизирани с гербовете на двамата си врагове, да нападнат Рейко и да бомбардират имението на владетеля Мацудайра. Пак той стоеше и зад останалите нападения, които двамата съперници си приписваха един на друг. Те не знаеха, че тези атаки са част от неговия план да нажежи напрежението помежду им и да го доведе до взрив. Нито един от двамата не подозираше, че другият няма нищо общо със случващото се. Не можеха и да предположат, че неговите партизани са способни на подобни заобиколни, целенасочени и дългосрочни стратегии — и бяха прави. Преди Янагисава да се върне, партизаните му бяха само шепа зле организирани хулигани — бандити, които нападаха безразборно и случайно.

Йоритомо изглеждаше обезпокоен.

— Бих искал да не нападаме дворецовия управител и Сано. Той ми е добър приятел. Янагисава бе научил, че по време на неговото отсъствие Сано е взел Йоритомо под крилото си.

Макар бащата да го мразеше заради влиянието, което е придобил върху сина му, беше наясно, че ако позициите им се сменяха, той самият щеше да направи същото. Това беше хитра, далновидна тактика. Но той не можеше да позволи на Йоритомо да се раздвоява в лоялността си.

— Знам, че харесваш дворцовия управител Сано — каза Янагисава. Въпреки това той не е твой приятел.

— Но той държи твоите врагове далече от мен. Ами цялото това време, което прекарваме заедно и разговаряме, и практикуваме бойни изкуства? — възрази разочаровано младежът. — Той е единственият човек в замъка, който наистина го е грижа за мен.

— Грижа го е, защото си в позиция, от която можеш да му помогнеш. Защиатава те и те ласкае! Ти можеш да влияеш на шогуна в негова полза. Той те използва! — Болката, която видя в очите на Йоритомо натъжи Янагисава. Синът му беше толкова добър и невинен. — Съжалявам, но такъв е животът.

— Да — съкрушено промълви Йоритомо. — Разбирам. Но е трудно да се повярва, че дворцовият управител Сано може да бъде толкова користен.

— Да, но е! Познавам го много по-добре от теб. Ако го устройва да те предаде, ще те предаде. — Загрижен да успокои Йоритомо, без да смекчава суровостта на урока, който искаше да му даде, Янагисава добави: — Сега, когато отново съм тук, вече нямаш нужда от Сано.

— Да — разведри се Йоритомо. Той гледаше баща си с поглед, изпълнен с вяра и почит, и изпитваше към него преклонение като пред истински герой. — Благодаря ти, че разсея моите заблуждения по отношение на дворцовия управител Сано.

— Само гледай да не разбере, че чувствата ти са се променили — предупреди го Янагисава.

— Няма да го допусна — увери го Йоритомо. — Мога да пазя тайна.

Янагисава знаеше, че наистина може. Та нали в крайна сметка беше запазил бягството и завръщането му в пълна тайна от всички, с изключение на най-приближените им и доверени съюзници. И щеше да я пази все така, докато Янагисава успееше да отслаби достатъчно позициите на враговете си и да си създаде достатъчно собствено

влияние и мощ, за да осъществи победоносното си — и явно — завръщане.

— Имам и още новини — каза Йоритомо. — В хълмовете до храма Инари бе открит скелет. Установиха, че принадлежи на Токугава Тадатоши, братовчед на шогун. Той нареди на дворцовия управител Сано и лично да се заеме с разследването на смъртта му.

— Това е интересно — каза Янагисава, като се наведе напред, поглаждайки брадичката си. — Може би разследването ще се окаже благословия за мен и проклетие за Сано. Сано беше аутсайдерът в борбата между Янагисава и владетеля Мацудайра и именно той трябваше бъде разгромен, ако искаше отново да се изкачи на върха на режима. Но в същото време Сано беше и най-голямата пречка в осъществяването на този план, защото бе наследил предишния пост на Янагисава. Освен това между двамата стоеше лошата история на бурното им общо минало.

Още когато за пръв път го зърна преди единадесет години, Янагисава разбра, че Сано ще му създава сериозни проблеми. Сано веднага беше станал негов съперник в борбата за благоволенieto на шогун. Той нямаше нужда да го прелъстява сексуално — беше го спечелил с ума си и с всеотдайната си и вярна служба. Първото разследване, което Сано направи за шогун, доведе до най-унизителното изживяване на Янагисава. Оттогава късметът му бе започнал да се покачва или срива обратнопропорционално на успехите или неуспехите на Сано, като че ли двамата бяха две блюда на една везна — натежеше ли едното, другото олекваше и хвъркваше нагоре, и обратното. Янагисава стана най-големият хулител на Сано и му причиняваше колкото можеше повече ядове и проблеми, докато накрая не се стигна до онова последно разследване в Мияко преди девет години, довело до съюз помежду им. Съюзът устройваше Янагисава, защото борбата му с владетеля Мацудайра изискваше цялото му внимание. Сега обаче се мразеше, че не бе унищожил Сано тогава, когато му се бе удадала онази възможност, мразеше се, защото го бе оставил да живее и да заеме решаваща позиция на шахматната дъска, на която искаше да доминира самият той.

Съюзът бе минало, макар Сано да не подозираше нищо за това.

— И какво е открил Сано до този момент? — попита Янагисава.

— Не знам. Напуснах Едо, преди той да докладва на шогуна — отвърна Йоритомо. — Но още преди това каза, че смъртта на Тадатоши намирисва на нещо гнило.

Радостни предчувствия изпълниха Янагисава.

— Ако това наистина е случай на убийство, тогава толкова по-добре за нас.

— Разследванията за смъртни случаи винаги поставят Сано в проблематични ситуации — каза Йоритомо.

Заподозрените, които Сано разследваше, често бяха могъщи, влиятелни хора. Работата му винаги го поставяше на нож с тях и обикновено го превръщаше в мишена на убийство.

— Освен това винаги го поставят и пред перспективата да се провали и да загуби уважението на шогуна. Но той проявява такава дръзка самоотверженост и всеотдайност в търсенето на истината и справедливостта! — Янагисава не можеше да проумее готовността на Сано да излага на риск себе си в името на честта.

— Той никога не отстъпва, даже когато е застрашен от понижение, заточение или дори смърт — за него и за цялото му семейство, а той всъщност неизбежно винаги е застрашен от всичко това. Не че се оплаквам!

Чувството за чест на Сано открай време беше най-доброто оръжие на Янагисава срещу него.

— Какво ще правим? — попита Йоритомо.

— Засега ще чакаме и ще наблюдаваме. Има всички шансове Сано сам да си изкопае гроба.

— Но ако не стане така?

Янагисава се усмихна:

— Ще измисля нещо!

— Ти винаги го правиш, татко — с възхита каза Йоритомо.

Отвън камбаната на храма удари часа на вола.

Йоритомо се надигна.

— Аз по-добре да вървя. Шогунът ще има нужда от мен.

— Трябва да продължаваш да го правиш щастлив — предупреди го Янагисава. — Не можем да си позволим да се чуди къде си и да те постави под по-строг надзор.

Мразеше да се държи като сводник и да насърчава сина си във връзката му с шогуна, но нямаше избор. Нито пък беше имал такъв

години назад, когато той самият го бе съблазнил. Интимната връзка с шогуна някога беше решаващата му защита срещу враговете. Същата връзка щеше да предпазва и Йоритомо — до деня, в който заедно с баща си щеше да управлява Япония.

Докато го изпращаше на вратата, Янагисава му каза:

— Дръж ме в течение за разследването на Сано.

Пламъците на лампата заслепяваха Рейко с причудливите си форми, докато се взираше в тях. Тя бе коленичила в стаята си, отпуснала ключени ръце в скута си. Полите на копринената ѝ роба, изпъстрена със зелени и морави шарки, се бяха разперили около нея като цветна чашка. Изражението на красивото ѝ лице бе неподвижно и напрегнато. Раната на бузата ѝ мрачно проблясваше на мъждивата светлина на лампата. Къщата бе притихнала, всички други бяха потънали в сън. Но Рейко бе започнала да страда от безсъние, откакто бяха отвлekli Масахиро — дори и завръщането му къщи не бе сложило край на нощните ѝ бдения.

Тя държеше под око децата, преместени да спят в съседната стая като предпазна мярка в случай на нападение. Не можеше да си позволи да разчита само на охраната. Трябваше да бъде нащрек. Докато тя разработваше стратегии за защита на децата, Сано застана на вратата. Тя вдигна поглед към него.

— Едва сега ли се прибиращ? — попита с насилена усмивка.

— Да. Трябваше да свърша много работа. По-спешна от обикновено — Сано влезе в стаята, коленичи срещу нея и загрижено се възря в лицето ѝ. — По-добре ли си вече?

Проницателният му и замислен поглед проби спокойната маска, която бе надянала заради него.

— Добре съм — каза тя.

Но след почти десет години брак те бяха станали толкова близки, че често можеха да прочетат дори мислите си и тя знаеше, че той ще забележи по лицето ѝ лошия резултат от живота под постоянно напрежение.

— Децата добре ли са? — попита Сано.

— В леглата са и спят дълбоко.

Той я изгледа, явно немного убеден, че всичко е наред.

— Предполагам, че си чула за бомбите в имението на владетеля Мацудайра?

Тя кимна и Сано продължи:

— Не се тревожи. Поставил съм повече войници на вратите, по наблюдателните кули и дори по покривите. — Рейко ги беше видяла вече. — Никой, който не е от нашия дом, няма да може да проникне тук.

Владетелят Мацудайра също си беше мислил, че неговото имение е обезопасено, помисли си Рейко, но не го изрече на глас. Сано правеше всичко по силите му, за да защити нея и децата.

— Случи ли се нещо интересно? — попита тя, измествайки разговора от темата, която само щеше да увеличи тревогата им, ако продължаха да я разискват.

— Всъщност, да.

Сано ѝ разказа за скелета на Токугава Тадатоши и за огледа в моргата.

— Колко вълнуващо! — Рейко бе завладяна от интерес, който мигом разведри настроението ѝ.

— Шогунът иска да открия кой го е убил — каза Сано.

— За пръв път ми се пада такъв случай — ново разследване на много старо убийство.

Рейко си припомни дните, в които тя и Сано работеха заедно по разкриването на различни убийства и които сега, от разстоянието на времето ѝ изглеждаха толкова безгрижни.

— Няма ли да бъде трудно да се справиш с казус за убийство, при положение че конфликтът с владетеля Мацудайра се изостри до такава степен? — каза тя.

— Моментът не можеше да бъде по лошо избран — съгласи се Сано, — но ме гложди любопитството да разбере какво се е случило на Тадатоши. Ще бъде истинско предизвикателство да видя дали ще мога да открия някакви следи, след като е изминало толкова много време.

— Имаш ли някакви подозрения? — нетърпеливо Сано се усмихна, зарадван, че настроението ѝ се е повишило. Изведнъж някогашните дни не изглеждаха толкова далечни.

— Все още не, но може би скоро ще имам — каза той. — Майката и сестрата на Тадатоши все още са живи. Утре ще ги посетя.

— Това е добра идея — каза Рейко. — Дори и нищо да не знаят за причините за смъртта му, може би ще могат да те насочат към вероятния извършител.

Скоро обаче настроението ѝ отново се помрачи, защото нямаше да може да вземе участие в разследването на това убийство, колкото и да ѝ се искаше.

Изражението на Сано стана още по-загрижено.

— Знам, че обикновено ти разговаряш с жените — каза ѝ той. — Но сега е прекалено опасно да напускаш къщата. Съжалявам.

Рейко често се занимаваше със заподозрените жени или свидетелките и те проявяваха много повече сговорчивост и словоохотливост с нея, отколкото ако ги разпитваше мъж. Една от силните ѝ страни като детектив бе, че съумяваше да пробие и да се сближи с хора, с които Сано не успяваше. В обичайна ситуация Рейко би се опитала да промени мнението му, но не и сега. Този път, по изключение, нейното място бе вкъщи, при децата ѝ, които бе твърдо решена да защитава. Рейко с готовност би рискувала да се впусне навън, за да помогне на Сано в разследването му, независимо колко опасно можеше да е това за нея, но не и за сметка на рожбите си.

— Така е най-правилно — каза тя, прикривайки разочарованието си. — Разбирам.

Сано взе ръката ѝ в своята.

— Следващия път ще можеш да работиш с мен. Ако има следващ път — опита се да се пошегува той.

Хуморът и докосването му поуспокоиха Рейко.

— Искам да научавам всичко за разследването — настойчиво каза тя. — Ако го обсъждаме подробно, може да ти е от полза за разрешаването на случая.

— Съгласен!

Сано беше видимо облекчен, че тя не се впусна да спори и същевременно бе доволен, че ще може да разчита на помощта ѝ, независимо колко ограничена щеше да е.

— И може би във връзка с убийството ще изникне нещо, по което ще мога да работя вкъщи — каза Рейко.

— Може би — отговори Сано.

Но и двамата знаеха, че това е малко вероятно.

[1] Специални тръстикови или бамбукови рогозки за постилане на пода. — Бел.прев. ↑

5. ГЛАВА

Призори вятърът отвяваше пушека от хилядите домашни огнища на домовете в замъка Едо и го носеше през мразовития зимен въздух нагоре към ясното, бледо небе. Изгряващото слънце разпръскваше ярките си лъчи над хълмовете. Градът се събуждаше.

Сънените часови от караула отвориха вратите към покрайнините на Нихонбаши, квартала на търговците. Кавалерийски ескадрон премина в галоп през тях и по моста, който се простираше над канала, опасан с върби. По улицата на отсрещния бряг стопаните отваряха дюкяните си и гледаха как ескадронът с трясък ги подминава, вдигайки облаци прах след себе си. Войниците минаха по една тясна уличка и спряха пред стобор, ограждащ дворовете на група къщи. Докато те скачаха от седлата, в една от къщите спеше възрастна жена и сънуваше.

Сънят ѝ беше винаги един и същ — от времето, когато беше само на шестнадесет години. Тичаше из улиците на Едо. По някакъв магически начин косата ѝ вече не беше сива, а черна и блестяща, тялото ѝ — стройно, силно и бързо. Покрай нея във всички посоки сновяха тълпи от пищящи хора. Пламъци изскачаха с ръмжене от горящите къщи. Покриви се срутواха с адски трясък. Хвърчащи въглени жилеха очите ѝ и прегаряха дупки в кожената ѝ наметка. През гъстия дим не се виждаше почти нищо и тя едва дишаше.

Той държеше здраво ръцете ѝ и я теглеше напред. Беше невидим сред пушеците, но тя го чуваше как вика: „Бързо!“. Завиха зад ъгъла и се смесиха с панически бягащите хора, понесли деца в прегръдките си и денкове с най-необходимите вещи на гърбовете си. Тя се препъваше и пъшкеше, опитвайки се да върви в крак с него, а димът ставаше все по-гъст и по-гъст. Сградите пред тях се бяха превърнали в завеси от пламъци, плющящи на вятъра. Нечии тела се блъскаха в нея, докато той я влачеше през тълпата. Стигнаха до рова и завариха там хиляди хора, струпани на моста. Никога нямаше да успеят да преминат невредими по него.

Но преди да успеят да поемат в друга посока, още хора надойдоха срещу тях и ги впримчиха в капана на тълпата. Письците и стенанията я оглушиха. Тя зариде ужасено. Докато навалицата ги блъскаше и притискаше, ръцете му изпуснаха нейните. Тя неистово викаше името му, но той бе изчезнал сред множеството. Беше останала сама.

Сега, четиридесет и три години по-късно, отново бе в плен на кошмара, но някъде дълбоко съзнанието ѝ оставаше будно. Колкото и ужасно да бе всичко изживяно по време на пожара, тя знаеше, че най-страшното тепърва предстои.

Огънят я сграбчи и подпали дрехите ѝ. Те лумнаха в пламъци. Беше облечена в кимоно от огън. Запищя.

Виковете и блъскането я раздрусаха и я събудиха.

Седна в леглото останала без дъх, цялата плувнала в пот, а сърцето ѝ биеше като обезумяло. Шумовете не бяха само ехо от съня ѝ. Те бяха в дома ѝ.

Разтревожена, тя извика прислужницата си:

— Хана?

Чу как Хана пищи, докато тежки стъпки думкат из кухнята ѝ. Прокънтя шум на счупени чинии. Стаята ѝ се изпълни с войници, които заобиколиха леглото ѝ. Тя вдигна юргана до брадичката си и с ужас се вторачи в тях със забулени от старостта очи.

Хана, също толкова стара, но много по-храбра жена, се суетеше около войниците като кокошка, бранеща пиленцата си.

— Как смеете да нахлувате в този дом? — пищеше тя. — Какви ги вършите?

Войниците не ѝ обърнаха внимание. Командирът им пристъпи до леглото.

— Вие ли сте Ецуко? — рязко попита той.

Неспособна да произнесе дори звук, тя само кимна.

— Какво искате от господарката ми? — каза Хана.

— Арестувана сте — каза той. — Идвате с нас!

— За какво е арестувана? — с яростно възмущение изкрещя Хана.

— За убийство.

Макар и поразена, Ецуко усети чувство на примирение пред съдбата, чувство за сбъднато пророчество.

Четиридесет и три години тя живееше във вечен страх, че този ден ще настъпи. Най-накрая миналото ѝ я беше настигнало.

Мечът изсвистя във въздуха срещу Сано. Той се отдръпна, отклони го, завъртя се като вихър и контраатакува. Масахиро скочи и отново се хвърли към баща си. Сано парира. Дървените оръжия тракаха при всеки удар, разцепвайки празното пространство, докато двамата изпълняваха танца на тренировъчната битка.

Независимо колко беше зает, Сано винаги намираше време за ранните си сутрешни тренировки с Масахиро. Това беше техният специален момент, който прекарваха заедно, спокоен оазис в обикновено доста бурните им дни. Слънцето се покатери над оградните стени на площадката, в която тренираха, и източи сенките им върху посипания с едрозърнест пясък терен.

Синът точно атакуваше отново с всичка сила баща си, замахвайки с меча, когато вратата се отвори и детектив Маруме влезе. Вниманието на Сано се отклони и за миг и концентрацията му в битката отслабна. Той се обърна — фатална грешка! Мечът на Масахиро го фрасна здравата отзад.

— Ох! — извика Сано.

Масахиро притисна с ръце устата си.

— Съжалявам, татко! Не исках да те ударя.

— Не, не се извинявай — каза Сано, разтривайки хълбока си. — Заслужих си го. Нека това ти бъде за урок: Когато се биеш, никога не отклонявай вниманието си от своя противник!

Той се обърна към детектив Маруме, който се усмихваше.

— Какво има?

— Дошла е една стара жена, която настоява да те види. Появила се при вратите на замъка и настоявала да я доведат при теб. Отказала да си тръгне — с извинителен тон каза Маруме. — Извадила душата на охраната и накрая я пуснали вътре. Казва, че името ѝ е Хана.

— Хана?! — Сано се разтревожи.

Хана беше дългогодишната прислужница на неговата майка. Познаваше я откакто се беше родил.

Винаги придружаваше майка му при редките ѝ посещения в неговия дом. Това, че сега бе дошла тук сама, можеше да означава

само, че се е случило нещо лошо.

Сано подхвърли меча си на Масахиро, каза му: „Продължавай да се упражняваш“ и излезе от площадката. Намери Хана в приемната, охранявана от двама войници, увила ръце в престилката на сиви и индигови райета, която носеше върху кимоното си.

— Сано сан!

Тя беше слабичка, но жилава женица, със сива и толкова рядка коса, че скалпът ѝ прозираше през нея.

Бузите ѝ бяха увиснали, под очите ѝ имаше торбички, кожата ѝ бе нашарена с кафеникави петна, но не бе загубила нито грам от своята енергичност, напук на старостта. Тя притича към Сано:

— О, небеса, вече мислех, че никога няма да стигна до вас! — възкликна тя.

Сано освободи охраната.

— Всичко е наред. Вече съм тук — каза той на Хана.

— Какво се е случило? Нещо с майка ми?

Майка му изглеждаше в добро здраве последния път, когато я бе посетил. Кога? Преди повече от три месеца. Но тя вече бе почти шестдесетгодишна. Сано се уплаши да не се е случило най-лошото.

— Арестуваха я! — извика Хана.

— Арестуваха я? — новината разтърси Сано. — Кой?

— Войниците на Токугава. Нахлуха в дома ѝ тази сутрин и я измъкнаха от леглото.

Овдовялата майка на Сано живееше в скромната къща, в която той бе израснал. Когато започна да работи за шогун и се премести в замъка Едо, той я взе със себе си. Но тя изпитваше такава силна носталгия по дома си и бе толкова смутена и стресната от новото си обкръжение, че дори не можеше да спи и да се храни. Хана, която бе дошла с нея, го предупреди: „Ако остане тук, ще умре. Трябва да я изпратиш вкъщи“.

Сано я беше послушал и през всичките тези години майка му живееше спокойно в своя дом. Сега обаче съжаляваше, че я беше оставил сама. Чувстваше се зле, защото я беше виждал много рядко и не бе успял да я опази.

— Наложих се да ги моля да ѝ оставят дрехите — каза Хана. — Опитвах се да ги спра, казвах им, че не е извършила нищо нередно, но те изобщо не ме слушаха.

— Трябва да има някаква грешка — каза Сано. — Казаха ли защо я арестуват?

— За убийство!

Вълна от подозрение заля Сано. Майка му беше добра жена, неспособна да нарани, когото и да било. Тя винаги беше спокойна, блага и хрисима. Той никога не я беше виждал да губи самообладание и да избухва.

— Това е налудничаво — каза той. — И кого твърдят, че е убила?

— Някого на име Токугава Тадатоши.

Осени го просветление. Майка му беше въввлечена във вихрушката на политическата интрига, която се плетеше около него и разследването му.

— Трябва да ѝ помогнете — замоли се Хана. — Направете нещо!

Тя сграбчи Сано за реверите на бялото му тренировъчно кимоно и го разтърси така, както правеше някога, когато беше малко момче и го хванеше в някоя беля.

— Ще направя! — увери я Сано. — Но най-напред трябва да разбера къде се намира майка ми. Къде я откараха войниците?

— В двореца. Казаха, че имат заповед да я заведат пред шогуна.

Сано вече бе на вратата.

— Ти почакай тук — каза той през рамо на Хана. — Не се тревожи.

Докато бързаше по коридора, Сано разпореди на прислугата:

— Дайте на гостенката ми храна и нещо за пиене и се погрижете да се чувства удобно — после се обърна към войниците си. — Вървете при Хирата сан и му кажете да отиде в двореца и да ме чака там.

Детективите Маруме и Фукида го следваха по петите, докато бързаше към стаята си, за да се преоблече в подобаващи за срещата му с шогуна дрехи. Смъкна тренировъчното кимоно с гневно движение и просъска: „Този път на Мацудайра няма да му се размине“.

— Къде отиваш? — попита Мидори.

— Да се срещна с дворцовия управител Сано в двореца — отговори ѝ той, докато обуваше обувката си в коридора на къщата им.

— Защо? Какво става?

Хирата свали мечовете си от закачалката на стената.

— Трябва да се свърши нещо във връзка с разследването на едно убийство.

— А после? — в гласа на Мидори прозвуча съмнение. — Къде отиваш после?

Атмосферата помежду им бе доста напрегната, откакто се бе завърнал от Езогашима преди три месеца. И по-рано, в продължение на цели пет години, той също бе отсъствал често и продължително, докато изучаваше бойни изкуства и обикаляше из страната. Дългата раздяла бе променила както него, така и нея. Тя вече не бе нежното и хрисимо момиче, което бе оставил. Докато отглеждаше сама техните деца, тя беше развила независима и силна собствена воля. Той ѝ беше липсвал, но сега Мидори вече изразяваше открито негодуванието си заради отсъствието му и заради това, че непрекъснато я изоставя и пренебрегва.

— Не знам — каза Хирата с предумишлено резервиран тон, като окачваше мечовете на кръста си.

Разбираше, че Мидори иска да е наясно къде ходи и че се страхува да не замине и да я остави отново, но се дразнеше от въпросите ѝ. Негово право беше да тръгва и да се връща, когато пожелае. Съпругата не биваше да се бърка в свободата на съпруга си.

— Кога ще се върнеш? — попита Мидори, като не дочака Хирата още веднъж да я отблъсне с резервирания си тон. — Е, предполагам, че трябва просто да чакам и да видя, така ли?

Изгледаха се с взаимна враждебност. Хирата изпитваше приливи на носталгия по онази млада и влюбена двойка, която бяха някога. Сега се чувстваха почти като чужди хора и винаги бяха на нож. Дори нямаха нормални съпругески отношения, откакто Хирата се бе върнал. Той вечно беше зает, практикуването на бойните изкуства отслабваше сексуалното му желание и Мидори беше много гневна.

В коридора долетяха звуци от топуркащите крачета и гласовете на децата им, които се караха за нещо.

Малкото им момче, Тацуо, сграбчи полата на Мидори и закрещя:

— Мамо, тя ме пипна!

— Не съм — каза Таеко. Тя потупа с пръст главата му и се захили.

— Видя ли? Пак го направи! — захленчи Тацуо.

— Таеко, дръж се по-добре, или ще те заключа в стаята ти! — строго каза Мидори. — Тацуо, ако не спреш да се оплакваш, аз ще те пипна, и ти обещавам, че това няма да ти хареса!

Тя вдигна ръка срещу момчето. Хирата беше смаян от това, че излива яда си от него върху децата им. Те не заслужаваха да страдат заради всичко, което той прави, и той се почувства виновен, че пренебрегва както тях, така и съпругата си. И от тях се бе отчуждил. Опитва се да им се усмихне, но те се скриха зад Мидори. Тацуо засмука палеца си, а Таеко го гледаше предпазливо.

— Баща ви тръгва — каза им Мидори. — Кажете му сбогом, в случай че не го видите никога вече.

— Сбогом, тате! — промълвиха момченцето и момиченцето.

— Ще ме видите още тази вечер — каза Хирата, наскърбен и раздражен от сарказма на Мидори. — Тогава ще се върна. Ще се прибера.

— Вървете да си играете! — Мидори обърна Таеко и Тацуо, плесна ги силно по дупетата и те побягнаха.

Тя втренчи в мъжа си поглед, пълен с горчивина. — Не им давай обещания, които не можеш да изпълниш.

Той си знаеше колко ненадеждни са обещанията му. Дългът му към Сано и посветеността му на бойните изкуства винаги бяха на първо място. Чувстваше се раздиран от противоречиви чувства — защото семейството му липсваше и искаше да живее щастливо с тях. Искаше му се Мидори да му даде шанс за ново начало. Но неговият собствен гняв и инат го възпираха да я помоли за това.

— Тръгвам — каза той и излезе от дома си.

Пролетта бе украсила двореца с цъфтящи азалии, със сияещи в новата си листна премяна дървета и с росна трева. Слънцето грееше и блестеше по островърхите покриви и опасаните с дебели дървени греди стени. Но тази живописна красота остана незабелязана за Сано и свитата му, когато се срещна с Хирата на входната врата. Те минаваха забързано покрай стаите, пълни със служители, и надолу по виещи се коридори, докато накрая нахълтаха в главната приемна зала в подземие. Тук Сано завари майка си, коленичила пред малък подиум. Сивокосата ѝ глава бе сведена, а ръцете ѝ бяха вързани на гърба с

грубо въже. Крехкото ѝ, прегърбено телце, облечено в старо кафеникаво кимоно, цялото трепереше. Шогунът се бе изправил над нея.

— Ти ли уби моя братовчед? — настойчиво попита той.

След като тя не му отговори, той я зашлеви по лицето. Тя се сгърчи от страх. Той изглеждаше възбуден и горд от себе си — слаб човек, който измъчва друг, по-слаб дори и от него.

— Отговори ми!

Владетелят Мацудайра седеше близо до него на подиума, сияещ от злостна наслада. Зад него бяха коленичили няколко от съюзниците му, дошли да позяпат забавлението. Сано забеляза едно ново лице сред тях — феодала Арима, *даймио* на провинцията Куруме. Главата му беше посивяла, но лицето му бе без възраст, сякаш съхраняваше кожата си в олио. Гримасите му бяха толкова сдържани и мимолетни, че не оставяха нито бръчица. Войниците на Мацудайра, подредени покрай стената до тези на шогуна, наблюдаваха невъзмутимо. Цялата тази сцена така разяри Сано, че той наруши изискванията на етикета. Пристъпи до шогуна и го блъсна настрани от майка си.

— Оставете я на мира!

Шогунът се олюля. Всички зяпнаха, шокирани от факта, че Сано си е позволил да вдигне ръка срещу техния господар. Дори Мацудайра изглеждаше потресен и объркан от дързостта на Сано.

— Тази жена е обвинена в убийството на Токугава Тадатоши — разкрещя се шогунът. — Аз, въъ, я разпитвам.

— Това е моята майка — вбесено каза Сано.

— Не ме интересува, дори да е майката на Буда.

— Ако е убила братовчед ми, аз ще я накарам да си признае — каза шогунът, сложил важно ръце на бедрата си.

— Майко, добре ли си? — попита Сано.

Тя вдигна поглед към него. Деликатното ѝ лице бе застинало от ужас. Не даде признаци, че е познала Сано. Той развърза въжето и хвана ръцете ѝ. Те бяха студени и посинели от спрения приток на кръв. Той почувства треперенето ѝ и чу тихите ѝ ридания.

— Тя няма нищо общо с убийството на Токугава Тадатоши — каза Сано на шогуна. — Невинна е.

— Естествено е да кажеш така — каза шогунът, преливащ от собствения си инат. — Ти си неин син. Аз обаче знам по-добре.

— Откъде? — запита Сано. — Какви доказателства имате?

— Ами че, тъб — заекна объркано шогунът, навлизайки в обичайната си кравешка тъпота, — те казаха така.

— „Те“ означава „ти“ — обърна се Сано към владетеля Мацудайра. — Това е твое дело. Нападеш ме чрез обвинението срещу майка ми?

Мацудайра хвърли на Сано красноречив поглед, с който целеше да го предупреди да не изкарва наяве тяхната междуособица.

— Приеми го като възмездие, ако искаш. Но не съм аз този, който я обвини.

— О? — извика Сано със саркастично недоверие. — Тогава кой? Един самурай пристъпи напред от редицата покрай стената.

— Аз я обвиних — каза той.

— Кой си ти? — попита Сано.

— Полковник Дои Наокацу.

Беше към шестдесетте, но само посивялата коса и дрезгавият глас издаваха възрастта му. Високото му тяло бе като на мъж, с десетилетия по-млад. Кожата и на лицето му, гладко опъната по високите му скули, по изпъкналия нос и по квадратната челюст, издаваше, че рядко се смее. Претрупана и претенциозна нагръдна броня, изработена от червена и черна кожа, показваше, че е воин от висок ранг.

Подозрение обзе Сано.

— Какъв е този герб на бронята ти? — попита той.

Дои погледна към емблемата на Мацудайра върху гърдите си. Сега Сано си припомни, че е чувал името на Дои и преди. Той се бе сражавал на страната на Мацудайра в битката срещу предишния дворецов управител Янагисава.

— Ти си го подучил за това и си го насъскал!

— Защо да го прави? — озадачено попита шогунът.

Лицето на Мацудайра беше самата невинност.

— Почитаеми братовчедо, управителю Сано, мога да ви уверя, че не съм го направил.

— Когато чух, че останките на Токугава Тадатоши са намерени, дойдох доброволно — каза Дои на Сано. — Имам информация, която се отнася до убийството. Преди да бързате да твърдите, че

обвинението срещу майка ви е скалъпено и несправедливо, първо изслушайте тази информация.

6. ГЛАВА

Каквото и да кажете, то не би могло да промени факта, че майка ми не е убила Токугава Тадатоши — каза Сано, по дразнен от явно лъжливото твърдение на полковник Дои.

— Как би могъл да си толкова, тъъ, сигурен, след като не си чул историята му? — каза шогунът. — Нареждам ти да го изслушаш! — той махна повелително с ръка към Дои. — Продължавай!

Сано нямаше друг избор, освен да млъкне, кипейки вътрешно от гняв. Злорадата усмивка на владетеля Мацудаира се разшири.

— Аз бях личен телохранител на Тадатоши — каза Дои. — Живеех в неговото имение.

Ето това беше идеалният свидетел от онези дни, но за жалост не с показанията, на които Сано се бе надявал.

— Там живееше и млада жена на име Ецуко. По онова време беше на шестнадесет години — каза Дои и посочи майката на Сано.

— Това е невъзможно — прекъсна го Сано, въпреки че шогунът го изгледа ядосано. — Какво, за бога, би могла да прави там тя?

Но докато говореше, в сърцето му се прокрадна съмнение. Той не знаеше къде е живяла майка му, преди да се омъжи за баща му. Всъщност той не знаеше нищо за нейната младост, тъй като тя никога не я споменаваше.

— Беше придворна дама на жените в дома на Тадатоши — каза Дои.

— Не би могло да е възможно! — възрази Сано, защото за това поне бе сигурен. — Тя произхожда от обикновено и скромно семейство. — Семейство, което той никога не бе срещал. Всички бяха загинали по време на Големия пожар, преди раждането му. — Само на момичета от знатен произход и с високо обществено положение е позволено да служат на клана Токугава.

Дои си позволи усмивка, която изкриви устата му.

— Славите се като велик детектив, почитаеми дворецов управителю, и може би трябва да приложите уменията си и спрямо

собствените си роднини. Познавах майка ви в онези години. Тя произхожда от фамилията Кумазава. Баща ѝ бе уважаван потомствен васал на Токугава. Погледнете в дворцовите регистри. Ще откриете, че името ѝ фигурира там.

Прекалено шокиран, за да може да скрие изумлението си, Сано се обърна към майка си.

— Вярно ли е?

Тя не отговори. Очите ѝ избягваха погледа му. Придърпа ръкавите на робата си надолу и пристегна плътно яката ѝ около врата си. Умът на Сано загъмжа от въпроси.

Баща му беше *ронин* — самурай без господар, който си изкарваше хляба от школа по бойни изкуства. Кланът му не бе придобил реален самурайски статут, преди Сано да постъпи на служба при шогуна. Ако майка му наистина е била от клан, васален на Токугава, защо е сключила толкова неравен брак? И дали наистина всички от семейството ѝ бяха мъртви?

Полковник Дои пристъпи към майката на Сано.

— Познаваш ме, нали, Ецуко сан? — той застана пред нея. Втренченият му поглед, твърд и заплашителен, се заби в очите ѝ като кинжал. — Макар да са изминали почти четиридесет и три години, откакто се видяхме за последен път.

Тя погледна бегло към него, помътените ѝ очи бяха изпълнени с почуда и страх. Лицето ѝ бе пребледняло, тя се олюляваше. Сано сложи ръце на раменете ѝ, за да я задържи да не падне.

— Позна ме! — каза Дои. Шогунът кимна, владетелят Мацудайра изглеждаше доволен, а също и неговият нов приятел Арима. — Тя знае истината.

Сано бе приемал майка си без никакви резерви. Почувства срам, като осъзна, че колкото и да я обича, никога не се е интересувал от нея дотолкова, та да си даде сметка, че тя е имала и някакъв живот встрани, извън този с баща му. Сега тя му изглеждаше обвита в мистерия. Единственият факт, в който Сано можеше да бъде абсолютно сигурен, беше, че родителите му са се оженили шест месеца след Големия пожар. Беше виждал датата в семейния им архив. Какво се бе случило с майка му между тази дата и момента, в който бе напуснала длъжността си на придворна дама в семейството на Тадатоши?

— Тя познаваше Тадатоши — каза Дои. — Виждаше го всеки ден, докато обслужваше майка му и сестрите му.

Сано не можеше да зададе въпросите, които го вълнуваха, дори Дои да можеше да им отговори. Не можеше да си позволи да покаже повече неведение и да се постави в още по-неизгодно положение пред своите врагове. И освен това си имаше по-важна работа от това да се рови в потуленото минало на майка си. Трябваше да я защити от обвиненията на Дои.

— Да предположим, че е познавала Тадатоши — каза той. — Това не означава, че го е убила.

— Историята ми не се свежда до това — отвърна му полковник Дои. — Вашата майка участваше в заговор за отвличането на Тадатоши.

По-разгневен от когато и да било, Сано възкликна: — Това е смешно! Тя никога не би направила подобно нещо!

— Сама може би не — каза Дои, — но тя не действаше сама. Имаше съучастник. Той беше учител на Тадатоши, един млад будистки монах на име Еген. Искане да вземат откуп за момчето от неговия баща.

— Откъде знаете това? — попита Сано.

„Може би е истина“, прошепна детективът в него. „Не можеш да приемеш, че заподозреният е невинен, само защото ти желаеш да е така. И колко добре всъщност познаваш майка си?“.

— Подслушах разговор на Еген и майка ви — безжалостно продължи Дои. — Говореха, че се нуждаят от пари и че бащата на Тадатоши е богат. Еген каза: „Ще наблюдаваме Тадатоши и ще изчакваме подходящия момент“.

Съмнителността на тази улика не успокои страха, който Сано изпитваше за майка си.

— Кога се състоя този разговор? — попита той.

— Около месец преди Тадатоши да изчезне.

— Това трябва да е било преди около четиридесет и три години — каза Сано. — Що за памет имате, та да можете да си припомните целия разговор след толкова време?

— Паметта ми е добра — каза Дои, без да допусне Сано да го обърка.

— Тогава нека изпитаме тази ваша памет малко по-задълбочено. Действително ли чухте моята майка и този учител да говорят, че възнамеряват да отвлекат Тадатоши и да поискат откуп?

— Ами, не — неохотно отвърна Дои. — Но именно това имаха предвид.

— Ако е било така, тогава защо не сте ги спрели? — каза Сано. — Вие сте били личен телохранител на Тадатоши. Защо просто сте седели и сте бездействали? Защо сте оставили да бъде отвличен?

— Не си дадох сметка какво точно означава разговорът им — вече с отбранителен тон каза Дои. — Не и до вчера, когато бе открит скелетът. До този момент винаги съм мислил, че Тадатоши е загинал в Големия пожар. Същото си мислеха и всички останали. Сега вече знам истината.

— Искан ли е изобщо някога някакъв откуп? — попита Сано.

— Ами не, но...

— И вие никога не сте чували моята майка и учителят да заявяват, че са убили Тадатоши, нали? Защото, ако бяхте чули, трябваше да предприемете съответните мерки срещу тях.

Обиденото и ядосано изражение на Дои беше неговият отговор.

— Нещо сигурно се е объркало, когато са го отвлекли, и затова са го убили, вместо да поискат откуп. Бил е убит и го е сторила тя!

Той посочи майката на Сано. Владетелят Мацудайра и феодалът Арима закимаха дълбокомъдрено. Шогунът последва примера им.

— От неопределения, неясно формулиран разговор за отвличане, който сте чули преди четиридесет и три години, до извършването на убийство има няколко доста големи крачки — саркастично каза Сано. Шогунът се намръщи, сякаш обзет от колебание, а владетелят Мацудайра застана нащрек. — Имате ли някакви доказателства, че нещата са се случили така, както очаквате да повярваме?

— Не се нуждая от никакви доказателства — наежи се от гняв Дои. — Знам, каквото знам.

— Но това съвсем не е достатъчно — заключи Сано. — Ваше Превъзходителство, този човек е изфабрикувал цялата си история.

— Не е вярно! — възрази Дои. — Защо ще го правя?

Сано не можеше да каже директно: „Защото си лакей на владетеля Мацудайра и той ще има полза, ако майка ми бъде осъдена“. Ако шогунът научеше за съперничеството помежду им, за него щеше

да стане много по-лошо, отколкото за врага му, чиито кръвни връзки с Токугава можеше и да го спасят от екзекуцията, полагаща се за държавна измяна. Той щеше да оцелее и да продължи да се бори за осъществяването на намеренията си, докато Сано, аутсайдерът, щеше да намери смъртта си.

Затова се задоволи да каже:

— Може би се чувствате виновен, защото Тадатоши е умрял по време на ваше дежурство и сега ви е необходим някой, когото да обвините. Но аз се обзалагам, че имате и други, много по-лични причини, за да обвините моята майка. *Вие* сте го убили и се опитвате да защитите себе си.

— Не съм! — лицето на Дои потъмня от обида. — Аз бях верен на Тадатоши. Никога не бих го наранил.

— Моите разследвания разкриха, че Тадатоши е бил намушкан до смърт с меч. Изглежда ли майка ми способна на подобно нещо? Звучи по-правдоподобно *вие* да сте го сторили.

Дои стегна чертите на лицето си, стараейки се да замаскира тревогата си.

— Сано *сан* изрази основателно предположение — плахо се обади шогунът.

— Сано *сан* просто се опитва да спаси майка си — каза владетелят Мацудайра. — Не го слушайте. Тя е убила Тадатоши. Заслужава да бъде осъдена.

— Не и въз основа на такива неубедителни доказателства от страна на човек, който изглежда по-съмнителен от нея — каза Сано.

— Аз гарантирам за думата на полковник Дои, почитаеми братовчедо — каза владетелят Мацудайра, като изгледа кръвнишки Сано с присвитите си като цепки очи. — Съветвам ви незабавно да екзекутирате тази жена. Освен това убийството на ваш братовчед представлява държавна измяна. По закон цялото ѝ семейство трябва да сподели нейното наказание. Това включва и нейния син — дворцовия управител Сано.

Приближените на Сано, които до този момент бяха слушали ужасени и притихнали, пристъпиха, за да го защитят. Войниците на Мацудайра се надигнаха срещу тях. На Сано му бе омръзнало да бъде заплашван със смърт по време на разследванията, които провеждаше. Той се закле в себе си, че това е последният път, когато владетелят

Мацудайра го поставя в подобно положение. Но най-напред трябваше да се измъкне от тази каша.

— Не оставяйте братовчед ви да ви манипулира, Ваше Превъзходителство — каза той на шогунa. — Не го позволявайте и на мен самия. Използвайте чувството си за собствена преценка. Погледнете майка ми. Изглежда ли ви виновна?

— Ами, тъъ — шогунът обиколи около нея, изучавайки я от всички страни. Тя се сви, отчаяна и безучастна. — Трябва да кажа, че тя изглежда добра, безобидна и кротка старица.

Владетелят Мацудайра понечи да заговори, но Сано отново се обърна към шогунa.

— Бихте ли искали вашата собствена майка да бъде осъдена въз основа на хорски приказки и нещо чуто недочуто преди четиридесет и три години? — попита го той.

Всички знаеха за дълбоката преданост на шогунa към неговата майка.

— Със сигурност не! Може би съм допуснал грешка — покрусено каза той.

Говореше така, сякаш се бе появило някакво ново доказателство. Сано се осмели да помисли, че майка му е в безопасност. Същото явно мислеха и владетелят Мацудайра и полковник Дои, ако се съдеше по киселите им изражения. Но шогунът ги опроверга:

— Сано сан, простете ми, ако съм се отнесъл зле с вашата майка, но взех много насериозно, тъъ, обвиненията срещу нея. Можете да продължите вашето разследване, но ако не докажете невинността ѝ, ще бъда принуден да екзекутирам и двама ви.

— Не забравяйте съпругата му, децата му и всичките му близки сподвижници — засия владетелят Мацудайра. — Междувременно, аз ще отведа майка му да изчака съдбата си в тъмницата на Едо.

Сано се ужаси при мисълта, че майка му може да бъде хвърлена в онази пъклена дупка.

— Тя принадлежи към самурайски клан. Това ѝ дава правото на домашен арест вместо на тъмничен затвор. С ваше позволение, Ваше Превъзходителство, ще я отведа в моето имение.

— Позволявам! — каза шогунът.

Сано внимателно изправи майка си на крака.

— Всичко е наред. Майко, идваш с мен у дома.

Тя се облегна на него и той я поведе към вратата.

Полковник Дои ги следеше с поглед, изчисляваше загубите и планираше нови стратегии също като командир на бойното поле. Тя не погледна нито към него, нито към някой друг. Сано все още не можеше да започне да обмисля как точно ще я оневини. Сега на първо място бе грижата за здравето ѝ.

— Не я оставяй да се разполага твърде удобно в имението ти — каза владетелят Мацудайра, убеден, че макар да е загубил тази битка със Сано, той ще спечели войната. — Няма да се задържи дълго там. Нито пък ти.

— Извинете ме, господарке Рейко? — каза лейтенант Асукай. Той надникна колебливо през вратата на стаята ѝ.

— Да? — Рейко все още бе коленичила пред тоалетката си, където току-що бе привършила гримирането си.

Изражението на Асукай бе навъсено.

— Страхувам се, че имам лоши новини, господарке.

Рейко хвърли поглед към отворените преградни стени^[1]. В съседната стая Масахиро декламираше урока пред учителя си, а Акико се пречкаше на прислужниците, докато метяха пода. Рейко посочи към децата и с пръст на устните даде знак на лейтенанта да влезе.

— Един от моите шпиони ми каза, че владетелят Мацудайра е внедрил свой шпионин в тази къща — прошепна той.

Новината всъщност не изненада Рейко. Тя знаеше, че съпругът ѝ също има шпиони в дома на владетеля Мацудайра, хора, които работеха там, но в действителност бяха тайни агенти на Сано. Защо Мацудайра да не прави същото? И все пак Рейко бе изненадана и уплашена.

— Кой е той? — попита тя.

— Съжалявам, но нямам представа. Информаторът ми не знае — каза Асукай, — но е някой, който има пълен достъп до дома на дворцовия управител Сано.

Нещата явно бяха по-зле, отколкото Рейко си бе помислила първоначално. Не ѝ харесваше идеята, който и да е да си пъха носа и да слухти из дома ѝ, но този шпионин на всичкото отгоре явно бе човек, на когото тя и Сано вярваха и който имаше лесен достъп до тях,

до делата им и до семейството им. И владетелят Мацудайра можеше да го използва и за други, много по-опасни цели.

— Опитай се да откриеш кой е — каза Рейко. — Междувременно, най-добре да кажа на съпруга ми какво си научил.

Скоро след като Асукай си тръгна, Рейко дочу суматоха и шум от бързаци стъпки и високи гласове откъм женските помещения. Уплашена да не се е случило нещо лошо, тя побърза да види какво става.

[1] В японския тип жилище стаите са преградени с плъзгащи стени, изработени от дървени рамки и оризова хартия. — Бел.прев. ↑

7. ГЛАВА

Рейко влезе в женските помещения и завари там Сано, понесъл на ръце възрастна жена към салона.

— Какво става? — попита тя. — Коя е...

Жената лежеше отпуснато в ръцете на Сано, лицето ѝ бе болезнено бледо. Очите ѝ бяха затворени.

Изведнъж Рейко я позна.

— Почитаема майко! — изненадано възкликна тя, после се обърна към Сано — Какво прави тук? Нещо лошо ли се е случило?

Отношенията ѝ с майката на Сано бяха любезни, но не и близки. Като млада булка, Рейко се бе опитала да се сприятели със свекърва си, която винаги ставаше видимо нервна в нейно присъствие. Възрастната жена явно по-скоро понасяше, отколкото харесваше присъствието на Рейко и двете на практика нямаше кой знае какво да си кажат. Майката на Сано не бе прекарала нито една нощ в дома на сина си, откакто се бе оженил до този момент, а и Рейко рядко я посещаваше.

— Майка ми бе обвинена в убийството на Токугава Тадатоши и е поставена под домашен арест — каза Сано.

Рейко не го бе виждала по-объркан.

— Какво? — каза Рейко. — Как е възможно това?

Тя се вторачи озадачено и объркано в свекърва си, най-безобидната личност, която познаваше. Стори ѝ се, че светът се е преобърнал. Сано извика слугите, които се мотаеха покрай вратата.

— Майка ми ще остане тук — каза им той. — Пригответе ѝ легло. И доведете прислужницата ѝ.

Той я занесе в стаята за гости. Рейко го последва. Слугите забързаха да изпълнят нарежданията му. Сано внимателно я сложи да легне върху един дюшек, който те постлаха на пода. Хана се втурна вътре и пое нещата в свои ръце. Сано и Рейко излязоха в коридора, докато тя настаняваше възрастната жена. Той ѝ описа как майка му е била измъкната от дома ѝ и отведена пред шогуна и ѝ преразказа уличаващата история на полковник Дои. Рейко слушаше потресена.

— Кой е този полковник Дои и защо всички са приели сериозно неговите обвинения? — попита тя.

— Той е голяма клечка в армията на владетеля Мацудайра — отговори ѝ Сано.

— Трябваше да се досетя — кимна тя. — Владетелят Мацудайра стои зад всичко лошо, което се случва. — Тя си спомни какво я беше занимавало само преди миг. — Знам, че не ти трябва още проблеми, но има нещо, което трябва да ти кажа, и то не може да търпи отлагане. Моят телохранител е открил, че владетелят Мацудайра има шпионин в нашата къща.

Сано вдигна очи нагоре, едновременно ядосан и съкрушен.

— Права си, точно сега нямам нужда от това — каза той. — Но ти благодаря, че ме предупреди. Ще организирам издирването на шпионина веднага щом имам свободна минута.

— Внедряването на шпионин сред нас, в дома ни, е доста неприятно, разбира се, но сега той е нападнал директно клетата ти, безпомощна майка. Това е абсурдно. Разбира се, че тя не е убила онова момче — каза тя.

— Разбира се.

Но мрачното изражение на Сано сякаш казваше точно обратното.

— Не мислиш, че има някаква възможност наистина да го е убила, нали? — изумено възкликна Рейко.

Сано се намръщи още повече.

— Наистина не знам какво да мисля — въздъхна дълбоко той. — Излиза, че всъщност изобщо не познавам майка си. Беше ме оставила да вярвам, че е от селски произход, но току-що научих, че е от васален клан на Токугава.

Докато Сано ѝ разказваше как този факт е излязъл наяве, Рейко поклати глава. Тази кротка, хрисима и стеснителна свекърва имаше тайно минало!

Но щом се възстанови от първоначалния си шок, изненадата ѝ взе да намалява. Тя си припомни някои неща за майката на Сано, които никак не се връзваха с нейната самоличност. Маниерите ѝ имаха леката и естествена изтънченост на дама. Говорът ѝ бе много поизискан от този на простолюдието. Макар да се обличаше простичко, дрехите ѝ се отличаваха с елегантност, която се дължеше не на скъпи материи и модни тенденции, а на стила ѝ. Сано не би забелязал

подобни неща, мъжете рядко ги долавят. Рейко не му ги беше казвала, защото не ги мислеше за важни, пък и той би приел с насмешка идеята, че майка му не е това, за което се представя. Но разкритието от днешния ден обясняваше много от всички тези неща.

— Как животът ѝ се е завъртял по този начин? — попита Рейко.

— Не знам. Това е един от въпросите, които възнамерявам да ѝ задам.

Изражението на Сано бе вкаменено от болката и обидата, защото майка му го бе излъгала, и мрачно, защото сега трябваше да се бори и с нейните проблеми като със свои собствени. — И повярвай ми, имам и доста други въпроси. Трябва да установя кой действително е убил Тадатоши, а на този етап тя е единственият ми източник на сведения.

Той се обърна към гостната стая.

— Трябва вече да се е настанила.

— Да дойда ли с теб? — попита Рейко, изгаряща от любопитство.

— Не — каза Сано. — По-добре да говоря с нея насаме. Каквото и да каже, ще ти го разкажа после.

Рейко не се поддаде на изкушението да подслушва. Щом Сано влезе в стаята за гости, тя тръгна по коридора, като се дивеше на обратата на събитията. Едва снощи Рейко беше предложила да му помага в новото разследване, ако изникне нещо, което би могла да работи и къщи. И то бе изникнало. Разследването само бе дошло при нея, под формата на едната — и единствената засега — заподозряна.

Майката на Сано лежеше в леглото, подпряна на възглавниците, под зорката закрила на Хана. Изражението ѝ излъчваше безнадеждност. Тя втренчено гледаше в празното пространство, ръцете ѝ бяха безжизнено отпуснати върху одеялото, с което беше завита. Не беше докоснала чая, сервиран на масичката до нея. Но поне беше спокойна.

— Майко — каза Сано, като коленичи до краката ѝ. Тя примигна и очите ѝ се спряха на него. В тях се четеше същото онова изражение, с което го гледаше, в детството му — смесица от любов, гордост и майчина загриженост. Но освен това имаше и нещо ново.

Това беше страх.

От него.

Сано не искаше и да си помисли какво може да означава този страх.

— Добре ли си? — попита я той.

Тя кимна, и промърмори:

— Съжалявам, че ти причинявам толкова тревоги.

— Не се тревожи за мен — с обич каза Сано. Тя винаги поставяше сина си на първо място. — Искам да ти помогна. Трябва да ти задам няколко въпроса за това, което се е случило. Чувстваш ли се готова?

— Предполагам, че да — каза тя, но всъщност изглеждаше твърде болна и изтощена.

Сано не би си позволил да я притиска, но нямаха време за губене. Владетелят Мацудайра със сигурност вече действаше с всички сили, за да ги съсипе.

— Хана *сан*, би ли ни оставила насаме за малко? — помоли той.

Хана неохотно присви устни, но стана.

— Моля те, искам Хана да остане — настоя майка му.

За морална подкрепа или за защита от него? Сано никога не си беше представял, че може да се озове в положението да разпитва собствената си майка, обвинена в извършването на престъпление, което той разследва. Той четеше по лицето ѝ, че чувствата ѝ към него са се променили: той не беше вече синът, когото тя бе родила. Той беше представител на властта.

— Моля те, не се разстройвай — каза Сано, — но трябва да те попитам: ти ли уби Тадатоши?

— Не! — оскърблението надделя над страха в очите ѝ. — Невинна съм. Не вярваш на Дои, нали?

Сано предполагаше, че която и да е арестувана жена, измъкната от дома ѝ, обвинена пред шогуна и заплашена със смърт, ще бъде уплашена, дори и да не е виновна.

— Да вярвам на полковник Дои? Разбира се, че не! Но защо той си е измислил тази история?

— Не знам.

Сано забеляза колебанието ѝ, преди да му отговори, както и погледа, който си размени с Хана.

— Познаваш ли полковник Дои? — попита той.

Макар да отбягна погледа му, тя кимна.

— Колко добре?

В този момент Хана се намеси в разговора:

— Кажу ми! — настоя тя.

— Какво да ми каже? — озадачено попита Сано.

Майка му въздъхна.

— Полковник Дои и аз някога бяхме сгодени — каза тя.

Тялото на Сано не реагира на шока. Дъхът му не секна. Не го сви под лъжичката. Сякаш думите ѝ паднаха върху възглавница, чийто пълнеж вече бе смачкан от по-ранните разкрития за нея. Но чувството бе като нож, пробождащ душата му. Това, че майка му е била сгодена за полковник Дои и той не е знаел нищо, поставяше под въпрос всичко, което бе мислил за своето семейство.

— Кога беше това? — попита той.

Тъга и срам помрачиха лицето ѝ.

— Преди да срещна баща ти.

Той си мислеше, че баща му е бил единственият мъж в нейния живот. Знаеше, че е глупаво да ревнува заради него или дори заради себе си. Баща му бе мъртъв от единадесет години, нищо не можеше да го засегне. И Сано не можеше да има претенции към майка си за времето преди да се е родил. Но емоциите най-често не са нито рационални, нито контролируеми.

— Баща ми знаеше ли?

— Да.

— И нито един от двамата ви никога не ми каза!

Силен гняв закипя в гърдите на Сано. Бодежът не означаваше, че майка му и полковник Дои са извършили нещо непристойно, защото повечето бракове бяха уредени и сгодените двойки рядко се запознаваха преди сватбения ден. При все това Сано се чувстваше така, сякаш нейният по-раншен годеж по някакъв начин осквернява брака ѝ с баща му и дори семейството им.

— Не мислехме, че това има значение — отпаднало каза тя.

— Какво стана с този годеж?

— Беше прекратен.

— Очевидно! — Ако не беше прекратен, нямаше да се е омъжила за баща му. — Кой го прекрати? Твоите родители или родителите на Дои?

Погледът ѝ се замъгли.

— Беше преди толкова време. Не си спомням.

— Не си спомняш защо е бил прекратен?

— Не.

Сано я изгледа с недоверие. Развалянето на годеж беше сериозно нещо. В този случай то бе довело до женитбата на майка му с беден ронин и тя бе загубила мястото си във висшето общество. Сано силно се съмняваше, че е забравила причината, макар да са изминали повече от четиридесет години.

— Какво мислеше полковник Дои за разваления годеж? — попита я той.

— Трябва ли да говорим за това? — изхленчи тя.

Лицето ѝ бе изнурено и тъжно.

— Ако очакваш да те спася, трябва да получа представа какво точно се случва — каза ѝ Сано. — Трябва да ми съдействаш.

Тя притвори очи, сякаш искаше да се скрие от него.

— Съжалявам.

— Добре, нека засега забравим за полковник Дои — каза Сано.

Тя вече му бе дала задоволителна следа в тази посока. Ако Дои е бил разстроен от разтурването на годежа и през цялото време е изпитвал омраза към нея, може би това бе причината да я обвини. Със сигурност тази възможност заслужаваше да се разследва позадълбочено.

— Нека да поговорим за Тадатоши. Помниш ли го?

— Той беше просто едно момче. Познавах го съвсем слабо.

Ръката ѝ пропълзя по одеялото към Хана. Прислужницата я хвана и успокоително я погали. Погледът ѝ показваше, че тя не одобрява отношението на Сано към майка му, въпреки че бе за нейно добро.

— Възможно ли е наистина да е бил отвлечен? — продължи той.

— Не знам.

Сано си спомни, че шогунът му бе разказал за навика на Тадатоши да се запиява. Това беше предпочитаното обяснение за изчезването на момчето, но историята на Дои за жалост го бе компрометирала.

— Какво можеш да ми разкажеш за деня, в който той е изчезнал? Сянката на спомените помрачи очите ѝ.

— Това беше денят, в който започна Големият пожар на Кимоното с дългите ръкави. Всички от къщата трябваше да преминат през реката, за да се спасят. Но когато бяхме готови за тръгване, установихме, че Тадатоши липсва. Обърнахме наопаки цялото имение, но никъде не го открихме. Баща му изпрати всички да го търсим из града. Никой не го намери. — Гласът ѝ пресекваше от вълнение. — Бях впримчена от пожара. И другите от нашата къща бяха в същото положение като мен. Само неколцина оцеляхме.

— Някой смяташе ли по това време, че Тадатоши е бил отвлечен?

— Не знам. Беше пълен хаос.

— Ако не си го отвлякла ти, може да го е отвлякъл някой друг. — Сано знаеше, че е опасно да приеме по презумпция, че тя е невинна, макар да не можеше да повярва, че би отвлякла дете, още повече да го убие! — Ами този учител, монахът на име Еген, когото полковник Дои спомена? Възможно ли е той да го е извършил?

— Не! Искам да кажа, не знам, почти не го помня. — Тя неспокойно се сви в леглото, а лицето ѝ се извърна от Сано. — Моля те, стига толкова въпроси. Бяха такива страшни времена. Не мога да говоря за това повече.

— Оставете майка си на мира, млади господарю, нека си почива — намеси се Хана. Тя говореше с онзи тон, с който му казваше „стига глупости“, когато го гълчеше в детството му. — Като ѝ вадите душата, няма да върнете обратно спомените ѝ.

— Добре тогава — каза Сано и забеляза как майка му се отпусна облекчено. — Но ние трябва го обсъдим, рано или късно. Колкото повече информация ми дадеш, толкова по-големи ще бъдат шансовете ми да разкрия кой действително е убил Тадатоши.

Докато напускаше стаята, той не се питаше дали тя крие нещо. Питаше се колко много е скритото и колко лошо ще се окаже.

— Не исках да се намесвам, докато младият господар беше тук — каза Хана, — но може би трябва да му разкажеш цялата история.

Ецуко погледна ужасено прислужницата си.

— Не мога! — каза тя.

— Но той каза, че за да ти помогне, трябва да му помогнеш и ти — Хана се държеше съчувствено, но твърдо. Независимо че бяха

прислужница и господарка, дългите години предана служба даваха на Хана привилегията да говори открито. — Аз мисля, че той е прав.

— Казах му достатъчно. — Дори и това ѝ беше предостатъчно трудно. Ецуко придърпа одеялото до брадичката си. Искаше ѝ се да припълзи под него и да се скрие от проблемите си точно така, както се бе крила четиридесет и три години. — Не му е необходимо да знае останалото — добави тя.

— Няма да го заболи, ако го узнае — настоя Хана.

— След всичките тези години!

— Видя лицето му, когато му казах за годеща с полковник Дои. Заболя го. И мен ме заболя да гледам как се ядосва заради това, че съм скрила миналото си.

— Душевните терзания и срамът я изпълваха и Ецуко се стараеше с всички сили да оправдае решението си.

— Но аз го скрих, за да предпазя честта на семейството ни. За негово добро, не само за мое.

Те размениха погледи, пълни с взаимно разбиране. Хана знаеше повечето от това, което се бе случило. Тя бе останала вярна на Ецуко и предано бе пазила мълчание, но сега беше на различно мнение.

— Спряла ли си за миг да мислиш, че тайната ти може да излезе наяве, независимо какво правиш? Има и други живи хора, които я знаят. По-добре е синът ти да я чуе най-напред от теб — каза ѝ тя.

Но истината бе по-лоша дори от това, което Хана предполагаше. Ецуко не бе споделила цялата история с дългогодишната си довереница. Тя се молеше онези, които знаят истината, да запазят мълчанието както през всичките тези години. Те имаха също толкова много причини за това, колкото и тя самата, но можеше ли да разчита на тяхната дискретност?

— Ако ти не му кажеш, може би аз ще го сторя — каза Хана.

— Не!

Ецуко сграбчи ръката на Хана и я стисна толкова силно, че тя изохка от болка. В очите ѝ блесна страх, че господарката ѝ може да я нарани, за да я накара да запази мълчание. Ецуко пък бе обхваната от паника, че Хана може да знае повече за нея и полковник Дои, и за Тадатоши и учителя му, отколкото тя предполагаше.

— Съжалявам — каза Ецуко, като пусна Хана. — Права си. Трябва да му кажа. И ще го направя. — Тя изобщо нямаше такова

намерение, но трябваше да попречи на Хана да се разприказва. — Но не веднага. В момента не мога да понеса повече — въздъхна и полегна назад в леглото, чувствайки се изтощена и болна.

Хана омекна и я загърна по-плътно в одеялото.

— Добре. Почини си малко. Аз ще бъда тук, в случай че ти потрябва нещо. Заедно ще преодолеем и това.

Ецуко затвори очи, но знаеше, че няма да може да си почине. Разкриването на убийството на Тадатоши бе отворило вратата към миналото и от него бяха повели ветровете на спомените, връхлитайки я като буря.

Свиреп, северен вятър брулеше Едо. Разтърсваше къщите, проникваше през процепите на стените, с трясък и грохот прелиташе през клоните на дърветата и вдигаше фучащи вихрушки от прах по улиците. След месеци без дъжд градът бе сух като барут. Всеки ден искри от дървените въглища на запалените мангали възпламеняваха пожари из града. Солидни постройки изгаряха до основи за миг. Пожарните камбани биеха непрекъснато. Синьото небе бе скрито във вихрушка от спираловидни къдели черен дим.

В ограденото имение на владетеля Токугава Наганори, братовчед на шогуната, поривите на вятъра подрънкваха в бамбуковите тръбички на вятърните звънчета, окачени по стрехите. Ецуко и няколко други момичета се бяха струпали на верандата, увити в подплатени копринени наметки с качулки, с топли ръкавици на ръцете. Тя беше само на шестнадесет, най-младата придворна на съпругата на владетеля Наганори. Те се смееха на маймунджилъците, които правеха войниците на господаря им, като подскачаха и се перчеха из градината.

Един от тях направи салто по изсъхналата кафеникава трева и се удари в близкото дърво. Ецуко и приятелките ѝ се разкикотиха. Присмяха му се и другарите му:

— Мой ред е! — каза един от тях.

Висок и гъвкав, той се изправи на ръце и без никакво усилие отиде до тях на верандата. После се приземи обратно на крака и се поклони. Дамите възхитено му заръкопляскаха.

— Такава щастливка си! — прошепна една от тях на Ецуко.

Тя беше не само най-младата, но и най-хубавата от всички придворни дами и винаги бе обект на възхищение от страна на мъжете и на завист от страна на жените. Беше сгодена за Дои Наокацу, същия този атлетичен самурай, който бе застанал пред нея и я гледаше усмихнато и гордо.

— Толкова е хубав — въздъхна друга придворна.

Нещо повече — той беше фаворит на владетеля Наганори. Понастоящем служеше като началник на охраната на Тадатоши, сина на господаря, но му бе отреден много по-висок пост в бъдеще. Когато

се оженеше за него, животът на Ецуко като съпруга на богат и влиятелен мъж щеше да бъде добре подсигурен. Родителите ѝ бяха щастливи заради брака, който ѝ бяха уредили, а също и Ецуко, поне в началото. Тя познаваше Дои, откакто се помнеше, а семействата им бяха близки. Харесваше го и се бе радвала на възможността да стане негова съпруга.

Докато друг не открадна сърцето ѝ.

Дои и приятелите му започнаха пародийна битка с мечове, оспорвайки си вниманието на дамите. Ецуко незабелязано се промъкна в къщата. Тънките преградни стени, направени от летви и хартия, потракваха от и течението и напора на вятъра, докато тя пристъпваше на пръсти в коридора. Откъм стаята се чуваше гласът на Тадатоши. Ецуко надзърна през вратата.

Тадатоши бе коленичил пред маса, отрупана с книги, хартия и приспособления за писане. Казваше си урока по японска история. Той беше толкова странно момче, че дори само видът му предизвикваше у нея неприятно, тягостно и злокобно чувство. Той рядко заговаряше доброволно, никога не гледаше хората в очите и имаше странна усмивка. Ецуко не откъсваше очи от мъжа, който седеше до Тадатоши. Дъхът ѝ сякаш бе спрял.

Обръснатата му глава беше обърната към ученика му. Конопена монашеска роба обгръщаше стройното му тяло. Дългите му, фино моделирани ръце си играеха с дървена броеница, докато слушаше. Усетил копнеещият поглед на Ецуко да го гали, Еген се извърна към нея. Като съзря хубавото му, деликатно лице, Ецуко затрепери отвътре. Очите ѝ срещнаха неговите — дълбоки и меланхолични. Тя почти прималя.

Допреди миналата пролет, когато Еген пристигна в имението, Ецуко никога не се бе влюбвала. Но в мига, в който го зърна, тя почувства сладък, въодушевяващ екстаз. И по изражението му можеше да заключи, че той е почувствал същото. Приказките, които бе слушала, пиесите, които бе гледала, се оказаха истина: душите на хората можеха да се срещнат и да познаят веднага, че са предназначени една за друга.

Тадатоши привърши декламацията си и Еген коригира грешките му, после каза:

— Време е за урока ти по фехтовка с меч. Можеш да вървиш.

Тадатоши стана, поклони се и излезе от стаята. Той си имаше своя тайна вратичка, през която се измъкваше. Мина покрай Ецуко, без дори да я забележи. Тя също не му обърна особено внимание, а се устреми се към Еген, който се бе изправил.

— Здравей — каза той с благ глас.

— Здравей — тихичко промълви тя.

Любовта придаваше дори и на най-незначителните им разговори дълбок смисъл. Всяка произнесена помежду им дума бе наситена със страст и с отчаяние. И двамата знаеха, че любовта им е обречена.

— Трябваше да те видя — каза тя.

— Радвам се, че дойде.

Той се приближи и Ецуко потръпна от желание да я докосне. Усмивката му се стопи, очите му се помрачиха от загриженост.

— Какво има? — попита тя.

— Знаеш какво.

Годежът ѝ с Дои правеше съвместния им живот толкова невъзможен, колкото и неговата клетва за безбрачие. Лъжата и нелоялността, в които живееха, бяха нещо, за което те често разговаряха и скърбяха. Но Ецуко чувстваше, че в ума на Еген се върти и още нещо.

— Какво друго има?

— Тревожа се заради Тадатоши.

Ревност прониза Ецуко. Тя искаше цялото му внимание за себе си.

— Как можеш да мислиш за него, когато...

— Той е мой ученик — побърза да ѝ обясни Еген. — Отговорен съм за него.

— О — каза Ецуко, опитвайки се да бъде великодушна и разбираща, — какво точно те тревожи?

— Той няма никакви другари за игра и дори и не иска да има. Предпочита да стои сам, потънал в мислите си. И понякога, кълна се, е досущ като призрак. Просто изчезва и не мога да го намеря никъде. След това отново се появява сякаш от нищото. Къде ходи? Какво прави? Той просто не е нормален.

— Да — съгласи се Ецуко, — но не мисля, че можеш да направиш кой знае какво.

— Предполагам, че си права — каза той, явно не съвсем убеден в думите ѝ. Ецуко му се усмихна и лекичко прокара пръсти по китката му. Тревогата в очите му отстъпи на желанието. Ръцете му обхванаха нейните. — Ще те видя ли тази нощ? — настойчиво я попита той.

Ецуко кимна, останала бездиханна от очакване.

— На нашето място?

Нечии стъпки по коридора ги стреснаха. Еген пусна ръцете на Ецуко. Те отскочиха един от друг само миг преди Дои да се появи.

— О, ето къде си била — каза Дои на Ецуко. — Момичетата ме изпратиха да те търся.

Ецуко се изчерви, сърцето ѝ лудо заби. За малко да ги хванат!

— Господарката ти отива на театър. Всички вие ще я придружите, а също и някои от нас, мъжете.

Дои сияеше, зарадван от предстоящото забавление и от шанса да седи до нея по време на представлението. Ецуко изпитваше жал към него, защото той не знаеше, че чувствата ѝ са се променили. Дои се обърна към Еген.

— Ти също можеш да дойдеш.

Ецуко пламна от срам. Дои беше добър, щедър и великодушен мъж. Беше се сприятелил с Еген, макар той да беше външен човек в къщата, просто някакъв хрисим учен и поет сред грубите, мъжествени самураи. А тя и любимият ѝ предаваха доверието му!

— Благодаря — каза Еген и Ецуко забеляза, че той се чувства също толкова виновен, колкото и тя самата. — Но трябва да приготвя някои уроци.

— О! Ами добре, може би следващия път — каза му Дои и се обърна към Ецуко — хайде, да вървим.

Но в същото време той се поколеба, гледайки любопитно ту нея, ту Еген. Ецуко затрепери вътрешно. Дали не ги подозираше?

8. ГЛАВА

Майка ти каза ли ти нещо? — попита Хирата.

— Недостатъчно, но много повече, отколкото очаквах — отговори му Сано.

Той бе седнал в кабинета си с Хирата на късна закуска от оризова каша, риба и туршия. Сано неохотно му предаде разказа на майка си, засрамен, че се излага с неведението си за своето семейство, макар и пред най-близкия си приятел.

Хирата, както винаги деликатен и разбиращ, реагираше само с кимване.

— Все пак тя ни дава някакви насоки — каза той, когато Сано свърши разказа си.

— Разваленият годеж с полковник Дои е възможен мотив за обвинението му. Той е първият ни заподозрян. Ще задействам моите информатори и ще видя какво могат да ми кажат за неговите деяния по времето, по което Тадатоши е изчезнал. Но има още един възможен свидетел, и може би заподозрян.

— Учителят? — сети се Хирата.

Сано кимна, изгреба остатъка от кашата си и я прокара с чай.

— Еген не само е бил част от персонала, той сигурно е бил доста близък с Тадатоши. Може да е видял нещо или да знае нещо за изчезването му — добави той.

— А може той да е виновен — предположи Хирата.

— И това е възможно — каза Сано. — Тадатоши сигурно е вярвал на Еген. За него е било лесно да отвлече момчето.

— По-лесно, отколкото за придворна дама — допълни Хирата.

Сано си припомни колко разпалено майка му отрече, че учителят е убиецът, а после заяви, че почти не го е познавала. Въпросите се преплитаха с подозренията в ума на Сано. Трябваше да проведе още един разговор с нея, независимо дали това щеше да ѝ хареса или не. В същото време учителят им даваше някакъв шанс за спасение, дори и да не бе виновен.

— Може би Еген ще опровергае историята на Дои — каза Сано.

— Ще го стори, дори само за да защити себе си — съгласи се Хирата. — Освен майка ти, Дои обвини и него.

— Да предположим, че го стори, тогава ще имаме неговата дума и думата на майка ми срещу думата на Дои — каза Сано, като се чудеше дали това ще има достатъчна тежест. Дои беше офицер с висок чин, подкрепян от владетеля Мацудайра. Майката на Сано беше една обикновена жена, уязвима за атаките на враговете му. А учителят бе просто никой. — Но ние трябва да се движим напред. Най-напред трябва да намерим Еген. Искам да започнеш издирването му.

— Ако все още е жив — каза Хирата, — ще го намеря.

Двамата станаха. Сано забелязваше озадаченото изражение на Хирата. Нито веднъж той не бе попитал дали майка му е виновна — беше твърде лоялен, за да го стори. Но очевидно се чудеше дали е така. А също и Сано.

— Междувременно аз ще се видя с майката и сестрата на Тадатоши — каза Сано. — Може би те ще могат да хвърлят известна светлина върху престъплението.

Колкото и да се надяваше това, което ще кажат, да оневини майка му, той едновременно се страхуваше, че всъщност може да изкопае по-дълбоко гроба ѝ.

Рейко говореше с лейтенант Асукай в градината, където наблюдаваше как Акико играе със старата си бавачка.

— Съпругът ми има прекалено много работа и без издирването на шпионина — каза тя и му обясни, че майката на Сано е била обвинена в убийство. — Мисля, че ще трябва да се справим с проблема сами. — Тя много искаше да помогне на Сано, а нямаше кой знае с какво друго да допринесе в работата му.

— Аз съм готов — каза Асукай. — Но как ще действаме? Някога случвало ли ви се е да разкривате шпионин?

— Не — призна Рейко, — но нека се опитаме да използваме здравия разум. Не можем да наблюдаваме всички хора в имението. Твърде много са. — Васалите, служителите, чиновниците и слугите на Сано бяха стотици. — Пък и този шпионин ще внимава много да не привлече вниманието.

— Може никога да не го хванем в нещо, с което да се издаде — съгласи се Асукай.

— Затова трябва да го провокираме — каза Рейко.

— Добра идея! — Асукай я погледна с възхищение, а после с учудване. — Но как?

— Ще му заложим капан, нещо, което ще бъде като стръв за владетеля Мацудайра. — Рейко бе осенена от вдъхновение. — Сетих се! Какво ще кажеш за таен дневник на съпруга ми, в който той си е записал имената и местонахождението на всички свои шпиони?

Асукай я погледна изненадано.

— Има ли такъв дневник? — попита той.

— Ще има!

Рейко се втурна в къщата и влезе в своята стая.

Асукай я последва. Тя коленичи пред писалището си, вдигна капака и извади един тефтер, подвързан с черна коприна. Страниците бяха празни. Тя приготви туш, натопи четката си в него и започна да пише дълъг списък с мъжки имена. Бързината, с която пишеше, бе равна на тази, с която ги измисляше. След всяко име добавяше „шпионин“, както и някакво място, където въпросният човек служеше, избирайки случайни позиции из замъка Едо, в околностите му, в именията на *даймио* и в многобройните имоти на владетеля Мацудайра; разпростря се из всички градове на Япония.

— Готово! — каза накрая тя и затвори книгата.

Асукай се засмя.

— Това би подвело и мен. Ще пусна слуха за съществуването му. Къде ще скрием дневника?

— Имаме достатъчно голям избор — каза Рейко. — Това имение е пълно със скривалища. — Те бяха направени от предишния наемател, бившия дворецов управител Янагисава. Както и някои други, необичайни архитектурни особености. Повечето от тях бяха разкрити от Масахиро. — Знам кое е идеалното място. — Рейко му описа точно къде възнамерява да скрие „дневника“ и добави: — И направи така, че и този слух да плъзне наоколо.

— И след това ще наблюдаваме кой ще захапне стръвта?

— Това няма да е необходимо — каза Рейко.

Асукай кимна, схванал какво има предвид.

— Е, аз тръгвам да хвърля примамките за нашия шпионин — каза той.

В момента, в който Асукай излизаше, в стаята влезе Масахирос.

— Чух, че баба е тук — каза той. — Къде е?

— В стаята за гости — отговори Рейко.

— Може ли да отида да я видя?

Рейко знаеше, че и двете ѝ деца обичат баба си. Когато Сано ги взимаше със себе си и ги водеше да я посетят, тя им даваше малки подаръци, глезеше ги, разказваше им приказки и никога не ги гълчеше за нищо.

— Можеш да я видиш, но по-късно — каза тя. — В момента си почива.

— Защо е дошла? — попита Масахирос. — Толкова рядко го прави.

— Баба ти и баща ти имат малко обща работа, за която трябва да се погрижат — каза Рейко, защото не искаше да го плаши с подробности.

— Извършила ли го е наистина? — попита Масахирос.

— Какво да е извършила?

— Убийството.

— Как си научил за това? — смаяно попита Рейко.

— Чух слугите да говорят.

Рейко въздъхна. Нищо не можеше да се скрие от Масахирос. Дори да наредеше на слугите да не клюкарстват пред него — което тя непрекъснато правеше, той абсорбирал информацията буквално от въздуха.

— Наистина ли е тя убила братовчедата на шогуната? — настоя Масахирос.

Говореше за убийството по такъв безгрижен и равнодушен начин! Рейко се тревожеше, че той твърде млад закоравя към смъртта и насилието. Тя съжаляваше, че вече бе убивал, макар и за да защити нея и цялото им семейство, когато бяха в Езогашима. Но не можеше да го порицава заради обстоятелства, за които не беше виновен.

— Баба не е убила никого — каза тя. — Всичко това е грешка.

Но за пръв път сама се запита дали това наистина е грешка.

Разбира се, тя винаги бе смятала свекърва си за добра и безобидна жена. И, разбира се, трябваше да споделя убедеността на

Сано, че майка му е невинна. При това Рейко знаеше твърде малко за престъплението, за да може да отсъди въз основа на фактите. Не можеше обаче да се отрече, че Ецуко бе излъгала, поне за миналото си. Защо?

Рейко се замисли за обтегнатостта, която винаги бе съществувала между нея и свекърва ѝ. Досега я бе отдавала на различния им социален произход. Но сега знаеше, че това не е цялата история. Може би нещо в нея напомняше на възрастната жена за младата дама, която някога е била, и за привилегирания живот, който е загубила? Но също толкова вероятно беше и да се е страхувала, че Рейко може да забележи несъответствията между поведението ѝ, издаващо реалната ѝ същност и мнимия ѝ социален произход, и да обърне вниманието на Сано върху тях.

Защо да лъже за корените си, освен ако няма нещо, което да иска да скрие?

— Какво ще се случи с баба? — попита Масахиро.

— Нищо — каза Рейко. Тя се засрами от това, което мислеше за свекърва си. — Баща ти ще докаже, че е невинна. Всичко ще бъде наред.

Рейко реши да се въздържа от оценки, поне докато лично не разговаря с Ецуко.

Издирването на учителя отведе Хирата до храмовия квартал Уено. Сградите на малкия манастирски орден, към който Еген бе принадлежал, бяха изгорели до основи по време на Големия пожар. Правителството го бе преместило заедно с още много други ордени в квартала Уено, в покрайнините на града, откъдето огънят на храмовите крематориуми нямаше да застрашава града и димът им нямаше да притеснява жителите.

Хирата яздеше с още няколко детективи по главната улица на Уено, една от многото полоси, разчистени след Големия пожар за предпазване от нови катастрофи. Той си спомни, че първоначалното им предназначение бе да подсигурят празно пространство, което да облекчава струпането на много хора и да спира разпространението на пожари, за да се ограничат материалните и човешки щети. Но земята в

такъв привлекателен район като храмовия квартал беше скъпа и днес от тези полоси бе останало твърде малко свободно пространство.

Поклонници и туристи се тълпяха по сергиите и дюкяните на пазара, разположен от двете страни на улицата. Амбулантни търговци въртяха процъфтяваща търговийка с будистки броеници и молитвени ръкописи; зеленчуци и риба, печени на скара; китайски кукли и сламени шапки; саке и стафидено вино. Странстващи свещеници обикаляха, думкаха тъпани и правеха фокуси. Акробати подскачаха по опънати въжета. Клиенти влизаха и излизаха от чайни и бордеи из задните улички.

Хирата намери храма на Еген в малък двор с бамбукова ограда. Няколко богомолци със запалени тамянови пръчици бяха коленичили пред олтар, декориран със златни лотосови цветове и запалени свещници в главната зала. Хирата видя един възрастен свещеник и приближи до него.

— Търся монах на име Еген, който е принадлежал към вашия орден преди Големия пожар — каза той. — Работил е като учител на Токугава Тадатоши, братовчед на шогуна.

— Не съм тук от толкова отдавна — каза свещеникът — и за жалост огънят е унищожил всичките ни архиви.

— Има ли тук някой, който може да си спомня Еген?

Свещеникът заведе Хирата при възрастен монах, който медитираше в слънчевата градина пред спалното помещение. Беше тънък и жилав като въже. Нямаше зъби, а ноздрите и ушите му бяха обрасли с посивели косми, но изражението му бе спокойно, ведро и доволно. Когато Хирата го попита дали е познавал Еген, монахът се усмихна.

— О, да — каза той, — бяхме приятели. По едно и също време постъпихме в манастира и едновременно положихме обетите си.

Хирата си помисли, че това е прекалено хубаво, за да е вярно — възможно ли бе старият човек да си спомни веднага за Еген?

— Сигурен ли сте? — попита го той.

Монахът се усмихна отново:

— Аз съм на възраст, в която е по-лесно да си спомня какво се е случило преди петдесет години, отколкото какво съм закусвал тази сутрин. Като остарееш, ще видиш.

— Извинете, че се усъмних във вас — каза Хирата.

— Можете ли да ми кажете къде е Еген сега?

— Страхувам се, че не. Той напусна ордена.

— О! Кога се случи това?

— В годината на Големия пожар.

Хирата почувства как надеждите му се стопяват, но въпреки това продължи:

— Кога го видяхте последно?

— Около двадесет дни след пожара. — Очите на монаха хукнаха по дирите на спомените назад в годините. — Храмът беше изгорял. Аз и другите братя трябваше да бягаме, за да си спасим живота. Опитвахме се да останем заедно, но в крайна сметка се разделихме. Когато пожарът най-сетне приключи, обиколих развалините, за да търся другите. Това беше единственият начин да откриеш някого.

Хирата си спомни разказите на своите родители за последиците от Големия пожар и за хилядите хора, които бродели из града да търсят загубените си близки. Много от роднините му бяха загинали.

— Успях да намеря осем от моите другари. Това бяхме всички, които останахме от петдесетимата монаси в нашия храм — тъжно каза свещеникът. — По това време бакуфу^[1] бе започнало да издига палатки за хората, загубили домовете си.

Цял град от палатки бе изникнал от пепелищата на огромната столица. Бяха ги стъкмявали набързо от всякакви налични платове, кимона, одеяла, тенти, балдахини. Въображението на Хирата рисуваше море от пъстра парцалена шарения.

— Хората издигаха пилони покрай палатките си и окачваха флаговете си с фамилните си имена и гербове на тях — продължи монахът. — Ние поставихме знаме с името на храма, с надеждата нашите братя да ни намерят. Единственият, който дойде, бе Еген. Искахме да остане с нас и да ни помогне да възстановим храма. Но той не пожела. Каза, че напуска и ордена, и Едо.

— А каза ли по каква причина? — попита Хирата.

— Каза само, че му се е случило нещо — вдигна рамене монахът. Хирата се запита дали причината му има нещо общо с изчезването и убийството на Тадатоши.

— А къде отиде?

— Не знам. И не мисля, че имаше някое конкретно място наум.

Хирата си представи широките друмища, градовете покрай тях и малките селца покрай по-малките странични пътища, лъкатушещи през гори и планини. Дори в една толкова сурово и здраво управлявана страна човек можеше да потъне.

— Виждал ли си Еген след това? — попита Хирата.

— Не.

— А чувал ли си нещо за него оттогава?

— Нито дума.

Хирата се почувства обезсърчен, но не искаше да се предава.

— Познаваш ли някой, който може да има някаква информация за Еген? — попита той.

— Съжалявам, но не.

— На каква възраст може да е сега?

— Колкото мен — аз съм на шестдесет и четири.

Хирата благодари на монаха, който му пожела късмет в диренето и го изпрати. Когато се присъедини към хората си пред храма, той им каза:

— Предстои ни голямо издирване. Араи *сан*, организирай отряди, които да обиколят главните пътища и да разлепят обяви, че търсим информация за Еген.

Араи го погледна неуверено:

— Пространството, което трябва да се покрие, е много голямо.

— Ще го покрием колкото може по-плътно — каза Хирата. — Ако имаме късмет, Еген все още ще е жив и ще изскочи отнякъде. Ако не, Сано и майка му може би щяха да загинат.

— Пък и винаги можем да се надяваме, че Еген се е върнал в Едо — добави Хирата.

Градът беше като магнит за всякакви хора, дори и за онези, които имаха основателни причини да стоят далече от него. Може би Еген бе решил, че след толкова много години е безопасно да се върне, дори и да е виновен за убийството на Тадатоши.

— Иноуи *сан*, ти ще ми помогнеш да организирам претърсването на града. Ще започнем с проверка на храмовете, в случай че Еген се е присъединил към друг орден.

Докато яздеше обратно към града, Хирата си припомни разговора с Мидори. Денонощната работа, която се очертаваше в обозримото бъдеще, не беше най-добрият начин да оправят брака си.

При това имаше голяма вероятност издирването на Еген да се провали.
Все едно че търсеха игла в купа сено.

[1] Феодалното правителство на шогуна. — Бел.прев. ↑

9. ГЛАВА

Докато яздеше през града със свитата си, Сано имаше чувството, че пътува в миналото. Скоро щеше да се срещне с хора, които майка му бе познавала преди раждането му и които знаеха за нея неизвестни за него неща. Имаше нелепото чувство, че проучва своята собствена история и същевременно разследва престъпление. Вече не беше човекът, който до вчера дори не подозираше за заплахата, спяща под земята, заедно със скелета на Тадатоши. И градът около него не бе същият, както преди Големия пожар.

Сиви и кафяви керемиди покриваха сградите в търговския квартал Нихонбаши. Тръстиките и сламени покриви бяха забранени след пожара, тъй като бяха леснозапалими. Но тези промени бяха нищожни в сравнение с широкомащабната, коренна трансформация на града.

След Големия пожар стотици топографи, инженери и строители бяха плъпнали на рояци из руините и от тях въздигнаха един нов, подобрен Едо. Новите, преструктурирани градоустройствени планове облекчаваха пренаселването, намаляваха стълпотворенията и не допускаха разпространението на пожари. Фамилиите от клана Токугава преместиха именията си извън замъка Едо; клановите на *даймио* се преселиха по-далеч и от тях. По-нисшата военна каста се бе ориентирала към западните и южните предградия. Селяните отидоха по-далече на запад и си създадоха нови селца; търговците и занаятчиите се пръснаха из кварталите Шiba и Асакуса. Метрополисът се разрасна двойно в сравнение с предишните си размери. Много от новите квартали бяха мочурливи, неудобно отдалечени от центъра и непопулярни; хората не ги харесваха, но преместването бе задължително. Алтернативата за онези, които упорстваха и отказваха да го направят, беше осъждане за палеж и изгаряне на клада — наказание за пожарите, които би могло да възникнат, в случай че не се преместят.

Сано и свитата му минаха по моста Риогоку, построен, за да улесни и насърчи заселването на източния бряг на река Сумида. Майката и сестрата на Тадатоши живееха във Фукагава в една от многото вили, построени след големия пожар. Благородническите фамилии обикновено вече имаха по три резиденции: „горна къща“, до замъка Едо, предназначена за господаря, семейството и васалите му; „средна къща“, по-далече от замъка — за наследника или за господаря след оттеглянето му, и „долна къща“ — вила в предградията, за евакуиране при аварийни ситуации или за членове на клана, от които няма нужда в града. Вилата, пред която спряха Сано и свитата му, се намираше в тих квартал на самурайски резиденции, обособен сред къщите на градското население и пазарите. Войниците от охраната поздравиха Сано и хората му и поеха грижата за конете им. Въведоха го в приемната, старомодно декорирана със стенописи на летящи дракони и жаби в лотосово езеро. Слугите се разбързаха да доведат жените.

След малко се върнаха, водейки госпожа Атеки, дребна женица над осемдесетте, чието телце, загърнато в диплите на кимоното ѝ, бе крехко като на птица. Носът ѝ имаше формата на човка, рядката ѝ сива косица бе завита на рехаво кокче. Слугите внимателно я настаниха върху възглавниците и тя заприлича на гугутка, насадена в гнездо. Дъщеря ѝ седна предохранително близо до нея. Оиджими носеше тъмнокафяво кимono, а около главата ѝ бе увит черен шарф.

Държеше лицето си обърнато наляво към майка си, извърнато настрани от Сано.

Предложиха чай, който първо бе любезно отказан, после приет и сервиран. Госпожа Атеки се обърна към Сано:

— Негово превъзходителство шогунът Токугава Иецуна ли ви праща? — тихичкият ѝ глас звучеше като шумолене от мачкане на хартия. Бръчките по лицето ѝ се спускаха надолу и ѝ придаваха перманентно траурно изражение.

— Не — каза Сано. — За жалост той е мъртъв от двадесет години. Сега шогун е Токугава Цунайoshi.

— Господи, как лети времето! — въздъхна госпожа Атеки. — А кой казаха, че сте вие, млади човече? Дворцовият управител Янагисава?

— Не, майко — гласът на Оиджими издаваше раздразнението ѝ. Тя беше на около петдесет години. Плътен слой бяла оризова пудра покриваше измършавялото ѝ лице с обикновени, прости черти — поне такива се струаха на Сано, като гледаше профила, който тя бе обърнала към него. — Името му е Сано. Ти го вземаш за неговия предшественик.

Янагисава се бе задържал на поста си доста след последния шогун, помисли си Сано. Но ако госпожа Атеки бе толкова обърквана, разговорът с нея едва ли щеше да е много полезен.

— О! Много добре — каза Атеки. — Какво ви води насам, дворцови управителю Сано?

Ето че се изправи пред основната си задача, която бе доста потрудна от справянето със замъглената памет на възрастната жена. Трябваше да ѝ предаде лошата новина.

— Свързано е с вашия син Тадатоши — каза той.

Цялата разтреперана, тя пъргаво се наклони към Сано, сложила едната си ръка на сърцето, протегнала другата към него.

— Да не би да са го намерили?

Явно надеждата, че Тадатоши все още е жив, никога не я бе напускала. На Сано му беше безкрайно неприятно да я разочарова. Той погледна към дъщеря ѝ, за да види как реагира тя на споменаването на Тадатоши, и потръпна от изненада. Оиджими се бе обърнала леко към него. Лявата страна на лицето ѝ бе изкривена, парализирана и цялата набраздена от дълбоки белези, които дори дебелият слой пудра не можеше да скрие. Устните ѝ бяха извити в някаква странна, застинала гримаса. Лявото ѝ око представляваше мъртвешки изцъклена сивкава сфера. Сано осъзна, че тя бе живо въплъщение на Големия пожар.

На незасегнатата дясна страна на лицето ѝ се четяха ужас и смайване. Дали беше реакция на новината за изчезналия ѝ брат, или защото усети инстинктивното отвращение на Сано от обезобразеното ѝ от Големия пожар лице, той не можеше да определи. Тя бързо се извърна настрани и загърна шарфа си по-плътно върху белезите от катастрофата.

— Неприятно ми е да ви го съобщя, но бяха намерени тленните останки на Тадатоши — каза той. — Умрял е скоро след като е изчезнал.

— О! — Оживлението на госпожа Атеки помръкна. — Вероятно е било глупаво да вярвам, че Тадатоши може все още да е жив. Вероятно през цялото време съм знаела, че е бил мъртъв.

— Разбира се, че е бил мъртъв, майко! — Гласът на Оиджими звучеше ненужно грубо. — Ако не беше, досега щеше да се е върнал у дома.

— Да, права си — каза Атеки. Сано не пропусна да забележи студенината в тона ѝ. Оиджими може и да беше нейна лоялна пазителка, но отношенията им явно съвсем не бяха мирни и хармонични. — Как е бил открит Тадатоши?

Сано им разказа за бурята до храма, за падналото дърво и за зейналия гроб.

— Но как, за бога, е попаднал там? — озадачено попита тя.

— Явно не сам — каза Оиджими. — Това, което дворецовият управител Сано се опитва да ни каже, е, че Тадатоши е бил убит.

— Убит! — Атеки втренчи смаян поглед в Сано, после скри лице в ръцете си. Пръстите ѝ се вкопчиха в бузите и отчаяно ги задърпаха надолу. — Но кой би могъл да убие сина ми?

— Надявах се, че вие ще можете да ми кажете. Аз разследвам убийството му от името на шогуна.

— Простете ми за дързостта — намеси се Оиджими, — но предполагам, че шогунът има да върши много по-важни неща, вместо да се главоболи с Тадатоши. — Тя притежаваше традиционната прямота на по-възрастна жена, независимо от обезобразената си външност. — Каквото и да се е случило с него, станало е много отдавна — добави тя и погледна подозрително Сано. — А вие самият имате ли някакъв личен интерес в това, ако мога да запитам?

Сано почувства, че дължи искреност на тази жена.

— Да. Моята майка бе обвинена в отвличането и убийството на Тадатоши.

Госпожа Атеки изглеждаше твърде зашеметена, за да проговори. Оиджими хвърли на Сано кос, озадачен поглед и го попита:

— Коя е майка ви?

— Името ѝ е Ецуко — отговори Сано. — Била е придворна дама на вашата майка. Помните ли я?

Лек проблясък озари лицето на госпожа Атеки.

— О! Онова красиво младо момиче! — усмихна се тя. — Толкова много я обичах.

— Вие сте син на Ецуко? — изненадано попита Оиджими.

— Винаги съм се чудила какво ли е станало с нея — каза госпожа Атеки. — Тя ни напусна така внезапно.

Сано съзря шанса да попълни някои от празнотите в историята на майка си.

— Кога точно напусна? — попита той.

— Скоро след Големия пожар — каза госпожа Атеки.

— По каква причина?

Госпожа Атеки присви очи в усилие да си припомни по-ясно миналото.

— Всичко, което си спомням, е, че отиде да живее с родителите си в техния дом. Родителите ѝ — бабата и дядото, които Сано никога не бе срещал. Тя му бе казала, че са загинали в Големия пожар.

— Беше ми тъжно, но на драго сърце я пуснах да си върви — каза госпожа Атеки. — Съпругът ми бе починал, имението му бе изгоряло до основи. Приютиха ме едни роднини. Живеехме в тяхната лятна вила на хълмовете, беше много пренаселено. Нямах да има място за Ецуко.

— Никога не разбрах защо си замина — намеси се Оиджими. — Но по онова време си имах други грижи.

Сано си обясни горчивината в гласа ѝ с това, че е страдала от изгарянията си, които сигурно са били извънредно болезнени. Беше изникнала още една мистерия, която той трябваше да разгадава.

— След това чували ли сте нещо за Ецуко? — попита той госпожа Атеки.

— Не, никога.

— Все едно бе изчезнала от лицето на земята — допълни Оиджими.

Съвпадение ли беше, че тя бе изскочила от техния живот скоро след като бе изчезнал и самият Тадатоши? Сано почувства как в него се прокрадват сериозни опасения. Как бе прекарала майка му месеците, след като ги бе напуснала и преди да се омъжи за баща му? Почуди се дали ще му каже, ако я попита.

— Имахте ли някакви подозрения, че тя може да има пръст в изчезването на Тадатоши?

— Абсолютно никакви — отговори му Оиджими с глас, изпълнен със скептичност към подобна възможност. — Ние мислехме, че той е загинал в пожара.

— Боже мой, разбира се, че не — намеси се и госпожа Атеки. — Ецуко беше добро момиче. Тя никога не би наранила някого.

— Съгласна съм — каза Оиджими, замисли се за миг, после продължи: — Може ли да ви попитам кой обвини Ецуко?

— Дои Наокацу — отговори Сано.

— Това със сигурност е ден за припомняне на имена от миналото — каза госпожа Атеки. — Помня Дои.

Той беше телохранител на сина ми.

— Освен това беше и годеник на Ецуко — добави Оиджими. — Винаги съм се чудила защо така и не се ожениха.

Пренебрегвайки намека ѝ за липсата си на информация, Сано продължи:

— Имате ли представа защо би могъл да я обвинява?

— Никаква.

— Помня колко разстроен беше Дои след изчезването на Тадатоши — каза госпожа Атеки. — Дойде при мен, падна на колене и започна да се извинява, че не е могъл да го намери. Плачеше и ме умоляваше да му простя. Беше готов да извърши сепуко.

Жалко, че не го е направил, помисли си Сано. Едно ритуално самоубийство от страна на Дои щеше да им спести много неприятности.

— Но аз бях сигурна, че Тадатоши е жив — каза госпожа Атеки. — Казах на Дои, че трябва да е готов да му служи, когато се завърне.

Сано се замисли дали тогавашното поведение на Дои не означава, че той е чувствал вина за нещо повече от проваления си дълг.

— Мислите ли, че е възможно Дои да е убил Тадатоши?

— О, не! — възкликна госпожа Атеки. — Той беше абсолютно предан на сина ми.

— Идеята, че той може да е отвлякъл брат ми, е смешна — каза Оиджими. — Но същото се отнася и за предположението, че може да го е сторила Ецуко. И не просто защото тя беше много добра. Тадатоши не беше бебе, което можеш просто ей така да отнесеш и да убиеш. Той беше достатъчно силен, за да се бори и отбранява. Как може Дои да каже, че Ецуко е успяла да го отвлече?

— Той твърди, че е имала помощ — обясни Сано — от учителя на Тадатоши.

Жените застинаха, зашеметени от тази новина, която бе като капак на всичко.

— Мисля, че синът ми действително имаше учител. Но кой беше той? — промълви накрая госпожа Атеки.

— Онзи монах — припряно каза Оиджими. — Еген, казваше се Еген.

— О! О, да, сега си спомних — възкликна майка й.

— Аз изобщо не го познавах, но би трябвало да е свестен човек, иначе баща ми не би го наел — обясни Оиджими на Сано. — Попитахте ли го вече дали той е извършителят?

— Все още не — каза Сано. — Издирвам го. Да знаете къде е?

Госпожа Атеки поклати глава.

— През всичките тези години не сме го виждали нито веднъж — каза Оиджими. — Той напусна след пожара.

Може би не просто защото е загубил ученика си, помисли си Сано. Може би Еген имаше пръст в злополучния завършек на отвличането? Надяваше се Хирата да е осъществил някакъв напредък в издирването му. Засега Сано се нуждаеше от някой заподозрян, който да е на разположение.

— Сецате ли се за някого, който би могъл да желае смъртта на Тадатоши? — попита той.

Майката се обърна към дъщерята. Сано видя удивлението им.

— Би ли могъл да е той? — попита госпожа Атеки.

— Разбира се — отговори й Оиджими. — Трябваше да го заподозрем още преди много години.

— Кого? — каза Сано.

— Токугава Нобунага — обясни му госпожа Атеки.

— Братът на моя съпруг.

— Защо би могъл да убие Тадатоши? — попита Сано.

— Искаше неговият син да стане шогун — каза Оиджими. — Тадатоши се нареждаше по-напред от него в опашката на наследниците. С изчезването на Тадатоши синът му мина една крачка напред.

Политическите амбиции бяха причина за много убийства, но в конкретния случай Сано не виждаше сериозни основания за подобна

теза.

— Тадатоши е бил много ниско в наследствената линия. Премахването му не е могло да придвижи братовчед му кой знае колко напред — каза той.

— Съпругът ми и брат му бяха съперници още от детството — обясни госпожа Атеки. — Брат му беше много завистлив. Не можеше да понесе съпругът ми да го изпревари в каквото и да било.

— И веднъж го видяхме как за малко не уби Тадатоши — добави Оиджими.

— Кога беше това? — заинтригувано попита Сано.

— Тадатоши трябва да беше на около дванадесет години — каза госпожа Атеки. — Случи се на полигона ни за стрелба с лък. Девер ми изстреля една стрела. Тя уцели стената съвсем близо до Тадатоши. А той съвсем не бе застанал някъде наблизко до мишената.

— Чичо ми каза, че това било случаен инцидент — саркастично вметна Оиджими.

— След това съпругът ми пазеше сина ни далече от своя брат — добави госпожа Атеки. — Но не можеше през цялото време да наблюдава Тадатоши.

Особено когато Тадатоши е имал навика да се губи и изчезва нанякъде, помисли си Сано. Може би в онзи фатален ден е имал лошия късмет да срещне своя зъл и завистлив чичо и е намерил смъртта си от неговите ръце?

— Къде беше вашият девер, когато Тадатоши изчезна? — попита той.

— Не знам — каза госпожа Атеки. — Предполагам, че съм била твърде разстроена, за да се интересувам за това. Синът ми бе изчезнал, а аз трябваше да се грижа и за дъщеря си.

— По-късно чух чичо ми да разправя какво е правил по време на пожара — каза Оиджими. — Заедно с васалите си слагали мокри одеяла по покривите на имението му, за да го предпазят от пожара. Но при все това то бе изгоряло до основи. Те едва успели да се доберат до хълмовете, преди огънят да блокира окончателно всички пътища.

Можеше да е налетял на Тадатоши близо до храма и да е видял в това възможност, изпратена му от небесата.

— Къде е той сега? — попита Сано. Мъртъв е повече от десет години — каза Оиджими.

— А синът му?

— Умря миналата година.

— Можете ли да се сетите за някой друг, който би могъл да е убиецът на Тадатоши? — попита ги Сано.

Нито една от двете не можа да се сети за някого.

Сано им благодари за отзивчивостта и се надигна.

— Много благодарности за това, че ми казахте за сина ми, почитаеми управителю. Поне ще мога да спра да се питам какво ли се е случило с него. Надявам се, че ще откриете убиеца му.

— Ще сторя всичко по силите си — обеща й Сано. Той се върна при Маруме, Фукида и другите от свитата му, които го чакаха пред къщата.

— Нещо обнадеждаващо? — попита го Маруме.

Докато язدهа обратно, Сано им предаде какво му бяха разказали двете жени.

— Две свидетелки за това колко добър характер има майка ми и един нов заподозрян. Не е зле за един разговор — заключи той.

— Щеше да е по-добре, ако чичото на Тадатоши бе все още жив каза Фукида. — Макар смъртта да не може да свали подозрението от него.

— Не можем да имаме всичко — каза Сано.

Настроението му се бе пооправило — за пръв път, откакто майка му бе арестувана, нещата изглеждаха малко по-окуражително.

— Пък и фаворитът ми сред заподозрените все още е жив и здрав.

— Ще направим ли посещение на полковник Дои? — попита Фукида.

— Няма кой знае какъв смисъл — каза Сано. — Какво би могъл да каже, освен да отрича, че е виновен, и да трупа още повече кал върху майка ми? Имам по-добър източник на информация за него. И току-що ми дойде една идея, която искам да развия, но ще го направя вкъщи.

10. ГЛАВА

Рейко седеше в стаята срещу салона на гостната. Най-сетне Хана излезе и заситни по коридора, оставяйки майката на Сано сама. Рейко веднага вдигна поднос, върху който имаше чиния с пастички, гарнирани със сладка кестенова паста — любимо лакомство на нея самата. Прекоси бързо салона, тихичко отвори вратата и влезе.

Свекърва ѝ лежеше, но щом зърна Рейко, се надигна и приседна. Приглади несръчно разчорлената си, посивяла коса и памучната си роба. Лицето ѝ изразяваше тревога.

— Простете, че ви безпокоя, почитаема майко — коленичи Рейко и се поклони. — Исках да видя как сте.

— Много по-добре, благодаря — промърмори възрастната жена, а сведените ѝ очи упорито избягваха погледа на Рейко.

— За мен е голямо облекчение да чуя това.

Рейко крадешком проучваше свекърва си. В светлината на това, което Сано ѝ бе казал, тя очакваше Ецуко да изглежда по-различно, да е придобила някаква нова осанка или поведение, подобаващи на самурайския ѝ произход. Но тя изглеждаше както винаги, макар да личеше, че не се чувства никак добре. Единственото, което бе променено, бе поведението ѝ спрямо Рейко — обичайно стеснително и плахо, сега в него се долавяше страх.

Чудейки се защо ли е така, Рейко търсеше начин да я успокои.

— Донесох ви малко пасти — каза ѝ тя и постави подноса до леглото.

— Благодаря. Винаги сте толкова мила. Съжалявам, че ви се натрапих.

Кротка и смирена, с разкаяно изражение, тя не докосна храната. Очакваше момента, в който Рейко ще си тръгне, но като видя, че тя не помръдва, се осмели да заговори.

— Не бива да се тревожите заради мен — каза тя. — Сигурна съм, че имате много по-важна работа.

На Рейко ѝ беше пределно ясно, че свекърва ѝ гледа да се отърве от нея, но се направи, че не забелязва нищо.

— Това не е тревога. Радвам се, че сте с нас.

— Извинявам се, че ви причинявам подобни проблеми, почитаема дъще — все така смирено и кротко каза Ецуко. — Моля ви да ми простите.

— Няма нужда от извинения, нито пък нещо за прощаване — отговори ѝ Рейко.

И все пак тя чувстваше как някакво лошо чувство към Ецуко пробужда сърцето ѝ. Жената, макар и неволно, се бе превърнала в източник на сериозна заплаха за цялото им семейство. Рейко се замисли за познати съпруги, чиито свекърви ги мразеха и обиждаха, дори ги биеха и замеряха с разни неща. Тези проблеми обаче изглеждаха твърде нищожни в сравнение с нейните, защото свекърва ѝ, обвинена в убийството на човек от клана на Токугава, можеше да донесе гибел на всичките си роднини.

В следващия момент Рейко се засрами от негодуванието си към Ецуко. Жената винаги се бе отнасяла към нея ако не с обич, поне с уважение. Тя никога не бе сторила нищо лошо, доколкото можеше да съди по информацията си от първа ръка. Освен това тя не бе застрашила семейството им предумишлено. Владетелят Мацудайра използваше Ецуко срещу Сано. Ако не беше тя, той щеше да намери някакво друго оръжие. Рейко съжали свекърва си и си даде сметка, че ѝ дължи цялата помощ, която може да ѝ окаже. Освен неин дълг като снаха, това беше и в неин личен интерес.

Дължеше на Ецуко и презумпцията за невинност в извършването на убийството, още повече че всъщност нямаше доказателства за обратното.

— След като сте тук, аз се радвам на възможността да ви посещавам — каза ѝ Рейко, — дори и при такива трудни обстоятелства.

— Добре.

Тази едничка дума предаде колко неохотно Ецуко приемаше компанията на Рейко, както и това, че гостът трябва да се съобразява с желанията на своите домакини.

— Моят съпруг ми каза какво се е случило — предпазливо започна Рейко. Ецуко кръстоса ръце пред гърди и се сви в леглото. —

Разбирам защо не ви се говори за това, но може би аз ще мога да ви помогна.

Ецуко не каза нищо. Тя си играеше с ръба на одеялото. Рейко се запита дали свекърва ѝ знае, че е помагала на Сано в разследванията му. Досега никога не беше проявявала дори минимален интерес към това. Запита се и дали Ецуко е наясно с нейните подозрения, защото вече си бе дала сметка, че жената е доста по-интелигентна, отколкото бе предполагала доскоро.

— Сетихте ли се за нещо друго след разговора си със съпруга ми? — попита я Рейко.

— Не — промърмори Ецуко.

— Може би някои неща е по-лесно да се обсъждат между жени, между нас двете, отколкото между майка и син — насърчи я Рейко.

Тя се надяваше, че Ецуко ще заговори за произхода си, но не получи никакъв отговор и тъй като не искаше да насилва нещата, за да не задълбочи напрежението в отношенията им, реши да смени темата.

— Това, което би помогнало на съпруга ми да изчисти името ви, е някакво доказателство, че не сте били около храма по времето, когато Тадатоши е загинал. Можете ли да се сетите за някого, който да може да свидетелства, че сте били на някое друго място тогава? — попита я тя.

— Няма никого — едва чуто каза Ецуко.

Дали това означаваше, че тя е била сама на друго място, без свидетели, които да са я забелязали, или че всъщност е била около храма? Рейко не можеше да не си зададе този въпрос. Но липсата на алиби не означаваше непременно, че Ецуко е виновна.

— Има ли изобщо нещо, което можете да си спомните и което да помогне на съпруга ми да докаже, че сте невинна?

— Не — прошепна Ецуко.

— Разбирам — Рейко преглътна чувството си на неудовлетвореност. Съдбата на децата ѝ зависеше от нейната свекърва; най-малкото, което Ецуко можеше да направи, бе да опита по-сериозно да ѝ сътрудничи.

— Има ли нещо, което да ви постави в още по-неприятно положение, ако излезе наяве, нещо, на което съпругът ми трябва да е готов да противодейства?

— Не.

Ецуко често говореше нерешително и колебливо, но този път Рейко забеляза, че тя забави отговора си повече от обичайното. Това можеше да означава, че ѝ е нужно време да помисли, надявайки се да си спомни забравеното минало. Но беше възможно и друго — да е напълно наясно за съществуването на някакво изобличаващо доказателство. Каквато и да бе истината обаче, Рейко си даде сметка, че свекърва ѝ е доста по-костелив орех от другите заподозрени, с които се бе срещала. Ецуко бе показала самурайската си кръв, твърда сърцевина от решителност, обвита в дегизировката на скромна смиреност.

Но Рейко все още продължаваше да съжاليا Ецуко и все още отчаяно се надяваше да я оправдае. Това не бе обикновено разследване. В конкретния случай разобличаването на въпросния заподозрян като извършител на престъплението нямаше да донесе награди.

Ецуко вече изглеждаше съвсем отпаднала и изтощена.

— Е, може би е по-добре да си починете — каза ѝ Рейко. — Можем да поговорим и по-късно.

Тя реши да не избързва с присъдата си за Ецуко, поне докато на бял свят не излязат повече факти.

Сано, Маруме и Фукида се пъгнаха под синята завеса, която висеше на входа на мрачната и опушена обществена баня. Дадоха няколко монети на разпоредителя, получиха кърпи и торбички сапун от оризови трици^[1] и влязоха в едно помещение с плесенянали стени. Вътре се къпеха множество голи хора, търкаха се и изливаха ведра с вода върху себе си или лежаха във вкопани в земята големи каци^[2] сред облаци пара. Баните в Едо бяха няколко типа. Някои бяха предназначени за семейства, които нямаха място за каци за къпане в домовете си. В други нелегални проститутки от двата пола обслужваха мъжете клиенти. А специално тази, отбеляза си Сано, май се посещаваше от най-пропадналите типове в града.

Докато вървеше заедно с хората си между къпещите се, той видя ронини с черни, наболи бради по лицата и избръснати темета. После минаха покрай гангстери, покрити целите с татуировки. Сано внимаваше да не се заглежда много-много в никого, докато търсеше човека, заради когото бе дошъл. Бани като тази бяха уж неутрална

територия, в която посетителите имаха негласната уговорка да не се нападат един друг, но все пак това споразумение невинаги се спазваше. Навъсени погледи мрачно припламваха срещу Сано. Той чу някой тихо да произнася името му и видя Тода Икиу, главен шпионин на *мецуке* — тайните служби на Токугава, — седнал в една каца. Поне Сано помисли, че това е Тода. Шпионинът имаше невероятно безлична физиономия — напълно подходяща за работата му. Макар да се познаваха от над десет години, Сано винаги трудно го разпознаваше от пръв поглед.

— За мен ли се оглеждаш? — попита го шпионинът.

Отегченият глас звучеше познато. Сано се приведе към него.

— Хората ти ми казаха, че мога да те намеря тук — каза той. — Не вярвам да си дошъл заради едното удоволствие в тази дупка?

Тода се усмихна невъзмутимо:

— Професионално удоволствие, така да се каже. Благодаря ти, че не нахълта тук с цялата си свита. Това би провалило операцията ми.

Сано и придружителите му бяха дошли с дрехи без никакви гербове и отличителни знаци и бяха оставили свитата си на улицата. Докато Маруме и Фукида държаха зорко под око останалите къпещи се, Сано продължи разговора си с Тода.

— Кого гониш в момента? — каза той.

— Бунтовници, както обикновено — отговори му Тода. — По-конкретно, бандата, която атакува отряда на владетеля Мацудайра на главния път миналия месец.

Владетелят Мацудайра плащаше на *мецуке* да преследват враговете му, докато не ги хванат. Същото правеше и Сано. *Мецуке* играеха и в двата отбора, подсигурявайки собственото си препитание, независимо кой побеждаваше в крайна сметка. Тода беше преживял много политически бури и Сано бе готов да се обзаложи, че ще излезе невредим и от последната.

— Знаем кои са — каза Тода, — и ни беше подшушнато, че май ще се срещнат тук. И сега ние ги чакаме да се покажат.

— Ние? — попита Сано.

— Колегите ми са тук с мен. Не си давай труд да се оглеждаш — няма да ги забележиш. Нито пък мишените ни. А ти какво търсиш? — попита Тода.

— Информация.

Сано не се колебаеше да я търси от този шпионин, който помагаше на врага му да крепи властта си. И той, и Мацудайра вярваха на Тода, защото той не предпочиташе нито един от двамата. Просто правеше всичко, което бе по силите му, за своя собствена облага.

— За полковник Дои ли? — попита Тода.

— Как се сети?

— Ако бях на твое място, също щях да се насоча към Дои. Именно той постави теб и майка ти в тази опасна ситуация. Справиш ли се с него, справил си се с главния проблем.

— И какво можеш да ми кажеш? — попита Сано.

— Дои Наокацу, член на дребен васалски клан на Токугава. Баща му беше счетоводител на Токугава Наганори, бащата на Тадатоши. Младият Дои се открояваше над средното равнище още от малък, изпъкваше в бойните изкуства, освен това беше схватлив. Назначиха го за шеф на охраната на Тадатоши едва на петнадесетгодишна възраст, когато обикновените самураи са все още редови пехотинци от най-нисък ранг. След Големия пожар, смъртта на бащата на Тадатоши и предполагаемата смърт на самото момче повечето от васалите им станаха ронини.

Тези васали сигурно бяха наброявали стотици сред всички други самураи, останали без господари в катастрофата. Пожарът бе изпепелил резиденциите на воинската класа, намиращи се зад вратите Токивабаши и Каджибаши. Много от васалите на Токугава, които имаха свои собствени васали, бяха загинали или загубили всичко и така и техните васали бяха останали бездомни и разорени.

— Всички тези нови ронини са създавали доста сериозни проблеми — припомни си какво бе чувал Сано. — Обединявали се заедно в банди, които мародерствали из районите, пощадени от пожара. Плячкосвали магазини и обсебвали изоставени къщи.

Мнозина от оцелелите бяха вършили същото. Пожарът буквално бе измел запасите от храна в Едо заедно със складовете и бе обрекъл масите на бедствен глад. Хиляди хора, които не бяха загинали в огъня, после измряха от пълната липса на храна.

— Дои извлече за себе си най-доброто от лошата ситуация — продължи Тода. — Записа се доброволец в армията на шогуна, която се бореше да направи нещо, за да облекчи ситуацията. Повече полк, който разнасяше храна на хората. Прекарваше със салове чували с ориз през

реката, вареше каша със собствените си ръце и громеше бандите, които се опитваха да крадат храната. Превърна се в нещо като герой.

Макар да уважаваше Дои за самоотвержеността му, Сано се питаше дали усилията на този човек не са били мотивирани от нещо странично, от нещо друго, освен доблестта, и тук в историята зееше празнина.

— Имаш ли някаква информация за това какво е правил Дои по време на пожара? — попита Сано. — Или за взаимоотношенията му с Тадатоши?

— Не — каза Тода, като зорко наблюдаваше хората, които влизаха и излизаха през вратата. — По време на пожара и малко след това мецуке практически не функционираше. Същото беше и с останалата част от държавата. Хаосът беше тотален. А преди пожара не ни е идвало и наум да наблюдаваме Дои.

— Бил е просто един никому неизвестен човек — предположи Сано.

Тода кимна.

— След пожара обаче постиженията му привлякоха погледа на бащата на владетеля Мацудайра, който го взе при себе си. Дои замина да работи в провинциалното имение на фамилията им като капитан на охраната. Още преди да навърши тридесет, вече беше управител там. По-късно се върна в Едо и се присъедини към настоящия кръг на вътрешното командване на владетеля Мацудайра.

— Женил ли се е някога? — попита Сано, мислейки за разваления годеж на майка си с Дои.

— Да. Съпругата му е братовчедка на жената на владетеля Мацудайра.

Тя със сигурност е била много по-добра партия за полковника, отколкото Ецуко, помисли си Сано. Връзката ѝ с фамилията Мацудайра бе помогнала на Дои да осъществи своите амбиции. Може би Дои бе развалил годежа, защото е искал по-изгоден в социално отношение брак.

— А някакви деца? — попита Сано.

— Двама синове и една дъщеря. Синовете са офицери с висок чин в армията на владетеля Мацудайра. Дъщерята се омъжи в рода Ниу — богат и влиятелен клан от *даймио*. Дои има дванадесет внуци, всичките предопределени за велики работи.

Дои не можеше да се оплаче от начина, по който се бе стекъл животът му. Теорията на Сано, че полковникът бе обвинил майка му, защото все още ѝ има зъб, започваше да губи почва.

— Последният си триумф Дои завоюва във войната срещу бившия дворецов управител Янагисава — продължи Тода. — Неговият полк държеше първото място по избити врагове в цялата армия на Мацудайра.

Кариерата му беше една от най-похвалните, а репутацията му — без нито едно петънце.

— Дои имал ли е някога изобщо някакъв проблем? — попита той.

— Не и такъв, за който ние знаем. Не играе хазарт, не ходи по курви, нито пък пие прекомерно. Никога не сме надушили и най-лек полъх на поквара — усмихна се Тода унило, но донякъде и развеселен от разочарованието на Сано — Съжалявам. Май те върнах обратно там, откъдето беше започнал.

С една-единствена видима причина за обвинението на Дои срещу майка му — предаността му към владетеля Мацудайра.

— Е, добре. Не възнамерявам да стоя повече тук — каза Сано. — Тръгвам да направя някои свои проверки за Дои.

Мецуке не знаеха всичко — Тода сам бе признал, че Големият пожар ги е извадил за известно време от строя. Отворената от отсъствието им ниша бе дала възможност на много хора да правят каквото си искат, необезпокоявани и ненаблюдавани от никого. Сано възнамеряваше да хвърли светлина в онзи мрачен хаос, в който Тадатоши бе намерил гибелта си. Някак си бе сигурен, че там ще види Дои с ръце, изцапани от кръвта на убийството.

— Късмет! — пожела му Тода.

Изведнъж той се напрегна. Сано погледна към четиримата мъже, които току-що бяха влезли. Бяха *ронини*, с лица и дрехи, похабени от тежкия живот и лишенията. Тода пъхна пръсти в устата си и свирна. Силният, остър звук завибрира в наситения с пара въздух, а стените върнаха ехото му. Ронините се вцепениха. Деветима къпещи се изскочиха от каците.

В суматохата на мокрите, голи тела те щурмуваха ронините, които нямаха време дори да извадят мечовете си. Сано, приятелите му и останалите къпещи се гледаха смаяно как наоколо хвърчат пестници,

размахват се крайници и се строполяват тела. За броени минути четиримата бунтовници бяха поставени в туш на земята.

— Добра работа — каза Сано.

Тода се усмихна, наблюдавайки как хората му изтикват бунтовниците през вратата.

— Има ли нещо друго, което да мога да направя за теб? — попита той.

Една мисъл внезапно прониза ума на Сано.

— Чувал ли си някакви новини за Янагисава? — попита той.

— Все още чезне и вехне на остров Хачиджо според официалните доклади — каза Тода, а в равната, непроницаема повърхност на очите му проблесна жив интерес. — Защо питаш?

Сано почувства как подозренията му се стопяват.

Ако имаше някакви основания за тях, от всички хора именно Тода бе човекът, който щеше да ги знае.

— Просто любопитство — отговори той.

11. Глава

Когато се върна в имението си, Сано най-напред потърси Хана. Откри я в сградата, в която се помещаваше кухнята и където се готвеха ястията на семейството му, васалите му и слугите. Вътре готвачите се трудеха сред глъчката на кълцане и рязане, пращане и цвърчане, гласове и трясъци. Хана се беше усамотила отзад, в дворчето, в което бяха складовете с въглищата, ориза и другите провизии. Тя стоеше до една напречна греда. От гредата висеше умряла патица, окачена на въже, завързано около краката ѝ. От прерязаното гърло на птицата се стичаше кръв и капеше в едно гърне, поставено на земята.

— Какво ще готвиш? — попита я Сано.

— Патешка яхния — отговори му Хана — за майка ти. Да ѝ се върне силата.

Будистката религия забраняваше убиването на животни и яденето на месо, но допускаше изключения по медицински причини. Хана сигурно бе изпратила някого да купи патицата от пазара за диви птици в Едо.

— Как е майка ми? — попита той.

— Заспа — отговори каза Хана. — Надявам се да не ходиш да я тормозиш с още и още въпроси. Тя се нуждае от почивка.

— Няма да я тормозя — каза Сано. Поне все още не.

— Всъщност с теб искам да говоря.

— Добре — Хана говореше по все същия ядосан, но снизходителен начин, както правеше, когато Сано беше дете.

И последните капки кръв се отцедиха от патицата. Тя я отвърза, хвана я за краката и я натопи в гърне с вряща вода, поставено върху един мангал.

— От колко време си прислужница на майка ми? — попита Сано.

— С нея съм още откакто ти беше съвсем малък — Хана завъртя патицата във врящата вода. — Не помниш ли?

— Разбира се — Сано отвя с ръка парата, която миришеше силно на мокра перушина. Хана винаги бе там, като нещо неизменно; той никога не си я бе представял като личност със свой, отделен живот. — Беше ли с нея и преди да се омъжи за баща ми?

— Да — отговори Хана. — Заедно сме почти от деца.

Безропотното й, навъсено изражение говореше, че е готова за разпит по всички фронтове. Тя измъкна патицата от гърнето. Птицата беше гола, перушината се бе смъкнала от попарването, парченца пух бяха полепнали тук-там по грапавата й, нагърчена, розова кожа.

Сано реши да зададе въпроса, който бе на първо място в главата му през целия ден.

— Защо се е омъжила за баща ми? Защо не се е омъжила за полковник Дои?

Хана започна да мие патицата в студена вода, но не отговори, а само поклати глава.

— Искаш да кажеш, че не знаеш? Или просто не искаш да ми кажеш?

— Това не е моя работа — каза Хана и шумно стовари патицата върху дръвника.

Сано се почувства наскърбен и обезсърчен от упорството на Хана и на майка си да го държат в неведение.

— Дори и когато става дума да се спаси животът й? Всяка информация за онова време би могла да ми помогне да докажа, че тя не е убила Тадатоши и да открия кой го е извършил.

— Разваленият ѝ годеж няма нищо общо с убийството — инатливо каза Хана и вдигна един остър нож. — Нито пък бракът ѝ с баща ти.

— Остави ме аз да преценя дали е така.

Хана стисна устни така силно, че те добиха цвета на дребен и стар костелив орех.

— Може би не разбираш колко голяма е бедата, в която е попаднала майка ми — каза Сано. — Ако не мога да докажа, че е невинна, ще бъде екзекутирана.

— Разбирам напълно.

Страхът в очите на Хана показваше, че говори истината.

— Тя се нуждае от помощта ти.

Хана сръчно разпори корема на патицата.

— Казвала ли ти е някога как се срещнахме? — попита го тя.

Сано поклати глава.

— Родителите ми бяха слуги в едно семейство в града. Умряха, когато бях на десет години. Станах просякиня. Един ден се мотаех край една сергия, на която продаваха разни неща за ядене, и ядях остатъците, които хората пускаха в прахта. Минаха някакви богати самурайски момичета в паланкини. Започнаха да ми се присмиват.

Хана пъхна ръцете си в търбуха на патицата и с едно движение изкорми блестящите ѝ, червеникави вътрешности.

— Едно от момичетата излезе от паланкина си. Това беше твоята майка. Тя нареди на слугите си да ми купят купичка с юфка. Остана да ми прави компания, докато се хранех, и ме разпитваше за разни неща — за живота ми и за мен самата. Когато разбра, че съм сираче, ме взе със себе си у дома си. Родителите ѝ казаха, че съм мръсна и отвратителна, но тя настояваше да ме задържи. Накрая те отстъпиха. Тя ми спаси живота.

Сано бе колкото изненадан, толкова и трогнат от тази история, но повече се учуди на упоритостта на майка си, отколкото на нейната състрадателност. Той никога не я бе виждал да отстоява каквото и да било. Започваше да разбира откъде е взел своята склонност да защитава низвергнатите. Но какво я бе променило? Дали бе само бракът ѝ с неговия баща, който бе традиционен, строг и властен съпруг?

— Сега ще направя всичко и аз да спася нейния живот — екзалтирано каза Хана.

— Всичко, с изключение на това да се разбере цялата истина — отбеляза Сано.

— Всичко, което ще ѝ помогне. А не да разправам разни стари истории, дето няма да ѝ донесат нищо добро.

— Нека опитаме с друг въпрос — каза Сано. — Беше ли заедно с майка ми, когато е била придворна дама в дома на Тадатоши?

— Да!

Хана изхвърли вътрешностите във ведрото, но запази тъмночервения дроб и сърцето.

— В такъв случай познаваш хората, които са били там.

— Аз бях само прислужница.

Слугите познават господарите си много по-добре, отколкото ги познават другите хора, а Хана, освен това беше и проникателен наблюдател. Като дете Сано винаги се изумяваше, че тя е наясно какво се случва при съседите им.

— Кой може да е отвлякъл Тадатоши и да го е убил?

— Не е майка ти. Заклевам се.

— Съгласен съм, но само мнението ти няма да е достатъчно. Можеш ли да си припомниш какво се случи в онова имение в деня, когато Тадатоши е изчезнал?

— За последно го видях в деня, когато започна Големият пожар. Всички бяхме чули за пожара и баща му реши, че трябва да преминем през реката. Всички хукнаха да се приготвят. Но не и Тадатоши. Той само се мотаеше. Майка ти и аз опаковахме някои неща, за да ги вземем със себе си. Не знаехме колко дълго ще отсъстваме. Трудно беше да решим какво да вземем, трудно беше и да го натъпчем в малките вързопи, които можехме да носим — каза Хана, потънала в миналото, като междуременно миеше изкормената патица. — Тогава чухме, че Тадатоши е изчезнал. Сестра му ни каза. — Спомените на Хана се носеха напред. — Оиджими обгоря много при пожара. Беше почти мъртва.

— Разбрах това днес, когато я посетих — каза Сано. — Все още има белези.

— Чух, че никога не се е омъжила — продължи Хана. — Водила е тежък, самотен живот. Но на младини тя беше много красиво

момиче. Все пак щастлива е, че остана жива. Та баща ѝ нареди на всички да търсят Тадатоши. Майка ти и аз помагахме за претърсването на имението. Когато никой не го намери, баща му ни изпрати да го търсим и навън. Дори ако се наложеше да преровим целия град, трябваше да го направим — не можехме да напуснем без сина му. — Изражението на Хана стана сурово. — Така и не можахме да избягаме. Всички от имението се оказахме хванати в капана на огъня, вътре в града. Почти всички загинаха заради едно момче.

Явно, семейството е могло да се спаси от пожара, ако не е било изчезването на Тадатоши. Ако е бил отвлечен, а не е избягал на своя глава, то тогава смъртта на всички тези хора не бе по негова вина. Но Сано се запита дали в онази масова гибел на семейството не се крие мотивът за убийството на момчето.

— По улиците имаше тълпи хора, бягащи от огъня — продължи Хана. — Аз и майка ти се оказахме откъснати от онези, с които бяхме тръгнали да търсим Тадатоши, но успяхме да останем заедно. След пожара се върнахме в имението. Беше изгоряло до основи. Но открихме родителите на майка ти и се преместихме при тях. Те живееха в Асакуса, една доста отдалечена от града провинция.

Ето още един факт за неговите баба и дядо, който Сано не знаеше.

— Когато бях малък, те все още живи ли бяха?

— Дядо ти умря, когато ти беше деветгодишен. А баба ти — няколко години по-късно.

Сано си спомни два случая долу-горе от това време, когато бе заварвал майка си да плаче. Не беше пожелала да му каже защо. Сега си даде сметка, че може би точно тогава е научила за смъртта на родителите си.

— Защо никога не съм ги срещал? — попита той. — Защо тя винаги се преструваше, че са умрели, преди да се родя?

— Не е моя работа аз да давам отговор. Това няма нищо общо с убийството. Забрави го! — тросна се Хана и припряно хвърли патицата отново на дръвника. — Това, което се опитвам да ти кажа, е, че майка ти не е имала възможността да отвлече или да убие това момче — добави тя и сграбчи ръката на Сано. Мярна му се още един внезапен спомен от детството — как закача един кон, а Хана му дърпа ръката

настрани, за да не го ухапе животното. — Аз бях с нея през цялото време.

Погледът ѝ, светъл и пламенен, непоколебимо и немигащо се втренчи в Сано. Нямаше нужда да се чуди дали Хана му е казала цялата истина, знаеше, че не е. Знаеше, че го прави от най-благородни подбуди, за да спаси майка му... Или?

Сано погледна към ръката ѝ, стиснала неговата. Под ноктите ѝ имаше кръв от патицата. Може би тя действително знаеше, и то с най-сериозни основания, че не майка му е убила Тадатоши? Идеята изглеждаше нелепа, но не и невъзможна.

Засега Сано се задоволи да я попита:

— Ти самата колко добре познаваше полковник Дои?

Хана се поколеба, преди да отговори. Очите ѝ проблеснаха и тя се усмихна като при внезапен спомен или просветление.

— Достатъчно добре, за да знам, че не се погаждаше много-много с господаря си.

Сигурно ѝ беше пределно ясно, че Сано е пуснал въдицата точно за такъв отговор и той не можеше да се оплаче, че не бе захапала стръвта подозрително бързо.

— Защо мислиш така?

— Подслушах как Дои и Тадатоши се карат — каза Хана.

— Кога беше това?

— Няколко дни преди пожара.

Хана вдигна сатъра.

— За какво? — попита Сано.

— Не знам — отговори тя. — Но чух Дои да казва: „Ако още веднъж направиш това, ще те убия“.

Ето най-сетне едно доказателство срещу Дои. Не че Сано не беше доволен, но се усъмни.

— Сигурна ли си, че си чула точно това? — попита той.

Хана започна да сече. Засипаха се удар след удар; тя вещо разфасоваше патицата на части.

— Сигурна съм.

Сано я изгледа насмешливо:

— Спомняш си част от разговор, който се е провел преди четиридесет и три години?

— Самурай да заплашва господаря си, че ще го убие! Такова нещо не се вижда всеки ден! — каза Хана. — Наби ми се в паметта.

— Колко удобно е, че изскочи оттам точно сега.

— Ами да, изскочи — упорстваше Хана. — Точно така каза Дои. И ще се закълна в това пред шогуна.

Тя остави сатъра си до спретнато разфасованата патица.

В този момент откъм кухненския блок се появи Хирата.

— Сано сан — извика той, — шогунът е тук и иска да те види!

— Шогунът? Тук? — изненада се Сано, не само защото Хана току-що го беше споменала и това бе съвпаднало с идването му. Шогунът рядко идваше да го навести. Сано не можеше да си спомни кога беше последният път. — За какво е дошъл?

— Не каза, но най-добре е да не го оставяме да чака.

Шогунът бе седнал на подиума в приемната зала заедно с Йоритомо. Слугите разпалваха огън в мангалите и поставяха лакирани паравани, за да се предпазят от студените течения. Сано коленичи и се поклони, заемайки по-нисша позиция, макар да се намираше в своя собствен дом. Хирата последва примера му.

— Добре дошли, Ваше Превъзходителство! — приветства го Сано.

— Привет! — каза шогунът така небрежно, сякаш ги посещаваше всеки ден.

Йоритомо, който бе по-чест посетител, изглежда, се чувстваше доста притеснено и красивото му лице бе напрегнато.

— Мога ли да ви предложа нещо, с което да се подкрепите? — попита Сано.

Предложението бе любезно отказано, след това отправено отново и прието. Слугите натрупаха храна, достатъчна за цял банкет. Докато всички отпиваха от чая си, а шогунът и Йоритомо едва-едва докосваха от сашимито^[3], кнедлите и сладките, Сано реши да вземе пръв думата.

— Мога ли да попитам какво ви води насам, Ваше Превъзходителство?

— Искан да говоря с теб. Без присъствието на братовчед ми.

Шогунът се огледа нервно наоколо, сякаш би могло владетелят Мацудайра да се е притаил някъде наблизо. Сано бе доволен от отсъствието на врага си, но и доста любопитен.

— Мога ли да попитам защо?

Шогунът сбърчи вежди.

— Знам, че братовчед ми иска най-доброто за мен — каза той. — Но когато е наблизно, нещата стават някак по-трудни и притеснителни. Забелязал ли си го?

— Може би, да — отговори Сано, опитвайки се да не поглежда към Хирата.

— Той изпитва най-голямо, тъй, уважение и привързаност към мен, но понякога имам чувството, че — езикът на шогуна мърдаше в устата му, сякаш опитваше на вкус неприятните думи, — че ми се присмива. Не мислиш ли и ти така?

Това беше шанс за Сано да отмъсти на владетеля Мацудайра за всички случаи, в които го бе злепоставял и клеветил пред шогуна. Чувстваше безкрайно изкушение да го стори, но благоразумието надделя. Ако шогунът разбереше, че владетелят Мацудайра се опитва да заграби властта, тогава и неговата собствена роля в междуособната борба можеше да излезе наяве. И шогунът може би щеше да прости на Мацудайра, негов кръвен роднина, но никога на Сано.

— Може би владетелят Мацудайра има толкова грижи на главата си, че не си дава сметка какво впечатление оставя? — каза той предпазливо.

Това дипломатично извъртане разсея страховете на шогуна.

— Може би си прав — каза той. — Може би аз съм, тъй, прекалено чувствителен.

Сано чу как Йоритомо въздъхна. Хирата стоически мълчеше и наблюдаваше.

— Но във всеки случай дойдох, за да те попитам докъде стигна с, тъй, с разследването — каза шогунът. — И ми се искаше да го направя, когато братовчед ми не присъства.

Същото искаше и Сано.

— Разговарях с майката и сестрата на Тадатоши — каза той. — Те не вярват, че майка ми го е убила. Всъщност й дадох много добра характеристика.

Шогунът не спомена, че думата на две жени е полека от думата на полковник Дои, а и владетеля Мацудайра го нямаше, за да му го изтъкне.

— Те, освен това споменаха някой, който е искал смъртта на Тадатоши — продължи Сано.

Докато разказваше историята за роднината, който искал да изтика сина си по-напред в наследствената линия на шогуна, той бе доволен, че владетелят Мацудайра не е тук, за да натъкне, че човекът е удобно мъртъв и че поради това Сано може да си скалпва всякакви истории.

— А, нов заподозрян? — впечатлено каза шогунът.

Йоритомо обаче изглеждаше нещастен, вместо да е доволен, че приятелят му е осъществил някакъв напредък в оневиняването на майка си. Сано се зачуди защо.

— Открих също, че майка ми има алиби за убийството — продължи Сано. — Прислужницата ѝ е била с нея още преди Тадатоши да изчезне и през целия ѝ живот след това.

— Следователно, тя не би могла да го е отвлякла и, въъ, убила? — заключи шогунът.

Владетелят Мацудайра със сигурност щеше да отхвърли това алиби като фалшиво, изфабрикувано от лоялната прислужница в изпълнение на дълга ѝ към нейната господарка. Но шогунът не бе толкова съобразителен, че да се сети сам за подобно нещо.

— Освен това Хана посочи още един заподозрян — каза Сано. — Тя го е чула да заплашва Тадатоши, че ще го убие, малко преди да изчезне. Става дума за полковник Дои.

— Дои? — Шогунът зяпна от изненада. — Като си помислиш, че обвини майка ти в престъпление, което може да е извършил самият той! — Прозрение озари лицето на шогуна. — Може би така се опитва да защити себе си. — Способността му да вади умствени заключения от наличните улики определено се подобряваше, когато Мацудайра не бе наблизо, за да мъти водата. — Добре, Сано сан, трябва да ти кажа, че и аз, въъ, съм склонен да мисля, че майка ти е невинна.

Сано и Хирата се спогледаха с предпазлива радост. В този момент Йоритомо прочисти гърлото си и се намеси.

— Ваше Превъзходителство, не е достатъчно, че дворецовият управител Сано представя и други заподозрени, освен майка си — каза той и отправи към Сано извинителен, но същевременно предизвикателен поглед. — Все още не знаем кой е виновен.

Сано изглежда изненадано Йоритомо. Бяха приятели от години и младежът често бе заявявал, че е готов да направи едва ли не всичко за него. Защо сега влизаше в ролята на хулител? Стори му се, че

преживява момент на *deja vu* — така веднъж Янагисава бе седнал до шогуна и всячески подбиваше позициите на Сано. Сега синът му, негово пълно подобие, бе заел същото място.

— Да, така е. Все още искам да разбера кой е убиецът на братовчед ми — каза шогунът, видимо охладнял към Сано. — Какво друго ще направиш, за да го откриеш?

— Издирвам важен свидетел, учителя, за когото полковник Дои каза, че е замесен в отвличането и убийството — намеси се Хирата и им разказа как бе отишъл в храма, към който някога бе принадлежал Еген, и бе научил, че монахът е напуснал града веднага след Големия пожар. — Организирай съм общонационално издирване.

Това звучеше безполезно, но Сано все пак бе доволен от героичните усилия на Хирата.

— Ами, въъ, предполагам, това е, което трябва да се направи засега — раздразнено и недоволно каза шогунът и протегна ръка към Йоритомо, който му помогна да се изправи. — Трябва да вървим. Време е за лекарствата ми.

Докато вървяха към вратата, Йоритомо се промъкна край Сано с извърнато встрани лице. Сано даде знак на Хирата, който тръгна заедно с шогуна по коридора и започна да го разсейва с разговори за това-онова, а той самият се изправи пред младежа и го спря.

— Какво става? — попита го Сано.

Йоритомо гледаше в пода:

— Не знам, какво имаш предвид?

— Не, знаеш! — каза Сано. — Ти умишлено настрои шогуна срещу мен.

— Само споменах фактите, които заслужаваха да бъдат споменати — гласът на Йоритомо потрепваше.

— Мислех, че сме приятели. Какъв е проблемът?

В този момент се чу гласът на шогуна, който го викаше:

— Йоритомо *сан!* Хайде!

— Трябва да вървя — Йоритомо се промъкна покрай Сано и забърза по коридора.

Сано остана насаме с нарастващите си подозрения.

[1] Торбички с оризови трици се използват като сапун, тъй като триците се разпенват от водата и абсорбират мръсотията от кожата. —

Бел.прев. ↑

[2] Това е ваната в традиционната японска баня. — Бел.прев. ↑

[3] Сурова риба, нарязана на тънки резени, сервирана с пикантни сосове. — Бел.прев. ↑

12. ГЛАВА

Беше вече привечер, когато Сано се върна при семейството си. Рейко и децата седяха в стаята за гости заедно с майка му. Ецуко се беше облегла на полуизправена на възглавниците на леглото си, а Хана стоеше неотлъчно от едната ѝ страна.

Масахиро бе подредил дървените си войници в редица на пода, а баба му се усмихваше с обич на игрите му и гушкаше Акико в обятията си. Децата не спираха да бърбят. Рейко бе очаквала Сано с тревога и нетърпение и когато се появи на вратата, скочи на крака. Децата изтичаха към него, а Акико се притисна към коляното му, докато той поздравяваше майка си.

— Добре ли си? — попита я той.

Усмивката се изпари от лицето на старата жена. Тя промърмори само едно „да“. От изражението му ясно бе разбрала, че проблемите ѝ са все още далече от разрешаване.

— Какво стана? — попита Рейко.

— Да отидем някъде другаде и ще ти обясня — каза Сано и разроши косите на децата. — Масахиро, Акико, останете тук да правите компания на баба. Майко, по-късно ще разговарям с теб.

В уединението на своята стая Рейко даде воля на нетърпението си да научи новините.

— Най-напред ми кажи какво ти каза майка ти тази сутрин? — помоли тя.

Сано потърка челото си, уморен и разстроен.

— Каза, че не е убила Тадатоши. Но действително познава полковник Дои — човекът, който я обвини.

Някога са били сгодени.

Поразена, Рейко поклати глава. Изглежда, тайните на нейната свекърва нямаха край! Това още повече разклати доброто ѝ мнение за Ецуко.

— Но успях да изровя някои свидетели, които ще могат да ѝ помогнат — каза Сано по-ведро. — Майката и сестрата на Тадатоши

ще свидетелстват за добрия ѝ характер. А и Хана заяви, че тя и майка ми са били неотлъчно заедно по време на Големия пожар, както и преди и след него. Няма как майка ми да е отишла незабелязано чак до храма и да е убила Тадатоши.

Последната новина по-скоро уплаши Рейко, вместо да я успокои и зарадва, защото противоречеше на онова, което Ецуко ѝ бе казала. От изражението на Сано тя разбра, че е прочел тревогата.

— Случило ли се е нещо? — попита той.

— С лейтенант Асукай заложихме капан за шпионина — каза Рейко, опитвайки се да забави лошата новина и му разказа подробностите за дневника.

— Това е добре и се надявам, че ще подейства — каза Сано, като я изучаваше внимателно с поглед. — И какво друго?

— Разговарях с майка ти, след като ти излезе — започна тя, но много внимателно, защото знаеше, че той няма да приеме добре каквото и да е изявление, поставящо майка му в неблагоприятна светлина.

— И?

— Опитвах се да ѝ помогна, а също и на теб. Питам я дали има някой, който може да ѝ даде алиби, но тя каза „не“ — неохотно продължи Рейко. — Но ако двете с Хана наистина са били заедно, защо не го спомена?

Сано се намръщи, защото Рейко поставяше алибито под въпрос.

— Може би е забравила, че Хана е била с нея?

— Може би.

Но Рейко се съмняваше, че свекърва ѝ би забравила толкова решаващ факт. Според нея Ецуко не бе загубила паметта си, а по-скоро умишлено увърташе. Изглеждаше много по-правдоподобно Хана да е излъгала, без Ецуко да знае, че тя възнамерява да я прикрие, и двете да не бяха съгласували версиите си.

Изтече миг, в който нито Сано, нито Рейко продумаха, после Сано проговори:

— Мислиш, че майка ми е виновна? — попита той с отчасти обвинителен, отчасти отбранителен тон.

— Не — отговори Рейко толкова бързо, че Сано я изглежда подозрително. — Но мисля, че задържа някаква информация.

Рейко потрепна неспокойно под погледа му, който показваше, че се чувства предаден и наранен. Неловко, познато напрежение вибрираше помежду им. Рейко го бе усещала и преди, при други случаи, когато мненията им за вината или невинността на заподозрения се различаваха. Но този път не можеха да си позволят да бъдат на противоположни позиции.

— Имам предвид информация, която би могла да ѝ помогне — бързо се поправи тя. — Понякога хората, обвинени в престъпление, не искат да се оповестяват факти от личния им живот, макар те да нямат нищо общо с престъплението.

Рейко не искаше Сано да си помисли, че тя търси доказателства за вината на Ецуко и заема страната на обвинителите на майка му. Ако позициите им бяха разменени и обвиненият бе нейният баща, тя непременно щеше да иска Сано да вярва напълно, че той е невинен. След последните си думи видя облекчение в изражението му.

— Мога да говоря с майка ти още веднъж, ако искаш — предложи Рейко. — Може би ще се открие и ще ми каже нещо повече.

Сано размисли за момент. Рейко долавяше как той претегля възможните плюсове и минуси, ползи и опасности.

— Добре — въздъхна той. — Самият аз не можах да ѝ измъкна кой знае какво. Можеш да продължаваш, стига да си внимателна с нея. Какво може да навреди това?

В храма в Шинагава свещениците бяха коленичили в главната молитвена зала за вечерна молитва. Светлината на хилядите свещи трепкаше по шафраново жълтите им раса, по обръснатите им глави, по олтара и златната статуя на Буда, отрупана от златисти лотосови цветове. Сладникавият, натрапчив тамянов дим се издигаше заедно с ритмичното и монотонно напяване на молитвите.

Янагисава бе коленичил на обичайното си място в дъното на залата. Той припяваше заедно с останалите и дори не вдигна поглед, когато Йоритомо, облечен в плащ с качулка, влезе на пръсти в залата и коленичи до него. Нито пък Йоритомо даде знак да го е познал. Свели очи към пода, те заговориха тихичко, така че звуците на молитвата да заглушават думите им.

— Сигурно има нещо спешно, щом не можа да изчакаш да свършим с това тук — прошепна Янагисава.

— Спешно е — с шепот отговори Йоритомо. — И мога да остана съвсем малко. Шогунът ме държи много изкъсо напоследък.

Той разказа на Янагисава за добрата характеристика, дадена от сестрата и майката на Тадатоши за Ецуко, за новия заподозрян, когото те бяха посочили, за доказателствата срещу полковник Дои и за издирването на изчезналия учител от Хирата.

Янагисава се намръщи.

— Нашият приятел Сано напредва много добре с разследването.

— Съжалявам, че те разочаровам.

Гласът на Йоритомо прозвуча така отчаяно, сякаш напредъкът на Сано бе по негова вина.

— Но не би трябвало да сме изненадани — каза Янагисава. — Сано има таланта да си проправя път и през най-големите трънаци. Десет години го наблюдавам как го прави. Готов съм да се закълна, че боговете го закрилят.

Но дори и боговете нямаше да могат да опазят Сано задълго.

Йоритомо не отговори. Един кос поглед към сина му бе достатъчен на Янагисава, за да разбере, че той е по-разстроен от всякога. Опасявайки се, че може би е запазил най-лошата новина за най-накрая, той попита:

— Какво друго?

— Критикувах Сано пред шогуна. Настроих го малко срещу него.

— Това е чудесно! — каза Янагисава. — И защо си толкова опечален?

— Трябваше да видиш погледа на Сано. Беше наранен, защото го предадох.

Янагисава се въздържа да изтъкне, че Йоритомо едва ли би могъл да очаква в подобен случай Сано да бъде очарован. Синът му беше много уязвим към саркастични забележки.

— Сано е привикнал на вероломство. Не би трябвало да е толкова чувствителен.

— Но аз се чувствах ужасно! — възкликна Йоритомо.

— Недей — каза Янагисава. — Просто помни, че свалянето на Сано от поста му е необходимост. Затова ще е добре, ако загуби

благоразположението на шогуна. Това е война. Или той, или ние!

Дълбока въздишка се изтръгна от гърдите на Йоритомо.

— Знаем — каза той.

— Историята е приключена! — отвърна Янагисава. — Просто го забрави!

— Но това не е всичко, което се случи. Накрая Сано ме хвана натясно в коридора. Искеше да разбере защо съм направил така. — Шепотът на Йоритомо бе изпълнен с тревожна възбуда. — Попита ме какво става.

Свещениците припяваха все по-високо и по-бързо. Ръцете им въртяха броениците между пръстите. Димът на тамяна се сгъстяваше, горчиво-сладък, задушлив. Янагисава усети как го бодва пристъп на страх.

— Да не си му казал, че съм се върнал и се срещаме?

Той рискува да погледне директно Йоритомо.

— Не! — отговори синът му. Изражението му умоляваше Янагисава да му има повече доверие. — Скалъпих някакво извинение и се измъкнах колкото можех по-бързо. Татко, съжалявам, но аз просто не съм добър в тези политически игри. Мисля, че той заподозря нещо.

— Няма причина да подозира нищо — увери Янагисава сина си. Прикритието му беше добро. Не беше изтекъл никакъв слух за завръщането му от изгнание. Но той вече веднъж беше подценил Сано в миналото, в свой собствен ущърб. И нямаше да допусне отново същата грешка. Той продължи:

— Но все пак няма да рискуваме. Недей повече да говориш против Сано.

— Няма — с видимо облекчение прошепна Йоритомо, макар все още да изглеждаше нещастен. След известна пауза добави: — Има много по-лоши новини.

— Какви? — напрегна се Янагисава.

— Шигета, Тамура, Мимаки и Ота бяха заловени днес.

Това бяха все ключови бойци от нелегалната армия на Янагисава.

— Как? Къде?

— Тода Икиу им направи капан в банята.

Янагисава едва потисна напирещото проклятие.

— Какво се случи с тях?

— Бяха разпитани. Това е всичко, което можах да измъкна, без да задавам прекалено много въпроси и да карам хората да се чудят защо съм толкова любопитен.

Янагисава беше разстроен, не само защото бе изгубил няколко важни съратници.

— Та те знаят, че съм тук! Ако проговорят...

— Няма. Те са корави, предани самураи — каза Йоритомо. Думите му прозвучаха така, сякаш се опитваше да успокои и себе си, и баща си. — По-скоро ще умрат.

— Може би — каза Янагисава, — но работата става прекалено напечена. Рано или късно ще бъде заловен някой, който ще проговори. Трябва да действаме бързо.

Напяването премина в кресчендо. На лицата на свещениците се бе изписано прехласнато, задълбочено изражение.

— Не можем просто да седим и да чакаме късметът да се обърне срещу Сано — каза Янагисава. — Време е да заемем по-активна лична позиция срещу него.

— Как? — С тази едничка дума Йоритомо показва, че няма никакво желание за това, макар да бе готов да помага на баща си в машинациите му за унищожаването на своя приятел.

Свещеникът до олтара удари гонга и металният му пулс завибрира. Янагисава разсъждаваше за събитията, за които Йоритомо му бе разказал. Той обмисляше различните аспекти на разследването за убийството, възложено на Сано, и търсеше начин, по който да го обърне в своя полза.

— Имам идея каза той накрая. — Слушай.

13. ГЛАВА

На следващата сутрин, докато Хирата закусваше, Мидори влезе в стаята му, хванала децата за ръце.

— Добро утро, почитаеми съпруге.

Тонът ѝ бе резервиран и вежлив. Децата любопитно гледаха купичката му с риба, поръсена с парченца от женшен корен за стимулиране на умствената и физическата енергия, с цветчета от японски бамбук^[1] за усилване на кръвта и с вълчи боровинки^[2] за подобряване на зрението. Те бяха изключително сериозни и меланхолични в присъствието на този странен баща, който ядеше странна храна, правеше странни неща и говореше съвсем малко.

— Добро утро — отвърна той.

Хирата не беше виждал Мидори от предния ден. Тя не прекара нощта при него в общата им спалня. Откакто се бе завърнал, те споделяха едно легло, но не се докосваха, освен случайно. Сега тя бе прекъснала и този последен физически контакт. Разстоянието помежду им се беше превърнало в непреодолима пропаст.

— Извинявай, че те прекъзвам — каза Мидори.

За една нощ нещо се бе променило в нея. Тя се държеше както традиционните съпруги се държаха със съпрузите си, със сдържана вежливост. Смиреността ѝ обезпокои Хирата много повече от предишните ѝ гневни изблици. Дали това не бе нова тактика в тяхната война? Той изучаваше Мидори досущ като някой противник на бойното поле. Тренираните му сетива не доловиха агресия в нея, нито някакъв трик, с който да го вкара в нов спор или кавга. По-скоро емоционалната ѝ енергия се бе свила вътре в нея и не му подаваше никакви сигнали, които да може да разчете. Объркан и смутен, той реши да заложи на предпазливостта като най-добра линия на поведение.

— Всичко е наред, нищо не прекъсваш — каза ѝ той. — Влез. Постави с мен.

— Бих поседнала, щом настояваш, съпруге — Мидори бе нетипично смирена и раболепна. — Но трябва да нахраня децата.

Момченцето и момиченцето се вкопчиха в ръцете ѝ, гледайки родителите си с неприкрит страх от нова кавга.

Хирата се изкуси да я попита какво замисля, но инстинктът му нашепна да не избързва. Разкриването на смущението пред противника винаги поставя война в неизгодно положение. Хвана го яд, защото можеше да предвиди и прецени всеки боец при бой с мечове, но не и жена си в собствения им дом.

— Много добре — каза той, възприемайки нейния официален маниер. Ако това бе игра, то тя бе за двама. — Има ли нещо, което искаш да ми кажеш?

— Да — каза Мидори. — Детектив Араи те очаква в приемната стая. Дойдох да те извикам.

Хирата се зарадва на възможността да се впусне в ежедневната си работа, да се захване с нещо, с което можеше да се справя. Той почувства спазъм от страх, много по-силен от този, който изпитваше при битка. Сетивата сякаш му казваха, че Мидори може да го нарани по-лошо от всеки негов враг.

— Какво иска Араи? — попита той.

— Открил е някого, когото издирваш. Учителя.

— Една от групите ми, натоварени с издирването, попаднала случайно на следа преди няколко часа — каза Хирата на Сано, докато язدهа с конете си по булеварда извън замъка Едо. Свитата им ги бе заобиколила отпред, по фланговете и в тила, и беше както винаги нащрек. — Някой им казал, че познава човек на име Еген, който е бил монах.

— Възможно ли е наистина да е учителят? — попита Сано с надежда, макар да не му се вярваше много.

— На около шестдесет години е, сиреч, възрастта му отговаря — каза Хирата. — И в миналото е принадлежал именно на ордена на Еген.

— И се намира точно тук, в Едо? — учуди се Сано. Това, че бяха открили учителя само след ден издирване, изглеждаше твърде хубаво, за да е вярно. — Може би това е пробивът, който ни е необходим, за да

оневиним майка ми, ако не и да разрешим казуса — заключи той. — Къде е Еген?

— Живее в квартала Кодемачо.

Това бе същият район, през който Сано бе минал два дни по-рано по пътя си към затвора. Сега обаче нямаше нужда да се дегизират. Докато яздеха по главната улица, местните жители извиваха глави подире им. Жени, понесли на гръб бебета, с ведра вода в ръце, спираха и се зазяпваха в тях. По тези места не минаваха много самураи, на това отгоре и висши държавни служители. Работници, тръгнали на работа, се покланяха на Сано. Деца и просяци следваха свитата му, с надеждата да получат някаква милостиня.

Днес Сано виждаше отвъд беднотията и мръсотията. Разследването бе натрапило Големия пожар в ума му. Той гледаше дима на множеството мангали, огнища и печки, толкова гъст, че въздухът бе посивял дори в ясно и слънчево утро като днешното. Вятърът гонеше пушеците покрай порутените къщи, издигащи се твърде близо една до друга. Пламнеше ли пожар в една от тях, бързо щеше да обхване и останалите, преди да могат да го потушат. Водоизточниците бяха малко, водата — оскъдна. Тесните улици щяха да затруднят бягството. При всяко природно бедствие бедните винаги страдат най-много.

— Според човека, който ни подшушна това сведение, ето тук живее Еген — каза Хирата, водейки ги по един сокак, през който групата им едва смогваше да се провира.

Прането, простряно по опънати през улицата въжета, докосваше главите им. Зловонието на човешката тълпа, струпана в тези нехигиенични условия, беше съкрушително. Хирата спря коня си пред една врата от опушени, мръсни дъски.

— Тук е!

Той, Сано, Маруме и Фукида слязоха от конете. Хирата бутна вратата и я отвори. Сано остави войниците на уличката и го последва през калния пасаж, между калканните стени на две къщи, покрай смърдящи кофи със смет. Влязоха в неголямо вътрешно дворче. Вратите на долните етажи излизаха директно в него. Балкони, отрупани с боклуци, опасваха жилищата на втория етаж. Сано чуваше гласове на каращи се хора и на пищящи деца, но дворчето беше празно, ако се изключеха двама небръснати, грубовати мъже.

Единият стоеше гол на земята и се поливаше с вода, правейки си баня на открито. Той не спираше да си говори с другия мъж, който бе приклеknал във външния дървен нужник, чиято врата бе оставена отворена. И двамата изгледаха Сано и придружителите му, но не спряха да си върши работата.

— Търсим Еген — каза Хирата. — Къде е той?

Мъжете посочиха към една врата на долния етаж. Хирата отиде до нея и почука.

— Кой е там? — извика груб и сърдит мъжки глас отвътре.

— Следователят на шогун — каза Хирата. — Отворете!

Сано чу тътрене на крака. Вратата едва-едва се откряна. Едно воднисто, зачервено по краищата око надникна навън.

— Какво искате?

— Вие ли сте Еген? — попита Сано.

— Да. А вие кои сте?

Сано се представи и добави:

— Искам да разговарям с вас.

— За какво?

— Пуснете ни да влезем и ще ви обясня — предложи Сано.

Еген изсумтя с досада, отвори вратата и отстъпи. Като влезе с групата си, Сано се озова пред тантурест стар човек, с много къдрава, посивяла коса. Късото му кафеникаво кимоно зееше отпред и откриваше провисналото му тяло, голите му крака и препаската около слабините. Той се прозяваше, явно току-що се бе събудил. Стаята му беше малка, истинска сумрачна пещера, пълна с купища неопределени предмети. Миришеше силно на пиене, на мръсно спално бельо и спарена плът.

— Пфу! — каза Маруме.

Той отвори широко прозореца. Свежият въздух нахлу в стаята заедно с дневната светлина, която им даде възможност да видят Еген по-добре. Кожата на лицето и на цялото му тяло бе пълчива, грапава и обезцветена.

— Брей! — възкликна Фукида.

— Какво има? — каза Еген, застанал невъзмутимо под пълните с отвращение погледи, които Сано и останалите не можеха да откъснат от него. — Никога ли не сте виждали някой, който е прекарал едра шарка?

— Съжалявам, извинявайте — учтиво каза Сано.

— Няма нужда — отговори Еген. — Само ми кажете какво искате?

— Трябва да ви задам няколко въпроса.

— Какви въпроси по-конкретно?

— Били ли сте някога монах в храма Байрин? — попита Сано.

— Да — троснато каза Еген. — Кой ви каза?

— Няма значение — намеси се Хирата. — Просто отговаряйте на въпросите.

— Преди четиридесет и три години били ли сте учител на Токугава Тадатоши? — попита Сано.

— Да. В един друг живот — каза Еген и сякаш спомнил си добрите маниери, додаде: — Мога ли да ви предложа малко чай?

Той посочи към ъгъла, който служеше за кухня. Около керамична печка бяха подредени чайник, подноси и купички, всичките покрити с котлен камък.

— Не, благодаря — каза Сано.

Фукида изучаваше купчините, които съдържаха всякакви дрехи и обувки, счупени мебели, нацърбена посуда и потрошени статуетки, скъсани хартиени фенери и какви ли не още повредени вещи.

— Какво правите с цялата тази сбирщина?

— Събирам ги — каза Еген, — за да ги продавам. Аз съм вехтошар.

Маруме вдигна малка, безглава статуетка на Буда.

Еген я дръпна от ръцете му и възкликна:

— Ей, това е ценна стока! Не ти ли е ясно?

— Изминали сте дълъг път от положението на учител в дома на човек от клана Токугава до това на търговец на стари вещи — каза Сано. — Каква бе причината?

— Лош късмет. Това ли е всичко, което искате да знаете?

— Не съвсем.

Сано не можеше да не хареса Еген, който явно приемаше жребия си, без да се оплаква, и имаше куража да отстоява себе си пред представители на властта. Въпреки грозотата си той притежаваше чар.

— Тадатоши е изчезнал по време на Големия пожар. Спомняте ли си?

Еген кимна:

— О, да. Аз бях изпратен да обикалям и да търся това келешче. Всички в къщата бяхме изпратени да го търсим. — Той се почеса по гърдите и се прозя отново. — Ще взема да пийна нещо — каза, като извади мръсна дамаджана с вино и я размаха наоколо. — Ще се присъдените ли към мен за по едно питие?

Сано и хората му учтиво отклониха поканата. Еген пи направо от дамаджаната, прокашля се, облиза устни и заяви:

— Докато търсех Тадатоши, за малко не загинах в пожара като него.

— Той не е загинал в пожара — каза Сано.

— Какво?! Не, той със сигурност трябва да е загинал в пожара, защото така и никога не се върна.

— Тадатоши е бил убит наскоро след пожара. Тялото му бе открито преди два дни — каза Сано и му обясни за необозначения гроб близо до храма.

— Хм, никога не бих предположил — поклати глава Еген. — Какво му се е случило? Кой го е направил?

— Именно това се опитвам да открия — каза Сано.

— Простете, но защо е това главоболие? Било е толкова отдавна.

— Майка ми беше обвинена в убийството му.

— О? — изненадано възкликна Еген. — И коя е вашата майка?

— Името ѝ е Ецуко, от клана Кумазава — каза Сано.

Все още му бе непривично, че този клан е част от неговото собствено семейство и че той е роден като васал на Токугава, а не е просто някой, който си е проправил сам пътя до властта.

— Била е придворна дама на майката на Тадатоши. Помните ли я?

— Ецуко, Ецуко — замисли се учителят — О, да. Хубаво момиче! — Той дръпна още няколко глътки вино. — Тя ли е убила Тадатоши?

— Не — отговори Сано. — Опитвам се да докажа, че е невинна.

— Е, в такъв случай, пожелавам ви късмет — каза Еген, — но какво общо има това с мен?

— Майка ми не е единствената, която е обвинена — каза Сано. — Вие също сте обвинен.

— Аз? — Еген посочи към гърдите си, отстъпвайки. Той стовари дамаджаната с вино върху мръсната маса. — Не съм убивал никого.

Кой твърди това?

— Човекът, който е бил телохранител на Тадатоши по времето, когато момчето е изчезнало. Името му е Дои.

— Дои... — По сипаничавото лице на Еген пробягна някакъв спомен. — Значи все още е жив. С какво се занимава сега?

— Полковник е в армията на владетеля Мацудайра — каза Сано.

— Добре, добре. — Еген явно знаеше кой е владетелят Мацудайра. — Но не съм изненадан. Дои се бе устремил към големи неща. Значи сега ви атакува чрез вашата майка? — Той, освен това явно знаеше за междуособицата между Сано и Мацудайра, и подозираше, че този конфликт стои зад обвинението. — Какво каза Дои, че съм направил?

— Каза, че вие и моята майка сте заговорничили да отвлечете Тадатоши за откуп, но после нещо се е объркало и сте го убили.

— Това са конски фашкии — подигравателно каза Еген.

— Имате пълната възможност да опровергавате Дои — каза Сано. — Кога за последен път видяхте Тадатоши?

— Сутринта, през която започна Големият пожар. В къщата. След закуска. Предавах му урок по история — веднага отговори Еген.

— Било е преди цял един живот и помните такива дребни детайли? — намеси се Хирата.

— Заради пожара — каза Еген. — Когато се случва нещо толкова голямо, някак си ставаш способен да запомняш неща, които в друг случай би забравил.

— Добре — каза Сано, засега склонен да приеме версията на Еген. Човекът говореше уверено и спокойно и вдъхваше доверие. — Какво правихте, след като се видяхте с Тадатоши?

— Помагах по обезопасяването на къщата срещу пожара. Но какво от това? Независимо от всичко, което се направи, тя все пак изгоря до основи. После отидох да търся Тадатоши. Девет дни след като пожарът бе свършил, се срещнах с онези, които бяха останали от цялото домочадие, и разбрах, че все още не се е появил.

— Не се натъкнахте на него?

— Не. Казах ви вече. Не и след урока му.

— Има ли кой да гарантира за вас и да потвърди какво сте правили по време на пожара? — попита Сано.

— Васалите и слугите — за времето, през което действах из къщата. А после, когато всички бяхме изпратени да го търсим, бях разделен от останалите. Така че, не, струва ми се, че няма такъв човек — лицето на Еген изведнъж доби загрижен израз. — Ей, какво се опитвате да направите? Да спасите майка си, като лепнете убийството на мен?

— Не — побърза да го увери Сано. — Просто се нуждая от свидетел, че Дои лъже.

Еген се захили.

— Намерихте един. Аз не съм отвличал или убивал Тадатоши и с майка ви не сме заговорничили да правим каквото и да било.

— Добре — каза Сано, успокоен, че разследването е близо до удовлетворителен завършек. — Необходимо е да дойдете и да заявите това пред шогун и пред владетеля Мацудайра.

— Хайде, да вървим — намеси се Хирата.

— Владетелят Мацудайра и шогунът? — Еген вдигна ръце и ги заразмахва. — Ей, я чакайте! Не мога да направя това.

— Защо не? — нетърпеливо попита Сано.

— Не ми се иска да ме накиснат в някаква каша!

Ужас помрачи лицето на Еген и той се отдръпна от Сано.

— Няма да ви накиснат.

— Със сигурност ще го направят, ако Мацудайра не хареса това, което ще кажа.

— Ако свидетелствате, аз ще ви закрилям — каза Сано.

— Ха!

В този момент Фукида пристъпи.

— Искате ли да го вържа? — попита той Сано.

— Все още не. — Сано не би се спрял, но Еген щеше да даде по-правдоподобни показания, ако свидетелстваше доброволно, затова продължи да го убеждава: — Ако обаче не свидетелствате, ще се накиснете до уши в кашата.

— А! — каза подозрително Еген. — Как така?

— Полковник Дои обвини и вас заедно с майка ми — каза Сано. — Ако шогунът реши, че тя е виновна в отвличането и убийството на братовчед му, нищо няма да го спре да я накаже. След това ще се заеме с вас.

— Ще бъдеш екзекутиран — добави Фукида.

— Грозната ти глава ще бъде набучена на кол на моста Нихонбаши — каза Маруме.

Еген затрепери от страх.

— Но какво да направя? — умолително попита той Сано.

— Ако искате да останете жив, трябва да свидетелствате отговори му той. — Вашата версия и тази на моята майка ще опровергават версията на Дои. Ще бъдете двама срещу един.

— Не знам — започна да шикалкави Еген.

— Това е най-добрата ви възможност — каза Сано.

Еген дълго мисли, а Маруме и Фукида стояха до него, готови да го сграбчат и арестуват. След това неохотно въздъхна.

— Уф, добре.

[1] Типично японско растение от типа пача трева. — Бел.прев. ↑

[2] Китайски боровинки, подобни на шипки, съдържащи много витамин С. — Бел.прев. ↑

14. ГЛАВА

Рейко с изненада установи, че свекърва й се е съвзела изумително бързо.

Ецуко се бе почувствала достатъчно добре, за да стане от леглото сутринта, да се измие, облече и да закуси. Сега се разхождаше с Акико и Рейко из градината. Въздухът бе студен и влажен. Облаци се спускаха по хълмовете и вещаеха дъжд. Акико припкаше до Ецуко, обгърнала ръката й. Рейко вървеше от другата страна на свекърва си. Беше обидена, защото Акико бе отказала да хване и нейната ръка и да върви между нея и баба си. Това в никакъв случай не бе подобрило чувствата й към Ецуко — не само натрапница, а и заподозряна в убийство, факт, застрашаващ цялото им семейство.

Акико спря да разгледа един камък. Ецуко се усмихваше, докато разговаряше с малкото момиченце. Рейко можеше да отгатне причината за бързото й оздравяване.

— Предполагам, съпругът ми ви е казал какво е научил вчера? — попита я тя.

— Да — лицето на Ецуко се бе отпуснало и сега излъчваше своето обичайно ведро задоволство. — Каза ми, че госпожа Атеки и Оиджими са се изказали добре за мен. Нещата не са така лоши, както бяха.

— Но не и така добри, както бихме желали.

Рейко чувства язвителността в собствения си глас. Разбираше, че ревността й е нерационална и непристойна, но тя имаше и по-основателни причини, за да е недоволна от свекърва си. Проблемът не бе приключен, а Ецуко не бе направила почти нищо, за да облекчи разрешаването му, и на Рейко й бе много трудно да се отнася с нея почтително и деликатно, както Сано бе настоял.

— Каза ли ви съпругът ми, че Хана ви е осигурила алиби?

— Мисля, спомена нещо в този дух.

Това бе ярък пример за формалния, официален стил на говор, който понякога се изплъзваше от Ецуко при разговор, и който доскоро

Рейко не можеше да си обясни с оглед на скромния ѝ произход.

— Но когато вчера разговарях с вас, вие ми казахте, че няма човек, който да може да потвърди, че не сте била около храма, когато Тадатоши е бил убит. После Хана каза, че може да го заяви; тя е била с вас. Коя е истината? — попита я Рейко.

Акико се откъсна напред, изтича до цветните лехи и се наведе да мирише цветята. Сянка на безпокойство помрачи изражението на Ецуко.

— Вчера не бях съвсем с ума си. Бях объркана. Щом Хана казва, че сме били заедно, значи сме били.

Как хладнокръвно обясни противоречието между двете им версии, помисли си Рейко, и колко хитро от страна на Ецуко да избере тази версия, която ѝ е по-удобна. Сано най-вероятно щеше да оправдае майка си и да повярва на алибито ѝ. Той не можеше да прозре съобразителността под скромната ѝ маска.

— Много добре — каза Рейко. — Но има един проблем в това алиби, макар да е истинско.

— О?

— Преданият слуга винаги би излъгал заради своя работодател — каза Рейко. — Владетелят Мацудайра е наясно с това и със сигурност ще го изтъкне пред шогун.

— Трябва просто да се молим да повярват на Хана — каза Ецуко, очевидно немного убедена в собствените си думи.

— Необходимо е да направим нещо повече от молитви — каза Рейко. — Това, което действително би помогнало, е да се намери някой друг, който да свидетелства за местонахождението ви по време на убийството. Можете ли да се сетите за някого?

— Няма такъв. Казах ви вече!

В гласа на Ецуко прозвуча леко хаплива нотка.

— А роднините ви? — каза Рейко, зачеквайки темата, която свежърва ѝ явно нямаше особено желание да обсъжда.

Ецуко сви рамене. Напрегнатото ѝ изражение ясно показваше, че е поставена в затруднено положение. Погледна през градината към Акико, която продължаваше да мирише цветята — сякаш искаше да избяга от Рейко и да се скрие при детето.

— Те не бяха с мен по време на Големия пожар.

— Може би все пак биха могли да помогнат — каза Рейко. — Кумазава е високопоставен васалски клан на Токугава. Възможно е да имат известно влияние върху шогуна. — Ецуко и Сано се нуждаеха от всеки един съюзник, когото можеха да намерят. — Да помоля ли съпруга си да се свърже с тях?

Рейко изгаряше от любопитство за Кумазава, новооткритата роднинска кръв на съпруга и децата ѝ. Искаше ѝ се да се срещне с тях. Но Ецуко панически изкрещя:

— Не! Умолявам ви!

— Защо?

— Аз... аз не искам да ги виждам. И те... те няма да искат да имат нищо общо с мен.

— Кога последно сте виждала роднините си? — попита Рейко.

Ецуко поклати глава и леко се отдалечи от Рейко, но тя я последва.

— Няколко месеца след Големия пожар.

Тадатоши бе умрял по време на пожара или съвсем скоро след него. Ецуко и семейството ѝ се бяха отчуждили долу-горе по същото време. Дали това охлаждане на отношенията имаше нещо общо с убийството? Рейко започваше да вярва, че е така. Нещо лошо се бе случило тогава и това не бе само Големият пожар.

— Защо сте загубила връзка със семейството си?

— Не помня... беше толкова отдавна... Всичките ми най-близки хора сега са мъртви... това е без значение — увъртанията на Ецуко се увенчаха със съмнителна въздишка.

Рейко чувстваше, че търпението ѝ се изчерпва.

— Струва ми се, че всъщност има значение — каза тя, осенена от нова идея. — Мисля, че те знаят нещо за вас и вие не искате друг да го научи. Права ли съм?

— Не. С цялото ми уважение, почитаема дъще, вие говорите глупости — каза Ецуко, но страхът, който прозираше в очите ѝ, опровергаваше думите ѝ.

— Нещо свързано с убийството да е? — настоя Рейко. Ецуко се обърна с гръб към нея.

— Не съм длъжна да понасям това! — каза тя с твърд глас.

— Ще трябва да понесете нещо много по-лошо, ако съпругът ми не успее да изчисти името ви! — Рейко се стараше да говори тихо, за

да не я чува Акико, но едва запазваше самообладание. — Ще ви екзекутират. Или не ви е грижа? Ами синът ви? А внуците ви?

Тя ядосано посочи към Акико, която береше цветя, без да забелязва възрастните. Рейко си даваше сметка, че това е първата ѝ кавга с Ецуко и че Сано няма да е я одобри, но десетте години на мирни, макар и напрегнати, отношения със свекърва ѝ просто бяха приключили.

— Искате те да умрат? Не им ли дължите честност, не им ли дължите съдействие при разследването?

Ецуко рязко се обърна. Тя се изправи пред Рейко, ръцете ѝ се извиха и заприличаха на грабливите крака на хищна птица, обикновено кроткото ѝ лице бе почервенияло от гняв.

— Разбира се, че ме е грижа! Защищавала съм сина си още преди да сте била родена. И сега ще направя всичко по силите си, за да запазя и него и децата му. И съдействам, с каквото мога. Какво искате да направя? Да призная, че съм извършила убийството?

Тя се изсмя — пронизителен, печален звук.

— Бих си признала, ако това би ги спасило. Но това само би ги осъдило да погинат заедно с мен. Ако сте убедена в друго, значи не сте толкова умна, за колкото се мислите, почитаема снахо.

Докато Ецуко втренчено я гледаше, Рейко стоеше, изумена и потресена. Сякаш домашна котка току-що се бе превърнала в разярен, ръмжащ лъв. Рейко виждаше различна, по-силна, и безжалостна личност в Ецуко, личност, която тя бе сигурна в това — Сано никога не бе виждал.

Пред нея стоеше жена, способна на убийство.

Цялата ѝ интуиция говореше, че свекърва ѝ е виновна.

Влажен вятър се завихри около тях. В градината закапаха първите дъждовни капки. Черни облаци нахлуваха по синьото небе над тях. В този момент Рейко дочу гласа на Сано в далечината:

— Майко! Рейко *сан*. Имам добри новини!

Сано бързаше по моравата през градината към майка си, съпругата си и дъщеря си. Той бе препуснал напред към замъка Едо заедно с Маруме, Фукида и част от свитата си, а Хирата и другите ги следваха заедно с учителя. Беше уредил аудиенция с шогуна, след това

се бе отбил вкъщи. Зарадва се, като видя, че майка му се е оправила от неразположението и се надяваше да се почувства още по-добре от това, което щеше да ѝ каже.

Тя стоеше с гръб към него, така че той не можеше да види веднага лицето ѝ. Виждаше само лицето на Рейко. По изражението ѝ разбра, че между нея и майка му е имало някакво пререкание. После Ецуко се обърна, Акико изтича до него и той забрави да се попита за причината.

— Какви са те? — обнадяващо попита майка му, макар да не смееше да повярва в добрите вести.

— Открих Еген, учителя — каза Сано.

— Това е чудесно! — възкликна Рейко.

Гневът по лицето ѝ се смени с усмивка и нетърпение да научи по-бързо подробностите. Очите на майка му се разшириха толкова много, че Сано видя как изпъкнаха пожълтелите ѝ очни ябълки, обграждащи тъмнокафявите ѝ ириси. Зениците ѝ се разшириха, кръвта се дръпна от лицето ѝ. Тя се олюля.

— Майко! — извика Сано и я хвана, преди да се строполи. — Но какво има?

Тя с мъка си поемаше дъх.

— Нищо, просто леко замайване.

Акико уплашено захленчи.

— Всичко е наред, Акико — успокои я Сано. На баба просто ѝ прилоша. Сега върви да си играеш.

Малкото момиченце изтича в градината, хвърляйки притеснени и неразбиращи погледи към тях. Сано забеляза, че страните на майка му възвърнаха цвета си. Тя отбягваше погледа му, а очите ѝ блестяха с такъв плам, какъвто никога досега не бе виждал в тях. Тя стисна треперещите си ръце.

— Къде е Еген? — извика тя.

Реакцията ѝ бе много крайна предвид твърдението ѝ, че почти не помни учителя. Сано забеляза, че Рейко я гледа с учудване.

— Открихме го в Кодемачо. Сега е на път към замъка.

— Искам да го видя!

— Защо си толкова нетърпелива да подновиш познанството си с този мъж след цели четиридесет и три години?

Погледът ѝ се отклони.

— Просто любопитство.

Отговорът ѝ не задоволи Сано, но нямаше време да притиска майка си за обяснение. Рейко също не попита нищо.

— Ще заведе Еген при шогуната — каза той. — Той се съгласи да свидетелства, че двамата не сте отвлекли и убили Тадатоши. Ще те оневини.

— Идва, за да ме спаси! — прошепна майка му, притиснала ръце към гърдите си.

Сияйна руменина се разля по лицето ѝ. Годиците сякаш се смъкнаха от нея като свалена стара дреха. Сано се смути и като видя преобразяването ѝ, си даде сметка, че някога тя е била красива и пламенна млада жена, жена, която той не познаваше.

— След като свидетелства, ще го доведе тук — каза той.

— Не! Не мога да чакам. Вземи ме с теб в двореца!

— Това не е особено добра идея — каза ѝ Сано. — Владетелят Мацудайра и полковник Дои със сигурност ще дойдат, за да изслушат показанията му. Ще се наложи да се изправиш срещу тях.

— Не ме е грижа! — Тя стисна ръкава на Сано. — Трябва да отида! Моля те!

Сано никога не я беше виждал толкова развълнувана — за каквото и да било — и му бе неприятно да ѝ отказва нещо, което явно желаше толкова силно. Би могла да дойде да изслуша свидетелските показания на Еген в нейна защита и шогунът да я обяви за невинна.

— Добре — съгласи се той с нея. — Да вървим тогава.

Докато бързаха заедно през градината, тя оправяше и приглаждаше косите и дрехите си с ръце. Едно ново подозрение прободеше Сано, но той не можеше или не искаше да го определи.

Погледна през рамо и видя как Рейко гледа майка му. Погледът ѝ бе огледално отражение на собствените му подозрения.

В двореца Сано и майка му коленичиха на по-ниското ниво на пода пред подиума, а детективите Маруме и Фукида застанаха зад тях. Шогунът се настани на подиума, Йоритомо седна от лявата му страна, а владетелят Мацудайра — от дясната. Полковник Дои коленичи на високото ниво на пода, близо до господаря си. Покрай стената се бяха

наредили войниците на Мацудайра и Сано, а гвардията на шогуна бе в изнервяща близост до тях.

— И тъй, въз, управителю Сано, кой е свидетелят, когото сте ни събрали да изслушаме?

— Еген — отговори Сано, — бившият учител на братовчед ви Тадатоши.

Йоритомо не изглеждаше много щастлив. Нито пък владетелят Мацудайра и полковник Дои.

— Значи го открихте? — с безизразен тон каза Мацудайра.

— Предполагам, не мислехте, че ще успея — обърна се Сано към полковник Дои. — Сигурно сте разчитали, че Еген никога няма да се появи, за да обори вашите лъжи.

Шогунът се намръщи, сякаш забелязваше враждебността между тримата мъже и се опитваше да я проумее.

— Не ни дръжте повече в напрежение, управителю Сано — каза той. — Къде е свидетелят?

Вратата в дъното на стаята се отвори. Хирата влезе, придружен от Еген. Той бе загърнал кимоното си, завързал пояс около кръста си и нахлузил чифт галоши, но дрехите му си бяха все така опърпани и лекьосани, а къдравата му, сивкава коса беше в пълен безпорядък. Сипаничавото му лице предизвика възбуда сред присъстващите.

— Едра шарка! — извика шогунът и зави устата и носа си с ръкавите си, за да се предпази от злия дух на болестта. — Заразен ли е?

— Съмнявам се, Ваше Превъзходителство — каза Сано, поглеждайки към майка си.

Нетърпеливата й усмивка се стопи и отстъпи място на объркано изумление. Еген зяпаше из стаята, без да му мигне окото от отвращението, което предизвиква. Докато коленичеше и се покланяше на всички, той се ухили.

— Еген? — колебливо промърмори Ецуко. Възрастният мъж погледна към нея.

— Това ли е майка ви? — попита той Сано.

— Да — отговори му той.

Тя и Еген се загледаха един друг. Изражението й показваше силно разочарование.

— Толкова си променен — прошепна тя.

— Четиридесет и три години това ще направят от човека. — Изражението му показваше само леко любопитство. — Добре ли те познавах, когато живеехме в къщата на Тадатоши?

Сано долови скръб и неверие в очите на майка си.

— Не помниш ли? — попита тя.

Сано се почуди защо е толкова разочарована, но сега не беше времето да пита. Еген погледна полковник Дои, който не сваляше втренчен поглед от него.

— Това ти ли си, Дои сан? Безспорно доста добре си се запазил!

— Да спрем с приказките и да се залавяме за работа — прекъсна го владетелят Мацудайра.

Шогунът се поколеба, сякаш търсеше повод да се противопостави на братовчед си, но след като не намери такъв, кимна. Йоритомо изглеждаше разтревожен.

— Еген, кажи им, че полковник Дои е излъгал за теб и за майка ми — взе думата Сано.

Учителят седна по-изправено, без да се притеснява от факта, че вниманието на всички е приковано в него. Той пое дъх, после проговори с плътен, звучен глас.

— Не е излъгал. Не съвсем.

15. ГЛАВА

Какво? — Сано не можеше да повярва на ушите си.

Шогунът се намръщи, защото Еген бе казал нещо съвсем различно от това, което всички очакваха. Владетелят Мацудайра и полковник Дои се приведоха напред, а недоволството им се стопи и те застанаха нащрек в предчувствие за нещо ново.

— Дои е излъгал за мен — каза Еген. — Аз нямам нищо общо с това, което се случи с Тадатоши! — Гласът му бе ясен и достатъчно силен, за да изпълни стаята, и много твърд. — Не съм го отвличал. Не съм го убивал. Но тя — да.

Той драматично посочи към майката на Сано. Тя го гледаше изумено, също толкова ужасена, колкото и Сано. За миг всички застигнаха в безмълвна тишина.

Владетелят Мацудайра и полковник Дои се спогледаха самодоволно: играта току-що се бе обърнала в тяхна полза.

— Хей, това не е същото, което ни каза по-рано — каза Маруме на Еген.

— Нали каза, че нито ти, нито майката на дворецовия управител Сано сте го извършили? — намеси се и Фукида.

Учителят се ухили стеснително.

— Но ти промени цялата си версия! — смаян и бесен каза Сано.

— Какъв срам! — доволно подметна владетелят Мацудайра.

— Какво става? — извика шогунът.

— Свидетелят на дворецовия управител Сано току-що се обърна срещу него — каза Йоритомо.

Сано забеляза, че младежът е смутен, но същевременно и доволен. Той сграбчи Еген за кимоното му.

— Защо тогава ми каза, че възнамеряваш да свидетелстваш в полза на майка ми и да я оневиниш? — попита той.

— Казах това, което искахте да кажа. — Уплаха и коварство проблясваха в очите на Еген. — Ти и хората ти нахлухте в стаята ми и

ме заплашихте. Страхувах се, че може да ме убие, ако кажа нещо друго.

— Той иска да е сигурен, че няма да бъде обвинен в убийството на Тадатоши — каза Хирата. — Хвърля нея на вълците, за да спаси себе си.

— Не! — извика Еген и заби нокти в ръцете на Сано.

Маруме сграбчи в юмука си косата на предателя.

— Защо ни остави да те доведем тук? Как посмя?

Докато се бореше да се освободи от Сано и Маруме, мъжът се обърна към шогуна:

— Ваше Превъзходителство, дойдох, за да ви разкажа истинската история. Това е мой дълг!

— Твой дълг, задникът ми! — изкрещя Маруме. — Вземи си лъжите назад, или ще те убия!

— Аз предлагам да оставим човека да разкаже историята си — каза Мацудайра.

Шогунът се поколеба, но агресивният поглед на братовчед му го уплаши.

— Добре тогава. Пуснете го.

Сано и Маруме неохотно го сториха, макар Маруме да не пропусна да го удари по ухото. Еген изправи възмутено гръб и с надменно достойнство започна да говори:

— В деня, когато Големият пожар започна, Тадатоши изчезна. Баща му разпрати всички ни да го търсим. Опитах, но когато отидох в града, пожарът вече бушуваше навсякъде. Реших да спася себе си. Насочих се към хълмовете. Но не бях единственият, който бе осенен от тази идея.

Гласът му прие същото драматично звучене както при обвинението, което бе отправил срещу майката на Сано. Шогунът поглъщаше всяка негова дума. Сано с неудоволствие установи, че на Еген му се нрави да има публика; беше се надул като пуюк.

— Хиляди хора също се катереха на тълпи по хълмовете — продължи учителят. — И сред тях — кого да видя? Тадатоши и Ецуко!

Той посочи към майката на Сано. Ецуко го гледаше смаяно, устата ѝ бе отворена; обгърнала ръце около себе си, тя се бе свила така, сякаш я бе ударил.

— Бяха заедно с един войник на име Отани. Той ѝ беше любовник. Държаха Тадатоши за ръцете и го влачеха по пътя.

— Как можеш да говориш така? — извика майката на Сано. — Знаеш, че това не е истина.

— Тишина! — нареди шогунът.

— Тадатоши плачеше и се влачеше между Ецуко и Отани. Чух го да казва: „Искам да си ида у дома!“ — Еген имитираше момчето с изненадваща правдоподобност. — Тогава си мислех, че е разстроен, защото не може да се прибере вкъщи заради пожара. Помислих, че Ецуко и Отани са го намерили и спасили. Когато изчезнаха в тълпата, не ги последвах, защото смятах, че той е в безопасност с тях. Но покъсно, когато пожарът свърши...

— Всичко това е измислица! — простена майката на Сано.

— Отани и Ецуко се върнаха. Без Тадатоши.

Учителят сменяше интонацията, правеше театрални паузи.

Един бърз поглед през залата бе достатъчен на Сано, за да види, че Йоритомо слуша с ужас, граничещ със страхопочитание, а владетелят Мацудайра и полковник Дои — с предпазливо задоволство.

— Той така и не се появи повече — продължи Еген.

— Те казаха, че не са го намерили и че дори не са го виждали. Тогава осъзнах, че изобщо не са го спасявали. Бяха го убили.

— Видя ли ги да го вършат? — запита Сано.

— Не, но сигурно го бяха направили — каза Еген. — Досетих се, че са планирали да го отвлекат за откуп. Сигурно са им трябвали пари, за да избягат и да се оженят. Може би той се е съпротивявал. Може би са го убили случайно. Но със сигурност го бяха направили. Иначе защо биха лъгали?

— А ти защо лъжеш? — зариде Ецуко.

— Накарайте я да млъкне, почитаеми дворцов управителю — каза владетелят Мацудайра.

— Майко, остави мен да се справя с това — предупреди я Сано, после се обърна отново към Еген. — Ако си мислил, че майка ми и онзи мъж са убили Тадатоши, защо тогава не си казал нищо? Защо си напуснал града и си чакал цели четиридесет и три години?

— Защото щеше да бъде моята дума срещу тяхната — каза Еген с тон, с който явно искаше да обяви себе си за най-разумната личност на света, а Сано за идиот. — Та те бяха от самурайската класа. Никой

не би повярвал на мен, беден монах и учител. Щях да си създам само проблеми.

— Ще ти дам аз на теб едни проблеми! — сви юмруци Маруме.

Пазейки се от него, Еген продължи:

— Беше ме срам, че не проговорих. Заради това напуснах Едо, скъсах религиозния си обет и станах пътуващ амбулантен търговец. — Сега гласът му звучеше благочестиво и набожно; беше склонил глава. Искан да се самонакажа.

Фукида завъртя очи.

— Ваше Превъзходителство, все още имаме само думата на Еген срещу думата на Ецуко, майката на почитаемия дворецов управител Сано — намеси се Хирата. — Но също и неговата дума срещу думата на полковник Дои. Полковникът каза, че и тя, и Еген са виновни. Еген казва, че е невинен и хвърля обвинението върху нея и онзи войник, който между другото не е тук, за да се защити. Тези две версии си противоречат. Не е възможно и двете да са верни.

— Но и двете имат едно общо нещо помежду си. Владетелят Мацудайра посочи майката на Сано. — И в двете тя се явява участник и в отвличането, и в убийството.

— Възможно е да съм сгрешил за нейния съучастник — поде веднага тезата му полковник Дои, — но не греша относно нея.

— Грещиш. А също и Еген — разгневено каза Сано.

— Никой от вас не може да докаже обвиненията си. И двамата лъжете!

Майка му зариди:

— Еген, как можа! Как можа да ме предадеш?

Той я изгледа с безразличие; нейното страдание явно не означаваше нищо за него.

— Ваше Превъзходителство — каза владетелят Мацудайра, — време е да решите. Виновна ли е тя, или не?

Шогунът се поколеба, поглеждайки към Йоритомо за помощ. В миналото младежът често бе споменавал добра дума за Сано, но сега седеше мълчалив, забол поглед в земята. Шогунът вдигна ръка, за да им даде знак да замълчат, докато той мисли. Накрая проговори:

— Аз, въъ, склонен съм да мисля, че тя е, въъ, виновна.

Ужас прободя Сано. Силно, сърцераздирателно стенание се изтръгна от майка му. Никой друг не издаде звук, но владетелят

Мацудайра и полковник Дои сияеха така победоносно, сякаш всеки миг щяха да закрещят „Ура“.

— Закарайте я в затвора на Едо — нареди шогунът на стражите си. — Да я екзекутират утре при изгрев-слънце.

Стражите се спуснаха към Ецуко. Сано им извика „Не!“ и веднага скочи да я брани, заедно с Хирата, Маруме и Фукида. Владетелят Мацудайра даде сигнал на войниците си, които ги хванаха и отстраниха.

Докато се боричкаха, войниците на Сано се включиха в сбиването. Но стражите на шогуна вече влачеха Ецуко към вратата. Тя не се съпротивяваше, но стенанията ѝ се извисиха до нечовешки, налудничави височини. Между тях тя успяваше от време на време да извика името на Сано.

— Майко! — изкрещя той, докато се бореше да се изскубне и да затича след нея, за да я спаси. Войниците на Мацудайра не му дадоха да помръдне. — Вървете с нея! — нареди той на няколко от своите войници. — Пазете я с цената на живота си.

Те се подчиниха. Письците ѝ заглъхнаха по коридора.

— Е, това е! — каза шогунът, явно много горд, че се е отървал от тази досадна работа.

Еген прочисти гърлото си.

— Простете ми, Ваше Превъзходителство, имате ли нещо против да си тръгна?

— Върви — махна с ръка шогунът.

Учителят стана, изпълни подчертано почтителен и официален поклон към сбралото се множество и се изниза през вратата.

— Хей! — извика Маруме, като се бореше с войниците на Мацудайра. — Върни се, плъх такъв!

Но Еген бе изчезнал. Сано бе извън себе си от ярост, защото мъжът му бе забил нож в гърба и се бе измъкнал безнаказано от това. Изпълни го и паника, защото знаеше, че най-лошото тепърва предстои.

— Е, толкова по този въпрос — усмивката на шогуна просто просеше одобрение. Той махна с ръка към войниците на Мацудайра. — Сега можете да пуснете дворцовия управител и хората му да си вървят.

Войниците се подчиниха, но владетелят Мацудайра нямаше намерение да се задоволи с толкова.

— Не толкова бързо, братовчеде — каза той, преливайки от доволство, като човек, на когото съдбата внезапно се е усмихнала и е обърнала резултата на борбата в негова полза. Полковник Дои поддържаше мрачното си изражение, но и той се бе поотпуснал. — Все още нищо не е приключило. Майката на дворцовия управител Сано е виновна в убийство и държавна измяна, и следователно и той е виновен, по силата на кръвната им връзка. Трябва да осъдите на смърт и него.

Сано и съратниците му застинаха, онемели от шока, макар всъщност да бяха очаквали това да се случи.

— О! — усмивката на шогуната посърна.

Той явно не бе предвидил това последствие от действието си и се притесни, че е нагазил в по-дълбоки води, отколкото би искал.

— И не само Сано, но и цялото му семейство, и всичките му близки съратници — продължи владетелят Мацудайра и изгледа Хирата, Маруме и Фукида.

— Ами, добре, тогава — едва-едва продума шогунът. Не му се искаше да отстъпва и да изглежда слаб. — Дворцови управителю Сано, боя се, че, въъ, трябва да наредя да екзекутират вас и близките ви...

Нито Сано, нито някой от придружителите му проговори, защото шогунът имаше правото да постъпи както пожелае с тях. Но той се стресна от техните гневни погледи.

— ... освен ако ми дадете някаква основателна причина да не го правя — завърши той фразата си.

Сано се вкопчи в изскочилата възможност за отлагане на смъртното им наказание.

— Мога, Ваше Превъзходителство — каза той, чувствайки напрежението, с което хората му очакваха развоя на събитията. Сега животът им зависеше от неговата съобразителност. Предпочете да се остави на интуицията си да го води, вместо да заложи на задълбоченото обмисляне. — Ако ме убиете, ще останете сам, няма да имате близък, който да ви съветва — с изключение на почитаемия ви братовчед. — Той вдигна ръка и посочи Мацудайра. — Това ли искате наистина?

Сано се надяваше шогунът да си спомни разговора, който бяха провели предната вечер. Тревогата по лицето на Токугава показваше,

че той действително си го припомни.

— Нещата ще стават все по-трудни и притеснителни — намекна му Сано.

Лицето на Мацудайра притъмня като буреносен облак.

— Какво се опитваш да направиш? — попита той.

— Как трябва да постъпя? — тревожно се обърна шогунът към Сано. — Не искам да те убивам, но не мога и просто да те оправдая. Според моя закон семейството на престъпника трябва да бъде наказано.

— Как смее той да подмята, че аз не съм годен да те съветвам? — прекъсна го владетелят Мацудайра, втренчил кръвнишки поглед в Сано. — Това е номер, братовчедо. Напада роднините ти, за да спаси своята глава. Не го оставяй да те манипулира.

Изведнъж шогунът се разяри и се обърна към Мацудайра.

— Не ми казвай какво да правя. Вече ми писна постоянно да ми се месиш. Започвам да си мисля, че ме смяташ за негоден да взимам решения. — От устата му хвърчаха слюнки и достигаха Мацудайра, а той потрепваше и се дърпаше назад. — Стой настрана от това. Аз сам ще се оправя! — тросна се той и се обърна към Сано. — Какво предлагаш?

Владетелят Мацудайра остана като втрещен, а лицето му бе пурпурночервено от ярост. Лицата на зрителите бяха вкаменени.

— Дайте ми още един шанс да докажа, че майка ми е невинна — каза Сано. — Отложете екзекуцията ѝ. Нека продължа разследването си и открия убиеца.

— Добре, това, въъ, звучи разумно — каза шогунът.

Сано заговори бързо, докато попътният вятър не бе спрял:

— Междувременно разпоредете се майка ми да бъде заведена в дома ми вместо в затвора.

— О! — Шогунът затупа с пръст по бузата си. — Но тя, въъ, вече е на път за там. Голяма разправия ще падне, ако променя заповедта си. — Говореше така, сякаш трябваше да хукне след войниците и да им каже сам. Най-вероятно не знаеше, пък и не се интересуваше колко лоши са условията в затвора на Едо. — Виж, ето какво ще ти кажа: ще ти дам три допълнителни дни, за да, въъ, реабилитираш майка си. Ако успееш, няма да ѝ се наложи да стои дълго в затвора, нали?

Той беше възхитен от умния си компромис. Три дни. Думите паднаха като забавена смъртна присъда върху Сано. Времето беше жестоко малко, а перспективата да разреши един четиридесет и три годишен смъртен казус изглеждаше невъзможна. Но Сано не възрази, защото не искаше да рискува и да промени намеренията на шогуна към по-лошо. Настроението на Мацудайра видимо се разведри.

— Ако не успееш, тя трябва да умре. Колкото до теб, семейството и сподвижниците ти... — Шогунът сбърчи вежди. Заплахата за екзекуция, заточение или лишаване от ранг и самурайски статут и изгонване на улицата в пълна немилост бяха надвиснали над главата на Сано.

— Трябва да кажа, че никак не ми се иска да те изпращам на смърт, защото винаги съм бил привързан към теб. Ти винаги си ми служил много добре. — Той хвърли колеблив поглед към владетеля Мацудайра. — Ще измисля нещо, докато дойде времето.

Сано срещна острия поглед на Мацудайра. Той се усмихна и беззвучно промълви нещо. Сано прочете думите по движението на устните му: Аз също!

След като напусна двореца, Сано се върна вкъщи заедно с Хирата и детективите Маруме и Фукида. Той нареди на служителите си да не го безпокоят за нищо по-малко от някой нов Голям пожар. После седна заедно с приближените си на спешно заседание.

— Владетелят Мацудайра спечели този кръг — каза Маруме.

— Какъв ще бъде следващият ни ход? — попита Фукида.

Сано все още беше като замаян от ужаса, който изживя, виждайки как влачат майка му към затвора, какво връхлита собствената му съдба — и всеки един, който имаше значение за него, — и как всичко зависи от това какво ще успее да направи в следващите три дни. Той мобилизира цялата си самурайска дисциплина да охлади и успокои ума си, за да е в състояние да обмисли необходимата стратегия.

— Трябва да поправим щетите, нанесени от Еген — каза той.

— Струва ми се, че трябва да го накараме сам да ги поправи — каза Маруме. — Какво ще кажеш, дали да не го посетя и да го убедя да си вземе думите обратно?

— Добра идея — намеси се Фукида. — Аз ще ти помогна да му дадеш един хубав урок.

— Изцяло съм „за“. Каквото повикало, такова се обадило — каза Хирата. — Но дори да принудим Еген да се откаже от думите си, няма да решим проблема.

— Защо не? — попита Маруме.

— Най-хубавото, което Еген може да направи за нас, е да си признае, че е излъгал — каза Хирата. — Но това няма да докаже, че майката на Сано *сан* е невинна.

— Прав е — каза Сано и другите кимнаха неохотно.

— Няма да ни помогне и да открием кой е истинският убиец. Това, което ни трябва, са доказателства и улики.

— Какви улики можем да се надяваме да открием след цели четиридесет и три години? — попита Фукида.

Маруме удари Фукида по рамото.

— Ей, я горе главата! Какъв е този песимизъм?

Сано трябваше да повдига духа на хората си и да поддържа своята и тяхната активност.

— Е, добре — каза Фукида с пресилен ентузиазъм.

— Откъде ще започнем нашето търсене на свидетели и доказателства?

— Какво ще кажете за войника, за когото Еген твърди, че е бил съучастник на майка ти в престъплението? — предложи Маруме на Сано.

— Съществува много голяма възможност да е или мъртъв, или изчезнал, или пък Еген просто да си го е измислил. Да не пилеем време по него. — Сано си мислеше за посещението си в семейството на Тадатоши. — Бих искал отново да говоря с госпожа Атекичи Оиджими. Ще ги помоля да свидетелстват в полза на майка ми. Най-малкото, могат да й дадат добра характеристика. Това би могло да ни помогне да оборим казаното от Еген. И може би ще ни насочат и към други свидетели.

— И може би тези свидетели ще ни насочат към някои улики — добави Хирата.

— Имам чувството, че госпожа Атеки и Оиджими знаят повече от това, което ми казаха — продължи Сано. — Иска ми се да открия какво е то.

На излизане от къщата Сано срещна Рейко по коридора.

— Чух, че си се прибрал у дома. Трябва да говоря с теб — каза му тя и се огледа. — Но къде е майка ти? Когато Сано ѝ каза, лицето на Рейко изрази учудване, но не чак толкова, каквото той бе очаквал.

— Какво има? — той си спомни как ги бе заварил да се карат с майка му предния ден в градината, но сега нямаше време да се разправя и с това. Обясни ѝ къде отива и защо.

— Може ли да поговорим по-късно? — помоли я той. Рейко се поколеба, после каза:

— Да. Това може да почака.

16. ГЛАВА

Кратък дъжд опръска Сано и свитата му по време на второто им отиване до Фукагава. Когато пристигнаха пред имението, в което живееше семейството на Тадатоши, мокрите улици бяха опустели. С капациите на прозорците, затворени заради дъжда, и с процеждащата се вода от стрехите къщата имаше доста негостоприемен вид. Още като влезе в приемната стая, Сано долови промяна в атмосферата.

Госпожа Атеки и Оиджими го поздравиха с резервирана любезност, подобаваща на непознат, дошъл на първо посещение. Сякаш бяха забравили за разговора, който бяха провели с него вчерашния ден. Госпожа Атеки предложи неизбежните закуски. Дребничката, подобна на птица жена бе замислена и тъжна, а деликатното ѝ лице — угрижено. Тя остана мълчалива, докато поднесоха храната и напитките. Оиджими също седеше безмълвна и умислена под черното покривало, което бе заметнала около главата си, за да скрие белезите от изгарянията. От нея лъхаше студенина.

— С какво можем да ви услужим? — попита учтиво госпожа Атеки.

Сано разбра, че нещо се е случило.

— Все още разследвам убийството на вашия син и търся повече свидетели. Знаете ли местонахождението на някой, който е принадлежал към вашето домочадие, когато Тадатоши е изчезнал?

Жените не отговориха.

— Някакви членове на семейството, васали или слуги? — подсказа им Сано.

— Вече ви осведомихме, че повечето хора от бащиното ми имение загинаха в пожара — хладно каза Оиджими.

— Доста умряха и в годините след това — каза госпожа Атеки, също толкова резервирана и хладна. — Другите се разпиляха. Не знаем къде са и дали все още са живи.

— В тази къща живее ли някой от тях? — попита Сано.

— Не — отговори Оиджими.

— Съжалявам, че не можем да ви помогнем — намеси се госпожа Атеки. Изржението й подсказваше, и че това е финална реплика и Сано трябва да си върви, но тъй като той не го направи, тя добави:

— Има ли нещо друго?

— Да — каза Сано. — Бих искал и двете да кажете на шогуна това, което споделихте за майка ми вчера.

— Защо?

— За да свидетелствате за добрия й характер и да ми помогнете да докажа, че е невинна.

Погледът, който размениха госпожа Атеки и Оиджими, ясно подсказваше, че и двете вече са настроени срещу него.

— Не вярвам, че можем да направим това — каза госпожа Атеки. Сано започваше да схваща защо е загубил тяхното съдействие.

— Получавали ли сте наскоро новини за убийството на Тадатоши? — попита той.

— В интерес на истината, да, получихме — каза госпожа Атеки.

— Научихме, че сте намерили учителя Еген — каза Оиджими, — и той е казал, че майка ви и един войник от имението са отвлели и убили моя брат.

Лошите новини пътуват най-бързо. Сано бе поразен от факта, че едно от подозренията му явно се бе оказало вярно.

— Как научихте това? — попита той.

— Владетелят Мацудайра бе така добър да изпрати свой представител, който да ни осведоми — каза госпожа Атеки.

И второто му подозрение беше уцелило мишената. Владетелят Мацудайра не си бе губил времето и вече извличаше изгода за самия себе си от коварството на Еген. Бързичко бе успял да придобие влияние над тези две свидетелки. Сега те бяха убедени, че майката на Сано е виновна, а също и той самият, по роднинска линия.

— Еген излъга — каза той, потискайки гнева си, за да не обиди двете жени и да увеличи антипатията им към себе си. — Той и майка ми бяха обвинени, че са извършили това престъпление заедно. Първо ми каза, че и двамата са невинни, но когато дойде ред да свидетелства пред шогуна, се отметна и промени версията си. Хвърли вината върху майка ми, за да защити себе си. Пратеникът на владетеля Мацудайра каза ли ви и това?

По изражението на двете Сано прочете, че нищо подобно не им е било казано.

— На Еген не може да се има доверие. Не вярвайте на нищо, казано от него — продължи да ги убеждава той.

— Ние далеч не вярваме на всичко, което чуваме — язвителният тон на Оиджими укоряваше Сано за намека, че тя и майка ѝ са били твърде лековерни или пък че трябва да приемат неговите собствени думи за чиста монета. — Но вестта за Еген ни накара да се размислим.

— За Ецуко — намеси се и госпожа Атеки.

— Решихме, че в крайна сметка не сме я познавали толкова добре — каза Оиджими.

— Изглеждаше добро, безобидно и невинно момиче — продължи госпожа Атеки, — но това може да е било просто маската, която ни е показвала.

— Възможно е да е прикривала истинския си характер — каза Оиджими. — Беше красива. Лесно би могла да накара един войник да се влюби в нея. Може би тя го е убедила да отвлечат брат ми, за да получат като откуп парите, които са им били нужни, за да избягат и да се оженят тайно.

Горчивината изостряше гласа ѝ. Главата ѝ се извърна леко към Сано и той зърна изкривените, уродливи черти на лявата страна на лицето ѝ. Почуди се дали Оиджими е така гневна на Ецуко не толкова, защото вярва, че тя е убила Тадатоши, а защото красотата ѝ не е била съсипана от огъня, за разлика от нейната. Вероятно никой мъж не се бе влюбил в обезобразената, осакатена Оиджими. Сано я съжаляваше, но същевременно беше и вбесен от нейното неоснователно предположение.

— Но това е смешно — каза той. — Хванали сте се на въдицата на човек, когото дори не сте познавали добре и когото не сте виждали цели четиридесет и три години. Допуснали сте това да промени мнението ви за моята майка!

— С цялото ми полагаемо се уважение към вас, почитаеми дворцов управителю, мнението ни се промени не само от историята, разказана от Еген — високомерно заяви Оиджими. — Докато майка ми и аз си говорихме, си спомнихме някои неща за Ецуко, които бяхме забравили.

— Като например?

Лошо предчувствие като отровна змия пропълзя в Сано.

— Ецуко имаше навика да се измъква, когато трябваше да изпълнява мои поръчки — каза госпожа Атеки.

— Често я виждах да обикаля из имението, следейки брат ми — добави Оиджими. — Забелязвала съм я как се крие, за да не я забележи той. Шпионираше го.

— И защо ще го прави, ако не е имала никакви зли замисли по отношение на него? — попита госпожа Атеки.

— Така че разбирате защо не можем да се изкажем в нейна защита — заключи Оиджими.

Нещата бяха дори по-зле от това, което Сано бе предположил. Жените всъщност бяха дали още доказателства срещу майка му, но вместо да е сигурен, че са неверни, той усещаше как лошите му предчувствия за нея нарастват. Тя бе скрила нещо. Възможно ли бе това наистина да е фактът, че тя и нейният незаконен любовник са заговорничили да измъкнат пари от бащата на Тадатоши, шпионирали са момчето, възползвали са се от хаоса по време на Големия пожар, за да го отвлекат, а после са го убили, защото се е съпротивявал?

Но Сано предсещаше и друга причина за промяната в настроението на двете жени.

— Предаде ли ви пратеникът на владетеля Мацудайра и нещо друго, освен историята на учителя? — попита той.

Майката и дъщерята отново се спогледаха.

— Той ни предупреди, че търсите някого, когото да обвините за убийството — каза Оиджими.

— Да, за това съм тук.

И ето ти две нови заподозрени лица, помисли си той. Те бяха схванали намека на пратеника, не бяха глупави. Бяха избрали да помогнат на владетеля Мацудайра в делото срещу майката на Сано от страх, че ако тя не понесе вината, може да я понесат те.

Сано усети как атмосферата се промени, когато изостави ролята си на син, париращ атаките срещу своята майка, и влезе отново в кожата на дворецов управител и следовател. Госпожа Атеки се сви от страх. Оиджими все още бе враждебна, но застана нащрек.

— Къде бяхте вие двете, когато Тадатоши изчезна? — попита Сано.

— Бяхме в къщата, приготвихме се за преминаването през реката — каза госпожа Атеки.

— С майка ми бяхме заедно през цялото време — додаде Оиджими.

Двете взаимно щяха да си дадат алиби за отвличането, ако изобщо бе имало такова.

— Какво направихте, когато баща ви нареди да търсите Тадатоши? — попита Сано.

— Подчинихме се — отговори Оиджими. — Когато се оказа, че никой не е могъл да го открие, тръгнахме да го търсим и извън града.

— Прислужниците и придворните ни дойдоха с нас — каза госпожа Атеки.

Което означаваше, че двете не биха могли да извършат някое злодеяние без свидетели.

— И какво стана след това? — запитва Сано.

— Викахме Тадатоши по име насам-натам из улиците. Долавяхме миризмата на дима, идващ срещу нас.

— Очите на госпожа Атеки отново се взираха в далечината да търсят нейния изгубен син. — Сградите пред нас бяха в пламъци. Тълпи от хора бягаха от тях. Оказахме се като хванати в капан сред множеството, приквасени от огъня.

Тя потрепери от връхлетелите спомени.

— Не можехме да се измъкнем. Оказахме се заклещени в задънена, малка уличка. Къщите край нас лумнаха в пламъци. Вятърът ги носеше към нас. Чух дъщеря ми да пици. Косата и дрехите ѝ горяха.

Оиджими седеше неподвижно, същински труп, подпрян на погребална клада. Сано си представи как пламъците я поглъщат и овъгляват дрехите ѝ. Тя напрегна цялото си тяло, за да се противопостави на спомените.

— Телохранителите ни хвърлиха наметките си върху нея и я затъркаляха по земята, за да угасят пламъците — продължи госпожа Атеки. — Тя беше в безсъзнание. Помислих, че е мъртва. Телохранителите я вдигнаха. Носеха я, докато тичахме.

Сано си представи картината на обгореното, бездиханно момиче в ръцете на войниците, истеризираната майка, пищящите жени, неистовото бягство през огнения пъкъл.

— Придворните ми изостанаха след нас. Изгубиха се в тълпата. Повече никога не ги видях. Всички телохранители, с изключение на двамата, които носеха Оиджими, бяха убити от един балкон, който се срути над тях. Само благодарение на милостта на боговете успяхме да достигнем до хълмовете.

Държах дъщеря си в ръцете си, докато наблюдавахме как градът изгаря.

Никога досега Сано не бе изпитвал такова тягостно чувство при разпит на заподозрени. Ако не засягаше майка му, щеше отдавна да ги е оставил на мира.

— И никога повече не видяхте Тадатоши? — попита той.

— Не — гласът на Оиджими бе изострен от раздразнение. — Мислехме, че е загинал в огъня — до момента, в който вие ни казахте друго. Той никога не се върна.

Но Сано си мислеше, че вероятно Тадатоши се е върнал след пожара при онова, което е останало от неговото семейство.

— Да предположим, че се е върнал. Щеше ли да ви е приятно да го видите?

— Разбира се! — възкликна госпожа Атеки. — Всичко, което исках, беше синът ми да се върне при мен.

— Макар той да бе причината да попаднете в капана на пожара? — каза Сано. — Тогава никой не е мислил, че е отвлечен; вие най-вероятно сте сметнали, че отново се е запиял някъде, нещо, което е било обичайно за него.

— Той бе просто дете! Не би могъл да е кой знае колко зрял и разумен.

— На четиринадесет вече е бил почти мъж — изтъкна Сано. — Тадатоши е бил достатъчно голям, за да си даде сметка, че щом има пожар, семейството му ще хукне да се спасява, и че не би трябвало да изчезва точно тогава. Именно защото е трябвало да го търсите, не сте могли да преминете реката. Никога ли не ви е идвало на ум да обвините Тадатоши за това?

— Не! — извика госпожа Атуеки.

— Аз съм го обвинявала — каза Оиджими. Странна нотка проехтя в гласа ѝ, акорд на гняв и дълго премълчавана омраза. — Но ако намеквате, че той се е върнал и аз съм го убила... Е, просто не бих могла. Години след пожара бях неподвижна. Нямах силата да го сторя.

— Може би вие не — каза Сано и се обърна към госпожа Атеки.
Тя го погледна изумено и поклати глава.

— Никога не бих наранила собственото си дете.

— Съпругът ви е загинал, както и повечето хора от вашето имение — припомни ѝ Сано. — Дъщеря ви е била обгорена. Дали Тадатоши не е заслужавал да бъде наказан?

— Не! — Госпожа Атеки се изправи като ранена птица, която се опитва да литне. — Аз го обичах.

Независимо от всичко!

— Майка ми е невинна — намеси се рязко Оиджими. — Оставете я на мира!

— Дъще, внимавай с поведението си. Ще обидиш почитаемия дворецов управител — помоли я госпожа Атеки.

— Не ме е грижа. Не ме е страх от него — каза Оиджими. — Не може да ми направи нищо по-лошо от това, което вече ми се е случило.

Тя смъкна покривалото си. Шията ѝ бе набраздена от белези, скалпът ѝ бе гол и сякаш покрит с твърда кора от изгорената страна. Мъртвото ѝ око се взираше немиждащо в пространството. Тя дръпна левия си ръкав, за да открие тъмночервените следи по ръцете си. Отвращението на Сано се бореше със съжалението. Оиджими нямаше нищо за губене, освен живота си, който сигурно бе непоносимо бреме за нея.

— Никога няма да можете да докажете, че сме виновни — каза тя. Здравото ѝ око бляскаше и хвърляше искри на гняв и триумф. — Ако ни заведете пред шогуна и ни обвините, ние ще свидетелстваме срещу вашата майка. Шогунът и владетелят Мацудайра ще решат кой казва истината. Ние сме готови да поемем този риск. А вие?

В имението на Сано, в градината пред спалните Рейко играеше на топка с Акико, Мидори и нейните деца в компанията на лейтенант Асукай. Тя хвърли меката платнена топка към Тацуо. Забелязваше, че лейтенант Асукай се отнася много добре с децата; подхвърляше им внимателно топката, а когато те я тупкаха с всички сили, за да се приземи току до краката им, той услужливо се спускаше напред, вдигаше я и им я подаваше, за да направят втори опит. Макар да се

усмихваше и веселеше заедно с всички останали, умът на Рейко витаеше из мрачни селения.

Беше доволна, че не каза на Сано за разговора си с майка му. И без това той си имаше достатъчно грижи. Нямахше да му е от полза да научи, че жена му смята майка му за виновна. А и тя самата не разполагаше с никакви доказателства за преценката си, нищо, освен интуицията си, никакви улики, които Сано би могъл да приеме. Макар да бе разстроена, че свекърва ѝ е в затвора, тя не можеше да не изпитва чувство на облекчение, че Ецуко не е в дома ѝ. Мислеше, че затворът е най-подходящото място за нея. И все пак Рейко не чувстваше истинско удовлетворение.

Хвърлянето на Ецуко в затвора беше просто стъпка напред към катастрофата, която грозеше цялото им семейство, и знак, че Сано няма да е в състояние да ги спаси. Напрежението, в което страхът държеше Рейко през последните няколко дни, бързо нарастваше.

Внезапен, силен, агонизиращ писък наруши спокойствието. Рейко застина. Топката, която току-що бе хванала, падна от ръцете ѝ. Сърцето ѝ замря в ужас, после лудо запрепуска.

— Какво беше това? — каза Мидори, гледайки към къщата, от която идваше звукът.

Рейко се досети какво може да е станало. Тя се втурна в къщата, следвана от лейтенант Асукай и останалите. Затичаха по коридора към нейната стая. Когато се озоваха вътре, видяха, че вратата на долапа, вграден в стената, зее отворена. Пред нея стоеше един самурай в ризница, който бе пъхнал едната си ръка вътре, размахаше неистово другата във въздуха и пищеше. Цялото му тяло се тресеше. Обърна към тях подивялото си от болка лице.

— Капитан Огиу! — извика Рейко, като го позна. Той бе командир на отряда, който охраняваше семейните жилища.

— Ти си шпионинът! — потресено възкликна лейтенант Асукай, не вярвайки на очите си.

— Не! — изрева Огиу.

Но истината бе пред очите им. Огиу беше отворил секретното шкафче, в което Рейко беше скрила книгата със списъка на „шпионите“ на Сано. Когато се преместиха да живеят в това имение, Масахиро пръв откри тайния долап, който се оказа пълен с жълтици, оставени от Янагисава при изпращането му в изгнание. Сега в долапа

бе скрита книгата. Пръстите на Огиу се гърчеха върху черната копринена подвързия. Ръката му бе обездвижена от тънка кама, която я бе приковала към дъното на тайния шкаф. С отварянето на вратичката той бе задвижил механизма на заложения капан — скрита пружина, която бе задвижила камата и я бе забола в ръката му.

Рейко бе толкова изумена, като видя колко добре е сработил планът ѝ, че единственото, което можа да направи, бе да остане безмълвна, затиснала уста с ръцете си. Мидори хвърли един поглед на заловения, чиято кръв бликаше около камата и се стичаше на пода, и започна да побутва децата навън.

— Чакай! — извика Масахиро. — Искам да видя!

Капитан Огиу запелтечи:

— Аз просто... помислих, че...

— Помислил си, че книгата съдържа списък на шпиони — каза лейтенант Асукай. — Просто си искал да я откраднеш за владетеля Мацудайра. Е, добре, книгата е фалшива, това е капан и ти падна в него!

Той сграбчи Огиу за кока, в който бе събрана косата на темето му, и силно натисна главата му надолу към долапа.

— Хванахме те точно на местопрестъплението.

Капитан Огиу закрепя гръмогласни проклетия.

Със свободната си ръка той се вкопчи в дръжката на камата и я задърпа.

— Махнете я от мен! Освободете ме! — молеше се той.

— О, да, ще го направим — каза Асукай, — но не бързай чак толкова. Това, което тепърва ще ти се случи, ще боли много повече.

17. ГЛАВА

Когато Сано и свитата му се върнаха в замъка Едо, часовият на главната порта ги пресрещна на входа.

— Генерал Исогаи иска да ви види — осведоми го той.

Генерал Исогаи беше върховен главнокомандващ на армията на Токугава. Държеше в ръцете си хиляди предани войници и бе обещал тяхната подкрепа на Сано. Независимо че имаше да върши твърде важни дела, той не можеше току-така да пренебрегне главния си съюзник.

Намери генерала в главната щабквартира на армията на Токугава, разположена в кулата, която се извисяваше от една стена в замъка — висока квадратна постройка, измазана с бял хоросан и увенчана с керемидени покриви, опасващи стрехите на всеки един от трите етажа. Кабинетът на генерал Исогаи се намиреше на върха. Мечове, копия и пушки бяха окачени по стените, редом с карти на Япония, върху които бяха маркирани военните гарнизони и главните пътища. Генерал Исогаи маршируваше по пода като войник на строева подготовка. Набитото му и валчесто, ниско тяло беше тежко и мускулесто и между яйцевидната му глава и яките му рамене не се виждаше никакъв врат.

— Поздрави, Сано *сан* — каза той с глас, достатъчно висок, за да огласи цяло бойно поле.

Сано отвърна на приветствията; двамата размениха взаимни поклони. Сано забеляза, че генерал Исогаи не го покани да седне, нито му предложи питие.

— Защо си искал да ме видиш?

Дебелите устни на генерал Исогаи се разтеглиха в усмивка, очите му блестяха от хитрост и добро настроение.

— Винаги готов да пристъпиш към деловата работа, нали така? Никакво губене на време. Ето това винаги ми харесваше в теб.

Сано забеляза, че генерал Исогаи говори в минало време.

— Предполагам, си разбрал, че майка ми е в затвора на замъка Едо и че и мен самия ме делят три дни от екзекуция за държавна

измяна.

— Всички го разбраха. — Изражението на генерал Исогаи се помрачи. — Новината вече сигурно е обиколила половината страна.

— Някак си не съм склонен да помисля, че ме повика тук, за да ми съчувстваш — каза Сано с категоричен тон, с който подтикваше събеседника да говори по същество.

— Напротив, имаш моето съчувствие — каза генерал Исогаи, преструвайки се на обиден. — Жалко за теб и за майка ти. Не бих си пожелал подобно нещо за моята майка, да почива в мир. Аз не съм съвсем лишен от сърце.

— Но?

— Но, има нещо, което трябва да ти кажа. — Генерал Исогаи говореше с изражение на съдия, произнасящ смъртна присъда. — Не мога да те подкрепям повече.

Макар да очакваше точно това, Сано се почувства така, сякаш загубата на генерал Исогаи и армията на Токугава окончателно го бе извадила от строя. Не можеше да скрие огорчението си.

— Ти беше сред хората, които ме насърчаваха да предизвикам Мацудайра — каза той. — Накара ме да вярвам, че ще застанеш зад гърба ми. А сега се измяташ още при първия проблем.

Генерал Исогаи се наежи при намека, че е страхлив и малодушен.

— Да, насърчавах те. Но окончателното решение си беше твое и ти съзнаваш ясно рисковете. Знаеш, че ветровете могат да сменят посоката си във всеки един момент, а съюзниците не са нещо неизменно. Всеки, който не е наясно с това, е глупак.

— По-добре глупак, отколкото плъх — спокойно каза Сано.

Генерал Исогаи се ухили и разпери ръце, за да покаже, че отправената обида не е достигнала целта си.

— Плъховете са умни. Знаят, че трябва да напуснат потъващия кораб. Ако съм плъх, то не съм единственият. Уемори Йоичи и Огами Каору ме помолиха да ти предам съобщение от тях.

И двамата подкрепяха Сано в Съвета на старейшините, главния управляващ орган на Япония.

— Те също не могат повече да си позволят да ти бъдат съюзници.

Все едно че бе грабнат от торнадо и се опитваше да се задържи на краката си, докато къщата, имуществото и близките му са засмукани

от вихрушката.

Но Сано не започна да протестира или да се моли; това би показало слабост и не би донесло никаква полза.

— В такъв случай няма какво повече да си кажем — каза той, като удостои със студен поглед генерал Исогаи и се отправи към коридора.

— Нищо, освен сбогом — отговори генералът, изпълнен със съжаление, но без да отстъпва от прагматизма си. — И късмет!

Когато излезе от щабквартирата на Исогаи, Хирата и детективите го очакваха.

— Какво искаше генерал Исогаи? — попита Хирата.

Сано им разказа.

— Това копеле! — изруга Маруме.

— Все пак добре, че разбра, преди тези предатели да са те изоставили на бойното поле — заяви Хирата.

— Много по-добре си без тях — съгласи се Фукида.

Но и те, както и Сано, знаеха, че току-що бяха загубили повече от половината си фракция. И на това отгоре Сано имаше много по-неотложни грижи.

Три дни са достатъчни, за да загубя и останалите си съюзници, но в момента нямам време да се тревожа за това. Три дни в затвора на Едо могат да убият майка ми, дори и в крайна сметка да успея да я оневиня и реабилитирам. По-добре да отида там и да се уверя, че е добре.

Качиха се на конете и поеха по пътя, който се виеше, из покрити коридори по върха на стените на замъка.

Не след дълго пред тях изникна един часови. Той видя Сано и се обърна към него.

— Извинете ме, почитаеми дворцови управителю. — Току-що научих, че в имението ви е възникнал някакъв проблем.

Сано, Хирата и детективите препуснаха към имението. Скачайки от коня си на вратата, той извика на охраната:

— Какво се е случило?

— Шпионинът на владетеля Мацудайра бе заловен — каза единият от войниците.

Маруме и Фукида възкликнаха изненадано. Часовите отвориха вратите и Сано се втурна вътре.

Има ли някой пострадал? — попита той. Сърцето му се изпълни с тревога за Рейко и децата.

Дежурният капитан от охраната пресрещна Сано и във вътрешния двор.

— Семейството ви е в безопасност — каза той, като затича успоредно със Сано, Хирата и детективите. — Ситуацията е под контрол.

Той ги поведе към спалните на къщата. С пристигането си попаднаха на група войници, извеждащи навън един мъж, в когото Сано разпозна капитан Огиу.

Дясната му ръка бе бинтована с превръзка, по която бяха избили кървави петна. Когато войниците го спряха непосредствено пред Сано, той наведе глава, за да не срещне погледа му. Лейтенант Асукай и Рейко стояха наблизко, притиснати до стената. Изглеждаха облекчени и тържествуващи.

Сано се завтече към съпругата си.

— Какво става тук?

Докато Рейко му обясняваше, Сано клатеше глава в недоумение.

— Добре — каза той. — Много умно от ваша страна да заложите такъв хитър капан. — После се обърна към капитан Огиу и го попита:

— Какво имаш да кажеш в своя защита?

Огиу остана мрачен и безмълвен.

— Добре ли си? — попита Сано съпругата си.

Рейко изглеждаше така, сякаш всеки миг ще рухне.

— Да — отговори му тя с лъчезарна, но мимолетна усмивка.

Тялото ѝ се разтрепери, защото току-що осъзна, че врагът сред тях би могъл да причини много по-голямо зло, отколкото просто да се опита да открадне информация. Сано разбра, че разобличаването на шпионина, толкова скоро след засадата срещу нея, я беше разстроило много дълбоко. Нейният прословут кураж бе подкопан. Очите ѝ блестяха със закъснял страх, но и с облекчение, че врагът е заловен и опасността е предотвратена.

— По-добре да се погрижа за децата — каза тя и забърза, като извърна глава, за да не гледа предателя.

Сано изгледа капитан Огиу, после се обърна към войниците.

— Махнете този боклук оттук и го убийте.

Той не обичаше да налага смъртно наказание, но в този случай можеше да направи изключение. Махна на Хирата и детективите да го последват навън.

— Това, че ликвидирахме шпионина му, е много лошо за владетеля Мацудайра. Той загуби този рунд.

Сано и детективите яхнаха отново конете си и излязоха от портата. Хана изтича от имението и ги настигна.

— Какво се е случило с майка ти? — изкрещя тя.

Сано бе забравил за Хана. Дължеше ѝ обяснение, което не можеше просто да извика през рамо, докато язди.

— Почакайте — нареди той на хората си.

Скочи от коня и поведе Хана обратно в имението, към градинката, която се простираше пред къщата. Там нямаше никой, освен няколко градинари, които се занимаваха с поддръжката ѝ. Сано разказа на Хана как учителят бе обвинил майка ѝ пред шогуна.

— Значи Еген я е предал? — смутена, но не и изненадана, каза Хана. — Знаех си, че нищо добро няма да излезе от това.

— От кое? — попита Сано.

— Нищо — бързо каза Хана. — Шогунът повярва ли на Еген?

— За нещастие да. Той обяви майка ми за виновна.

— Наистина ли? — Хана затропа с крака. — Този тъп идиот!

Сано примигна. За пръв път чуваше някой да изрече на глас това, което мнозина мислеха за техния господар. Хана бе достатъчно ядосана, за да обиди шогуна, въпреки че, ако някой я наклеветеше, смъртната присъда ѝ бе сигурна.

— Къде е майка ти сега? — попита Хана.

— Закараха я в затвора на Едо — отговори Сано.

Докато ѝ обясняваше, че е била поставена под арест в затвора, за да изчака смъртното си наказание, осъзна ужасяващата реалност на случилото се в пълния ѝ размер. Буца заседна на гърлото му.

— Не! — Хана бе не по-малко разстроена от него.

— Трябвало е да я измъкнеш от там.

— Опитах! — В този момент Сано съзря възможност да проникне през бариерата на вечното увъртане на Хана. — Но сега се нуждая от твоята помощ.

— Не мога да понеса мисълта, че е там, в онова ужасно място — разфуча се Хана, обикаляйки в кръг край него, като мишка, хваната в капан. — Сигурно е ужасно уплашена. Готова съм да направя всичко. Само ми кажи какво.

— Кажи ми какво се случи по време на Големия пожар?

Хана колебливо спря.

— Вече ти казах.

— И двамата знаем за какво говорим. И не можем да си позволим да губим повече време в игри. Майка ми е в затвора, а аз имам три дни, за да докажа невинността ѝ, и ако не го направя, тя ще умре! — Ядосан, че Хана продължава да го будалка, той я срязва. — Сега говори!

— Това няма да помогне на майка ти.

— Може да грешиш. А и моите разследвания вече стигнаха до задънена улица. Ти и тя — това е всичко, с което разполагам.

— Е, добре.

Победена, Хана си пое дълбоко дъх и започна да говори:

— В деня, в който започна Големият пожар, майка ти и аз си опаковахме вещите и се готвехме да преминем през реката. Но точно тогава разбрахме, че Тадатоши е изчезнал. Тръгнахме да го търсим.

— Вече съм чувал това — каза Сано, за да я предупреди да не повтаря старите си лъжи.

— Сега ще стигна и до онази част, която не си чул — сопна се тя. — Обърнах се с гръб към майка ти, обърнах се само за миг. И тя изчезна.

Зениците на Хана се разшириха от спомена за паниката, която вероятно я бе обхванала тогава.

— Забравих за Тадатоши. Тревожех се единствено за Ецуко, която бе навън, в града, докато огънят бушуваше. Трябваше да я намеря. Тичах из улиците, крещях името ѝ, докато не видях, че пламъците приближават.

Очите ѝ заблестяха сякаш от отражението на пламъците, които спомените бяха извикали отново в съзнанието ѝ.

— Хората бягаха от тях и напиряха срещу мен. Повлякоха ме назад. Подхлъзнахме се по брега на канала и паднахме във водата. Озовах се под повърхността ѝ. Всички наоколо ритяха и пищяха, опитвайки се да изплуват. — Хана разпери ръце. — Почти се удавих.

Но водата ми спаси живота. Огънят премина през канала. Прекоси на другия бряг току над главата ми, но аз останах абсолютно невредима.

Дори и сега, след четиридесет и три години, Хана благоговееше пред чудото, което се бе случило.

— Беше вече тъмно, когато изпъзях въвн от канала. И беше толкова студено, че почти замръзнах. — Тя изви отмъстителен, макар и тъжен поглед към Сано. — Едва осем дни по-късно открих Ецуко!

Сърцето на Сано бе разбито, защото Хана бе анулирала алибито на майка му за времето, през което бе бушувал Големият пожар и през което най-вероятно Тадатоши бе намерил смъртта си.

— Бродех из града и я търсех — продължи Хана. — Питях всеки, когото срещнех, дали не я е виждал. До момента, в който *бакуфу* започна да издига палатки, вече бях толкова уморена, че не можех да продължа. Отписах я от живите. Легнах в една палатка сред някакви непознати хора и започнах да я оплаквам... до следващата сутрин, когато се събудих от гласа ѝ, който викаше името ми. Най-напред помислих, че сънувам. След това погледнах пред палатката и видях Ецуко да тича към мен. — Лицето на Хана имаше изражението на човек, който е имал божествено видение. — Тя беше жива!

Макар и разочарован да научи, че има период, за който майка му не може да даде обяснение, Сано си помисли, че е извадил късмет. Колко близко е бил до това изобщо да не се роди! Дължеше живота си на някакво чудо, което бе спасило майка му от това да се превърне в една от стотиците хиляди жертви на пожара.

— Хората, които бях разпитвала за нея, я насочили към мен — каза Хана и изигра някаква пантомима, изобразяваща прегръдка. — Прегърнах я. Разплакахме се. Бяхме толкова щастливи да се видим отново. Но тогава забелязах кръвта.

Мислите за късмета, които току-що бяха обзели Сано, набързо се изпариха.

— Каква кръв?

— Кръв, по целите ѝ дрехи. — Хана започна да търка ръкавите си, сякаш триеше някакви фантомни петна. — Помислих, че Ецуко е ранена. Избутах я в палатката и я разсъблякох, за да откроя къде е раната и да се опитам да ѝ помогна. Измих я от главата до петите. Тя беше изпаднала в истерия. Но по нея нямаше нито една рана. — Гласът на Хана се извиси в изненада. — Нито драскотина дори.

Ужасът като ледена вода пролази в Сано. И все пак се чувстваше не толкова изненадан, колкото обзет от чувство на неизбежност.

— Значи това не е била нейната кръв — изрече той.

— Не. — Облекчението на Хана, че майка му не е била ранена, се смеси с яд към Сано, защото бе измъкнал тази компрометираща истина от нея. — Когато попитах Ецуко откъде е тази кръв и какво се е случило, тя отказа да ми отговори. Не пожела да ми каже и къде е била. Мога да позная какво си мислиш — че тази кръв е била на Тадатоши.

— Може да е била на някой друг, който е бил ранен по време на бягството от пожара — каза Сано, търсейки сламка, за която да се хване.

— Майка ти е невинна — горчиво каза Хана. — Знам го. Но сега знаеш, че това, което не исках да ти кажа, действително няма да ти помогне да я спасиш. Само не казвай, че не те предупредих.

18. ГЛАВА

Сано и свитата му изтрополиха с конете си по моста през ро̀ва, ограждащ затвора на Едо. Дим от някакъв близък пожар се стелеше над покривите. Стражите в кулите по ъглите на каменните стени стояха в готовност, в случай че вятърът промени посоката си и огънят застраши затвора. Сано скочи от коня си, пристъпи до часовите на вратата и им нареди:

— Покажете ми къде е майка ми!

Стражите със сигурност го бяха очаквали. Вероятно всички до един в затвора говореха, че майката на дворцовия управител на шогуна е била хвърлена в килия. Те отвориха вратата пред него.

— Оттук, почитаеми дворцов управителю — каза единият от тях.

Сано го последва с няколко от войниците си. Беше изпратил детективите Маруме и Фукида да търсят хора, живели в имението на Тадатоши преди Големия пожар, а Хирата — да разследва полковник Дои, който все още бе неговият главен заподозрян. Но Сано имаше и други планове за затвора, освен да се погрижи за здравето и удобството на майка си. Лъжливите показания на неговите и на нейните врагове бяха едно; но показанията, дадени от нейната вярна прислужница, бяха съвсем друго. Сано трябваше да научи истината, каквото и да му костваше.

Часовият заведе Сано и придружителите му в тъмницата, чиито потъмнели варосани стени се издигаха върху високи каменни фундаменти. Сано се приготви психически за гледката, която щеше да представлява майка му, затворена в мръсна килия, заедно с крадци и проститутки и оскърбявана от жестоките надзиратели. Но часовият ги преведе през една странична врата, после по коридор, в който едва-едва се дочуваха воплите и ръмженето на затворниците.

Накрая стигнаха в стая, в която имаше само двама души. Майката на Сано лежеше върху легло от чиста слама, настлана върху дървена поставка. Беше завита с прокъсано, но чисто одеяло. Очите ѝ

бяха затворени, лицето ѝ — отпуснато. До нея бе коленичил доктор Ито.

— Поздрави! — каза той.

До него бе поставено медицинското му сандъче с билки и отвари в бурканчета, както и поднос, на който имаше чаши, чайник и лъжички. Той не даде никакъв знак, с който да покаже, че познава Сано. Нито пък Сано се обърна към доктор Ито като към свой приятел: не беше редно да се познават. След като освободи часовоя, Сано разположи войниците си отвън, за да държат всеки предполагаем натрапник далече.

— Чух, че са докарали майка ви в затвора — каза доктор Ито, когато остана насаме със Сано. — Това е стаята за болни, тук лекувам затворниците, които имат заразни заболявания. Убедих началника на затвора да я настани тук вместо в килия.

— Хиляди благодарности — каза Сано.

Смрадта на урина, изпражнения и гниеща плесен, типична за тъмницата, тук се усещаше по-слабо. Той коленичи и се загледа в майка си. Тя не реагира на присъствието му.

— Заспала ли е?

— Да. Дадох ѝ приспивателно. Беше много разстроена, когато пристигна. Реших, че това най-добре ще я успокои и ще облекчи страданията ѝ.

— Трябва да говоря с нея — каза Сано. Можеш ли с да я събудиш?

— Може отново да се разстрои.

— Спешно е.

— Добре тогава.

Доктор Ито отвори бурканче от медицинското си сандъче, сипа една доза в чашка и я доля с вода от чайника.

— Това е стимулант — обясни той и започна да излива съдържанието на чашката с лъжичка в устата ѝ. Жената се мръщеше на вкуса, докато преглъщаше. След няколко минути очите ѝ се отвориха и зениците ѝ видимо се разшириха.

— Майко — каза Сано, надвесен над нея. — Чуваш ли ме?

Замъгленият ѝ поглед се прикова в него. Устните ѝ беззвучно промълвиха името му.

— Да, това съм аз — каза Сано. — Трябва да поговорим за убийството на Тадатоши.

Тя изхленчи в знак на протест. Макар да му беше неприятно да я притиска в нейното положение, Сано настоя:

— Не мога да те оставя повече да ме разтакаваш. Нещата вървят от зле към по-зле. Госпожа Атеки и Оиджими твърдят, че си виновна за отвличането и убийството на Тадатоши. Казаха, че са те виждали да го шпионираш, преди да изчезне.

В потъмнелия ѝ от дрогата поглед избликна страх.

— И това не е всичко. — Сано не можеше да сдържи яда в гласа си. — Хана ми каза, че те е загубила по време на Големия пожар. И че когато после сте се намерили, дрехите ти са били целите в кръв. На Тадатоши ли беше?

— Хана не би могла — прошепна тя.

Сано съжаляваше майка си заради това, че бе предадена от дългогодишната си съжителка. Той я обичаше не по-малко от преди, но в момента я мразеше повече от всеки друг престъпник, който го бе мамил. Действията ѝ излагаха на риск не само нейния собствен живот, но и този на семейството му и на приятелите му.

— Ти ли уби Тадатоши? — настоя той.

— Не!

Гласът ѝ бе слаб, но пламенен. Сано не би могъл да определи дали по този начин отрича обвинението, или изразява ужаса си, че Сано я е разкрил.

— Ако не си участвала в отвличането му, защо си го шпионирала? Ако не си го убила, защо ме лъжеш?

Обзет от нетърпение, той я побутна по рамото. Тя потръпна в конвулсия и задиша на пресекулки.

— Бъди внимателен — каза му доктор Ито.

Насилвайки се да говори деликатно, Сано продължи:

— Майко, трябва да ми кажеш истината. Без значение колко е лоша тя, така поне ще знам какво да правя, за да спася всички ни.

Тя се разтърсваше от вътрешна борба; мускулите ѝ потръпваха. След това застина неподвижно и затвори очи. Сано помисли, че сънят отново я е оборил, но точно в този миг тя промърмори:

— Добре.

Сано бе изумен, че най-сетне е капитулирала.

— Сънотворното има дълъг ефект и намалява съпротивата — каза доктор Ито.

Значи то може да постигне това, което нито разговори, нито увещания, нито молби, нито заплахи бяха успели да постигнат!

Сано внимателно заслуша думите на майка си.

Острият сребърен сърп на луната осветяваше градината на имението. Ецуко се промъкваше през сенките, сърцето ѝ лудо препускаше. Целият ден нетърпеливо бе очаквала срещата си с Еген. Стигна до вилата за чайни церемонии — малка дървена къщичка, усамотена сред няколко бора и неизползваема през зимата.

Еген вече бе отпред.

Той я грабна в прегръдките си. Желанието им бе тъй силно, че не можеха да изчакаат да влязат вътре във вилата. Тя притисна тялото си към неговото и усети коравата възбуда в слабините му. Той заопипва вратата, за да я отвори. После се хвърлиха върху дюшека, който предварително си бяха постлали. Еген затвори вратата с ритник, а Ецуко метна отгоре едно одеяло. Под него, в топлата, влажна тъма, нозете им се сплетоха. Двамата нетърпеливо дърпаха дрехите си. Плътта им се сля, гореща, пламтяща от страст. Усещането на силното и мускулесто младо тяло на Еген изпълваше с Ецуко с трепетна възбуда. Тя се покачи върху него, стенойки от желание, докато той галеше гърдите и бедрата ѝ. Заедно, в това усамотено място, те можеха да забравят за останалия свят. Не ги бе грижа, че е грешно да правят любов, че тя нарушаваше обществените норми, а той престъпваше своя обет за целомъдрие. Ецуко не изпитваше никакви угризения и за своя годеник Дои. Нищо нямаше значение, освен задоволяването на тази нужда. Еген се претърколи и я повали на дюшека. Тя го придърпа надолу към себе си. Когато влезе в нея, и двамата застанаха от силното усещане. Първият път, преди три месеца, я беше боляло толкова много, че тя не можа да сдържи писъците си, а после бе продължила да кърви. Но сега, докато Еген се движеше вътре в нея, Ецуко изпитваше най-чиста и поразителна наслада. Докато той се изпразваше с потръпвания и стенания, тя в екстаз извиваше тялото си под него.

По-късно, хванали ръцете си, двамата лежаха един до друг под лунната светлина, която проникваше през капациите на прозорците. Нещастие изпълни Ецуко, когато студената, сурова реалност отново се изправи пред тях.

— Искане ми се да можехме да избягаме и да се оженим — каза тя.

— И на мен — въздъхна Еген. Веригите на социалните норми и техните по-раншни задължения ги спъваха. — Но дори да можехме, от какво щяхме да живеем?

— Би могъл да продаваш поезията си.

Той се засмя — мрачен, сподавен смях.

— Кой би я купил?

— Всеки — каза Ецуко, стараейки се да го развесели и да повдигне духа му, още повече че искрено и горещо вярваше в неговия талант. — Ще станем богати! — Тя се обърна и го прегърна. — И ще бъдем щастливи завинаги заедно.

Те се прегърнаха с отчаяна и обречена любов. Изведнъж Еген надигна глава и помири се въздуха.

— Надушвам дим — каза той.

Сега и Ецуко го усети.

— Виж, влиза през прозореца.

Двамата отметнаха одеялото. Пожарният сезон бе много опасен и колкото и да им бе неприятно да съкращават времето, което прекарваха заедно, не можеха да продължат да лежат на леглото, докато имението може би гореше. Оправяйки дрехите си, те изхвъркнаха навън. Пушекът се стелеше на талази от отдалечения ъгъл на градината, иззад дърветата, които извисяваха голи, подобни на скелети клони на фона на пращящата оранжева светлина на огъня.

— Хайде — каза Еген и хукна към огъня. — Трябва да го загасим.

Ецуко затича след него. Пушекът запари на очите ѝ и я задави; тя се закашля. Двамата спряха недалеч от огъня един храст, окичен с изсъхнали, мъртви листа, пламтеше като гигантска факла.

Близо до него стоеше Тадатоши. На лицето му бе изписана демонична радост и екзалтация. Очите му бяха огромни и кръгли и ярко светеха от пламъците. Пъхнал ръце под кимоното си, той напрегнато онанираше.

— Тадатоши! Какво правиш? — извика Еген.

Момчето не обърна никакво внимание нито на него, нито на Ецуко. Ръцете му се задвижиха по-бързо. Изглеждаше като изпаднал в транс.

Еген се спусна към кладенеца. Напълни ведрото, изтича обратно и изля водата върху храста. Ецуко пълнеше резервните ведра, той

влачеше водата и я изливаше върху огъня, докато го угаси. После двамата застанаха до димящите останки на храста задъхани, но успокоени. Тадатоши примигна сякаш току-що се бе събудил. Ръцете му увиснаха покрай тялото.

Очите му блестяха от отраженията на студената лунна нощ.

— Защо не го загаси? — попита Еген.

— А ти защо го загаси?

В гласа на Тадатоши прозвуча странно разочарование. Еген изглеждаше точно толкова озадачен, колкото и Ецуко.

— Как се запали?

Лукаво изражение плъзна по лицето на Тадатоши. Ецуко забеляза буркан с керосин и лампа на земята до момчето.

— Ти ли го запали? — възкликна Еген.

Двамата се вторачиха изумено в него. Тадатоши се усмихна — поверителна, доволна усмивка.

— Защо ти е да правиш подобно нещо? — попита Еген. — Ако не бяхме дошли, можеше да изгориш цялото имение.

Тадатоши сви рамене. Ецуко почувства как в нея се надига вълна на погнуса, смесена със страх. Той наистина беше странен, както Еген й бе казвал, но тя го мислеше за безобиден — поне досега.

— Ще кажа на баща ти — заплаши го Еген.

Момчето продължи да се усмихва, но втренченият му поглед стана враждебен.

— По-добре недей.

— Това е мое задължение — каза Еген. — Баща ти ще иска да узнае. Той ще те научи да не палиш пожари. Заслужаваш да бъдеш наказан.

— Ако ти кажеш на някого, аз ще разкажа на всички какво правиш в чайната вила с нея — посочи той към Ецуко.

Ецуко ахна.

— Шпионирал ли си ни? — попита Еген.

Тадатоши се ухили.

В този момент на сцената изникна един от стражите.

— Усетих мирис на дим. Да не би да има пожар? — той изгледа Ецуко, Еген и Тадатоши, а после и обгорения храст. — Какво се е случило?

Ецуко затаи дъх. Тадатоши бе втренчил заплашителен поглед в Еген, който се поколеба, преди да заговори:

— Имаше огън. Ние го загасихме. Това е всичко.

На следващия ден Ецуко причака Еген в коридора.

— Какво ще правим с Тадатоши? — прошепна тя. Еген бе мрачен и тревожен.

— Не можем просто да се правим, че това не се е случило. Той може да запали още пожари — въздъхна той.

— Но ако го издадем, а той разкаже на всички за нас, баща му ще те уволни. Госпожа Атеки ще уволни мен. Ти ще трябва да се върнеш в храма. Аз ще се върна при моите родители, които няма да ме пуснат да изляза извън къщата, докато не се омъжа. — Ецуко бе обхваната от паника. — Никога повече няма да се видим!

— Знам, но трябва да го спрем, преди да е наранил някого.

Макар връзката ѝ с Еген да беше неин главен приоритет, Ецуко усещаше, че съвестта ѝ се събужда. Това странно, зло момче можеше да убие невинни хора. Чувство на отговорност извираше вътре в нея, от някакво място, за чието съществуване до този момент тя самата не бе подозирала. С това чувство дойде и просветлението.

— Имам идея — каза тя. — Няма да сваляме очи от Тадатоши. Ако се опита да подпали друг огън, ще го спрем. Няма да може да нарани никого, ако ние сме на пост и го пазим.

Това бе първата автентична неегоистична идея в нейния живот. Ецуко бе горда с факта, че ѝ е хрумнала, и дори Еген започна да се отнася към нея с ново чувство на уважение.

И така те започнаха да шпионират Тадатоши. През деня беше лесно. Еген надзираваше момчето по време на уроците. Ецуко го държеше под око по време на храненето и на забавленията през почивките. Нощем обаче им беше много по-трудно. Докато всички останали спяха, Еген и Ецуко се редуваха на смени да седят в Санона до стаята на Тадатоши. Но след шест нощи с твърде малко сън Ецуко се събуди една сутрин и осъзна, че е пропуснала дежурството си.

— Защо не дойде? — попита я по-късно Еген.

— Не се събудих — каза Ецуко. — Бях толкова уморена.

Очите на Еген бяха зачервени, с тъмни кръгове под тях.

— Аз също. Заспал съм. Но всичко е наред — Тадатоши си беше в леглото, когато се събудих и го нагледах.

Същия ден Еген отведе Тадатоши да навести майка си. Докато тя се суетеше около момчето, а Ецуко и Еген крадешком си хвърляха по някой таен поглед, една от прислужниците каза:

— Чух, че нощес имало пожар в града.

Тадатоши самодоволно се захили на Еген и Ецуко.

Ужас скова Ецуко. Не само че бе успял да се измъкне от тях, но беше запалил пожар.

— Не можем повече да продължаваме така — каза й Еген покъсно, докато гледаха как Тадатоши се упражнява в изкуството на меча с телохранителите си. Пак ще се издъним.

— Прав си — каза Ецуко. — Невъзможно е само двамата да смогнем да го наблюдаваме през цялото време. Необходима ни е помощ.

Те се загледаха в Дои, който демонстрираше уменията си с меча. Той бе единственият човек, на когото можеха да се доверят. Когато спря, за да пийне вода, те се доближиха до него.

— Дои сан, може ли да поговорим с теб за момент? — каза Ецуко.

— За какво?

Ецуко му обясни, че Тадатоши е запалил пожар предната нощ.

— Не го вярвам — изумено каза Дои.

— Вярно е — потвърди Еген. — Вече го хванахме веднъж.

— Защо не сте казали на някого?

— Казваме на теб — вдигна рамене Ецуко и добави една лъжа: — Страхувахме се, че никой друг няма да ни повярва. Наблюдаваме го, опитваме се да му попречим да запали нов пожар. Но миналата нощ се е измъкнал от нас. Запалил е пожар в града. Не можем да го удържим сами. Ще ни помогнеш ли?

Изражението на Дои красноречиво говореше, че ги мисли за полудели. В очите му се прокрадна подозрение.

— Какво сте правили двамата посред нощ навън в градината?

— Не можехме да заспим. Бяхме излезли на разходка и се срещнахме случайно — бързо каза Еген. — И тогава видяхме пламналия храст.

Ецуко се изчерви под подозрителния поглед на Дои.

Еген въртеше броеницата си в ръце.

— Това е глупост — каза Дои и с горделива походка се отдалечи от тях.

— Май просто ще трябва да продължим сами — каза Еген.

— Нощес ще наблюдаваме Тадатоши заедно — реши Ецуко. — Ще се държим будни един друг.

Но когато нощта настъпи, бяха толкова изтощени, че и двамата заспаха пред вратата на Тадатоши. Събудиха се призори, стреснати от виковете. Спуснаха се навън и видяха, че Дои влечи Тадатоши през градината.

— Пусни ме! — крещеше Тадатоши, като риташе и се боричкаше, за да се освободи.

— Не и преди да съм свършил!

Дои се задъхваше от напрежение; Ецуко не го бе виждала по-ядосан. Слугите дотичаха, за да разберат за какво е цялата тази връва; сред тях бе и Хана. Дои сграбчи Тадатоши за реверите на дрехата му и извика:

— Ако само още веднъж направиш това, ще те убия.

Той блъсна момчето.

— Върви си в стаята!

Тадатоши бързо избяга. Дои се обърна към слугите.

— Какво сте зяпнали? Разкарайте се оттук! — продължи да крещи той.

Слугите се разбягаха.

— Какво се случи? — попита Ецуко.

Гневът му се изпари; изглеждаше безкрайно нещастен.

— Не повярвах на това, което ми казахте за Тадатоши, но нощес реших, че все пак е по-добре да го проверя. Отидох в стаята му. И двамата бяхте заспали отпред. Застанах пред сградата и много скоро той излезе. Носеше вързоп на гърба си. Тръгнах след него. Беше си скрил стълба в храстите покрай задната стена. Прекачи се през нея и аз — след него. Промъкна се в града, аз го следвах по петите. Спря на пазара в Нихонбаши. И после...

Дои въздъхна печално.

— Извади буркан с керосин от вързопата си и го разля по една сергия. Запали го, преди да успее да го спра. Сергията лумна в пламъци. Той запали пожар! Видях го със собствените си очи.

Ецуко беше ужасена, но все пак и доволна. Двамата с Еген вече не бяха сами в тази тайна.

— И какво стана после? — попита Еген.

— Камбаната започна да бие. Чух, че пожарникарите идват. Тадатоши побягна. Хванах го и го доведох вкъщи. — Дои започна да проклина съдбата си, безкрайно нещастен и засрамен и не по-малко ядосан. — Господарят ми е подпалвач!

— Какво смяташ да правиш? — попита Ецуко.

— Ще кажа на баща му.

Ецуко и Еген се спогледаха с облекчение. Сега не се налагаше да обаждат Тадатоши и да понасят последствията от това. По-късно през същата сутрин двамата подслушваха пред вратата на кабинета, докато Дои разказваше на господаря Токугава Наганори какво е видял да прави Тадатоши.

— Страхувах се от това — каза господарят Наганори. — Когато синът ми беше по-малък, на няколко пъти го хващах да пали огън. Мислех, че просто си играе и още не се е осъзнал достатъчно. Надявах се, че ще надрасне този навик, но явно не е. Благодаря ти, че ми каза. Ще се погрижа за проблема.

Следващите осем дни господарят Наганори назначи пазачи, които да наблюдават непрекъснато сина му. Вече не се налагаше Ецуко и Еген да дежурят през нощта. Но Дои бе започнал да ги наблюдава. Веднъж хвана Ецуко да се измъква след срещата си с Еген в чайната вила. Тя успя да разсее подозренията му и да го залъже, че е излязла на разходка, но се боеше, че следващия път той няма да се хване на измислиците ѝ. А и Тадатоши ставаше все по-нервен, явно не го свърташе на едно място. Еген ѝ каза, че момчето не може да седи спокойно по време на уроците. Нуждата му да пали пожари, изглежда, беше някакъв непреодолим натрапчив импулс, който не го оставяше на мира, докато не бъде доволен.

Нещо щеше да се случи!

На осмия ден господарят Наганори извика при себе си Еген, Ецуко, Дои и Тадатоши.

— Извиках ви тук — каза им той, — за да ви обява какво решение съм взел. — Той кимна към Ецуко и Еген. — Тъй като вие двамата първи привлякохте вниманието към проблема на моя син с пожарите, заслужавате да научите.

Дои се усмихна. Той предполагаше, че Еген и Ецуко ще бъдат доволни да споделят доверието, оказано на него самия. Но те не можаха да потиснат ужаса си. Тадатоши им хвърли убийствен поглед. Наганори не забеляза нищо и продължи.

— Моят син явно е обладан от зъл дух, който го кара да пали пожари. Затова аз ще го изпратя в Мияко при един магьосник екзорсист, който умее да прогонва зли духове. Ще отпътува утре.

Облекчение заля Ецуко, тя видя как и Еген въздъхна дълбоко. Тадатоши заминаваше надалече. Повече нямаше да се безпокоят заради него. Дои кимна удовлетворено.

— Дои сан, ти заминаваш с него — каза господарят Наганори.

Лицето на младия самурай посърна. Ецуко разбра, че той се притесни, защото сватбата им щеше да се отложи. А тя се зарадва, защото двамата с Еген щяха да имат много повече време един за друг.

— Но ние не можем да пренебрегнем и образованието на Тадатоши — продължи господарят им. — Ти също заминаваш, Еген сан.

Сега беше ред на Еген и Ецуко да се разстроят. Кой знае кога щяха да се видят отново? Но никой не дръзна да се противопостави на господаря Наганори. Когато ги освободи, Ецуко побягна, за да скрие сълзите си. Дои и Еген забързаха след нея. Тадатоши ги последва навън.

— Издали сте ме! — разкрещя се той по Ецуко и Еген. — Сега ще се разкайвате за това!

Ецуко се обърна към него, разярена и ужасена. Всичко това беше по негова вина.

— Млъкни, ужасно малко момченце!

— Сега пък аз ще издам вас! — някакъв тик изкриви лицето на Тадатоши, тялото му се разтресе в странен гърч.

— Какво ще издадеш? — настойчиво запита Дои.

Тадатоши посочи към Ецуко и Еген.

— Те се срещат нощем в чайната вила и се чифтосват като кучета зад гърба ти.

Тайната им бе разкрита. Безкрайно засрамена, Ецуко гледаше в земята. Искаше ѝ се под нея да се отвори дупка и да я погълне.

— Значи е вярно — безстрастно каза Дои. — Точно както подозирах.

— Не сме възнамерявали това да се случи — каза Еген.

— Спестете ми оправданията! — Дои беше дори по-наранен, отколкото ядосан. — Мислех и двама ви за приятели. Е, вече не!

На следващия ден започна Големият пожар.

Разтърсен до дъно от това, което майка му току-що бе разказала, Сано видя, че очите ѝ се затвориха.

— Майко! Каж ми, какво стана по-нататък?

Не последва отговор. Дъхът ѝ стана равномерен и тя заспа на леглото си в болничната стая в затвора на Едо.

— Не можеш ли пак да я събудиш? — попита той доктор Ито.

— Не е за препоръчване. Даването на повече стимуланти може да има опасен ефект. — Доктор Ито се поколеба, после каза: — Сигурен ли сте, че искате да чуете останалото?

Колкото и да искаше да разкрие истината за майка си и убийството на Тадатоши, Сано видя основания в думите на доктор Ито: вече и бездруго бе чул твърде много.

19. ГЛАВА

Вятърът разкъсваше облаците на дълги серпантини и ги носеше по нощното небе. Запалените из града огньовете осветяваха силуетите на мъжете, които дежуряха в пожарните наблюдателни кули и оглеждаха околностите с далекогледни. В замъка Едо поривите на вятъра подхващаха пламъците на факлите, носени от патрулите, и извиваха огнените им езици във всички посоки. Слуги гасяха огъня в каменните фенери е пясък и поставяха ведра с вода пред всяка врата. Вътре, в приемната на имението на Сано, течението духаше дима на мангала, върху който Рейко грееше саке.

Сано, Хирата и детективите седяха и чакаха да получат питиета си. Масахиро си играеше с дървените си войници, докато баща му резюмираше историята, която бе чул от майка си в затвора на Едо.

— Значи, малкият Тадатоши е бил подпалвач — каза Маруме.

Значи, майка ми е имала таен любовник, помисли си Сано. Тази част от историята го бе разтърсила и разстроила не по-малко от разкритието за пироманията на Тадатоши. Никога не би повярвал, че майка му е била толкова нецеломъдрена, толкова разпусната и покварена, ако не го бе чул от собствената ѝ уста. Но това не беше единственото тревожно нещо.

— Защо хората подпалват пожари? — попита Масахиро, строявайки в редица дървените си конници.

— Може би защото наистина са обладани от зъл дух, както е мислел и бащата на Тадатоши — каза Сано. — Може би никога няма да разберем.

Друго тревожеше Сано. То се отнасяше до инициативата на майка му да шпионират Тадатоши и включването на Дои и учителя Еген в нейния план, за да му попречат да застраши невинни хора. Нейните действия не само противоречаха на цялостната представа на Сано за неговата хрисима, кротка и покорна майка, но бяха направо подигравка с традициите и нормите на благоприличието.

— Дали и владетелят Мацудайра не е обладан от зъл дух? — попита Масахиро.

Детективите се разсмяха.

— Това би било чудесно обяснение за всичко, което прави — каза Фукида.

Сано беше впечатлен, че синът му направи паралел между подпалвача в казуса за убийството и човека, който го бе накарал за пръв път лично да усети вкуса на злото. Масахиро бе много проникателен и интелигентен от повечето деветгодишни деца. Но Сано съжаляваше, че цената на неговата проникателност бе загубата на невинността.

— Владетелят Мацудайра е луд за власт. Властта също е своего рода зъл дух. Така че, може и да си прав.

— Екзорсизмът може пък да излекува това, дето го мъчи — каза Маруме. — Много жалко, че не е склонен да го приложи.

Рейко наля саке в чашки и им ги сервира. Сано и приятелите му отпиха, а Масахиро подкара в марш своята армия от играчки.

— Звучи така, сякаш Тадатоши е получил своето заслужено възмездие — каза Фукида. — Който и да го е убил, е направил услуга на всички.

Сано забеляза, че Рейко е прекалено тиха и прислужва на мъжете, старайки се да не се самоизтъква — досущ както правеха обикновените съпруги. Това му се стори много странно, като имаше предвид характера ѝ.

— Разказът на майка ти обяснява защо е шпионирала Тадатоши — каза Хирата.

Докато им бе разказвал нейната история, Сано прекъсна, за да им предаде накратко какво му бяха казали същия ден госпожа Атеки и Оиджими за нея.

— А също така обяснява и защо Дои го е заплашвал — каза Фукида, имайки предвид онова, което бе заявила Хана и което Сано вече им бе разказал.

— Но с нищо не ѝ помага — тъжно въздъхна Сано.

Ако историята бе вярна, майка му бе обречена на екзекуция заради момче, което е заслужавало да умре. Палежът бе углавно престъпление, наказвано със смърт чрез изгаряне на клада, но дори Тадатоши да е бил виновен, това нямаше да има значение в случая.

— Владетелят Токугава Наганори е мъртъв, а полковник Дои и Еген застанаха срещу майка ти. Макар да знаят, че Тадатоши е подпалвач, те няма да си признаят и да я спасят — съгласи се Хирата.

— Ще бъде нейната дума срещу тяхната — обади се с детското си гласче Масахиро.

— Добра забележка, млади господарю — каза Фукида.

— Управителю Сано, тук си имаме един бъдещ детектив.

Дано боговете попречат на Масахиро да тръгне по стъпките на баща си, помисли си Сано. Той потърси с поглед реакцията на Рейко. Тя очевидно слушаше внимателно, но изражението ѝ бе разсеяно и замислено.

— Кой иска да бъде този, който ще обвини братовчед на шогуна в палеж? — каза Маруме.

Нямаше доброволци. Изтъкването на лошите страни в характера на жертвата на убийството в този случай нямаше да е от интерес на обвиняемия. Да се говори лошо за членовете на клана Токугава беше държавна измяна. Ако Сано разкажеше тази история пред шогуна, майка му щеше да бъде осъдена на смърт дори и ако не беше убила Тадатоши.

Ако не беше.

— Това е едната причина да не можем да дадем публичност на тази история — каза Сано.

— Никой няма да я чуе от мен — увери го Хирата.

— Нито от мен — в хор се обадиха Масахиро и детективите. Рейко само кимна.

— Има още една причина — каза Сано. — Да приемем, че Тадатоши действително е бил подпалвач.

Майка ми призна, че е участвала в конспирация, целяща да го възпре от подпалване на пожари. Не знаем останалата част от историята — тя заспа, преди да я довърши. Ами ако е била толкова решителна, че да е готова на всичко, за да го спре — на много повече, отколкото да го шпионира?

— Палежът не е оправдание за убийството — каза Хирата. — Но дава на майка ти мотив.

— Владетелят Мацудайра със сигурност ще използва това в своя полза — каза Маруме.

Една идея се мярна в главата на Сано.

— Тадатоши изобщо не е заминал за Мияко. Заради Големия пожар плановете на владетеля Наганори са се провалили. Все още не знаем къде е бил Тадатоши или какво той — а и моята майка, — са правили по време на пожара.

Хирата се намръщи, като долови посоката на мисълта му.

— Пожарът е започнал с инцидент в храма Хонмио, преди изчезването на Тадатоши — припомни той на Сано. — Не може да го е запалил той.

— Градът е бил в пламъци — каза Сано. — Всички са били в паника. Майка ми може да е решила, че Тадатоши е твърде опасен, за да живее. Може би, когато е отишла да го търси, го е намерила и се е възползвала от шанса да го извади завинаги от играта.

— Такава би била интерпретацията на владетеля Мацудайра — каза Фукида. — Веднага ще се втурне да я пробутва на шогуна.

— Затова ще пазим в тайна тази история — каза Маруме. — Какво друго още ще трябва да направим?

— Утре заран ще отида в затвора на Едо и ще се опитам да измъкна и остатъка от историята от майка ми. Може би това ще ни е от помощ — каза Сано, но вече се боеше, че по-скоро ще е точно обратното. — Междувременно какво успяхте да научите?

— Със съжаление трябва да кажа, че не можахме да открием никакви хора, които да са живели в имението на Тадатоши преди пожара — каза Маруме.

— Всичките са или измрели, или са се разпилели — обясни Фукида.

— Аз пък не открих нищичко против Дои — каза Хирата. — Засега има най-чистото досие, което някога изобщо съм виждал.

— Това ми се струва май нещо подозрително — намеси се Масахиро.

Сано кимна, горд, макар и не съвсем доволен, че синът му е попил част от основите на детективската професия. Този път водеше до смъртни рискове и опасности. Е, освен това и до поста заместник-главнокомандващ на шогуна.

— Никой не може да се изкачи толкова високо като него, без да си изцапа поне малко ръцете. Но това прекалено чисто досие все още не е доказателство, че в миналото на Дои има убийство.

— Значи излиза, че сме с празни ръце — със съжаление каза Фукида.

— По-зле е, отколкото, ако бяха празни — призна Сано и им припомни в подробности думите на госпожа Атеки, Оиджими и Хана за майка му.

— Майката и сестрата на Тадатоши не само се отричат от предишните си показания, но хвърлят кал по майка ви. Същото прави и личната ѝ прислужница.

Това е по-лошото — каза Маруме. — Но ние не се предаваме, нали?

— Не и докато имаме още един свидетел, чиято версия не съм готов да приема безпрекословно — каза Сано.

— Учителят? — предположи Масахиро.

— Точно така — каза Сано.

— Внимавай, Маруме сан, умът на момчето сече по-бързо от твоя — пошегува се Фукида.

— Искам един малък разговор с Еген — каза Сано.

— Чудесна идея — обади се Маруме. — Накарай копелето да си вземе думите обратно.

— Чувствам се отговорен за това, което направи отози тип, защото аз го намерих — каза Хирата. — Може ли да дойда с теб?

— Добре — съгласи се Сано. — Тръгваме призори. Маруме сан, Фукида сан, вие продължавате да търсите други свидетели и доказателства срещу полковник Дои.

— Ще бъде направено — каза Маруме.

Мъжете се поклониха и станаха да си вървят. Рейко събра празните чашки. Сано се замисли колко странно бе, че тя не взе никакво участие в обсъждането им.

— Не се ли интересуваш от разследването? — попита я той по-късно, когато вече се приготвяха за лягане. Седнала пред тоалетката си, Рейко разресваше косата си. Гледаше го в огледалото, вместо директно в лицето.

— Разбира се, че се интересувам — тихо каза тя.

— За малко да ти повярвам. — Сано пристегна колана на нощната си роба. — Докато разговаряхме, не изрази нито едно мнение

или предположение. Това не е типично за теб. Какво има?

Навън вятърът шибаше клоните на дърветата в покрива и хвърляше сухи листа по стената на къщата. На Сано му се струваше, че зли външни сили се опитват да проникнат в тяхната уютна, безопасна стаичка.

Като видя, че Рейко не му отговаря, той коленичи зад нея. Тревожните им лица се отразиха заедно в огледалото. Очите им се срещнаха и Сано едва сега си спомни, че Рейко искаше да говори нещо с него, но той отложи разговора. Досети се за какво може да става дума.

— Какво се случи между теб и майка ми днес? — попита той.

Рейко наведе очи и се съсредоточи в четкането на оплетената си коса.

— Разговарях с нея за убийството, както ти каза да направя.

— И? — напрегна се Сано. Това бе ден за новини, които никога не би желал да чуе.

— Попитах я за алибито, което Хана й бе дала. Тя промени версията си, каза, че Хана действително е била с нея и заяви, че не е убила Тадатоши.

Сано разтри слепоочията си, чудейки се дали потокът на лошите новини изобщо някога ще секне.

— Както вече казах по-рано, Хана също промени версията си. Призна, че е загубила майка ми за цели осем дни по време на Големия пожар и след него.

И той бе много по-склонен да вярва на Хана, отколкото на новата версия на майка си. Но не му харесваше изражението на Рейко, което ясно показваше, че и според нея майка му е лъжкията.

— Какво друго? — попита той.

— Зададох й няколко въпроса за семейството й.

Рейко говореше с бавно, колебливо напрежение, сякаш откъртваше бисери от островърхи бисерни миди. Мускулите на Сано се стегнаха. Това бе много деликатен въпрос, който той самият не бе пожелал да повдига пред майка си.

— Какви въпроси? — попита той.

— Кога се е отчуждила от тях. И защо.

— И какво ти каза тя?

— Макар да желаше много силно да чуе отговора, Сано усещаше и страх от неизвестното.

— Прекъснали връзка няколко месеца след Големия пожар. Колкото до това защо... — Рейко дръпна силно няколко пъти косата си с четката, очевидно наясно, че обсъждането на майчината му фамилия е неприятно и тежко за Сано; тя не искаше да бъде приносителят на лошите вести от втора ръка. — Даде ми няколко отговора, от които да избирам: не е важно, не си спомня, или роднините ѝ са умрели.

Отражението на Рейко в огледалото повдигна боядисаните си вежди, после ги спусна.

— И ти мислиш, че всичко това са лъжи? — каза Сано, автоматично вземайки страната на майка си, независимо от това, че ѝ бе ядосан заради укриването на факти, които го засягаха толкова лично. Гневът му се прехвърли върху Рейко, която бе тук, за разлика от майка му.

Въздишка на съчувствие, смесена с безсилие, се изтръгна от Рейко.

— Не знам.

Но Сано мислеше, че тя много добре знае. Освен това мислеше, че знае дори повече от това, което му казва.

— Какво друго научи?

— Денят беше много труден. Може би трябва да завършим разговора си утре.

Искрицата на гнева, задушаваша Сано, се превърна в истински пожар.

— Писна ми от хора, които ми шикалкавят и увъртат. Първо майка ми, сега и ти. Не могат ли жените поне веднъж просто да кажат направо цялата истина?

— Добре — остро каза Рейко и си пое дълбоко дъх. — Мисля, че майка ти е участвала в нещо лошо, което се е случило по време на Големия пожар и което семейството ѝ е научило — нещо, което тя иска да запази в тайна. И съм сигурна, че то има нещо общо с нея и убийството.

— И откъде ти дойдоха тези идеи? — вече доста разгорещен попита Сано.

Същите идеи бяха хрумнали и на него самия, но той се опитваше да ги игнорира и съвсем не му харесваше да ги чува от жена си.

— Когато ѝ предложих да се свържем със семейството ѝ, тя бе ужасена.

— И това ли е цялото ти основание за тази теория?

— Не — каза Рейко. — А начинът, по който тя се държа.

Сано забеляза, че аргументите на Рейко придобиваха познатата форма, която неведнъж го бе дразнила, и в миналото, но сега направо го вбеси.

— Да не би да искаш да кажеш, че твоята теория се базира на интуицията ти?

Тя изглеждаше по-скоро тъжна, отколкото обидена от неговия пренебрежителен тон.

— Моята интуиция често се е оказвала вярна в миналото.

— Но не и този път — каза Сано, пожелавайки си да бе така сигурен, както говореше. — Ти не познаваш майка ми. Разменила си едва няколко думи с нея преди този случай. Не прави прибързани и необмислени заключения.

— Може би ти самият не я познаваш особено добре — внимателно каза Рейко.

Сано не можеше да отрече това.

— Със сигурност произходът ѝ бе изненада и за мен. Но аз я познавам като личност.

Докато говореше, той ставаше все по-малко сигурен, че действително е така. Рейко се обърна с гръб към огледалото и го погледна право в лицето. Изражението ѝ бе като на комарджия, който разстила картите си на показ пред противниците си.

— Майка ти се разяри и избухна срещу мен за пръв път, откакто я познавам — Рейко усети как сянка на страхопочит и боязън прекоси лицето ѝ. — Вътре в нея има друга личност, която тя държи скрита.

Не само от теб, а и от мен, помисли си Сано. Гневът, предизвикан от измамата, го тласна да изрече онова, което и той, и Рейко до този момент бяха избягвали да споменават.

— Ти мислиш, че майка ми е виновна!

Това беше твърдение, не въпрос. Рейко поклати глава, не за да отрече, а по-скоро да се извини. Сано бе ужасен, защото нейната преценка добавяше допълнителна тежест към товара на неговите собствени подозрения. В този момент нервите му не издържах.

— Няма и следа, дори трохичка от солидно доказателство срещу майка ми, а ти вече си решила, че тя е убийца. И ти смееш да се мислиш за детектив!

Рейко остави четката си за коса с пресилено внимание и грижливост.

— Опитах се да те предупредя. Опитах се да ти кажа, че моментът не е подходящ за разговор.

— Никога не си харесвала майка ми, нали? — попита Сано.

— Нека спрем, преди и двамата да кажем нещо, за които ще съжаляваме.

Сано не можеше да спре.

— Досега я гледаше отвисоко, защото беше селянка! — Той скочи на крака. Самообладанието му се бе пропукало под натиска, на който бе подложен, откакто майка му бе арестувана. — И никак не ти хареса, че се оказа от благороден произход, също като теб.

— Харесвах я — каза Рейко, предизвикана да се защитава.

— Харесваше я, но вече не? — горчиво се засмя Сано. — Ами да, тя те направи на будала. Затова сега я мразиш.

Също както и аз.

Рейко се изправи. Косата ѝ се спусна и обгърна раменете ѝ като черна пелерина. В сухия въздух по нея пробягнаха искри.

— Трябва да признаеш, че лъжата ѝ с нищо не ѝ помага да изглежда по-добра.

Сано бе принуден да го признае пред самия себе си, но не искаше да направи на Рейко удоволствието да го чуе от него.

— Не ѝ помага да изглежда добра, но и не означава, че е виновна. Което щеше да ти е ясно, ако беше истински детектив.

Той видя как Рейко се сви и отдръпна, забеляза как болезнен спазъм сви устата ѝ. Беше я наранил и се чувстваше доволен — и засрамен. Сега гневът изпълни нейните очи, които преливаха от сълзи.

— Знам, че не съм истински детектив и че никога няма да бъда. Но не съм толкова глупава, че да взимам страната на заподозрян, който лъже отново и отново. Аз не допускам грешката да загубя своята обективност.

Те се гледаха гневно един друг, но яростта им бързо премина в обща болка и страдание. Сано осъзна, че към всички останали грижи сега се добави и това, че се бяха скарали. Настоящата ситуация

изглеждаше по-лоша дори от онова, което бяха преживели в Езогашима.

В Езогашима те бяха заедно в бедата.

Сега всеки бе сам.

Хирата лежеше сам в леглото си, впил поглед в сърпа на луната през отворения прозорец. Чуваше как цялото имение утихва и полека потъва в нощен сън, как патрулите се разхождат отвън, а гласовете на слугите стават по-тихи с напредването на времето. Но Мидори не идваше. Хирата усещаше присъствието ѝ, заедно с децата, в детската стая до Санона. Спеше при тях, както сигурно бе направила и предната нощ. Хирата беше объркан, ядосан и наранен от това, че го бе изоставила така.

Какви ги вършеше тя? Как смееше да се отнася към съпруга си по подобен начин? Можеше да ѝ заповяда да спи при него, но не искаше да ѝ прави удоволствието да разбере, че я желае. А бе прекадено горд, за да я помоли.

Колко дълго смяташе да продължава така? Чувство на самота обхвана Хирата, като си представи още и още самотни нощи. Припомни си всичките си години на скитане, през които бе отсъствал с месеци, без да се замисля за Мидори. После изведнъж така силно бе усетил липсата ѝ, че имаше чувството, че ще умре. А ето че сега, когато се бе завърнал, бяха съвсем отчуждени. Гневът се надигна в защита на нараненото му сърце.

Ако Мидори иска да играе игрички, той също ще играе. Щеше да отговори на огъня с огън в тази битка. Хирата обгърна ръцете си. Когато победи, тя ще се върне към старата си същност и ще го обича отново. След като взе това решение, той затвори очи и скоро заспа.

20. ГЛАВА

Над храма Шинагава слънцето обагреше небето в розово, а дърветата оживяваха от птичите песни. Петдесетината свещеници в шафранови роби, които се бяха отправили в редица към молитвената зала за сутрешната си молитва, спряха, сепнати от шума на чаткащи копита. Отряд конници галопираше през двора на храма. Ездачите носеха герба на Мацудайра върху броните си. С тропот и дрънчене те спряха пред свещениците. Възрастният игумен се отдели от паството си и пристъпи към натрапниците.

— Поздрави! — каза той, като се поклони. — С какво мога да ви бъда полезен?

Капитанът скочи от коня си.

— Получихме донесение, че бунтовниците действат от този храм. Тук сме, за да разследваме тази информация.

Янагисава замръзна на мястото си в края на редицата. Той знаеше, че владетелят Мацудайра е разпратил войскови отряди, които да претърсват страната за бунтовници от нелегалното движение. Беше просто въпрос на време да стигнат и до тук, но се бе надявал да уреди завръщането си, преди този момент да настъпи.

— Сигурно има някаква грешка — каза игуменът. — Ние сме мирно и зачитащо законите религиозно общество.

— В такъв случай значи няма да имате нищо против да поразгледаме наоколо и да поразпитаем вашите хора — каза капитанът.

Янагисава видя лицето му и се паникьоса. Капитанът беше Нагасака, един от командирите в неговата собствена армия, който бе преминал на страната на владетеля Мацудайра. Това, от което Янагисава се бе страхувал, накрая се бе случило: някой, който можеше да го разпознае, бе дошъл да лови бунтовници тук. Той се сви зад едно дърво, избягвайки на косъм погледа на Нагасака.

— Това е изключително незаконно. — Игуменът оставаше спокоен и невъзмутим, но Янагисава знаеше, че той е ужасно уплашен, защото е дал убежище на беглец. Сега се опитваше да печели време и

да му даде възможност да избяга. — Негово превъзходителство шогунът няма да одобри това.

— Имам заповед от владетеля Мацудайра — каза Нагасака. — Ако нямате нищо, което да криете, значи няма и нищо да загубите, ако ни сътрудничите.

Той махна с ръка към свещениците.

— Подредете се тук! — нареди им, после се обърна към войниците си: — Претърсете цялото място. Особено много внимавайте за вратите. Никой да не напуска, преди да свършим.

Докато свещениците изпълняваха заповедта му, Янагисава се промъкна през градината. Войниците обикаляха, за да осигурят сградите. Трябваше да стигне до хижата си преди тях.

Затича се към горичката зад храма, в която бе хижата. Докато завиваше край пагодата, чу, че войниците приближават. Започна да тича на зигзаг, прикривайки се зад гигантската храмова камбана и сутра-залата^[1]. За малко да се блъсне в един от войниците, после в още един, и още един! Слънцето просветляваше небето и стопяваше сенките, които до този момент го предпазваха. Най-сетне успя да се шумугне сред дърветата и хукна по чакълестата пътечка. Чувство на облекчение го изпълни, когато малката къщурка се появи пред очите му.

Но вратата ѝ зееше отворена. Гласовете, идващи отвътре, го накараха да забави крачка. Той се шумугна в храстите отстрани и се заслуша, останал без дъх от напрежение. Облекчението му бързо се смени с ужас.

— Някой живее тук — каза нечий мъжки глас.

— Може би гост — предположи друг. — Но къде е?

Янагисава чу думкане, тропот на крака и шум от влачене на нещо.

— Ей, я вижте тази голяма дупка в пода — каза трети глас.

Бяха открили капака на спасителния му изход, който отвеждаше в тунел, минаващ под манастирските стени. Сърцето на Янагисава се сви.

— Сигурно е някой бунтовник. На кого другиго би му дотрябвал таен изход?

— Ако е слязъл надолу, може би все още има възможност да го настигнем и хванем.

— Трябва незабавно да завардим другия край на тунела, за да не се измъкне. Ние слизаме долу. Ти върви да кажеш на капитан Нагасака.

Янагисава изруга под носа си, като чу двамата войници да скачат в дупката. Третият войник излезе от хижата и го подмина. Сред дърветата с шум и трясък нахлуха още войници. Янагисава затича в отчаяна паника.

Войниците около него станаха цяла орда. Те изпълниха двора на храма и окупираха сградите. Докато криволичеше, за да ги избягва, Янагисава зърна капитан Нагасака и няколко войници, застанали заедно със свещениците пред молитвената зала. Войникът от хижата дотича до него и заговори. Нагасака даде отсечена команда. Войниците хукнаха да се включат в издирването на бунтовника, който им се бе изплъзнал.

Силите на Янагисава бяха на изчерпване. Краката му трепереха и се огъваха; вече не можеше да си поема достатъчно дъх. Свлече се на земята зад кухненското помещение. Сърцето му всеки момент щеше да се пръсне. Не можеше да тича повече. В този момент видя кладенеца. Пропълзя до него, вдигна дървения му капак и се пъкна вътре, като запъна гърба и краката си на облицованите с камъни стени на шахтата. Протегна се с последни сили, докопа капака и го затвори.

Чуваше как войниците търчат из района на кухнята, чуваше ги как викат.

Изтощените му мускули се тресяха. Плъзна се надолу в шахтата. Камъните одраха до кръв гърба му. Не успя да се закрепя и цопна във водата. Потънал до шия в нея, затаи дъх и се послуша.

Войниците обикаляха около кладенеца. Стъпките им отекваха вътре. Водата беше леденостудена. Янагисава започна да трепери от студ. Зъбите му тракаха; той стисна челюстите си. Мина цяла вечност, преди да чуе някой да казва:

— Няма никой вътре!

— Сигурно се е измъкнал — каза капитан Нагасака. — Игуменът твърди, че той е просто някакъв странстващ свещеник, но аз не мисля така. Продължаваме да търсим.

Ордата отново се размърда и се махна. Измръзнал до кости, Янагисава почувства само мимолетно облекчение. Войниците на владетеля Мацудайра щяха да дойдат отново, за да проверят дали набелязаната жертва не се е върнала. Храмът вече не бе безопасен за

него. За следващото му подобно чудотворно избавление щеше да е необходимо нещо повече от чудо.

Сано стана много преди зазоряване. Разстроен от скарването си с Рейко, той бе останал да лежи буден до нея с часове, знаейки много добре, че тя също е будна. Никой от двамата не проговори, за да не да не се скарат отново и да не си кажат непростими неща, но и никой от двамата не бе готов за мир. Сано продължаваше да си преповтаря спора им, мислеше за нещата, които трябваше да каже, и бе сигурен, че същото прави и Рейко. Накрая се отказа да се преструва, че спи, стана и отиде в кабинета си, където потъна в работа върху огромната купчина кореспонденция и доклади, чакащи върху бюрото му, и се опита да въведе ред и контрол в управлението на страната.

Когато персоналът му пристигна, той проведе кратко съвещание с тях, стараяйки се да отхвърли колкото е възможно повече задачи. След това двамата с Хирата, придружени от отряд войници, се отправиха към Кодемачо.

Вятърът беше утихнал и утрото бе мъгливо, наситено с градските пушеци, прах и миризми. Гетото се събуждаше и от колибите започваха да излизат хора, да се редят на опашка пред кладенеца и да стъкват огньовете от въглищни отпадъци и боклуци. Сано и хората му яздеха под въжетата с простряно пране по вонящия сокак. Скоро стигнаха и всички слязоха от седлата пред вратите на сградата, в която живееше Еген.

Сано и Хирата влязоха пеша във вътрешното дворче и установиха, че и то, и балкончетата, които го опасваха, са безлюдни, макар от помещенията да се носеха миризми на готвено и да долиташе човешка глъч. Хирата потропа на вратата на учителя.

— Еген! Отвори! — извика той.

Тъй като не последва никакъв отговор, потропа по-силно. Някаква жена с плачещо дете, запасано на гърба ѝ, се появи на един от балконите.

— Няма го — каза тя.

— А къде е?

Сано не би се изненадал, ако Еген бе офейкал. Той сигурно беше наясно с последствията, които трябваше да очаква след обвиненията си

срещу майката на Сано.

— Премести се — обясни жената.

Хирата отвори вратата и огледа стаята. Беше все така пълна с боклуците на Еген, но самият той действително бе изчезнал.

— Оставил е всичките си вехтории.

— Каза, че не му трябват повече. Стягаше се за по-големи и по-хубави работи.

Жената саркастично се подсмихна, но в подигравката ѝ прозираше завист. Сано не възнамеряваше да остави Еген да се измъкне, без да понесе отговорността за това, което бе направил.

— Къде се премести?

— Това е доста сериозно стъпало нагоре в сравнение с последната квартира на Еген — заяви Сано час по-късно, когато заедно с Хирата и свитата си пристигна в новото жилище на учителя.

Бившата съседка на Еген ги бе упътила към този скъп хотел, разположен близо до главния булевард, който прекосяваше целия Едо.

— Фукаше се, че отива да живее там, където живеят богатите — беше им казала тя.

Бамбуковата ограда покрай градината, в която се виждаха вишни и върби, отделяше хотела от другите, по-скромни жилища, магазини и сергии и от уличната тълпа. Сано и Хирата влязоха заедно с няколко от войниците. Следваха пътеката, извиваща между каменните фенери. Съдържателят ги посрещна и поздрави пред входа на сградата:

— Желаете ли стая, моля? — намусеното му лице просветна при перспективата да хване за клиенти богати самураи.

— Не, благодаря — отговори Сано. — Търсим един от гостите ви. Името му е Еген.

Изражението на съдържателя се озари от надежда и стана още по-угодническо.

— Да го вземете ли сте дошли?

— Може би — каза Сано. Зависеше от това какво щеше да им каже в своя защита. Може би просто трябваше да го убие. — Защо? Искате да го направим, така ли?

Докато ги водеше по пътеката към вътрешната градина, заобиколена от стаите на гостите, съдържателят промърмори: „Този тип не е от гостите, които ми се нравят“.

В градината имаше остатъци от пицна, дивашка веселба. Келнери вдигаха наниз с червени фенери, които бяха увиснали от дърветата към земята, метяха остатъци от храна и събираха бутилки от вино и счупени чаши. Сано подуши миризмата на алкохол, урина и повръщано. Вратите към стаите, които извеждаха на верандата, бяха затворени, а обитателите им най-вероятно лекуваха със сън махмурлука от пируването си.

— Ето тук — каза съдържателят и посочи една врата.

Сано и Хирата отидоха до нея. Хирата я бутна и я отвори. Задушаваща смрад на изпражнения блъсна Сано в лицето. И той, и Хирата отскочиха назад, стиснали с пръсти носовете си. Зад тях съдържателят нададе вик на отвращение.

— Каква мръсна гадина!

Сано влезе в стаята, а Хирата го последва. Беше сумрачно, бамбуковите транспаранти бяха спуснати. Купчини предмети, които Сано не можеше веднага да идентифицира, й придаваха вид, подобен на стаята, която Еген бе освободил наскоро. Самият той лежеше по гръб на леглото. Сано го извика по име, но той нито отговори, нито помръдна. Сано пристъпи по-близо до него. Сърцето му заби ускорено в ритъма на злокобни предчувствия.

Краката му бяха разкрячени, увити в крещящо ярка памучна роба и леко одеяло. Той вонеше на алкохол и изпражнения, които се бяха просмукали и в дюшека под него. Очите му бяха широко отворени, устата му зееше, сякаш не му достигаше въздух. Но нито поемаше, нито изпускаше дъх.

— Мъртъв ли е? — уплашено попита съдържателят.

Сано докосна врата на Еген. Плътта бе студена и не се напипваше никакъв пулс.

— Да, мъртъв е — отговори Сано, изпълнен с тревога и смут.

— Трябва да е пил прекалено много. Сигурно е получил удар и е умрял в съня си.

Явно на съдържателя много му се искаше да повярва, че смъртта е била случаен инцидент.

Свидетелят, когото Сано искаше да разпита, бе взел това, което знаеше, със себе си в отвъдното. Там бе заминала и надеждата му да научи нещо, което да помогне на майка му.

Хирата дръпна шнура на транспарантите. Дневната светлина изпълни стаята. Той се наведе, вдигна една възглавница от пода и огледа внимателно копринената ѝ калъфка.

— Не е било нещастен случай — каза той, подавайки възглавницата на Сано.

Сано видя влажното, кърваво петно върху коприната. Погледна отново към Еген. По устните на учителя имаше кръв, а на гърдите му — пурпурночервено петно от прясна контузия. Сано си представи стаята в мрака на нощта, фигурата, притискаща възглавницата върху лицето на Еген, коляното, затиснало гърдния му кош, за да не мърда. Сякаш чуваше приглушените му стонове и виждаше конвулсиите на крайниците му и изпразващите се черва, докато умира.

— Еген не е умрял от прекомерно пиене — каза Сано.

— Бил е удушен.

[1] Сутра-залата е предназначена за четене на будистки сутри — специални ръкописи с религиозни писания, които се съхраняват във въпросната зала — един вид читалня. — Бел.прев. ↑

21. ГЛАВА

Едва призори, след дълги часове на будуване и след като Сано стана и напусна леглото им, Рейко най-сетне потъна в сън. Спа до късно сутринта и се събуди от кавгата на верандата пред спалнята ѝ.

— Но аз трябва да вървя на тренировка по бойни изкуства — чу се резкият глас на Масахиро.

— Никъде няма да вървите, млади господарю — отговори му дежурният войник от охраната. — Знаете, че и вие, и сестра ви не бива да напускате жилищния район на имението и тази градина.

След разкриването на шпионина, подкупен от владетеля Мацудайра, предишния ден Сано наложи нови правила, за да предпази семейството си, и назначи нови охранители във вътрешната част на имението. Тези ограничения обаче се харесваха на Масахиро не повече, отколкото на Рейко.

— Това подхожда на Акико, но аз не съм бебе — възрази той. — Пусни ме да изляза.

— Съжалявам. Ако не ви харесват правилата, можете да ги обсъдите с баща си.

Масахиро извика от безсилие. Рейко чу, че вратата се отвори с трясък и стъпките му затопуркаха по коридора, а Акико се разплака. Тя бе твърде мъничка, за да осъзнае какво се случва и за да разбере, че семейството ѝ е в опасност, но бе много чувствителна към емоциите на другите, затова отразяваше като огледало лошото настроение на брат си. Дойката ѝ зашътка, опитвайки се да я успокои. Рейко се измъкна от леглото и отиде при Акико в съседната стая. Но щом видя майка си, момиченцето се обърна и побягна. На Рейко не ѝ оставаше друго, освен да събере кураж, за да се изправи пред новия ден.

Караницата със Сано все още ѝ тежеше и потискаше настроението ѝ. Майка му бе в затвора; времето, с което разполагаше, за да я оневини, намаляваше с всеки миг, а кой знае какви нови злини криеше владетелят Мацудайра в бездънните си запаси? Във въображението на Рейко се завихриха цяла редица образи, започващи

от залавянето на шпионина и завършващи с нападението срещу нея в града. Струваше ѝ се, че е невъзможно да издържи още един ден, но тя се изми и облече, гримира се, после нареди на прислужницата да ѝ донесе закуската. Ядеше механично, за да има сили. Трябваше да изглежда храбра за доброто на семейството си.

Сано оглеждаше стаята, в която Еген лежеше мъртъв. Сред натрупаните до стените вещи имаше — кутии от японски лак, дрехи, увити с щампована в ярък десен басма, чифт нови сандали, дървени сандъчета с и отворени капаци, в които се виждаха златни статуетки, порцеланови вази и музикални инструменти.

— Ударил го е на лудо харчене, след като предаде майка ми — каза Сано.

— Тази колекция е голяма стъпка напред в сравнение с боклука в старата му квартира — каза Хирата. — Трудно ще е да се каже дали нещо е взето, но забележи ей онова сандъче, пълно с монети. Това не е било обир.

— Не виждам никакви следи от борба — Сано бе установил, че на лицето на Еген е застинала изненада. — Убиецът сигурно го е нападнал, докато е спял. Забелязахте ли някой да идва насам миналата нощ? — обърна се към съдържателя, който стоеше отвън на верандата.

— Не — отговори той, кършейки ръце, разстроен от това, че в хотела му има убийство. В този момент към тях се приближи един млад селянин. — Това е нощният пазач. Питайте него.

Когато Сано повтори въпроса си, пазачът се почеса по гърдите, прозина се и поклати глава. Беше подпухнал, с кървясали очи.

— Бил си пиан! Сигурно си заспал на дежурство? Ах, ти, негоден глупако! — нападна го съдържателят.

— Съжалявам — глуповато и смутено каза пазачът.

— Господинът вдигна банкет. Покани ме, заедно с още много гости. Той посочи към стаята и в този миг видя Еген. Кървясалите му очи се ококориха, лицето му позеленя. — Умрял ли е?

— Да, умрял е, с твоя помощ — каза съдържателят. — Длъжен си да пазиш гостите ни. Но... всъщност, това беше типично за този тип — заключи той, като и хвърли още един поглед към мъртвия мъж. — Държеше се така, сякаш се намира в някаква чайна в квартала на

развлеченията. Пееше, свиреше на *шамисен*^[1], наемаше момичета да му танцуват...

— И не жалеше сакетото — додаде пазачът.

— Днес щях да го изхвърля, макар че си беше платил авансово за десет дни напред — каза съдържателят.

Сано погледна към Хирата.

— Някакъв вехтошар се премества да живее в скъп хотел, плаща авансово за цели десет дни и купува всички тези нови неща. И му остават още пари, които прахосва за банкет. Откъде е взел цялото това богатство? — каза той.

— Добър въпрос — каза Хирата.

— Но не и единственият — добави Сано.

— Има още поне два: кой го е убил и защо?

— Сано се замисли за събитията от последния ден в живота на учителя.

— Започват да ми идват на ум някои идеи.

Гостите на хотела бяха чули суматохата и наизлязоха от стаите си, любопитни да видят какво става. Около двадесетина души се струпяха под верандата, на която бяха застанали Сано и Хирата. Сано забеляза кървясалите им очи и махмурлука по лицата им. С четирима от тях имаше размъкнати жени с размазан грим.

— Какво се е случило? — попита един субект с плешива глава и отворено кимоно, излагащо на показ шкембето и препаската на слабините му.

— Домакинът на банкета ви е бил убит — каза Сано.

Сумтене и възгласи на смут и страх, примесен с отвратителен и жесток некрофилски интерес, се надигнаха от тълпата. — Колко добре познавахте Еген?

— Едва вчера се запознах с него, когато се появи тук — каза плешивият.

Останалите потвърдиха думите му.

— Каза, че бил нов в града и е пристигнал преди няколко дни — каза една от жените.

Сигурно Еген не беше искал новите му приятели да разберат, че е някакъв си изпаднал вехтошар от Едо, предположи Сано. Но изведнъж го бодна предчувствието, че има още нещо, което не е наред.

— Пристигнал? Откъде? — попита той.

— Не каза.

— Какво друго знаете за него? — обърна се Сано към тълпата. Хората заклатиха глави.

— Разправяше много истории и смехории, но не разказа за себе си.

— Похвали се само, че е направил някакъв голям удар — каза плешивият. — И затова вдигал банкет.

Сано имаше предчувствие за внезапното богатство и пражосничество на Еген.

— Някой му е платил, за да обвини майка ми — каза той на Хирата.

— Не е трудно да се досетим кой — отговори му той.

— Май се сещам за владетеля Мацудайра — съгласи се Сано.

— Но аз открих Еген едва вчера и го заведох право в замъка. Как е могъл Мацудайра да се докопа до него?

Преди Сано да се опита да отгатне, на сцената се изля нова тълпа — петима самураи, натъкмени в гамаши и къси кимона, препасали на кръстовете си *jitte* — метални пръчки с по два извити зъбеца над дръжката, които служеха за захващане острието на меча на противника. Това оръжие бе стандартната екипировка на дошините, офицерите от полицейските патрули. Водачът им беше висок, надут мъж, въоръжен с пика. Той пристъпи към Сано, шумолейки с копринените си шалвари и крещящата си, безвкусна туника, ушита по последна мода.

— Точно, когато си мислехме, че по-лошо не може да стане — прошепна Сано на Хирата — Поздрави, *йорики*^[2] Ямага сан.

В Едо живееха над един милион души, но тези, които Сано най-малко искаше да види, продължаваха да никнат като отровни гъби край него. Той и полицейският командир бяха колеги в полицията преди около единадесет години. Ямага така и не прости на Сано, че е бил издигнат над техния ранг и никога не пропускате възможността да го настъпи.

— Поздрави, почитаеми дворецов управителю! — Тънките му устни се извиха в позната, саркастична усмивка. — Може би ще ви е приятно да се насладите на титлата си, поне докато все още я имате.

Когато конфликтът между владетеля Мацудайра и Сано бе започнал, Ямага побърза да скочи на кораба на Мацудайра. Петимата

дошини се ухилиха мазно и глуповато. Сано дори не понечи да отвърне на хапливостта с нещо подобно.

— Какво те води насам? — попита той.

— Чух, че тук има убийство — отвърна Ямага. — Дойдох да разследвам случая.

Сано и Хирата се спогледаха. Ето още едно доказателство, че събитията се придвижваха по-бързо, отколкото логиката можеше да допусне.

— Но как научи? — попита Сано.

— Получих сведение от мой информатор.

— Кой ли може да е той?

— Самоличността му е поверителна — надутو каза Ямага. Той повика дошините и мина покрай Сано, който долови познатата тръпчива миризма на масло от голтерия^[3]. Много самураи употребяваха благовонни масла за косите си, но камериерът на Ямага явно ги плескаше с градинската лопата. Ямага отри рамена в Сано, вървейки към стаята на Еген. После той и хората му се скупчиха край трупа.

— Значи това е свидетелят, който промени версията си относно вашата майка? — Ямага явно бе чул за неговото фиаско и също тъй явно много му се радваше. Той мушна Еген с пиката си, сякаш да се увери, че наистина е мъртъв. — Отвратителен тип, а? Вижте тези белези от шарка по цялото му тяло. Но пък как добре ви подреди!

Той изведнъж се втренчи подозрително в Сано:

— А вие как научихте за убийството?

Началникът не бе чак толкова замаян от злорадството си, че да забрави да зададе главния въпрос.

Нещата в полицията явно се бяха променили към по-добро, след като Сано бе напуснал.

— Аз открих трупа — отговори Сано.

— Хм!

В не особено интелигентните очи на Ямага проблесна интерес, като се сети, че първият субект, появил се на сцената на местопрестъплението, е и първият заподозрян. Дошините започнаха да изнасят статуетките, лакираните сандъчета и кутии и порцелановите съдове. Те открито разграбваха имуществото на жертвата. В крайна сметка нещата в полицията не се бяха променили чак толкова много.

— И как стана така, че вие открихте тялото? — попита Ямага.

На Сано му додея от въпросите на този досадник.

Имаше си достатъчно свои въпроси на главата.

— Не е твоя работа — каза той. — Свободни сте. Махайте се оттук.

Тонът му напомни на Ямага, че макар политическата му позиция да е разклатена, Сано все още е негов началник и заместник-главнокомандващ на шогуната.

След нагла пауза той се измете от стаята заедно с хората си, които задигнаха последните няколко вещи.

Всички знаеха, че Сано все още има достатъчно военна мощ, за да отмъсти за нападките и обидите срещу него — ако разбира се, Хирата не им счупеше вратовете преди това.

Ямага спря на верандата пред Сано.

— Вчера убитият даде показания срещу вашата майка. Днес изведнъж се оказва мъртъв. И вие сте тук, още преди трупът му да е изстинал. Това не мирише на съвпадение.

— Мирише на машинация — спокойно каза Сано. И част от тази машинация бе информирането на полицията за убийството, така че Сано да не успее да скрие престъплението.

— Предполагам, че възнамерявате да обвините владетеля Мацудайра — подигравателно се захили Ямага. — Но в една такава теория зяят много пропуски. Жертвата направи услуга на владетеля Мацудайра. И той има основание по-скоро да му плати толкова злато, колкото тежи, отколкото да го убива.

Колкото и да му беше неприятно, Сано трябваше да признае поне пред себе си, че Ямага е прав. И все пак интуицията му нашепваше, че убийството е удар срещу него самия и ако не Мацудайра, то тогава кой друг би могъл да е виновен?

— Владетелят Мацудайра няма полза от това престъпление. Но вие? Главният свидетел срещу майка ви е премахнат. Много удобно, бих казал. — Ямага сияеше от злорадство. — Почакайте само владетелят Мацудайра да чуе за това.

— Който и да е убил Еген, не го е сторил за мое удобство. Но защо не вземеш да тръгваш и лично да разкажеш за това на Мацудайра, и то веднага, а?

— Не можете да ме спрете да разследвам убийството. Това е мое задължение — каза Ямага, сякаш го беше грижа за задълженията му или за нещо друго, освен да служи на собствените си интереси и да важничи. — Възнамерявам да докажа, че вашите хора са убили този човек. И няма ли да е страхотно! Почитаемият дворецов управител Сано и неговата майка — и двамата обвинени в убийство в два последователни дни.

Ямага се изсмя.

— И нито вие, нито хората ви ще се измъкнете от това. Няма да ви се размине, нищо, че жертвата е обикновен селяк^[4]. Ще умрете като съучастник в убийството на братовчед на шогуна, макар то да е извършено още преди да сте били роден. Палачът ще може да отсече с един замах и главата на майка ви, и вашата собствена.

[1] Японски струнен инструмент. — Бел.прев. ↑

[2] Йорики — висок чин в полицията по време на периода Едо в Япония. — Бел.прев. ↑

[3] Растение от рода кипарисите с благоуханно етерично масло, използвано в парфюмерията. — Бел.прев. ↑

[4] Самураите са могли да убиват обикновените селяни без съд и присъда, без да понесат наказание. — Бел.прев. ↑

22. ГЛАВА

Полицейският началник Ямага и дошините заобиколиха гостите на хотела и започнаха да ги тормозят с въпроси.

— Да вървим — каза Сано на Хирата.

— Съмнявам се, че убиецът е сред гостите — добави той, когато заедно с войниците от свитата му излязоха на улицата и яхнаха конете. — Сигурно вече е достатъчно далече, а и хора, които цяла нощ са пиянствали, не стават за свидетели. Ще ги оставим на Ямага, а ние ще потърсим по-надежден свидетел някъде другаде.

От съседните хотели полека-лека се изнизваха пътници, придружени от носачи, помъкнали багажа им. В двата края на улицата имаше врати. Избирайки напосоки, Сано поведе свитата си към тази вдясно.

— Ти ли беше дежурен нощес? — попита той пазача.

— Не, господарю, смяната ми едва започва.

— Къде мога да намеря човека, който е бил на работа снощи?

Нощният пазач, млад селянин, бързо се появи.

— Пристигна ли някой тук нощес? — попита го Сано.

— Да, господарю.

Когато Сано го попита кой е дошъл, юношата се замисли.

— Имате предвид преди или след затварянето? — попита той.

Вратите на отделните квартали затваряха два часа преди полунощ — сиреч преди да е свършил гуляят в стаята на Еген и преди той да е умрял. Затварянето бе наложено от полицейския час, който имаше за цел да ограничава смутителите на реда и да сдържа престъпността. Законът на Токугава не позволяваше на никого да нарушава полицейския час и забраната да преминава през портите извън рамките на позволеното време. Допускаха се обаче и определени изключения.

— След затварянето — каза Сано.

— Двама самураи на коне — каза пазачът. Полицията, армията, и държавните служители имаха правото да преминават през вратите и

след затваряне. — Пуснах ги вътре, а малко по-късно ги пуснах и да излязат.

Сано ревизира представата, която си бе изградил за престъплението, за да включи в нея не един, а двама мъже — един да натиска гръдния кош на Еген с коляно, и още един, който да го души с възглавницата.

— Как изглеждаха? — попита Сано.

— Не можех да ги видя много добре — пазачът погледна към малкия фенер, висящ от покрива на портата. — Беше тъмно.

— Имаха ли някакви гербове?

Пазачът кимна и посочи към герба с летящия златен жерав на ръкавите на Сано.

— Същите като тези.

Сано се смути, като си даде сметка, какво всъщност се бе случило.

— Престорили са се на мои хора — каза той на Хирата.

— Следвайки заповедите на Мацудайра, без съмнение — отговори му Хирата.

Сано попита пазача:

— Къде отидоха?

Момчето посочи наляво към кръстовището. Сано поведе Хирата и свитата си по предполагаемия маршрут на заподозрените от врата на врата. Обикаляха и разпитваха пазачите, някои от които им дадоха повече подробности, освен за гербовете.

— Бяха възбудени — каза им един мъж от охраната на улица с магазини, която водеше към моста Нихонбаши. — Смееха се, побутваха се един друг и си подвикваха: „Успяхме да се измъкнем!“.

— Предумишлено са привличали вниманието върху себе си — каза Сано на Хирата, докато заедно с войниците се придвижваха към следващата спирка. — Искали са никой да не ги пропусне.

— Мацудайра извлича двойна полза от учителя — каза Хирата. — Първо, да намеси майка ти в убийство, и второ — теб самия. Хитро.

Близо до границата между търговския и административния квартал попаднаха на пазач, който им даде допълнителни подробности.

— Единият от войниците имаше ей такива зъби — каза той, протегна напред челюстта си и изобрази обратна захапка. — А другият

вървеше ей така — добави пазачът, като присви рамене и завлачи крака.

Сано усети пристъп на внезапна тревога. Той се намръщи, защото описанието на заподозрените докосна някаква струна в паметта му.

— Какво? — попита го Хирата.

— Виждал съм тези войници преди — отговори му Сано. — Но не мога да се сетя къде.

— Но е ясно накъде са отивали — каза Хирата.

Безпокойството на Сано растеше все повече, докато продължаваше да язди с Хирата и свитата си към замъка. Застанаха пред хората, които чакаха да влязат през портите. Слязоха от конете и Сано приближи до караула.

— Покажете ми регистъра на влезлите през изминалата нощ.

Пазачите донесоха регистрационната книга. Сано прегледа списъка с имената и се спря на две от тях. Вписаните лица сякаш литнаха от страницата към него. Той усети силно думкане в гърдите, сякаш някой го удари.

— Ишикава и Еджима — прочете през рамото му Хирата. — Какъв е проблемът?

Имената се съединиха с описанието на войниците в съзнанието на Сано.

— Познавам тези войници — каза той.

Сега вече можеше изцяло да си ги представи — бяха стражи от нощната смяна в двора на неговото имение. Патрулираха заедно. Той имаше толкова много васали, служители и войници, че не помнеше имената на всичките и разпознаваше само някои от тях, но тези бяха забележителен тандем и бяха останали в паметта му.

— Наистина са мои хора.

Веселбите в театралния квартал Гинза бяха в разгара си. Любителите на театъра пренебрегваха опасността от пожари и се тълпяха в сградите, по чиито фасади имаше многоцветни плакати, рекламиращи представленията, които се даваха вътре, и актьорите, които играеха в тях. Песни, викове, смях и аплодисменти се разнасяха откъм сградите. Тъпаните думкаха ритмично, музиката политаше към

покрайнините на квартала, където Йоритомо препускаше с коня си по една тиха странична улица. Носеше плащ, който скриваше лицето му. Дръпна юздите на коня и го спря пред чайна с червени фенери, окачени по стрехите на покривите ѝ, и бързо се шмугна вътре.

Няколко клиенти пиеха вино и играеха карти. Сини татуировки покриваха ръцете и раменете, краката и вратовете им досущ като втора кожа — запазена марка на гангстерите. Те хвърлиха поглед към Йоритомо и му посочиха вратата в дъното.

В жилищните помещения зад залата на чайната Янагисава се разтъпкваше по пода и пушеше лула. Той разпозна приближаващите по коридора стъпки на сина си и промърмори: „Най-сетне“. Отвори със замах вратата и издърпа Йоритомо в стаята.

— Какво те забави толкова?

— Съжалявам, че те накарах да чакаш, татко — сконфузено каза Йоритомо.

— Какво става? Да не би да имаш да вършиш нещо по-важно от това да се отзовеш на моя зов за помощ?

— Беше ми много трудно да се измъкна от шогуна. Напоследък е много нервен от всички тези проблеми, които се трупат. Лепнал се е за мен като репей — Йоритомо увеси глава. — Извинявай.

Янагисава съжали, че си е изпуснал нервите.

— Не, аз съм този, който трябва да се извини. — Синът му бе единственият човек, който можеше да го накара да съжалява за лошото си поведение. — Прости ми. Толкова съм изнервен след това, което преживях вчера. Вината не е твоя.

— Какво се случи? — загрижено попита Йоритомо.

Янагисава му разказа как се е измъкнал на косъм от храма.

— След като капитан Нагасака и войниците му си тръгнаха, свещениците ме измъкнаха от кладенеца и ме вмъкнаха тайно в Едо в един сандък. Подкупиха пазачи да не го проверяват, — Янагисава разтегна мускулите си, които се бяха схванали от неудобното пътуване. — Преоблякох се като просяк и дойдох тук.

— Радвам се, че си в безопасност и че си добре — с облекчение каза Йоритомо.

— Мястото, в което съм настанен, е далеч под удобствата на хижата, която обитавах в храма.

Янагисава изгледа презрително неудобната тясна стаичка с голи стени и вехти сламени дюшеци на мръсния под.

— Не можеш ли да използваш някое от другите си скривалища?

Янагисава имаше такива из целия град — в именията, по вилите на хълмовете и в домовете на даймио, които бяха негови съюзници.

— Не можах да стигна до тях. Владетелят Мацудайра е удвоил усилията си да излови бунтовниците. Градът гъмжи от войници, които спират и разпитват всички. Не можех да предприема риска да се натъкна на някой друг, който да ме разпознае. Трябваше незабавно да мина в нелегалност.

— Грижат ли се добре за теб тук? — попита Йоритомо.

— Достатъчно добре. — Домакините на Янагисава му бяха купили храна, нови дрехи и оръжие. — Едно мога да кажа за гангстерите: те могат да ти доставят, каквото ти е необходимо, стига да имаш парите да го заплатиш. — А Янагисава ги имаше, защото при бягството си от храма не бе пропуснал да вземе „спешния си“ запас от злато. — Но съм като закопан в тази дупка.

— Съжалявам. Има ли нещо друго, което мога да направя за теб?

— Разкажи ми новините — каза Янагисава.

— Щастлив съм да ти съобщя, че може би скоро няма да е необходимо повече да се укриваш. Дворцовият управител Сано е на път окончателно да се срине.

— Това не е достатъчно. Дори ако Сано пропадне, аз може да не оцелея.

Шум от конски копита, чаткаци по улицата отвън, накараха Янагисава и Йоригомо да замръзнат. Те зачакаха уплашени, че може би войниците са тръгнали да проверяват от врата на врата за бунтовници. Звукът премина и заглъхна. Те си поеха дъх.

— Сано не е най-големият ми проблем — каза Янагисава.

— Да, владетелят Мацудайра печели съюзници за сметка на Сано — съгласи се Йоритомо.

— Унищожаването на Сано е необходимо, но то няма да ме върне обратно на върха — каза Янагисава. — Ред е на Мацудайра да получи малко ядове.

— Тези войници може да са били наети да работят за владетеля Мацудайра каза Сано, докато яздеше с Хирата през пасажите в Едо. — Предполагам, че не трябва да съм изненадан. След като съюзниците ми ме предават, защо войниците да не го сторят?

И все пак той беше шокиран и разстроен. Владетелят Мацудайра завладяваше позиции дори в личната му армия, вътре в дома му. Колко ли още негови хора беше подкупил съперникът му?

— Трябва да извършат сепуко — каза Хирата.

Това беше обичайното наказание за самурай, който предава своя господар. Сано кимна.

— Първо ще изслушам какво имат да кажат в своя защита Ишикава и Еджима.

Когато пристигна в имението си, го изненада тълпата войници, събрана отвън, пред вратата — някъде около тридесетина души от армията на Токугава.

— Какво става? — попита ги той.

Те посрещнаха гневния му въпрос с безразлични погледи. Техният началник бе напуснал неговия лагер — повече не беше негов съюзник и те не бяха длъжни да отговарят на Сано. Вратата се отвори и генерал Исогаи излезе отвън.

— Поздрави, почитаеми дворецов управителю — каза той с подигравателна и нагла куртоазност.

— Какво е това? — запита Сано, скачайки от коня си.

— Защо нарушавате моята собственост?

— Не е нарушение! — усмивката на Исогаи припомни на Сано, че в качеството си на върховен главнокомандващ на армията на Токугава той има пълното право да влиза навсякъде из цяла Япония и че неговата лоялност към Сано бе приключила. — Но след като питаш, дошъл съм да извърша арест.

Зад гърба му се мярнаха още войници, които водеха Ишикава и Еджима. Макар да изглеждаха изплашени, двамата мъже се държаха предизвикателно. Издадените долни зъби на Ишикава дъвчеха горната му устна. Еджима държеше смъкнатите си рамене колкото можеше високо. Когато зърнаха Сано, извърнаха глави. Сано и Хирата се гледаха в тревожно недоумение.

— Защо арестуващ войниците ми? — попита Сано.

— За убийството на учителя Еген — каза генерал Исогаи.

Сано почувства как се оформя катастрофална картина, но детайлите ѝ все още бяха неясни, като отражение в надиплена от вятъра вода.

— Откъде знаете за убийството? Откъде знаете дали те изобщо имат нещо общо с него?

— Получихме информация.

— Само не ми казвай — намеси се Хирата, — че информацията ти е анонимна.

Исогаи сви рамене.

— Анонимната информация пълзи като чума напоследък — каза Сано.

Картината, която се бе оформила в съзнанието му, полека-лека идваше на фокус. Някой беше нагласил всичко така, че да обвини него за убийството на Еген, беше изпратил полиция на местопрестъплението и беше насочил генерал Исогаи към войниците, за които се предполагаше, че са го извършили по негово нареждане. Сано се съмняваше, че Ишикава и Еджима, двама не особено умни младежи, са в състояние да измъдрят целия този хитър план.

— Не можеш да арестуващ войниците ми въз основа на слухове — добави той.

— Мога да арестувам, когото искам — каза генерал Исогаи, опирайки се на авторитета на шогуна. — Още повече че хората ти сами си казаха, че са убили Еген по твоя заповед. Дори не ни се наложи да ги изтезваме, за да си признаят.

Сано бе потресен — тези двамата бяха извършили най-голямото нарушение на закона на честта, което изобщо можеше да извърши един самурай, и се бяха предали без борба! Той разбута войниците, които бяха наобиколили Ишикава и Еджима, и ядосано ги изгледа.

— Знаете, че никога не съм ви заповядвал да убивате, когото и да било. Защо сте казали, че съм го направил? Как можахте да ме предадете? — каза той, по-скоро наранен, отколкото разгневен.

Двамата стояха, забили поглед в земята, твърде уплашени или засрамени, за да му отговорят.

В този миг по пасажа откъм пътя се чу тропот на конски копита. Всички се обърнаха и видяха, че владетелят Мацудайра и свитата му приближават. Мацудайра имаше изражение на хищническо предвкушване на удоволствието от плячката си.

— Получих съобщението ви — каза той на генерал Исогаи. — Защо ме повикахте? — Като видя Сано, веднага схвана, че му се е случило нещо лошо, и се усмихна. — Какво имаме тук?

— Резултатът от твоите действия — язвително отвърна Сано. — Защо се преструваш, че вече не си научил?

— Учителят, който свидетелства срещу майката на дворцовия управител Сано, е бил убит — каза генерал Исогаи. — Войниците на дворцовия управител са го направили по негова заповед. Арестувах ги. — Той посочи Ишикава и Еджима. — Те си признаха.

Владетелят Мацудайра се захлади злорадо срещу Сано.

— И таз хубава! Все едно да затвориш вратата на конюшната, след като конят е избягал. Защо да убива свидетел, който вече е разказал своята приказка?

— За да го накаже — предположи генерал Исогаи.

Сред свитата на владетеля Мацудайра се мярна владетелят Арима, който наблюдаваше драмата с удоволствие, избило през мазнината по кожата му.

— Това е разбираемо — намеси се той, — но така само влошавате нещата за самия себе си, управителю Сано.

— Шогунът няма да остане доволен като чуе, че си убил свидетел, разкрил истината за убийството на неговия братовчед — каза владетелят Мацудайра.

— Това е твое дело, не мое — каза Сано, опитвайки се да овладее яростта си.

— Вие сте подкупили учителя — намеси се Хирата. — Той беше вдигнал последен гуляй с вашите пари, преди да умре.

— Подкупили сте и хората ми и сте им наредили да го убият — каза Сано.

Мацудайра и Арима гледаха Сано с насмешка, но и с любопитство.

— Изглежда си вярвате на това, което говорите — каза Арима. — По-добър актьор сте, отколкото си мислех.

— Или е това, или нещо си се заблудил. Не бих си губил времето да крада измета от твоята армия! — Презрението на Мацудайра включваше както Ишикава и Еджима, така и самия Сано. — Нямам никакъв пръст в убийството или в техните действия.

— Аз ще докажа, че имаш — заяви Сано.

— Няма да имаш този шанс — каза владетелят Мацудайра. — Смятаме да отведем хората ти пред шогуна, където ще повторят признанията си. Това ще бъде твоят край.

Събитията се развиваха твърде бързо, за да може Сано да измисли нещо друго, освен да се опита да предотврати неизбежното. Когато войниците на генерал Исогаи понечиха да подкарат двамата арестанти, той им препречи пътя. Войниците му и Хирата веднага заеха позиции около него.

— Никъде няма да ги водите — каза Сано на Исогаи. — Те са мои васали. Аз ще се оправя с тях както намеря за добре.

— Ако искаш да се съпротивяваш с всички средства, защо не?

Усмивката на Мацудайра предизвикваше Сано да изтегли меча си вътре в замъка Едо, нарушение на закона, за което наказанието бе смърт чрез сепуко. Войниците от армията на Токугава и на Мацудайра пристъпиха срещу Сано и неговите хора. Можеше да избира — или да се поддаде на провокацията му, или да изчака по-добър момент, за да се бори с него.

Сано и хората му неохотно отстъпиха. Владетелят Мацудайра изглеждаше доволен, защото бе спечелил този рунд, но и донякъде беше разочарован, защото Сано не му бе дал оправдание да го убие на място.

Генерал Исогаи даде знак на войниците, които забутаха Ишикава и Еджима към двореца.

— Ела, ако искаш, почитаеми дворцов управителю. Или си прекалено страхлив, за да се изправиш пред истината и последствията от нея?

23. ГЛАВА

Пожароопасният сезон държеше шогуна в непрекъснат страх за собствения му живот. Той седеше на подиума в приемната зала, навлякъл кожен плащ и шлем, за да се предпази, ако дворецът започне да гори. Владетелят Мацудайра беше коленичил от дясната му страна, а Йоритомо от лявата. Арима и генерал Исогаи седяха под тях, до Мацудайра. Сано и Хирата бяха низвергнати до най-ниското ниво на пода, заедно с двамата убийци. Войниците на Сано и на Мацудайра, както и тези от армията на Токугава, заедно с личната гвардия на шогуна стояха, струпани на групички по фракции, покрай стените. Въздухът беше наситен с враждебност и нагорещен от топлината, излъчвана от телата на присъстващите.

— Кои са тези хора и защо толкова настоявахте да ги удостоя с аудиенция? — раздразнено се обърна шогунът към владетеля Мацудайра.

Мацудайра представи Ишикава и Еджима. Главите им бяха сведени, телата им трепереха така силно, че Сано можеше да почувства как подът се тресе.

— Учителят на вашия братовчед Тадатоши е бил убит снощи. Те са го сторили. Признаха си.

Умът на Сано трескаво работеше, докато формулираше или изоставяше един или друг план. Чувстваше паниката на хората си като заразна болест във въздуха, но мобилизира цялата си самурайска подготовка, за да успокои мисълта си. Произхождаше от вековен род на войни, които бяха оцелявали от бурите, за да разказват за тях на поколенията. Той зачака да се появи възможност, за да парира катастрофата.

— Добре, въъ, това е нещастие, но защо трябва да ме е грижа? — запита шогунът.

— Те са хора на дворцовия управител Сано. Те са убили учителя. Той им е наредил да го направят — каза владетелят Мацудайра.

Сано отвори уста, за да го опровергае, но шогунът вдигна ръка, за да даде знак на всички да замълчат.

— Защо дворецовият управител Сано би направил подобно нещо?

Фактът, че не е готов да се хване веднага на думите на Мацудайра, даде на Сано някаква надежда, макар и неголяма.

— Искал е да накаже учителя за това, че е обвинил майка му. И се е надявал, че щом учителят изчезне, ще може да дискредитира версията му и да те убеди, че тя е невинна. — Владетелят Мацудайра натърти на мисълта си, в случай че шогунът я е пропуснал. — Планирал е да те измами и да спаси собствената си кожа.

Шогунът гледаше ту Сано, ту Мацудайра; очите му се присвиха от подозрения към двамата. Лицето му издаваше страх, че или единият, или другият го будалка. Докато дъвчеше устните си и се чудеше какво да прави, всички се готвеха за избухването му и се чудеха върху кого ще излее гнева си.

Най-сетне шогунът проговори:

— Ще оставя тези хора сами да говорят от свое име. — Той се обърна към Ишикава и Еджима. — Е? Ти — или ти, — убил ли си учителя или не?

— Да, Ваше Превъзходителство — прошепнаха и двамата.

Сано буквално подуши вонящата им пот и наглост.

— По заповед на дворецовия управител Сано ли беше извършено това?

Сано втренчено гледаше в двамата. Те дори не вдигнаха поглед към него. С цялата древна, дълбоко вкоренена, предавана от поколение на поколение власт, която господарят има над васалите си, той им внушаваше да кажат истината.

Ишикава бе вдигнал прегърбените си рамене чак до ушите. Еджима стискаше зъби и мъчително преглъщаше, като че ли всеки момент щеше да повърне.

Никой от двамата не продума.

— Говорете! — нареди им владетелят Мацудайра.

Шогунът му изшътка с гневен поглед и каза:

— Управителю Сано, наредете на хората си да отговарят на въпросите ми.

Сано промени местоположението си, за да може да вижда и двамата в очите, и заговори с нисък, напрегнат и прочувствен тон, в

който се отразяваше пълната сила на неговата воля.

— Вие знаете, и аз знам, че никога не съм ви заповяждал да убивате този човек. Сега имайте честта да си признаете, че сте излъгали.

Двамата избухнаха в сълзи.

— Да, излъгахме — извика Ишикава. — Не ти ни накара да го убием.

— Съжаляваме, почитаеми управителю — извика и Еджима. — Моля те, прости ни!

Сано усети как облекчението се разлива в него.

Владетелят Мацудайра, генерал Исогаи и Амира се спогледаха ужасено. Но макар да се чувстваше реабилитиран и тържествуващ, Сано имаше усещането, че нещо все пак не е наред.

— Каква е тази, въъ, игра, която разигравате? — негодуващо попита шогун двамата арестанти. — Или сте убили онзи човек по заповед на Сано, или не сте го убили? Кое от двете?

— Убили са го — побърза да се намеси отново Мацудайра. — Отричат само защото дворцовият управител Сано им оказва натиск.

Той хвърли на Сано злъчен поглед, после закрачи наперено по подиума към двамата мъже, стиснал юмруци и причернял от гняв.

— Кажете на негово превъзходителство, че сте убили учителя, защото господарят ви е наредил да го направите.

Той даде знак на своите войници и те заплашително заобиколиха Ишикава и Еджима.

— Господарят ни няма нищо общо с това — каза Ишикава, свел очи, от които се лееха сълзи.

Еджима дишаше учестено, гърдите му трескаво се повдигаха.

— Кълнем се в гробовете на нашите деди, че дворцовият управител Сано е невинен.

— Кажете ни кой ви изпрати да убиете учителя? — нареди им Сано.

Гласът му потъна в риданията на двамата мъже и заплахите на владетеля Мацудайра и на генерал Исогаи.

— Тихо, всички да млъкнат! — вяло каза шогунът.

— Трябва да изкупим вината си за това, че предадохме нашия господар — извика Ишикава. — Трябва да възстановим честта си! — Двамата с Еджима бръкнаха под полите си и измъкнаха кинжалите си.

Ужасен, Сано се хвърли, за да сграбчи оръжието. Същото направиха и Хирата, и владетелят Мацудайра, и цялата орда войници. Те се сблъскаха със Сано, а шогунът само попита:

— Какво става?

В суматохата Ишикава и Еджима забиха кинжалите в коремите си и разпраха вътрешностите си с остриетата. После паднаха и запищяха в агония.

Сано, Хирата, владетелят Мацудайра и всички войници се отдръпнаха от двамата мъже, които се бяха сринали на пода. Ишикава и Еджима стенеха и се гърчеха в конвулсии. От разпраните им кореми шуртеше кръв.

— Милостиви Буда! — лицето на шогуна позеленя.

— Ще ми призлее!

Той се присви над края на подиума и повърна.

— Трябваше да ги претърсите за скрито оръжие! — Мацудайра остро смъмри генерал Исогаи.

— Не мислех, че изобщо има нужда от това — рязко му отвърна генералът. — Кой би могъл да знае, че са в състояние да извършат сепуко в двореца?

— Някой да доведе доктор! — извика Сано.

— Твърде късно е — каза Хирата. — Раните са фатални.

Лицата на Ишикава и Еджима пребледняха. Животът бързо се оттичаше от техните очи.

— Да не сте посмели да умираете още — извика владетелят Мацудайра. Той сграбчи мъжете за предниците на дрехите им и ги разтърси. — Не и преди да сте казали на шогуна, че дворецовият управител Сано ви е наредил да убиете учителя!

— Преди да умрете, признайте си истината — настоя Сано, като блъсна настрани Мацудайра. — Не бях аз. Кой беше?

Ишикава вдигна трепереца ръка и посочи към подиума. Съсирек кръв изхвъркна от устата на Еджима, докато произнасяше последните си думи:

— Беше владетелят Арима.

В потресаваща тишина всички се обърнаха и зяпнаха в Арима. Той не бе проронил нито дума по време на цялата сцена и Сано почти бе забравил за присъствието му. Арима изглеждаше стреснат, но този израз бързо изчезна, сякаш попи в мазната му кожа.

— Нямам нищо общо с убийството — каза той невъзмутимо. — Тези хора ме обвиняват неоснователно.

— Те ви обвиниха с последните им, предсмъртни думи — каза Сано, започвайки да разбира как и защо убийството бе излязло наяве така скоропостижно.

Сано изгаряше от ярост към Арима. — Аз им вярвам.

Шогунът мучеше и пъшкаше, докато Йоритомо му бършеше лицето.

— Махнете ги отгук — нареди той на гвардейците си. — Не мога да понасям тази гледка.

Докато гвардейците отнасяха трупове към вратата, той изскимтя:

— Ох, нещо не разбрах. Защо Арима е искал да бъде убит учителят? И защо ще наема хората на дворцовия управител за това?

Сано чу как всички присъстващи в залата затаиха дъх: разговорът бе взел опасен обрат.

— Не го е правил, братовчеде — побърза да се намеси владетелят Мацудайра. — Това е недоразумение. Той е невинен. Аз гарантирам за него.

Свирепият му поглед красноречиво подсказа на Сано, че е по-добре да помогне за замазването на настъпилата конфузия, иначе — тежко му. Но извършените току-що ритуални самоубийства бяха разклатили склонността на шогуна да отстъпва пред манипулациите на Мацудайра.

— Дойде ми до гуша вечно да намираш оправдания и вечно да ме залъгваш. Настоявам за по-добро обяснение!

Сано беше прекалено вбесен от последните атаки срещу себе си, за да помогне на Мацудайра да замаже положението.

— Владетелят Арима е действал от името на владетеля Мацудайра — каза той, забравил всякаква предпазливост.

— Но защо Мацудайра ще иска да бъде убит учителят и за това да бъдеш обвинен ти? — каза шогунът, объркан и нетърпелив.

Владетелят Мацудайра наблюдаваше с безкрайно изумление дързостта на Сано.

— Мери си думите, управителю Сано — заплашително каза той.

Войниците зяпаха изненадано в него и в Сано. Атмосферата се нагнети от техния глад най-сетне да влязат в открита схватка. Сано

знаеше, че нещата може да се развият катастрофално за него, ако продължи в тази посока, но гневът го подстрекаваше да не спира.

— Владетелят Мацудайра се опитва да извлече полза от всичко лошо, което ми се случва — каза той.

— Това са глупости — невъзмутимо каза Арима. — Ваше Превъзходителство, не знам за какво говори почитаемият дворецов управител. Ако бях на ваше място, не бих го слушал.

— Добре, ама не си на мое място — сърдито се изпъчи шогунът.

— Братовчедо, почитаемият дворецов управител просто е много разстроен и не може да мисли ясно — каза Мацудайра, впил отровен, кръвнишки поглед в Сано. — Всъщност всички ние сме разстроени от това, което хората му току-що направиха. Нека отложим тази дискусия, докато се поуспокоим.

— Аз съм достатъчно спокоен — истерично изпищя шогунът. — Освен това вече наистина ми писна всички да приказват около мен, спорейки един с друг, и да се държат така, сякаш правят нещо зад гърба ми. Искам да знам какво става!

— Нищо не става — каза Мацудайра. — Тази среща свърши!

Той махна на войниците си и предприе бързо отстъпление. Арима се шмугна подире му.

— Ти също идваш, управителю Сано!

Генерал Исогаи и войниците се опитаха да подберат Сано към вратата, но шогунът изкрещя:

— Стой! Не съм ви дал позволение да си вървите.

Заповядвам ви да останете! — той се обърна към гвардейците си. — Блокирайте изхода!

Те се подчиниха. Сано забеляза паниката в очите на Мацудайра. Чувстваше същото неразумно и дръзко вълнение, както при предприемането на самоубийствената според тогавашното му убеждение мисия в Езогашима през миналата зима.

— Никой да не напуска, докато не стигна до дъното на това! — Изправен на подиума, сложил ръце на хълбоците си, шогунът преливаше от справедливост. Даже не пелтечеше, с учудване забеляза Сано. — Сега някой да ми каже какво става тук?

Владетелят Мацудайра и генерал Исогаи хвърлиха свирепи предупредителни погледи на Сано: гъкне ли, млъква завинаги! Никой не проговори.

— Всички ли си загубихте езиците? — каза шогунът.

— Добре, тогава аз ще избира доброволец! — той посочи владетеля Арима. — Ти май си в центъра на всичко. Ти ми отговори.

Невъзмутим както винаги, Арима погледна към Мацудайра за упътване и видя, че устните му беззвучно промълвиха: Нито дума!

— Обградете го! — нареди шогунът на гвардейците си. — Извадете мечовете си! — Остриетата със свистене изскочиха от ножниците. — Говори, или умри! — каза той на Арима.

Докато стоеше сред кръга на насочените срещу него остриета, невъзмутимото изражение на Арима не се промени, но Сано усети, как мисълта му се движи по-бързо и от гресирано колело, и как изведнъж спира на едно място.

— Владетелят Мацудайра иска да завземе властта — каза Арима. — Той иска да унищожи дворцовия управител Сано, както и всеки друг, който стои на пътя му — обясни той, и в случай че шогунът не бе разбрал достатъчно добре, добави: — Той иска да бъде диктатор, Ваше Превъзходителство. От години се готви да ви свали.

24. ГЛАВА

Тайната излезе наяве!

Шогунът гледаше владетеля Арима с отворена уста, изпаднал в шок. Сано увисна в някакво странно състояние между неверие, удивление и потрес — все емоции, които виждаше и по лицата на другите край себе си. Всеки бе застинал неподвижно, а стаята беше толкова тиха, че се чуваха поривите на вятъра отвън. Владетелят Мацудайра наруши тишината:

— Владетелят Арима нямаше предвид това — каза той. — Просто се уплаши и започна да дрънка глупости. — Сано никога не бе виждал някой, който да изглежда по-малко уплашен от Арима. — Всичко това не е вярно. Аз не съм...

— Вярно е! — страховито просветление сподави гласа на шогуна. Той притисна ръка към гърдите си и се олюля. — През последните няколко години мислех, че си въобразявам, когато ми се струваше, че не ме харесваш, че ми завиждаш и че се мислиш за подобър от мен. Казвах си, че всичко това са мои глупави фантазии. Но съм бил прав. Сега разбрах. Ти си се опитвал да ми откраднеш мястото.

Сано бе толкова изненадан, че шогунът е подозирал това през цялото време, колкото и шокиран, че всеки човек е в състояние да пренебрегне най-верните си инстинкти. Чувстваше се така, сякаш става свидетел на чудо. Най-накрая шогунът се бе събудил.

— Предател! — изрева шогунът. — Собственият ми роднина да заговорничи срещу мен! Негодник!

— Моите извинения — с печална усмивка каза Арима на Мацудайра. — Но нещата опряха до това или ти, или аз.

— Ще те убия! — каза владетелят Мацудайра и посегна за мечата си.

Телохранителите му го сграбчиха, за да не допуснат да извърши престъпление, като извади оръжие вътре в замъка.

— Недей просто да висиш тук — изкрещя шогунът на генерал Исогаи. — Арестувай братовчед ми за държавна измяна!

Генерал Исогаи и войската заобиколиха владетеля Мацудайра.

— Няма да го направиш! — разкрещя се той, докато се боричкаше, за да се отскубне от собствените си войници. — Ти ми обеща подкрепата си!

— Съжалявам — с пестеливо съжаление каза генерал Исогаи. — Играта се обърна.

Войници на шогуна сграбчиха Мацудайра. Заблъскаха го заедно с телохранителите му към вратата. Арима успя да се изплъзне пред тях. Сано повика трима от хората си.

— Вървете след него. Не го оставяйте да напусне града! — нареди им той.

След това, което бе направил, Арима имаше много неща, за които да отговаря, и със сигурност щеше да иска да избяга.

— Почитаеми братовчедо, съжалявам, ако сте се обидили от нещо, което съм направил — отчаяно крещеше владетелят Мацудайра. — Но това е грешка. Аз съм ваша кръв и плът! Не може ли да обсъдим вашите притеснения и да намерим заедно решение за тях, моля ви?

Шогунът вдигна едната си ръка, сякаш за да отпъди думите на Мацудайра, а другата — за да закрие очите си.

— Не мога да те гледам. Генерал Исогаи, поставете братовчед ми под домашен арест, докато реша какво да правя с него.

Мацудайра продължаваше да се боричка, докато войниците го избутваха през вратата.

— Не мен трябва да накажете! Не мен, а дворцовия управител Сано! Той е този, който иска да завземе властта! Той събира войска и се бори с мен, защото се опитвам да го спра и да ви предпазя. Той е предателят! — крещеше Мацудайра.

Вратата се затръшна зад гърба му. Гласът му заглъхна по коридора отвън.

Застанал в обезлюдената, утихнала стая, Сано се озова в центъра на вниманието, оплискан от калта, хвърлена от последния удар, който Мацудайра му нанесе на прощаване. Хирата и войниците му с тревога се вираха в него. Йоритомо го наблюдаваше със смесица от страх и печал. Шогунът седеше сащисан и гледаше безизразно в пространството.

Сано отвори уста, за да отрече обвиненията и да се защити, но толкова удари, дошли буквално един върху друг, изведнъж парализираха ума му. Дипломатическата ловкост, която бе натрупал през тези десет и дори повече години в двореца, го бе напуснала. Не можеше да намери думи. Изтече един миг, дълъг колкото цяла вечност, миг, през който изражението на шогуна последователно и бързо се смени от съмнение и объркване до подозрение и страх.

— Ще игнорирам това, което каза Мацудайра — най-сетне проговори той. — Братовчед ми вече доказва, че е измамник и не е достоен за доверие. Ти, от друга страна, никога не си проявявал и следа от амбиции или някакви намерения срещу мен. Не вярвам, че би се опитал да ми отнемеш мястото, управителю Сано.

Вълна на облекчение премина през Сано. Той изпусна дъха си, без дори да осъзнава, че досега го е съдържал.

— Хиляди благодарности за доверието ви в мен, Ваше Превъзходителство.

Хирата и другите му хора се отпуснаха. Йоритомо изглеждаше доволен и същевременно разочарован поради някаква причина, която Сано нямаше време да разбере.

— Не бързай да ми благодариш. Все още съм много разстроен от теб — шогунът говореше с повече авторитет от всякога: това, че се бе справил с владетеля Мацудайра, му бе вдъхнало самоувереност. — Майка ти все още е обвинена в убийството на Тадатоши и аз съм убеден, че е виновна. Това има много лоши последствия за теб. Дадох ти три дни, за да докажеш невинността ѝ, и ако до изтичането им не си успял...

Това, че гласът му се провлече в уморена въздишка, с нищо не намали заплахата, която се съдържаше в недоизречените думи.

— Сега върви — добави шогунът. — Чувствам се много зле и предполагам, че, тъй, имаш много работа за вършене.

Вечерта разстилаше своя тъмен воал над Едо, пожарът гореше с буйни пламъци из града. Камбаните биеха тревога. Димът, понесен от вятъра, се стелеше на талози и обгръщаше в плаща си тъмницата на Едо в парлива мараня. Фенерите, окачени по вратите и в наблюдателните кули, проблясваха в размазани златисти ореоли.

Шумът и пушекът се просмукваха през прозореца на стаята за болни, където спеше Ецуко. Миризмата на горящо дърво проникваше в съня ѝ и разбуждаше дълго потискани спомени.

Двамата с Еген бягаха хванати за ръка покрай горящите сгради, покрай тичащите тълпи. Тя се стараеше да върви в крак с него, а пушекът ставаше все по-гъст. Стигнаха до канала, при който хиляди хора бяха блокирали подстъпите към моста. Оказаха се хванати в капан сред множеството. Ръката на Еген се изплъзна от нейната. Изгуби го в блъсканицата. Остана сама.

Някой извика името ѝ. Беше Дои. Той я хвана подръка, затегли я и я измъкна от тълпата. Ецуко чу, че Еген ги вика, видя тревожното му лице в навалищата. Махаше им с ръце. Когато двамата с Дои стигнаха до него, той хвана другата ѝ ръка. Двамата мъже се бутяха, бореха и проправяха път, за да се измъкнат от притискащата ги тълпа.

Изведнъж сцената се промени. Ецуко, Еген и Дои бяха паднали на колене, изтощени от тичане. Намираха се в квартала Коишикава. Замъкът Едо се мерзелееше над района с оградените имения на самураите. Мъже на коне и жени в паланкини, придружени от слуги, придвижващи се пеша, и натоварени с багаж, се движеха по посока на хълмовете извън града. Бригади от пожарникари, облечени от глава до пети в кожа, размахваха търнокопи, рушейки къщите по периферията на квартала, за да оголят някакво пространство, което да попречи на разпространението на огъня. Вече бяха изравнили със земята една полоса, изпълнена с руини.

— Тук ще бъдем в безопасност — каза Еген.

Лицето му бе почерняло от сажди, както и лицето на Дои, а дрехите им бяха овъглени. Ецуко кашляше, давейки се от храчки с вкус на дим. В този миг тя зърна позната фигура сред тълпата. Тадатоши се бе облегал на една стена, напълно неподвижен, безмълвен и самотен. Бе втренчил поглед в пламъците, които бушуваха и се издигаха над горящия град. На лицето му бе изписана същата потайна и странна усмивка, както през онази нощ в градината. Ецуко видя отблясъците на огъня в очите му.

— Той е тук! — извика тя, сочейки към него.

Тадатоши се обърна. Погледът му срещна нейния.

От внезапния гняв в очите му пламъците, дремещи там, избухнаха в огненочервен взрив и погълнаха Ецуко, сякаш изведнъж я

облякоха в кимоно от огън.

Събуди се от собствения си писък. Надигна се от леглото и се озова в някаква чужда стая. Имаше чувството, че още усеща пушека от горящия град. През спуснатите капаци на прозорците се процеждаше бледа, застрашителна оранжева светлина.

Замаяна от съня и от лекарствата, Ецуко чуваше същите викове, същите ридания и същите забързани стъпки, както в кошмарния сън, в който бягаше заедно с Еген и Дои през огнения пъкъл. Втурна се към вратата, но откри, че е заключена.

— Помощ! — завика тя и задумка с юмруци по нея.

— Пожар!

Въздушни течения с лек дъх на пушек проникваха през стените на стаята, в която Рейко седеше и чакаше Сано да си дойде у дома. Фенерите мъждукащо проблясваха; здрачът се сгъстяваше отвън, зад прозореца. Рейко дочуваше как Масахиро и Акико се смеят и пляскат в кацата за къпане в дъното на коридора. Тя стана да ги нагледа. Масахиро бе пуснал едно корабче играчка да плава във водата, бърбеше с бавачката и не забеляза Рейко, но Акико я видя. Веднага щом зърна майка си, тя си пое въздух толкова дълбоко, че гърдичките ѝ се издуха, и се потопи под водата.

Рейко от опит знаеше, че ще стои отдолу, докато тя не си тръгне, или накрая ще трябва да я вадят полуудавена и изпаднала в истерия. Тази вечер не можеше да понася никакви сцени.

— Тръгвам си, Акико — каза тя, — можеш да излезеш!

Рейко отнесе наранените си чувства в стаята си.

Скоро чу приближаващи стъпки, но на вратата се появи не съпругът ѝ, а лейтенант Асукай. Нещо в погледа му ѝ подсказа, че носи лоши вести.

— Какво има? — извика тя уплашено.

— Шогунът постави владетеля Мацудайра под домашен арест.

Асукай беше притеснен и задъхан от възбуда.

— Милостиви небеса! Защо, за бога?

Лейтенантът ѝ обясни, че шогунът най-сетне е осъзнал намеренията на владетеля Мацудайра да му отнеме властта.

— Не знам как шогунът го е разбрал. Но моите източници ме осведомиха, че съпругът ви е бил там, когато това се е случило. Той ще може да ви разкаже повече подробности.

Съвземайки се от шока, Рейко си даде сметка за последствията от ареста на владетеля Мацудайра.

— Но това е добре. Мацудайра е затворен. Сега ще спре да воюва срещу съпруга ми. Повече няма да бъде в състояние да навреди на никого.

Сано с отстраняването на Мацудайра щеше отново да спечели благоволенieto на шогуна, независимо от случая с убийството. Рейко почувства полъх на надежда, че нещата най-сетне са се обърнали в полза на Сано. Какъв късмет!

— За съжаление — прекъсна радостта ѝ лейтенантът, — това не е единствената новина, която нося. Току-що говорих с мой приятел, който е един от личните телохранители на владетеля Мацудайра. Присъствал е, когато са довели господаря му вкъщи. Каза, че бил отчаян и бесен. Обвинявал за всичко дворцовия управител Сано. Заклел се, че ще си отмъсти. Казал, че Сано трябва да умре.

— Това звучи като празна заплаха — каза Рейко, но чувства как я сковава леден ужас.

Естествено, тя отдавна знаеше за унищожителните намерения на владетеля Мацудайра спрямо Сано, но когато чуеше да се говори на глас за тях, макар и от трети лица, те сякаш ставаха по-реални. Имаше чувството, че въздухът, който вдишва, е отровен от разяждащата омраза на Мацудайра.

— Но той със сигурност не може да унищожи съпруга ми — каза тя. — Съюзниците му ще се отдръпнат от него и ще се дистанцират от проблемите му. Няма да може да започне война.

— В началото смяташе да направи точно това. Искаше почтена победа на честта. Но после измисли друг план. — Лейтенант Асукай се задъхваше от бързане да ѝ съобщи всичко. — Шпионинът, когото заловихме, не е единственият негов човек тук. Има и други!

Устните на Рейко се разтвориха от изненада и уплаха. Точно когато си мислеше, че се е отървала поне от тази опасност!

— Колко са?

— Деветима — каза Асукай. — Приятелят ми не знае кои са. Владетелят Мацудайра не споменал имената им. Но сега идвам до най-

лошата част: те вече не са просто шпиони. Не търсят информация, затова и поставянето на капани този път няма да има ефект. Мацудайра им е пратил нови нареждания. Задачата им е да убият дворцовия управител Сано. Ако един от тях опита, но се провали и бъде заловен, другите трябва да продължават да опитват, докато Сано не падне мъртъв.

Като гледаше как шокът от уплахата на Рейко преминава в ужас, на лицето на Асукай се изписа състрадание.

— Съжалявам, че се налага да бъда приносителят на тези лоши вести, господарке Рейко, и още повече съжалявам да кажа, че това все още не е всичко. Дойдох да ви предупредя: владетелят Мацудайра е наредил на убийците си да убият и вас, и децата! Не иска синът ви да порасне и да търси възмездие; затова е решил, че е по-добре да унищожи до крак целия ви клан!

25. ГЛАВА

Разрешаването на казуса по убийството на Тадатоши ще бъде полесно сега, когато Мацудайра е под арест — каза Хирата.

— Благодаря на боговете за този късмет — съгласи се Сано, — и за това, че шогунът не знае за моята роля в борбата за властта, поне засега.

Те седяха в кабинета му, където бяха потърсили убежище след бурните събития в двореца. Хирата наля саке.

— Предлагам да вдигнем тост за владетеля Мацудайра. С такива приятели като Арима, той няма нужда от врагове.

Сано и Хирата отпиха.

— Защо пък да не се насладим на този миг? Така и така няма да трае много дълго — каза Сано, защото разобличаването на планираното от владетеля Мацудайра завземане на властта щеше да му причини нови проблеми. — Още повече че имаме нов казус за разрешаване.

— Да, убийството на учителя е усложнение, от което нямахме нужда — съгласи се Хирата.

— Но всяка криза създава възможности^[1] — каза Сано.

— Сещам се поне за една линия на разследване, която да подхванем.

Обсъдиха стратегията си и Сано се надигна да върви.

— Жена ми с нетърпение ще очаква новините. Най-добре да вървя и да ѝ кажа какво се случи — каза той, но в този момент бе прекъснат от нечии стенания в пасажа, придружени от тежък тропот на стъпки.

Нещо се бутна в стената. Сано и Хирата се втурнаха към вратата. Отвън бяха детективите Маруме и Фукида, които носеха майката на Сано на носилка. Беше плътно увита в одеяло, което държеше тялото ѝ неподвижно, но главата ѝ се люшкеше, докато тя пъшкеше и охкаше.

— Майко! — Сано се зарадва, че я вижда у дома, но се разтревожи от състоянието ѝ. — Какво е станало?

— Имаше пожар в близост до затвора — каза Маруме. — Пуснаха затворниците навън.

Законът постановяваше, в случай че затворът е застрашен от пожар, затворниците да бъдат освободени, за да се спаси животът им. Това беше рядък пример на милосърдие към престъпниците, който се дължеше на Големия пожар. Тогава главната врата на квартала близо до Кодемачо бе затворена, за да се предотврати бягството на затворниците. Всички до един, както и много от жителите на квартала — някъде около двадесет хиляди души — бяха хванати в капан и загинаха в стълпотворението край вратата. Сега пускаха затворниците навън със стриктното разпореждане да се върнат след потушаването на пожара. Обикновено го правеха, с няколко изключения.

— Майко, добре ли си? — разтревожено попита Сано.

Очите ѝ бяха като огромни черни кладенци. Сякаш гледаха през Сано към нещо ужасно, видимо само за нея.

— Пожарът идва! — извика тя. — Трябва да преминем през реката, преди да стане прекалено късно.

Тя преживяваше наново Големия пожар, досети се Сано и тръгна с детективите, докато я носеха по пасажа.

— Ранена ли е? — попита ги той.

— Не — каза Фукида. — Доктор Ито я беше изпратил към замъка заедно с войниците, които ти остави да я охраняват. Видяхме ги да чакат на опашка, за да влязат вътре. И я донесохме тук.

— Благодарен съм ви — каза Сано, — но как успяхте да я промъкнете през караула?

— Аз ги убедих да я пуснат — каза Маруме.

— Добра работа — похвали ги Сано.

Той си представи припрения говор на Маруме и заплахите, които със сигурност бе използвал.

— Бяхме улеснени от това, че в замъка имаше голяма суматоха — каза Фукида, докато Маруме маневрираше с носилката около ъгъла. — Всички тичаха напред-назад и се суетяха като мравки, на които са стъпкали мравуняка. Какво е станало?

— Шогунът откри, че владетелят Мацудайра се опитва да му отнеме властта — каза Хирата. — И сега Мацудайра е под домашен арест.

Не вярвайки на ушите си, детективите оставиха носилката на земята в стаята за гости и зяпнаха от изненада.

— Бре! Май сме отсъствали твърде дълго? — обърна се Фукида към Маруме.

— Не стига, че не открихме никакви свидетели, ами пропуснахме и цялото забавление! — оплака се Маруме. — Как се случи това?

— Аз ще ви разкажа — каза Хирата и ги поведе извън стаята, оставяйки Сано насаме с майка му.

Вратата между гостната и съседната стая леко се плзна и се отвори. Сано видя, че Рейко е застанала от срещната страна. Зад нея седяха децата, заедно с лейтенант Асукай и тяхната възрастна бавачка О-Суги. Всички гледаха Сано и майка му с изненада.

— Баба се върна! — извика Масахиро и стана от масичката, на която играеше шах с лейтенант Асукай.

Той изтича до нея, а Акико го последва, оставяйки куклите си на О-Суги. Но когато тя застана и зариде, децата отстъпиха, любопитни, но смутени. Рейко почувства облекчение, като видя, че свекърва ѝ е вън от затвора, но състоянието на възрастната жена и изражението на Сано ѝ показаха ясно, че далеч не всичко е наред.

— Какво се е случило?

Сано ѝ обясни за пожара, после ѝ разказа как и защо владетелят Мацудайра е бил арестуван.

— Вече знам за Мацудайра — каза тя. — Лейтенант Асукай е чул и ми разказа.

От този момент Рейко не бе изпуснала дори за миг децата от погледа си. Тя задържа и лейтенант Асукай, и О-Суги с тях, за допълнителна защита. Те бяха единствените хора в цялото имение, на които можеше да има пълно доверие. Засега все още нищо не се бе случило, но разбира се, не бе изминало достатъчно време, за да се задейства новият план на Мацудайра.

— Мислиш ли, че това ще бъде краят на Мацудайра?

— Не бих разчитал на това — каза Сано. — Пък и аз самият все още не съм се отървал. — Той ѝ разказа как двамата с Хирата са открили мъртвия учител. — Сега не само имам две убийства за

разкриване, а съм и заподозрян в извършването на едното, макар да се разбра, че Арима е замесен. И при положение че имаме неговата дума срещу моята и тази на двама войници, които са мъртви, името ми никога няма да бъде изчистено!

Страхът, който бе обхванал Рейко, откакто бе чула за плана на владетеля Мацудайра, се усили в резултат на рухналите ѝ надежди.

— Междувременно трябва да настаним майка ми по-удобно — каза Сано.

— Ще извикам прислужницата да ѝ приготви леглото — предложи услугите си Масахиро.

— Не! — нареди му Рейко. — Стой тук!

И Сано, и Масахиро вдигнаха учудено вежди при острия ѝ тон.

— Аз ще ѝ оправя леглото — каза Рейко. — Масахиро, ти можеш да ми помогнеш.

— Добре — съгласи се момчето.

Акико се върна при куклите и бавачката си, а Рейко и Масахиро измъкнаха един дюшек от шкафа и постлаха завивките. Сано разви одеялото, с което бе увита майка му, вдигна я от носилката и леко и внимателно я положи на дюшека. Рейко придърпа завивките върху нея, забелязвайки колко много е отслабнала през последните няколко дни.

— Сега мога ли да вървя? — попита Масахиро. — Приятелите ми от армията на баща ми са дошли да ми кажат лека нощ и искам да си поговоря с тях, преди да си легна. Той беше завързал приятелства сред младите войници, чиято компания предпочиташе пред тази на своите връстници. Преди Рейко никога не бе възразявала на това; и тя, и Сано мислеха, че тези момчета са добър пример за него. Сега обаче се страхуваше, сред тях може да има някой от убийците на Мацудайра.

— Не — каза тя.

— Защо не? — разочаровано попита Масахиро.

— Да — позволи му Сано.

Неговата дума имаше превес над тази на Рейко.

Когато Масахиро затича навън, тя се обърна към лейтенант Асукай:

— Върви с него. Не го изпускай от погледа си.

— Защо държиш Масахиро толкова изкъсо? — попита я Сано, когато двамата останаха насаме при майка му.

Сега беше моментът да му разкаже за това, което бе чула.

— Той е в опасност.

— Нищо ново. Струва ми се, помня, че владетелят Мацудайра го отвлече.

— Но този път той не иска само да отвлече Масахиро — каза Рейко. — Той иска да го убие, а също и Акико, теб и мен.

— Е, не би трябвало да съм изненадан — кимна Сано.

— Просто такава е играта и с това, което днес му се случи, той със сигурност ще иска нашата кръв. — Погледът му се отклони и разсея и Рейко разбра, че Сано мисли за другите проблеми, които трябва да разрешава. — Но не мислиш ли, че децата се охраняват достатъчно надеждно? Защо е тази извънредна предпазливост?

— Защото владетелят Мацудайра има деветима убийци, внедрени сред твоите хора. И имат заповед, да избият всички ни!

Погледът на Сано отново се фокусира върху нея.

— Откъде знаеш?

— Лейтенант Асукай има приятел от охраната на Мацудайра, който подслушал, когато господарят му говорел за плановете си.

Сано застина от изумление. След това дълбоко издиша.

— В такъв случай, да благодарим на боговете, че имаме приятели на точните места. И да благодарим на Асукай за тази ценна проява на съобразителност — каза той, като поклати глава и Рейко видя терзанието в очите му. — Значи врагът се е разпрострял твърде навътре сред нас. Деветима от хората ми са предатели и убийци.

На Рейко ѝ бе безкрайно неприятно, че трябваше да му съобщи тази разстройваща новина, но сега поне той беше наясно със заплахата.

— Сега разбираш защо Масахиро и Акико са в опасност у дома. Какво ще правим?

— Ще открия кои са тези деветима предатели — каза Сано, настръхнал от решителност. — Междувременно ще наредя на детективите Маруме и Фукида да охраняват децата.

— Откъде знаеш, че можеш да им се довериш?

— А ти откъде знаеш, че можеш да се довериш на лейтенант Асукай? — парира я Сано.

— Той е мой телохранител от години — каза Рейко. — Нямам никакви съмнения в лоялността му.

— И Маруме и Фукида ми служат от години — каза Сано, — и аз също никога не съм се съмнявал в тяхната лоялност.

Двамата се гледаха един друг, ужасени от това, че не смеят да се доверят на никого в своя дом. Огромната армия на Сано не можеше да им подсигури никаква безопасност; тя бе подслонила девет убийци, притаени като змии в гората. Стените, които отблъсваха атаките отвън, не можеха да предпазят Сано и семейството му от коварството отвътре. Докато не заловяха предателите, никой нямаше да бъде в безопасност.

— Не мога да си остана вкъщи, за да пазя децата — каза той. — Трябва да продължа да работя, за да изчистя името на майка ми; да не говорим за моето собствено. — Гласът на Сано издаваше, че той се разкъсва между противоречивите си задължения. — В противен случай така или иначе ще умрем, дори и убийците на Мацудайра да не успеят — мрачно добави той и се изправи. — Ще трябва ти да пазиш Масахиро и Акико.

— С живота си! — закле се Рейко. — Къде отиваш сега?

— Да се погрижа за някои работи. Всичко ще е наред, нали?

Макар да изгаряше от страх за децата и колкото и да ѝ бе неприятно, че Сано излиза, Рейко кимна. Поне споделените им тревоги бяха отместили на заден план скарването им и те отново бяха като едно цяло.

Рейко погледна към свекърва си, която лежеше свита в леглото и скимтеше в неспокойния си сън. Макар да ѝ се удаваше нова възможност да измъкне истината от Ецуко, тя устоя на изкушението да се опита. Веднъж вече бе направила тази грешка и каквото и да криеше свекърва ѝ, Сано, а не тя трябваше да го открие.

Часовите, охраняващи портите на квартала с именията на *даймио*, се оглеждаха във всички посоки по широките, пусти улици. Вечерното небе трептеше в опушеното оранжево зарево от пожарите, бушуващи из града. Високо над покривите, в наблюдателните пожарникарски кули пазачите бяха на бойна нога. Изведнъж насочиха далекогледите си надолу, към група галопиращи самураи, които се появиха в полезрението им.

Сано и хората от свитата му спряха конете си пред имението на владетеля Арима. Двамата войници, които бе пратил да пазят да не избяга, излязоха от сенките между фенерите край вратата.

— Не е мърдал, откакто напусна двореца — каза единият от тях.

— Добре. Време е двамата с него да си поговорим.

Сано се обърна към стражите на вратата:

— Искам да видя господаря ви. Извикайте го навън.

Но човекът, когото те доведоха, не беше владетелят Арима. Това беше някакъв мъж около четиридесетте, чието лице изглеждаше така, сякаш някой го беше смачкал вертикално, опитвайки се да събере в едно веждите и брадичката пред носа му.

— Аз съм Инаба Наомори, главен васал на владетеля Арима — каза той. — Съжалявам, но трябва да ви кажа, че господарят ми не е тук. — Стиснатата му уста се разтегли в самодоволна усмивка, като забеляза обезсърчения поглед, който си размениха Сано и хората му. — Напусна къщата още преди часове.

— Не е възможно — каза войникът на Сано. — Щяхме да го видим.

— Заповядайте, ако искате, можете да претърсите цялото имение — покани ги Инаба, — но няма да го намерите, почитаеми дворцов управителю.

Плъхът се бе изплъзнал от капана. Или хората на Арима тайно го бяха измъкнали дегизиран, или имението имаше някакъв таен изход с подземни тунели.

— Къде отиде? — ядосано попита Сано.

— Съжалявам, не знам — отговори Инаба. — Нито пък някой друг в имението знае. Не пожела да ни каже къде отива.

— Да, бе! — каза Сано.

Владетелят Арима, естествено, нямаше да иска да го настигнат и да отговаря за това, че е поръчал смъртта на свидетел по убийство, нито че е предал владетеля Мацудайра. Но Сано надушваше, че Инаба не казва истината.

— Каквато и работа да имате с моя господар, ще трябва да я свършите с мен — надутото каза Инаба. — Аз съм упълномощен.

— Очарован съм да го чуя — каза Сано. — Сега имаш шанса да заместиш Арима. Съжалявам, че го изпуснах, но нали ти си на разположение! Идваш с мен.

Той направи знак на войниците си. Те скочиха от конете си и хванаха Инаба, който започна да се съпротивява.

— Хей, не можете да направите това! — шумно протестираше той.

— Само ме гледай! — каза Сано.

Докато войниците го влачеха по улицата, Инаба крещеше: „Помоощ!“, но Сано и останалите войници посочиха мечовете си на пазачите и те предпочетоха да останат непричастни, вместо да рискуват собствения си живот.

— Не съм заслужил такива неприятности! — гневеше се Инаба.
— Не съм направил нищо лошо.

Сано язвително се изсмя:

— И откога това има някакво значение в този свят?

Преди да тръгне, за да провежда разследванията си, Хирата се отби вкъщи да провери докъде са стигнали служителите му по работата, възложена от шогунa. Дочу смях, който го привлече към детската стая. Като застана на вратата, видя, че Тацуо и Таеко скачат по леглото и се бият с възглавници. Мидори добродушно ги гълчеше. Усецане за празнота прободe Хирата в стомаха. Чувстваше се като примрял от глад човек, който наблюдава пиршество, на което не е поканен.

Погледът на Мидори срещна неговия и веднага стана сериозен. Децата също видяха баща си, спряха да играят и млъкнаха. Мидори скръсти ръце и го зачака да каже какво иска, или да се махне. Хирата се почувства засрамен от желанието си да бъде част от своето семейство и същевременно се ядоса заради това, че тя го изключва от него. Той изостави плана си да изтърпи, докато се появи удобен момент, и да я чака тя да направи първата стъпка, за да си свалят картите.

— Искam да говоря с теб — каза той.

— Добре — смирено отговори тя и го последва по коридора към тяхната стая.

— Какво си мислиш, че правим? — попита я Хирата.

Мидори не трепна от войнствения му тон.

— Нищо, съпруже.

— Отнасяш се към мен, сякаш сме чужди хора — каза той, поядосан от всякога. — И поведението ти заразява и децата. Ти ги настройваш срещу мен. Все още ли се опитваш да ме накажеш, задето те оставих сама, когато заминах?

— Няма такова нещо.

Хирата не ѝ повярва, макар в нея да имаше някакво непоклатимо спокойствие и уталоженост, които му подсказваха, че не го лъже. Чувствата ѝ, наранени от това, че я бе изоставил заедно с децата, се бяха променили по някакъв начин, който той не можеше да дефинира. Тези негови мистични бойни изкуства бяха толкова безполезни в отношенията с жена му!

— Добре, ако имаш някакви други оплаквания от мен, просто го кажи! — заповяда ѝ той. — Недей да играеш игрички! Стани и се бори открито!

Мидори сви устни с досада:

— Аз не съм вражески войн. Аз съм ти съпруга.

— Тогава се дръж като такава! — с чувство на безсилие възкликна той. — Казах, че съжалявам заедно с те оставих. Сега, когато отново съм вкъщи, не можем ли просто да се върнем там, където бяхме преди?

— Може би ти можеш. Но аз не мога. — Държането на Мидори бе тъжно, но спокойно и хладнокръвно. — Аз не мога да забравя, че беше изчезнал за цели три години.

— Нямах друг избор, освен да замина — каза той. — Това беше моята съдба.

— Разбирам — каза Мидори, освободена от гнева, с който преди изричаше същите тези думи. — Също така разбирам, че ако съдбата ти те призове отново да заминеш, ще го направиш. Ти трябва да правиш това, което е необходимо. И аз трябва да правя това, което е необходимо.

За пръв път след завръщането си от Езогашима той погледна истински Мидори. Остана потресен, осъзнавайки колко много е узряла след заминаването му. Тяхната раздяла ѝ се бе отразила силно и тя изглеждаше много по-възрастна от своите двадесет и четири години. Не беше вече онова невинно момиче от времето, в което се бяха оженили по любов въпреки упоритите възражения на двете им семейства. Тя беше жена — жена, която той не познаваше.

— Ако искаш да бъда твоя жена, ще бъда — каза Мидори. — Каквото и да поискаш да направя, ще се подчиня. Ще живея с теб, ще споделям леглото ти, ще накарам децата да бъдат мили с теб и ще ти

родя други, ако искаш. Ще говоря или няма да говоря — по твоя заповед. Но нищо повече.

Животът, който тя предлагаше, беше всъщност описание на живота на повечето семейни двойки. Но точно такъв живот Хирата никога не бе искал. Докато я гледаше с безпокойство, не можа да измисли нищо друго, освен да каже: „Опитваш се да ме накажеш. Все още си разгневена“.

Мидори поклати глава, изражението ѝ бе студено и безропотно.

— Погребях гнева си. Това са условията, при които мога да продължа нашия брак. — Тя говореше с нехарактерна за нея официалност. — С тези условия няма да ме е грижа кога ще напуснеш отново.

Хирата остана безмълвен и потресен.

До този момент той никога не беше съжалявал истински, че бе предпочел бойните си изкуства пред Мидори. Кавгите им го бяха ядосвали много и всеки път, когато отново му се искаше да замине, той смяташе, че тя си заслужава да бъде изоставена. Сега осъзна, че поведението ѝ не е било поза, не е било тактика, за да го дразни или да го принуди да ѝ доказва любовта си към нея. Заедно с гнева си тя бе погребала и любовта си към него. И Хирата бе загубил не само съпругата си, но и цялото си семейство. Те бяха негови по закон, можеше да се разпорежда с тях както си иска; но все пак не можеше да ги принуди да го обичат.

— Сега, ако обичаш, те моля да ме извиниш, съпруже — каза Мидори. — Трябва да сложа децата да спят.

Тя пристъпи покрай Хирата и излезе от стаята. Той остана сам, по-безпомощен от когато и да било. Никога не се бе сблъсквал с проблем, с който да не може да се бори фронтално, с физическа сила или с хитрост, като истински самурай. Но този проблем беше различен. Как щеше да го разреши?

[1] Йероглифът за криза и възможност в японския език е един и същ. — Бел.прев. ↑

26. ГЛАВА

Река Сумида се плъзгаше през спящия град. Заревото на небето обагряше леко развълнуваната вода в оранжево, сякаш огньовете горяха под повърхността ѝ. Ритмичният шум от потракването на кречеталата на караула отекваше над баржите, корабчетата и лодките, привързани към доковете. Складовете от двете страни на реката извисяваха солидни стени и здраво заключени врати срещу неканените гости. Оживяван през деня от хорска глъч и от нестихваща търговия, през нощта речният бряг бе безлюден; уединено място за бизнес, който най-добре се вършеше под прикритието на мрака.

Сано притежаваше склад, в който съхраняваше огромни количества ориз. С него плащаше на васалите си. В склада той и войниците му бяха наобиколили коленичилият на пода Инаба. Подобното на пещера помещение бе осветено от един-единствен фенер. Балите от оризова слама, натрупани покрай стените чак до стрехите на покрива, даваха сигурност, че нито звук от това, което се случва вътре, няма да бъде дочут от някой случаен минувач отвън. Сано би могъл да разпита пленника си и в по-удобна обстановка в имението си, но нямаше да има същия сплашващ психологически ефект.

— Ще те попитам още само веднъж — каза Сано. — Къде е владетелят Арима?

Смачканото лице на Инаба лъщеше от пот, а очите му — от страх, но той нагло заяви:

— Вече ви казах, не знам. Пилеете си времето.

Но Сано бе твърдо решен да открие нещо повече от настоящото местонахождение на Арима. Вярваше, че той е ключът към разкриването не само на двете убийства, а и на още много други неща.

— Обзалагам се, че мога да те накарам да промениш мнението си.

— Как? Като ме изтезаваш? — Инаба се засмя пресилено. — Няма да го направиш. Много си претенциозен. Всеки познава

репутацията ти.

Наистина всеки знаеше, че Сано е против мъченията, макар те да бяха законно средство да се накарат хората да проговорят. Мнозина го мислеха за страхливец, защото не искаше да причинява болка. Но макар да бе способен да го направи, той винаги бе намирал други средства, които си струваше да опита.

— Мога да направя изключение за теб — каза Сано. — Но вместо това смятам да ти предложа сделка. Можеш да избираш между две неща: или ще говориш пред мен, или ще говориш пред владетеля Мацудайра.

— Какво имаш предвид? — стресна се Инаба.

— Отговори на въпросите ми, или ще те изхвърля в имението на владетеля Мацудайра. На него ще му е много интересно да разбере, че господарят ти се е измъкнал и ще иска да научи къде се намира.

Паника скова Инаба. Всички знаеха, че владетелят Мацудайра не споделя скрупулите на Сано по отношение на мъченията. Инаба втренчи поглед в тавана — в безплодна надежда да се изкачи през таванското прозорче, или може би в молитва към боговете.

— Добре, ще ти кажа. Владетелят Арима е на път към своята провинция, преоблечен като един от войниците си.

— Не ми харесва този отговор — каза Сано. В крайна сметка той можеше да проследи Арима, но недостатъчно бързо, пък и усещаше, че Инаба крие още нещо. Отправи се към вратата, даде знак на войниците си и им подвикна: „Да вървим“.

— Не! Почакайте! — изкрещя Инаба.

— Ти беше този, който възрази срещу пилеенето на време — каза Сано. — Трябва да си доволен, защото владетелят Мацудайра ще свърши бързо с теб.

Инаба се просна по очи пред него. Започна да дращи с нокти земята, сякаш се опитваше да се закопае вътре в нея. Запъхтян и обезумял от ужас, той извика:

— Знам неща, които ще искаш да изслушаш! Пощади ме и ще ти ги кажа.

Сано знаеше, че ако прояви прекомерно нетърпение да получи информацията, този тип ще го нахрани с торба лъжи.

— Спести ми блъфирането си! — Войниците му се приближиха до Инаба. Сано продължаваше да върви. — Приключихме.

Войниците повлякоха Инаба към вратата.

— Господарят Арима е виновен за покушението над жена ти!

Изненадата разколеба Сано. Той се обърна и даде знак на войниците си да спрат.

— Вярно е! Господарят Арима имаше шпиони, които наблюдаваха къщата ти — Инаба се задържа от войниците, които държаха ръцете и краката му. — Господарката Рейко тръгна с носилката си и те веднага го предупреди. Той изпрати убийците след нея. Той ги накара да носят гербовете на Мацудайра. Искаше да мислиш, че са изпратени от него.

Сано си спомни колко ревностно отричаше Мацудайра участието си в нападението над Рейко.

— А не бяха ли?

— Не. Владетелят Мацудайра дори не знаеше за това. Всичко беше идея на господаря Арима.

Владетелят Мацудайра бе казал истината: той не бе давал заповед да убият Рейко; не беше изпращал свои войници! Но, разбира се, беше точно толкова виновен, както ако ги беше изпратил.

— Значи Арима върши мръсната работа на Мацудайра и Мацудайра си запазва ръцете чисти — каза Сано. Ето за какво са лакеите. И какво от това?

— Ами, мислех, че ще те интересува — каза Инаба, изгарящ от желание да угоди, макар да беше объркан от безразличието на Сано.

— О, да. И когато хвана Арима, той ще си плати. Но защо трябва да те пусна само заради тази информация? — Сано изгледа Инаба с презрение. — Защо просто да не те предам на Мацудайра и да го оставя да ми спести главоболието да те убивам заради всичко, което господарят ти е сторил?

Лукавство проблесна през паниката в очите на Инаба.

— Защото това далеч не е цялата история. Господарят Арима вършеше мръсната работа не само на владетеля Мацудайра. Той вършеше и твоята.

— За какво говориш?

Сано беше отегчен от опитите на Инаба да го манипулира, но най-накрая той наистина бе успял да привлече вниманието му.

— Бомбата в имението на владетеля Мацудайра. Това също беше дело на господаря Арима. Той беше там в онзи ден. А също и аз. Моята

задача беше да разсея охранителите на Мацудайра, докато нашите се промъкнат до женските помещения и хвърлят бомбата.

Сано го гледаше с гняв, но и с изумление.

— Но аз никога не съм молил Арима да прави подобно нещо.

Инаба се ухили самодоволно въпреки страха си.

— Точно както и владетелят Мацудайра никога не го е молил да организира покушението срещу съпругата ти. Също както нито ти, нито Мацудайра сте го молили да напада войниците ви, да им устройва засади и да руши имуществото ви при всеки един случай.

Правеше го съвсем на своя глава. Караше ви взаимно да се обвинявате, защото такива бяха плановете му.

Сано осъзна, че подозренията му са били много основателни: серията атаки, които бяха довели до нагнетяването на конфликта между него и Мацудайра, не бяха дело на нито един от двамата им. Макар да бе тотално объркан, в главата му се мярна една мисъл.

— Когато предаде владетеля Мацудайра, това не беше само защото шогунът го заплаши, нали?

— Извикай обратно кучетата си и ще ти кажа — заяви Инаба.

— Пуснете го! — нареди Сано.

Войниците пуснаха Инаба на земята. Той се строполи с глух тътен и потръпна от болка.

— Не. Господарят Арима искаше да нанесе удар по владетеля Мацудайра. Когато шогунът му постави въпроса, това беше просто идеалният шанс.

Сано поклати глава.

— Ако това, което казваш, е истина, тогава защо той наклони везните в моя полза, след като определено не е мой приятел?

Инаба се усмихна, наслаждавайки се на объркването на Сано.

— Той щеше да каже на шогуна и това, че ти си съперник на владетеля Мацудайра в борбата за властта, но не му остана време при цялата олелия, която се вдигна.

— Значи, Арима е играл срещу двете страни — заключи Сано. — Защо?

— Той запази причината за себе си — гласът на Инаба бе изпълнен с омраза към господаря му заради неведението, в което го бе оставил, и заради това, че трябваше да изтърпи всички последствия

заради него. — Казва на хората си само толкова, колкото счита, че им е нужно да знаят.

Хирата яздеше сам по високия дървен свод на моста Нихонбаши. Чувстваше се като нищожество, макар селяните да се отдръпваха, за да му сторят път, а самураите му се покланяха в почтителен поздрав. Скован от тревога, той пое дълбоко дъх. През парливия дим, който скриваше нощното небе, подушваше далечни океани, планини и гори. Копнееше за местата, по които някога бе пътувал. Как само му липсваха чергарският живот, благословената свобода от лични усложнения.

Спомни си колко амбициозен и нетърпелив бе някога, как напираше да се изкачи в йерархията на *бакуфу*. Сега високият пост, до който се бе издигнал, нямаше никакво значение. Без любовта на Мидори в Едо сякаш не бе останало нищо за него. Хирата погледна през перилата на моста надолу към една лодка, която плаваше към морето, и си пожела да бъде на борда ѝ. Но той имаше задължения към Сано и трябваше да ги изпълни.

Това поне можеше да направи.

В подножието на моста беше първата станция на главния път, който водеше от Едо към западните покрайнини. От едната страна на пътя, при наредените един до друг магазини и ханове, беше пощенската станция. В бяла, варосана постройка се помещаваше контролно-пропускателният пункт, през който трябваше да премине всеки, който влиза в града. В двора ѝ имаше конюшни за товарни коне и място за носачите на *каго* — плетени столове, окачени на дълги върлини, — очакващи пасажери. В този късен час малцина се мотаеха из града.

Търговец, седнал в *каго*, слугите му, носещи желязна каса за пари, и охраната му, състояща се ронини, стояха в редица отвън, пред прозореца на станцията. От вътрешната страна на същия прозорец двама чиновници проверяваха документите на пътниците на светлината на един фенер. Хирата слезе от коня, пристъпи до прозореца и застана пред търговеца. Той го изгледа ядосано, но забеляза герба на Токугава на дрехата на Хирата и си замълча.

Хирата каза името и титлата си на чиновниците.

Единият беше сивокос самурай, който вероятно бе работил толкова дълго като инспектор, че никой пътуващ измамник не би могъл да го заблуди.

— С какво можем да ви услужим, господарю? — попита той.

— Опитвам се да проследя един мъж, който наскоро е пристигнал в града — каза Хирата. — Можете ли да направите справка в регистъра си?

Вторият чиновник имаше яко, набито тяло и изражение, което показваше, че не си поплюва.

— Как се казва? — той вдигна наръч с дебели тефтери от ъгъла.

— Вече е мъртъв. Казваше се Еген.

Нещо около този учител от самото начало намирисваше според Хирата. Макар да не можеше да определи точно какво е, интуицията му подсказваше, че има нещо нередно в енергийното поле, което Еген излъчваше.

Набитият чиновник прелистваше страниците с регистрите на хората, които бяха влезли в Едо.

— Кога е пристигнал?

Хирата не знаеше точно.

— Върнете се три дни назад и карайте напред.

Сивокосият чиновник се притече на помощ на колегата си и започна да чете през рамото му от тефтерите за най-голямо неудоволствие на хората, които чакаха отвън. Накрая набитият каза:

— Върнахме се пет месеца назад, но въпреки това не открихме вашия човек.

Еген бе излъгал шогуна. Дали не беше излъгал и хората в хотела, че е пристигнал наскоро?

— Може би ще си го спомните — каза Хирата. — Беше около шестдесетгодишен и целият беше в белези от шарка.

— В интерес на истината, спомням си го — каза сивокосият чиновник и тесните му очи светнаха.

— Аз също. Това негово лице — не беше нещо, което лесно да забравиш — каза другият чиновник. — Мина оттук преди не повече от месец.

— Беше добър певец — продължи колегата му. — Забавляваше всички на опашката, докато си чакаше реда.

Хирата си спомни с какъв плътен, звучен и драматичен глас Еген се обръщаше към шогуна.

— Трябва да е същият човек. Защо името му го няма в регистъра?

— Защото името му не беше Еген — каза сивокосият. — Сега си спомних, казваше се Араши. — Той прелисти тефтера и после го обърна към Хирата, за да му покаже колоната със записаните имена. — Ето го, тук.

Хирата прочете цялото име — Араши Коденджи. В мястото, предвидено за записване на постоянното местожителство на пътниците, бе упоменат Шинагава — пощенски град по главния път, недалеч от Едо. Хирата се намръщи, като видя какво е записано в графата „занятие“ срещу името на Араши Коденджи. Актьор!

Сано се срещна с Хирата на главната улица, която минаваше през търговския квартал Нихонбаши. Луната се бе изкачила по димното небе над покривите, бледа като мъртъв шаран, плуващ в мръсно езеро. Хирата маневрираше с коня си така, че да го държи в крак с коня на Сано. Те яздеха начело на свитата, покрай затворените за през нощта магазини. Бригади от пожарникари, понесли стълби на рамене, тежко трополяха по страничните улици. Лицата им бяха черни от сажди. След тях оставаше миризма на пушек.

— Имам новини — каза Хирата.

— Аз също — каза Сано. — Давай ти пръв.

— Мъжът, когото мислехме за учителя Еген, всъщност не е бил той. — Хирата описа визитата си в пощенската станция. — Истинското му име е Араши Коденджи. Бил е актьор, от Шинагава.

— Днес наистина е ден на големи открития — каза Сано. След като се отърси от изненадата си, той осъзна важността на новината. — Значи този Араши Коденджи се е представил за учителя?

— Изиграл е ролята на Еген, все едно че е роля в пиеса *кабуки*^[1] — каза Хирата. — Белезите сигурно са му пречили да получава хубави роли на сцената, но в дадения случай са били предимство.

— Ако се е случило да попадне на хора, които са познавали Еген, те биха могли да помислят, че лицето му е обезобразено от шарката и

че това е причината да не им прилича на човека, когото помнят. Точно така стана с майка ми.

Сано си спомни колко шокирана беше тя, като видя как се е променил някогашният ѝ любим.

— Сериозно представление направи този тип в двореца — каза Хирата с отвращение, смесено донякъде с възхищение.

Сано се усмихна печално:

— Това сигурно е било най-голямото представление в живота му. Спомням си, че изглеждаше малко театрален.

— Но защо ще разправя лъжи за жена, която дори не познава? Със сигурност не просто за да спечели внимание.

— По-вероятно за пари — каза Сано. — Можем да приемем, че благодарение на това е забогатял.

— И можем да предположим откъде са дошли парите — заключи Хирата, но гласът му прозвуча малко несигурно. — Може би съм подценявал владетеля Мацудайра, но никога не съм предполагал, че е чак толкова непочтен и изобретателен, че да наеме актьор, който да се представи за твой ключов свидетел.

Подозренията, които бяха възникнали у Сано още когато бе започнал да разследва първото убийство, сега се върнаха, заедно с новите факти за втората жертва.

— Не мисля, че е. Цялата ситуация смърди много повече, отколкото ако си имахме работа с Мацудайра.

— Прав си. Но кой тогава?

В ума на Сано вече се оформяше конкретна идея.

— Преди да ти кажа, изслушай и моите новини.

Той му разказа как бе научил, че владетелят Арима стои зад покушението срещу Рейко и бомбардирането имението на Мацудайра, както и зад множеството други нападения, които и той, и Мацудайра си бяха приписвали един на друг.

— Арима не е бил съюзник на Мацудайра, макар да се е преструвал на такъв. Но не е бил и мой също така.

Хирата изумено поклати глава.

— Владетелят Арима ви е насъсквал един срещу друг, после издаде Мацудайра на шогуна. Дали не си е мислил, че може да докопа повечко власт за себе си по този начин?

Идеите на Сано се бяха избистрили в светлината на новите разкрития за фалшивия учител.

— Най-напред и аз си помислих същото. Главният му васал така и не можа да даде никакво обяснение.

Той беше разпитвал Инаба за мотивите на господаря му, но напразно. Дори заплахата, че ще го предаде на владетеля Мацудайра, не бе подействала. Накрая, давайки си сметка, че е изпомпал до капка информацията му, Сано го изпрати да си върви.

— Сега обаче започвам да се съмнявам, че Арима е искал да плете политически интриги и да се включва в боричкането за властта. Той не е толкова дързък.

— Армията му не е достатъчно голяма, пък и той не е особено популярен, за да спечели поддръжници — съгласи се Хирата. — Освен това се е измъкнал от града, вместо да остане, за да се възползва от разместването на пластове, което сам предизвика, и да се намърда на мястото на владетеля Мацудайра.

Излязоха от търговския квартал и влязоха в района на *даймио*. Процесия самураи на коне язدهа насреща им.

— Тези не са ли твои приятели? — попита Хирата.

Сано забеляза знамената с гербовете на трима феодали, които му се бяха заклели във вярност. Докато минаваха край тях, дори не си направиха труда да погледнат към Сано. Той видя, че войниците им носеха и други знамена на прътове, прикрепени към гърбовете им. Те бяха окичени с трилистната ружа на герба Токугава.

— Неизбежно беше — каза Сано. — Съюзниците ми ме напускат и се обединяват около шогуна.

Явно бяха решили да присъединят силите си към шогуна, който притежаваше наследственото право да управлява, ратифицирано от императора, и имаше силни последователи в лицето на старите лоялисти, които никога не бяха одобрявали Сано. Което означаваше, че той вече има по-малко поддръжници, които биха го подкрепили в случай на война.

— Най-вероятно и съюзниците на владетеля Мацудайра правят същото — каза Хирата.

— Да, наистина, но това няма да ми помогне, ако не успея да разреша случаите с убийствата — Сано върна разговора към темата, която обсъждаха. — Ситуацията с владетеля Арима е същата като с

фалшивия учител. И двамата се държаха странно, вероятно не по своя приумица.

— И двамата са работили за някой друг — заключи Хирата.

— Не се натъкнахме на никакво доказателство, че двамата са се познавали, но между тях има връзка.

— Убийството на учителя.

— Да. Ишикава и Еджима казаха, че владетелят Арима ги е изпратил да убият мъжа, когото мислехме за учителя. Първо не знаех дали изобщо да им вярвам, но сега... — Сано вече приемаше предсмъртната им изповед за истина. — И не мисля, че Арима е и поръчал убийството от името на Мацудаира.

Хирата озадачено бърчеше вежди.

— Кой тогава е този, за когото и той, и актьорът са работили?

— Само не се смей, като чуеш — предупреди го Сано. Те бяха близо до замъка Едо. Макар булевардите да бяха безлюдни, той знаеше, че из сенките се таят шпиони и затова се въздържа да спомене конкретно име. — Мисля, че това е един стар приятел, за когото бяхме сигурни, че е извън картинката.

Хирата схвана намека на Сано и лицето му се преобрази от изумление.

— Не може да бъде! — възкликна той. — Ако се е върнал, как би могъл да го запази в тайна?

— Умен е и има поддръжници, които да го крият. Освен друго, цялата тази ситуация направо смърди на него.

— Рапортите от Хачиджо не съдържат и дума за избягал затворник — изтъкна Хирата.

— И ти, и аз много добре знаем, че рапортите невинаги казват истината.

— Но откъде си толкова сигурен?

Хирата се вгледа в Сано, сякаш да провери умственото му равновесие.

— Просто съм.

Увереността на Сано беше нещо повече от предчувствие, изградено върху отделни инциденти и факти, скрепени заедно от логиката. През последните единадесет години той и този човек бяха преминали през съперничества и примирия, през насилие и кръвопролития, през смъртни заплахи, сблъсъци и съюзи. И Сано

познаваше въпросния човек така добре, както самия себе си. Познаваше модела на мисленето му, ясната и специфична структура на неговата визия за нещата. И двамата бяха развили свръхестествено усещане един за друг, сякаш пространството помежду им бе заредено с енергия, както въздухът преди гръмотевична буря. Когато единият мръднеше, другият получаваше някакво особено усещане в нервните си окончания.

Сано бе усетил това вече няколко пъти. Случващите се едно след друго събития само го бяха усилени и не даваха на здравия разум да се успокои.

— Ако съм прав, това ще обясни много неща.

— Като нарасналата активност на нелегалните му партизани например — каза Хирата, макар и не съвсем убеден, но все пак склонен да изследва тази теория. — Добави към това и нападенията срещу владетеля Мацудайра — който е най-големият му враг — и срещу теб, който зае поста му.

— Тези нападения включват и онова в Езогашима през миналата зима — каза Сано.

— Така и не успяхме да разберем кой хвърли онзи нож по теб — припомни си Хирата. — Тогава подозирах, а също и сега, че нашият приятел е изпратил атентатор в Езогашима, за да ме убие.

— Ако е знаел, че ще отидеш там. А ако знае достатъчно за разследването на убийството, за да се набърка в него, то в такъв случай трябва да е някъде наблизно.

Сано можеше почти да види как сянката на познатата висока фигура пресича пътя им. Хирата вдигна глава и ноздрите му се разшириха, сякаш подушваше миризмата на техния отколешен враг.

— Сигурно има приятели в двореца, които го държат в течение на всичко.

Сано можеше да отгатне кой е сред тези приятели. Той се замисли за странното поведение на Йоритомо. Все повече мистерии полека-лека се разплитаха.

— Да предположим, че си прав — каза Хирата. — Не можем да го оставим да дърпа конците и да причинява поразии, скрит зад сцената. Но пък не можем да стреляме и по невидима мишена. Какво ще направим?

— Ще измисля нещо. Но сега нямаме време. Трябва да оправдая майка ми до края на утрешния ден. — Сред мрачната, заплетена безкрайност на своите проблеми Сано виждаше да проблясва лъч на надежда.

И знам още едно място, в което мога да потърся доказателства, че е невинна.

[1] Вид японски театър с маски и танци. — Бел.прев. ↑

27. ГЛАВА

Следващата утрин завари Сано и Хирата в гората, в която бе открит скелетът на Токугава Тадатоши. Те стояха и се взираха в най-близкото нещо до сцената на престъплението.

Гробът беше запълнен. Всичко, което Сано можеше да види, беше гола пръст с бели кристали сол, посипани най-отгоре за обредно пречистване. Събореното от вятъра дърво беше махнато. Гората беше спокойна, оживена от птичи песни. Нежен ветрец полюшваше зелените клонаци, облистени в свежа зеленина. Слънчевата светлина и сенките като крѝпки оформяха подвижен гоблен върху покритата с листа земя. Сано вдъхна въздуха, свеж и чист в тези хълмове, далеч над града и пожарите.

— Тук не е останало нищо, свързано с Тадатоши, със смъртта му или с това кой го е убил — каза Хирата.

Сано знаеше, че Хирата е тренирал сетивата си да долавя енергията, която всяко живо същество излъчва, както и всяко нарушение в света на природата. Хирата бе използвал този талант, за да помогне при разрешаването на случая по убийството в Езогашима, по който двамата бяха работили, и щом той казваше, че няма доказателства, Сано му вярваше. Но това не го обезкуражи.

— За щастие, освен веществените улики, има и друг тип доказателства — Сано се обърна към мъжа, който ги чакаше на пътеката, и който им беше показал къде се намира гробът. Това беше свещеникът, открил скелета на Тадатоши.

— Бяхте ли тук по време на Големия пожар? — попита го той.

— Не — каза свещеникът.

Носеше тъмносиньо кимоно върху сиви шалвари, вместо церемониалната си бяла роба и черно наметало. Ведрото му и кротко лице, изпъстрено с лунички от възрастта, напомняше на Сано за пѝдпѝдъче яйце с овалната си форма.

— Дойдох тук три години по-късно.

— А има ли наоколо хора, които са били тук по онова време? — попита Сано.

— Мнозина, из целия Едо, предполагам — каза свещеникът. — Тези хълмове са били убежище на хората, избягали от пожара. Храмът е дал подслон на стотици.

— Прекалено много свидетели все пак е по-добре, отколкото прекалено малко — заяви Хирата.

— Но претърсването на целия град ще отнеме много повече време от това, което ми остава, за да разреши случая — каза Сано.

— Може би ще мога да ви спестя малко главоболия — каза свещеникът. — Ще благоволите ли да дойдете с мен?

Той поведе Сано и Хирата извън гората, към храма, който бе възплъщение на шинтоистката архитектура в най-простата ѝ форма. Влязоха през характерната врата *тори* в малка, простичка дървена постройка, която чакаше да бъде изпълнена от духовете. Отвън имаше гонг за призоваването им, както и съд с вода, с която посетителите трябваше да измиват ръцете си. Отдалечен от главните пътища, храмът беше посещаван предимно през лятото от хора, които се тълпяха по вилите из хълмовете, за да се скрият от градската жега. Днес в него не се мяркаше жива душа, с изключение на възрастен мъж, който бе седнал на каменна пейка, опрял ръце на малко бастунче, със затворени очи и вдигнато към слънцето лице.

Той се обърна, когато Сано и придружителите му приближиха.

— Това е Ринтаю — каза водачът им. — Бил е свещеник тук преди мен. Сега е пилигрим, който пътува от храм на храм. Връща се тук всяка година.

Ринтаю кимна и се усмихна. Беше около осемдесетте, лицето му беше загоряло и набръчкано, устата — беззъба, ръцете — съсухрени. Изражението му беше благо и лъчезарно. Свещеникът му представи Сано и Хирата, и Ринтаю се поклони.

— Чест е за мен да ви видя — каза им той с треперлив, но ясен глас.

— Те се нуждаят от помощта ти — обясни свещеникът.

— Каквото мога да направя за вас, само го поискайте — каза Ринтаю, без да отваря очите си.

— Той е сляп — рече свещеникът.

Сано погледна със загриженост стареца.

— От колко време сте сляп? — попита го той.

— От петгодишен — отговори Ринтаю.

— Удивително е колко добре се справя — каза им свещеникът. — Може да прави почти всичко, което вършат нормалните хора.

— Но вие няма да бъдете в състояние да ми помогнете — разочаровано каза Сано. — Издирваме свидетел на нещо, което се е случило тук, когато вие сте били свещеник в храма — добави Хирата. — Не бихте могли да го видите.

— Моля за вашите извинения, но човек може да вижда и без зрение — каза Ринтаю с деликатен укор. — Когато си сляп, другите ти сетива се изострят.

Той насочи своето внимание към Сано.

— Ти си около четиридесетгодишен и току-що идваш от града — по дрехите ти има пушек. По-висок си от васала си, който е с около десет години по-млад от теб. — Ринтаю се обърна към Хирата. — Ти накуцваш с левия крак и ядеш цветчета от японски бамбук със сутрешната си закуска.

Сано и Хирата се спогледаха. Свещеникът се усмихна на изненадата им.

— Бива си го, а?

Ринтаю вирна глава и се заслуша.

— Има катерица в дървото, което е на около двадесетина крачки зад вас — каза той.

Сано се обърна, погледна нагоре и видя рунтава опашка да потрепва сред клоните. Дочу как катерицата тихичко гълчи нещо.

— Нека да пробваме с една проверка — каза Хирата и посегна към мечата си.

Ринтаю измъкна бастуна си, шибна силно Хирата по ръката и се закикоти, а той и Сано направо зяпнаха от изненада.

— Изненадвам съм много хулигани, които си мислеха, че слепият човек е лесна плячка.

— Добре! Признавам, че сгреших — каза Сано. — А как сте с паметта?

— Не ме питай какво съм правил вчера, но мога да си спомня всичко, което се е случило преди тридесет или четиридесет години. Това е благословията или проклятието на старостта, зависи как гледаш на него.

— Може би в дадения случай ще се окаже благословия — каза Сано. — Разследвам убийство, което е извършено в тази гора около времето на Големия пожар. Нужен ми е свидетел и ти си най-голямата ми надежда.

— Убийство? Кой е бил убит?

Ринтаю явно не беше чул за откриването на скелета. Изражението на лицето му внезапно се промени, сякаш облак премина по него и затъмни ведростта му.

— Братовчед на шогуната — каза Сано. — Името му е Токугава Тадатоши. Бил е на четиринадесет години.

— Значи, ето кое е било онова момче. — Гласът на Ринтаю се сподави от ненадейното откритие. — Толкова пъти съм се сещал за него. Винаги съм се питал кой ли беше.

Струя на нарастващо вълнение премина през Сано. Това изглеждаше прекалено хубаво, за да е истина.

— Искаш да кажеш, че знаеш нещо за тази смърт? — Аз бях там — кимна Ринтаю.

Сано улови погледа на Хирата. И двамата почувстваха как ги обхваща въодушевление, породено от това, че се бяха натъкнали на такова неочаквано съкровище.

— Кажете ми какво се случи? — попита Сано.

— Беше две нощи, след като пожарът бе потушен — каза Ринтаю. — Мирисът на пушека беше отслабнал и пожарните камбани бяха спрели да звънят. Хълмовете бяха препълнени с хора, избягали от града. Имаше и кучета. Стотици кучета бяха избягали. През целия ден чувах движението през гората. През нощта пък чувах как кучетата вият, а хората плачат.

Сано си представи последствията от пожара такива, каквито спящ човек ги бе почувствал. Сигурно е имал усещането, че е в безкраен черен пъкъл, къртящ от воплите на страданията.

— Те идваха до храма за помощ — продължи Ринтаю. — Дадох им храната, която бях складирали за зимата. Подслоних толкова, колкото можах в моята колиба. Когато храната свърши, когато вече нямаше нищо, което да им предложа, освен молитви, те започнаха да се отчайват. Някои се опитваха да проникнат в храма, за да си потърсят топло място за спане. Трябваше да го охранявам. Онази нощ стоях

отвън, пред храма, когато чух как някой изтича покрай мен и се шмугна в гората. Едва дишаше и плачеше. Беше момче.

Ринтаю вдигна глава, сякаш от внезапна тревога, както сигурно бе направил през онази нощ. Ушите му се наостриха, изпълнаха се назад като на животно, а ноздрите му се разшириха.

— Подир него се чува още тичащи стъпки. Бяха двама млади мъже. Единият викаше: „Не го изпускай“, а другият изкрещя: „Къде отиде той?“.

Двама млади мъже. Сано почувства колебливо облекчение. Които и да бяха те, нямаше значение. Това, което имаше значение, беше, че те, а не неговата майка, са преследвали Тадатоши с намерението да го наранят, тук, в гората, където бе открит гробът му.

— Разбрах, че е в опасност — каза Ринтаю, — и исках да му помогна, затова последвах мъжете. Беше тъмно, така че те не можеха да ме видят. Чувах как се блъскат в дърветата, как се препъват, падат и крещят. Но заради дърветата се получаваше ехо и аз не можех да установя по звука точно къде са. След това чух тъп удар. Един от мъжете извика: „Хванах го!“.

Сано си представи фигура, която профучава през тъмната гора, хвърля се върху Тадатоши и го поваля на земята.

— Чува се още писъци и звуци от боричкане и удари. Мъжът каза: „Дръж го здраво“, а другият го попита: „Но какво ще направим?“. Първият му отговори: „Трябва да го убием. Какъв друг избор имаме?“.

Момчето плачеше. Долитаха още шумове от борба. После чух силен удар и първият мъж изруга. От звука и от гласа му можех да заключа, че момчето сигурно го е изритало на лошо място. Той извика: „Върни се тук“.

И пак се чува тичане и борба. И още удари, а момчето пищеше и плачеше по-силно. Те го убиваха.

На лицето на Ринтаю се изписа споменът за ужаса, който бе изживял.

— Забързах по посока на шумовете. — Той изобрази с пантомима как е тичал, вдигнал бастуна си и опипвайки пътя със свободната си ръка. — Но момчето спря да пищи. Беше твърде късно.

Сано усети как сърцето му бие до пръсване, сякаш сам се намираще на сцената на убийството. Обхвана го въодушевление.

— Тези двама мъже са убили Тадатоши. Там не е имало никои друг. Най-накрая Сано имаше свидетел, който щеше да докаже, че майка му е невинна.

— Не, имаше — каза Ринтаю. — Една жена. Не го ли казах? — Той изглеждаше смутен. — Предполагам, че съм пропуснал да я спомена. Тя викаше и тичаше мъжете. Пицеше, докато те биеха момчето. След това започна да плаче, а мъжете ѝ казаха: „Не се разстройвай. Свърши се. Направихме това, което трябваше. Всичко е наред, Ецуко“.

Когато се прибра у дома, Сано не обърна никакво внимание на служителите в преддверието и на чиновниците, които го обкръжиха и го отрупаха със спешни съобщения.

— Почитаеми дворецов управителю, шогунът иска да ви види — каза секретарят му, като подтичваше край него.

— Това е много лошо — продължи да върви Сано.

Хич не го беше грижа, че обижда шогуна; хич не го беше грижа, че това е времето, в което най-малко може да си позволи да подлага на изпитание благоволенieto на своя господар.

— Но той изпрати четири съобщения, откакто сте излезли — опита се да възрази секретарят. — Очаква ви цял ден. Трябва да отидете незабавно при него.

— Нека чака!

Сано имаше по-важна работа, отколкото да угажда на шогуна.

Докато профучаваше през коридора, той преживяваше наново момента, в който чу Ринтаю да разкрива, че майка му е присъствала на убийството.

— Това не е възможно! — беше казал той, сразен от изумление. — Сигурен ли сте в името ѝ?

— Толкова, колкото съм сигурен, че не искаш да бъда — беше отговорил Ринтаю.

— Кой бяха онези мъже?

— Не знам. Жената ме чу да идвам и всички избягаха.

Увереността на Сано в невинността на майка му бе умряла заедно с надеждата да я докаже. Историята на Ринтаю беше доказателството, което се беше страхувал да открие, макар да търсеше истината за убийството на Тадатоши. Съсипан, той слушаше как Хирата продължи разпита на техния свидетел.

— Какво се случи после? — попита Хирата.

— Потърсих момчето — каза Ринтаю. — Надявах се, че ще мога да го спася. Но когато го намерих, вече беше мъртво. Имаше кръв по цялото му тяло, навсякъде, където го бяха удряли и мушкали.

— И ти не направи нищо? — в гласа на Сано се промъкна неодобрение.

— Направих — натърти старецът. — Не можех да оставя клетото момче на открито, където кучетата щяха да го докопат. Те бяха прегладнели, щяха да го изядат завчас. Взех лопата, изкопах дупка под един дъб и погребях тялото му.

Сано бе потресен, като разбра, че убийците на Тадатоши не са го погребали. Той бе погребан от невинен случаен наблюдател, който не беше видял знаците по мечовете на убитото момче или не бе имал причини да се страхува, че по тях то може да бъде идентифицирано.

— Не, имам предвид дали си съобщил за убийството — каза Хирата.

— Не веднага. Нямаше никой, на когото да мога да съобщя. Полицайте, които не бяха загинали в пожара, бяха затънали до гуша в работа по възстановяването на реда в града. По-късно, когато нещата се поутоложиха, им казах какво се е случило. Но те не се заинтересуваха. Толкова хора бяха загинали, кой го беше грижа за едно момче? Предположиха, че е бил убит в борба за храна. Имаше много такива случаи през онези дни.

Полицайте не са знаели, че това момче е било член на клана Токугава, в противен случай щяха да разследват убийството му, помисли си Сано. Но майка му е познавала Тадатоши. Тя е знаела много добре кой е той. И е знаела, че е взела участие в убийството му през цялото време, през което му бе повтаряла, че е невинна.

Яростта ускори стъпките на Сано по коридора. Той си спомни как на връщане към замъка Хирата беше казал:

— Не бързай да вярваш безрезервно на Ринтаю. Той е абсолютно странен тип. Защо неговата дума да има превес над думата на майка ти?

— Защото той няма причини да лъже — отговори му Сано, — докато тя явно има такива.

Той бе вече напълно сигурен, че тя не беше предала вярно фактите. Рейко бе права за вината на неговата майка.

Влезе запъхтян в стаята за гости. Майка му бе коленичила пред тоалетката с профил към него. Беше облечена в копринено кимоно на лилави и зелени шарки, което сигурно ѝ беше заела Рейко. Четкаше косата си. Меките, но наситени цветове на кимоното и дългата, разпусната коса ѝ придаваха младежки вид и Сано си даде сметка колко красива е била някога — когато е убила едно момче. Гневът му към нея се разпали още повече.

Тя се обърна към него и отново се превърна в старата жена, която си беше. Сбръчканото ѝ лице просия с все същата любов, каквато излъчваше винаги, когато видеше Сано. Но в този момент забеляза изражението му.

— Какво има? — попита тя, а усмивката ѝ угасна.

— Кажи ми какво се случи с Тадатоши. Този път искам истината.

— Вече ти казах всичко. Престани да ме тормозиш!

Нареждането ѝ моментално усмири Сано. Той се върна назад във времето, когато майка му беше шефът, толкова отдавна, че почти го беше забравил.

— Каза ми, че ти и учителят Еген сте били любовници, и че двамата сте шпионирали Тадатоши, след като сте го хванали да пали пожар. Но не ми каза всичко.

Очите ѝ се разшириха от обхваналата я тревога.

— Кога съм ти казвала това?

— Когато беше в затвора — каза Сано. — Доктор Ито ти даде някакво лекарство, което ти развърза езика.

— О, не! — Грозна червенина се плисна по лицето ѝ и тя го скри в ръце. — Искаше ми се никога да не научиш за мен и Еген. Толкова ме е срам!

— И какво друго искаше да не науча? — Сано я стисна за китките и издърпа ръцете от лицето ѝ. — Какво направи на Тадатоши?

Погледът ѝ бе печален, но и обиден.

— Не съм...

— Няма смисъл да го отричаш. — Сано продължаваше да държи китките ѝ, а тя се опитваше да се освободи. — Днес ходих до храма. Срегнах човек, който е бил свещеник там по времето на Големия пожар. Неволно станал свидетел на убийството на Тадатоши. Ти си била там, заедно с двама мъже. Чул ги е да произнасят твоето име.

Тя се вцепени, а на лицето ѝ се изписа целият ужас от психическото сътресение, което изживяваше. Сано я чу как дълбоко и със свистене поема дъх. След това изведнъж се отпусна в ръцете му, сякаш въздухът се бе изпарил от нея.

— Спомням си, че чух някой в гората през онази нощ — прошепна тя.

— Защо не ми обясниш какво се е случило? — каза ѝ Сано, като пусна ръцете ѝ. — Съдейки по това, което разказа свидетелят, изглежда, че ти и тези двама мъже сте убили Тадатоши. Искам твоята версия на историята.

Независимо от това, че ѝ беше безкрайно разгневен, независимо от уликите срещу нея, които включваха и кръвта, видяна от Хана по дрехите ѝ, Сано все още продължаваше да се надява, че майка му е невинна, че свидетелят не е чул правилно. Въпреки усилията си да бъде обективен, част от него вярваше, че тя не е способна на убийство.

— Не мога да ти кажа — гласът ѝ трепереше.

— Трябва! — каза Сано. — Трябва да ми кажеш, за да мога да ти помогна. Трябва да знам истината, за да огранича щетите, преди някой друг да е научил, че си била в храма, когато Тадатоши е умрял.

Той се съмняваше, че ще може да запази това в тайна, макар да бе заклек стареца и настоящия свещеник да мълчат. Хората говореха; просто такава беше човешката природа. А и враговете на Сано бяха много добри в разкопаването и на най-добре погребаната информация.

— Ти ми каза почти цялата история. Сега ми разкажи и останалото — каза Сано.

Майка му се разкъсваше от вътрешни противоречия; навикът ѝ да се подчинява се бореше с убеждението, че трябва да пази миналото си в тайна. Тя хапеше устни и ги стискаше, сякаш да им попречи да проговорят. После изпусна тъжна въздишка на поражение.

— Добре — каза тя. — Но ако не ти хареса това, което ще чуеш, моля те, не се гневи.

През целия ден бяха търсили Тадатоши.

През целия ден пожарът бушуваше и се разпространяваше, пламъците прескачаха покриви и канали и обхванаха целия град. Ецуко и Еген бяха навлезли дълбоко навътре в търговския район Нихонбаши. Когато наближи нощта, огньовете озариха небето в по-яркочервено от всеки слънчев залез. Ецуко и Еген спряха да починат пред входната врата на изоставен квартал.

— Никога няма да го намерим. Дали да не се откажем? — каза Еген, избърсвайки потта от лицето си. Пожарът беше нагорещил зимната нощ, въздухът бе топъл като през лятото.

— Баща му каза да не се връщаме без него — Ецуко разгърна наметката си и започна да си вее с кожения си шлем.

Те се взираха в страховитото червено зарево. Чуваха как огънят пращи в далечината, подушваха мириса на черния дим, който се стелеше по небосвода като гигантски, непрекъснато променящ формата си демон.

— Твърде опасно е да стоим тук — каза Еген. — Направихме всичко, което бе по силите ни. Да си вървим у дома.

Уморена, гладна, отчаяна, Ецуко се предаде. Дватамата затичаха ръка за ръка покрай горящите сгради, през бягащата тълпа. Тя се стараяше да върви в крак с него, а димът ставаше все по-гъст. Стигнаха до канала, където стотици хора бяха блокирали подстъпа към моста. Те попаднаха в капана на тълпата. Ръката ѝ се изплъзна от ръката на Еген. Той изчезна в навалищата. Тя остана сама.

После изведнъж Дои се появи като по някакво чудо до нея. Той започна да я измъква от тълпата. Ецуко се разрида от благодарност, че той продължава да проявява загриженост към нея и ѝ се притича на помощ, дори и след като го бе предала. Тя чуваше, че Еген вика името ѝ, видя обезумялото му лице в тълпата; махаше им с ръка.

— Ето го там Еген! — извика тя.

Дои започна да пробива път през множеството, което ги отделяше от Еген. Хората се блъскаха и бутаха, всеки в някаква своя посока. Когато се измъкнаха от навалищата, Дои каза:

— Не можем да се върнем у дома. Пожарът вече бушува в имението. Видях с очите си. Ецуко бе ужасена.

— Какво се случи с всички там?

— Не знам — каза Дои.

— Отгънат идва насам. Накъде да вървим? — припряно запита Еген.

Дои ги поведе в лудешки бяг през огнения пъкъл. Тичаха, държейки се за ръце, забравили скарването си, обединени от стремежа да се спасят. Всеки квартал, през който преминаваха, бе обхванат от пожара. Езиците на пламъците настъпваха срещу тълпите от хора, които тикаха сандъци на колела, натъпкани с вещите им. Ецуко, Еген и Дои прескачаха изоставени сандъци, които блокираха вратите и вътрешните пресечки. До сутринта все още не бяха намерили убежище.

Накрая, напълно изтощени, се свлякоха на колене. Намираха се в района Коишикава. Замъкът Едо се извисяваше над квартала с оградените имения на самураите. Засега огънят бе пощадил този район, но мъже на коне и жени в паланкини, придружени от слуги, натоварени с багаж, се придвижваха в редици нагоре към хълмовете. Пожарникарите размахваха търнокопи и рушаха до основи къщите по периферията на района, за да разчистят празно пространство, през което огънят да не може да премине. Вече бяха изравнили една доста голяма полоса, пълна с руини.

— Тук ще бъдем в безопасност — каза Еген.

Лицето му, както и лицето на Дои, бе почерняло от саждите, а дрехите им бяха овъглени. Ецуко се закашля, задавена от дима. Чувстваше се замаяна и ѝ прилошаваше от това, че го бе вдишвала цяла нощ.

— Ще се покача на онази пожарникарска кула и ще видя какво става.

Не след дълго се върна при тях.

— Половината град е изгорял. Юшима, Хонго, Хачобори, Ишикаваджима, Киобаши, Рейганджима... — нареждаше той, а гласът му пресекваше, докато изброяваше имената на разрушените райони. — И пожарът все още бушува.

Тримата заплакаха за Едо и за всички хора, които сигурно бяха загинали. Но Ецуко все още не бе забравила мисията, която ги бе

изпратила в този ад.

— А Тадатоши?

— Няма значение — каза Дои, като изтри ядосано сълзите си с длан. — Сигурно е мъртъв.

Някаква интуиция накара Ецуко да се взре в тълпата. И видя, че на не повече от тридесетина крачки, притиснат до стената, е застанал Тадатоши. На кръста си бе запасал мечовете си. Очите му се взираха втренчено нагоре, към пламъците, които се вдигаха над горящия град. На лицето му се бе изписала същата потайна, лукава и странна усмивка, както през онази нощ в градината. Първоначално Ецуко беше изненадана, че са го открили, но после осъзна, че твърде много от оцелелите се бяха стекли тук, в този малък, незасегнат от огъня оазис.

— Ето го! — извика тя, сочейки към него.

Погледът на Тадатоши срещна нейния. Внезапният гняв в очите му проблесна като светкавица през пространството между тях, горещ като пламъците, после той се обърна и затича. Ецуко подскочи:

— Да го хванем! Бързо!

Еген и Дои я последваха. Може би просто не можеха да измислят нищо по-добро, което да направят. Тадатоши тичаше насам-натам из тълпата и се криеше по ъглите. Районът Коишикава беше дом на държавните служители, които се грижеха за соколите на шогунa. Във върволиците от хора имаше волски каруци, натоварени с клетки, пълни с орли и ястреби. Някои от птиците бяха избягали. Те размахваха криле над Ецуко, устремени към хълмовете. Тя изгуби Тадатоши от поглед, но Еген извика: „Влезе ето там!“.

Тримата се втурнаха през вратата в двора на някакво имение. Ненадейната тишина прозвънтя в ушите на Ецуко. Дои доближи пръст до устните си. Тримата тръгнаха на пръсти около къщата. Зад нея имаше допълнителни пристройки. Ецуко чу някакво прашене в една от тях. Тримата надникнаха през отворената врата — беше кухненско помещение. Тадатоши се бе навел и духаше върху един мангал. Пламъци лизнаха въглищата.

Бе в състояние да запали огън, след като толкова голяма част от Едо бе изгоряла!

Дои извика името му. Тадатоши скочи и заотстъпва, докато Дои и Еген настъпваха към него. Очите му танцуваха с маниашка светлина. Той се ухили и Ецуко видя, че в ръцете му има глинено гърне.

— Не! — извика тя. — Внимавай!

Тадатоши изля керосина от гърнето върху мангала. Пламъците избухнаха в огромен, червен взрив. Ецуко, Дои и Еген изпищяха и отскочиха от огъня. Тадатоши се закиска диво, безумно. Той ритна мангала, разсипа горящите въглища и заръси керосин из помещението. Лумнаха още огънове.

— Помощ! — извика Дои.

Той бе паднал на пода, а плащът му гореше. Ецуко започна да удря пламъците с облечените си в ръкавици ръце. Еген изправи Дои на крака, крещейки: „Трябва да се измъкнем оттук!“.

Тримата избягаха от кухнята. Тя лумна цялата в пламъците, които вятърът раздуха и понесе нависоко и надалеч. Още преди да успеят да излязат от вратата, огънят бе обхванал цялото имение. Искрите прескочиха и към другите къщи. Само за миг целият район запламтя.

— Отиваме в замъка — каза Дои. — Той е най-защитеното място в града.

Но докато те и тълпите бързаха нагоре по хълма, огънят ги изпревари. Улиците се превърнаха в тунели със стени от пламъци, които изригваха във всички посоки. Жени с подпалени дрехи и коси пищяха неистово. Те махаха с ръце, въртяха се и падаха на земята. Огънят оголваше телата и главите им, после овъгляваше кожата им. На Ецуко ѝ се догади от гледката и миризмата на горяща плът и вряща кръв.

— Назад! — извика Дои.

Той и Еген задърпаха Ецуко в обратната посока. Кашляйки, едва поемайки дъх, те газеха през хора, които бяха умрели, задушени от пушека, стъпваха върху тела, изгорени до кокал. Тичаха през вътрешните пресечки, където стотици мъже се бяха струпали накуп, извадили оръжието си, оформили жива човешка стена срещу огъня в отчаян опит да го задържат и да дадат на семействата си възможност да избягат и да се спасят. Огънят мина през тях и ги помете като лъщяща оранжева приливна вълна.

Дои видя няколко изоставени ведра с вода. Той ги грабна и изля водата върху Ецуко, Еген и себе си. Докато тичаха нататък, водата се изпаряваше от тях, но ги пазеше от огъня, докато други хора горяха и умираха.

— Трябва да стигнем реката — задъхано каза Еген. — Тя е единствената ни надежда. Когато накрая стигнаха до водата, единственият мост през река Сумида беше претъпкан с народ, а складовете горяха. Хората се тълпяха по кейовете и доковете. Мъже и деца, майки с бебета на ръце, самураи и прости селяни скачаха в реката. Тълпата помете Ецуко, Еген и Дои от дока. Ецуко изкрещя при скока в ледената вода, където вече се виждаха главите на хиляди плувачи хора. Реката беше толкова препълнена с народ, че тя почти не можеше да помръдне. Удряха я ръце, ритяха я крака, хора потъваха и се давеха. По някакъв начин тя, Еген и Дои разкъсаха тълпата и попаднаха в средата на реката, където водата беше дълбока, а течението много бързо.

— Не мога да плувам — изкрещя Дои и главата му потъна под водата.

Ецуко също не можеше да плува. Еген прихвана и двамата за вратовете. Задържайки главите им над водата, той легна по гръб и зарита с крака. Ецуко и Дои се носеха по водата с него. Докато течението ги отнасяше, Дои посочи към града и извика: „Замъкът Едо гори!“.

Ужасена, Ецуко видя, че покривите му са целите в пламъци, а високата квадратна кула на стражата пламти като гигантска факла.

— Това е от пожара, запален от Тадатоши. Ех, само да можем да го намерим по-бързо!

След цяла вечност Ецуко и двамата ѝ придружители, полумъртви от студ и изтощение, се довлякоха по речния бряг до едно рибарско селище. Обитателите му им дадоха храна, подслон и топли дрехи. Два дни по-късно тръгнаха обратно към Едо.

Градът бе целият в руини. По-голямата част от него бе изгоряла до основи. Ецуко, Еген и Дои вървяха, притихнали в страхопочитание пред трагедията, и си проправяха път през улиците, пълни с димящи отломки и развалини. Овъглени скелети лежаха сред разрухата на бедствието. Оцелелите бродеха, търсейки останки от своите домове, оплаквайки мъртвите. Осиротели деца плачеха и викаха майките си.

Въздухът беше леден. Из целия град хората се сбираха в злочести, треперещи групички.

Ецуко чувстваше смазваща скръб, безпомощност и гняв.

— Колко ли от цялата тази смърт е по вина на Тадатоши?

— Твърде много — мрачно каза Еген.

— Ако малкият демон е още жив, кълна се, че ще му дам подобаващ урок — добави Дои. — Ако, разбира, се изобщо го намеря.

Започна да вали сняг, бял като пепел. Ецуко жадуваше за действие — и за отмъщение.

— Знам къде да търсим — каза тя.

Градът беше неузнаваем, но Ецуко имаше добро чувство за ориентация. Тя поведе мъжете към мястото, което доскоро беше Коишикава. Войници бяха разтоварили вързопи от ръчни колички и раздаваха храна на гладуващите тълпи. Сред тях тя видя Тадатоши. Той се вираше в почернелите греди и разрушените покриви на къщата, в която бе запалил пожара. Беше се измъкнал от катастрофата без нито една драскотина.

Истинско чудо беше, че го намериха отново. Подозрението на Ецуко, че Тадатоши ще се върне на местопрестъплението се бе оправдало.

— Ей! — нахвърли се Дои върху Тадатоши. — Я ела да видиш какво си направил!

Тадатоши се усмихна със странната си усмивка.

— Не е ли огънат най-вълнуващото нещо, което някога си виждал? Особено когато гореше замъкът?

Не само че не се разкайваше и нямаше никакви угризения; той искаше похвала и признание!

— Вълнуващо?! — Еген се втрени в Тадатоши, не вярвайки на ушите си. — Та ти уби хиляди хора! И това ти е харесало. Ти си луд!

Тадатоши сви рамене:

— И какво възнамеряваш да направиш по този въпрос?

— Ще докладваме за теб на властите — каза Еген.

— Тръгвай! — подигравателно се ухили Тадатоши — Аз съм Токугава. А вие, хорица, сте никои. Те никога няма да повярват на вас.

Беше прав, осъзна Ецуко.

— Тогава ще те накараме да си платиш! — заяви Дои.

— Първо трябва да ме хванете — каза Тадатоши, обърна се и побягна.

— Да не го оставяме и този път да ни се измъкне! — извика Ецуко.

Докато тичаше подире му заедно с Дои и Еген, тя викаше с всички сили:

— Това момче запали пожара, който изгори до основи замъка! Спрете го!

Войниците и тълпата само ги гледаха, твърде вцепенени, за да реагират. Или може би си мислеха, че е луда? Тадатоши водеше преследвачите си през вътрешни кварталчета, в които хората разбиваха магазините и се боричкаха за плячка. Ецуко се повдигаше на пръсти, за да не го изпусне от поглед сред хилядите хора, които с мъка си тръгваха от това, което бяха загубили. Започна да мръква. Ецуко, Еген и Дои бяха изтощени. Тадатоши погледна през рамо, после се измъкна от тълпата.

— Отива в гората — запъхтяно каза Еген.

— Бързо! — извика Ецуко.

Втурнаха се в посоката, в която бе поел той, и навлязоха между кедровите дървета. Беше вече толкова тъмно, че едва виждаха подскачащия му силует. Високо на хълма те спряха близо до някаква врата *тори*. Тук, над димната мараня, която обгръщаше в савана си града, въздухът беше студен и чист, а луната ярка. Ецуко видя Тадатоши, залегнал на земята. Тя и другарите ѝ се затичаха към него.

Гръдният му кош се повдигаше, докато се взираше в тях. В очите му едновременно блестяха страх и предизвикателство.

— Сега вече те пипнахме каза Дои.

— Какво трябва да направим правим с него? — попита Еген.

Отговорът дойде от някаква дълбока, непоклатима и незнаеща прошка сърцевина в Ецуко.

— Ще го убием — каза тя.

— Не мога — възкликна Дои. — Той е мой господар.

— Той е подпалвач и убиец — каза Ецуко. — Заслужава да умре.

— Каквото и да е направил, убийството му ще опозори честта ми — възрази Дои.

— Трябва да го убием — продължаваше Ецуко. — Или той ще продължи да пали пожари, където и да отиде.

— Аз също не мога да го направя — каза Еген. — Когато давах религиозния си обет, се заклях никога да не отнемам живот.

— Още колко живота ще отнеме той, когато запали следващия пожар? Кой, освен нас, може да предпази невинните хора от това? — Вбесена от другарите си, тя каза: — Ако вие не можете, аз ще го направя.

Тя се протегна към Дои, измъкна дългия меч, който висеше в ножницата на кръста му, и замахна към Тадатоши. Момчето запищя. Страхливец по природа, той се сви и започна да раболепничи, вместо да извади своето собствено оръжие и да се отбранява.

— Не! — извика Дои и сграбчи китката ѝ.

Тадатоши се възползва от момента, скочи и избяга.

Ецуко се изви, за да се освободи от Дои. Мечът все още бе в нейно владение и тя хукна след Тадатоши. Дои и Еген затичаха след тях в гората. Ецуко се удряше в дърветата и се препъваше в повалени клони. Тя следваше звука от стъпките на Тадатоши и хлипането му. На лунната светлина, която се процеждаше през листака на дърветата, тя го виждаше как ту се появява, ту изчезва от полезрението ѝ.

— Не го изпускайте! — извика Дои.

— Къде отиде? — чу се и гласът на Еген.

Мъжете с грохот тичаха през гората и проклинаха, когато се спъваха и падаха. Тадатоши профуча край Ецуко. Тя посегна да го хване, но го изпусна.

След миг Дои се провикна от тъмнината:

— Хванах го!

Той падна заедно с Тадатоши и земята под тях се разтресе. Момчето запищя и се заборичка. Започна да удря Дои, но и той го удари и нареди:

— Дръжте го неподвижен.

Еген стоеше до Ецуко.

— Какво ще направим сега? — попита той, все още запъхтян.

— Трябва да го убием — с печална неохота и отвращение каза Дои. — Какъв друг избор имаме?

Тадатоши се бореше и хлипаше. Дои изсумтя, изруга и се прекатури от момчето, после се загърчи, държейки се за слабините.

— Ах, ти, дявол такъв! Върни се тук!

Ецуко и Еген се втурнаха след Тадатоши. Тя го чу, че падна, но не можа да го види, докато двамата с Еген не се спънаха в тялото му. Убийствен гняв обхвана Ецуко. Тя замушка Тадатоши с меч. Искаше

да му нанесе толкова удари, колкото хора беше убил. Пицеше, докато пицеше и той. Еген се присъедини, подтикван от същите подбуди. Той го удряше и риташе, без да спира. Дои грабна меча от Ецуко и започна да сече с него, докато писъците на Тадаатоши не замлъкнаха.

Тримата застанаха неподвижно над трупа му. Нищо не нарушаваше тишината на гората, освен тяхното учестено, трескаво дишане. Когато яростта ѝ стихна.

Ецуко осъзна какво са направили. Започна да плаче.

Мъжете я прегърнаха.

— Не се разстройвай — каза ѝ Дои. — Всичко свърши.

Бузата му, допряна до нейната, бе влажна от сълзите му.

— Направихме, каквото трябваше — каза Еген. — Всичко е наред, Ецуко.

Звук на нечии стъпки изхрущя върху сухите листа и пресече риданията ѝ.

— Идва някой. Трябва да се измъкваме оттук. Бързо!

Те избягаха от сцената на местопрестъплението и спряха чак когато стигнаха до едно отдалечено сечище.

— Закълнете се никога на никого да не казваме това, което направихме — каза Дои, протягайки двете си ръце с дланите надолу към Еген и Ецуко.

Ецуко положи длан върху ръката му. Еген притисна своята върху нейната.

— Заклевам се! — казаха и тримата.

Върнаха се в града и се присъединиха към хилядите бездомни, които се скитаха наоколо, търсеха семействата си, приятелите си и местата, които познаваха. Хранеха се с каша заедно с всички в импровизираните лагери, организирани от правителството, но така и не можеха да се успокоят. Всеки ден виждаха още и още трупове на хора, които бяха умрели от глад или от измръзване. През нощта спяха плътно сгущени един в друг, в одеяла, които бяха откраднали от изоставени къщи. Почти не разговаряха; не можеха да се погледнат един друг. Чувството за общата им вина не спираше да ги измъчва.

Ден по-късно Ецуко научи от някакъв непознат, че Хана я издирва. Затича заедно с приятелите си към палатковия град. Когато тя

намери Хана, Еген и Дои се измъкнаха. Бяха твърде засрамени, за да погледнат в лицето всеки, когото познаваха. Ецуко избухна в разтърсващи, неконтролируеми ридания.

— Цялата си в кръв! — възкликна Хана.

Ецуко и приятелите ѝ не бяха отмили кръвта на Тадатоши от дрехите си; нямаше къде да ги изперат.

Когато Хана я попита какво се е случило, Ецуко не ѝ даде никакво обяснение, но силно ѝ прилоша. Четири дни лежа в палатката и толкова много повръщаше, че не можеше да задържи никаква храна. Бе убедена, че болестта ѝ е пратена като наказание от боговете.

Чак след месец разбра истинската причина за това.

Тогава двете с Хана вече се бяха събрали отново с нейните родители и живееха в къщата им, която бе оцеляла от пожара. Ецуко не бе виждала повече Еген.

Може би той не знаеше къде се намира тя, а тя пък не можеше да тръгне да го търси. Родителите ѝ не биха я пуснали навън, защото Едо тънеше в хаос и се беше превърнал в твърде опасно място. Тя стоеше в стаята си и се молеше на боговете: Моля ви, нека дойде!

Един ден майка ѝ я повика.

— Ецуко! Имаме посетители!

Сърцето и затрептя от радост; сигурно бяха Еген и Дои. Когато отиде в приемната, завари там Дои — седеше заедно със своите и с нейните родители.

— Сега, когато пожарът приключи, бихме искали да определим датата за сватбата на нашите деца — каза бащата на Дои.

— Това ще бъде чудесно и за нас — учтиво му отговори бащата на Ецуко.

Тя изпадна в ужас. В очите на Дои прочете, че той все още я иска и е готов да забрави миналото. Да можеше Еген да се появи отнякъде и да я спаси от този лишен от любов съюз.

Майката на Дои изгледа Ецуко с подозрителен и проникателен поглед.

— Я ела насам. Дай да те погледна — каза тя.

Ецуко се подчини. Жената проучващо огледа подутата ѝ фигура, после обяви това, което Ецуко криеше.

— Ти си бременна.

Родителите ѝ възкликнаха ужасени и потресени.

Дои гледаше като втрещен.

— Ако Ецуко вече не е девствена, трябва да разтрогнем годежа — каза баща му.

Ецуко бе толкова засрамена, че избяга, хлипайки, от къщата. Дои я последва на пътечката отвън.

— От Еген ли е? — попита той.

Тя не можеше да отговори; не беше и необходимо.

Дои изглеждаше така, сякаш всеки миг щеше да заплаче и самият той.

— Той знае ли?

— Не. Нямах възможност да му кажа.

— Е, никога няма и да имаш — ядът помрачаваше лицето на Дои. — Той напусна града. Каза, че никога няма да се върне. Защото не може да понесе да види отново нито мен, нито теб.

Ецуко заплака, съкрушена, защото Еген я бе изоставил и нямаше никога да се ожени за нея, а тя така горещо се бе молила на боговете това да се случи!

— Така ти се пада! Не си нищо повече от една курва! — извика ѝ Дои.

Удари я през лицето така силно, че тя падна. След това излезе от живота ѝ.

Същата нощ Ецуко пометна детето. Страда много, защото то беше от нейния любим. Родителите ѝ бяха много отчаяни, защото дори без детето тя си оставаше развалена стока. Кой мъж щеше да се ожени за нея сега?

Шест месеца по-късно издириха един, който склони. Заведоха я да се срещне с него и сърцето на Ецуко угасна. Беше прост, суров и недодялан човек и поне десет години по-стар от нея. А от гледна точка на нейните родители имаше нещо дори още по-лошо — той беше *ронин*, притежател на училище за бойни изкуства. Какво печално падение — от брака, който те бяха планирали за нея с Дои! Но той направи предложение за женитба, те приеха, нямайки търпение да се отърват от своята безпътна дъщеря.

Ецуко нямаше друг избор, освен да се омъжи за *ронина*. Родителите ѝ се отказаха от нея и тя загуби връзка с тях. Преглътна мъката и гордостта си, приучи се да живее в почти пълна бедност, да работи усилно по поддръжката на новия си дом и да се грижи за

съпруга си. Никога не му каза за убийството. Роди му син, който
накрая стана заместник-главнокомандващ на шогуната.

29. ГЛАВА

Сега вече знаеш защо не можех да ти кажа истината — каза Ецуко.

Неописуемо потресен от разказа, Сано се извърна от нея, зареял празен поглед в пространството.

— Еген, Дои и аз убихме Тадатоши — продължи тя. — Всички сме виновни, но най-вече аз. Да, Рейко бе схванала същността на цялата история, макар не всички детайли, помисли си Сано. Трябваше повече да слуша съпругата си. Сега вече знаеше защо истинският учител е избягал от града и защо полковник Дои е толкова озлобен към нея въпреки изминалите години. Сано се бе оказал прав за това, че Дои има пръст в убийството. Може би неговата вина бе мотивирала героизма му по време на спасителните операции след пожара. Освен това сега Сано знаеше, че никога няма да може да докаже невинността на своята майка, защото тя бе виновна, точно толкова виновна, колкото се бе опасявал. Нейните ръце — ръцете, които го бяха отгледали в детството му, някога съвсем хладнокръвно и преднамерено бяха отнели човешки живот. Но той се чувстваше разочарован и разтревожен по съвсем лични причини.

Неговите по-ранни разкрития противоречаха на факти, които той бе приемал за даденост, що се отнася до семейния му произход, но майка му току-що бе разрушила всичките му устои. Сега той бе не само син на беден *ронин*, той бе син на паднала жена, дори на убийца. Емоциите му бяха съвсем объркани, той не можеше да отдели това, което мислеше относно факта, че тя е виновна за убийство, от това, което мислеше за останалата част от изповедта ѝ.

— Как си могла? — обърна се той към своята майка, като даде воля на емоциите и яростта си.

Тя протегна умоляващо ръце:

— Това беше справедливо.

Страхът и слабостта ѝ бяха изчезнали. Това, че бе разказала историята си, ѝ бе вдъхнало спокойствие, сила, и достойнство. Но бе

погубило живота на Сано.

— Ти не само си имала любовна афера с учителя, а си носела дете от него — каза той. Хана знаеше тази част от историята, ако не и останалото; това обясняваше нейната неохота да говори. — После си се омъжила за баща ми и си се престорила, че онова никога не се е случило. Крила си престъплението си от него. Целият ни живот е бил една лъжа.

Тайната ѝ беше като скелет, погребан под повърхността на тяхното съществуване, докато костите на Тадатоши са гнили в неговия скрит гроб. Тези кости бяха донесли вестта от миналото, заедно с и съответните последици за бъдещето на Сано. Те наистина бяха оракулски кости.

— Мога ли да не съм бесен? — настойчиво я попита той.

Майка му се изправи, без да мигне от неговото избухване, непоколебима и безстрашна.

— Това не беше лъжа. Бащата и аз бяхме щастливи заедно като повечето семейни двойки. Той беше порядъчен и свестен човек и аз му служих вярно до смъртта му.

Това звучеше доста постно в сравнение със страстната ѝ любов към Еген — и с тази, която Сано изпитваше към Рейко. Дори и в гнева си Сано не можеше да не съжали своята майка. Той започваше да вижда живота ѝ от нейната гледна точка.

— Ти си се лишила от всичко — каза той, поклащайки смаяно глава. — Животът в лукс, самурайския статут, честта ти. — Той бе ужасен от немилостта, в която бе изпаднала, и разбираше, че и тя сигурно е чувствала същото. — Как си могла да го понесеш?

— Имаше компенсации — тя сложи ръката си на гърдите му и се усмихна. Очите ѝ сияеха от любов. — Имах теб!

Сано устоя на този пристъп на нежност. Като че ли беше най-разстроен не от друго, а от истината за своя произход. Той всъщност бе резултат на непозволената, греховна любовна афера на майка му; все едно че бе плод на тази връзка. Ако не беше нейното незаконно, пометнато дете, тя никога нямаше да се омъжи за неговия баща и Сано никога нямаше да се роди. Той дължеше съществуването си на тази афера — и на престъплението, което я бе разделило от мъжа, когото бе обичала. И той започваше да разбира какво още дължи на своята майка убийца.

Винаги се бе чудил откъде е взел тази своя склонност да поема рискове в името на някаква кауза, от къде идва вярата му, че справедливостта е най-важна дори и когато изисква действия, които обществото не одобрява или законът забранява. Неговият характер не идваше от баща му, който се придържаше стриктно към закона на *бушидо* за конформизма в социалните нрави и обезкуражаваше индивидуализма и инициативността на своя син. Сано отдавна бе решил, че склонността му към нарушаването на нормите и правилата си е изцяло негово собствено творение. Но сега, когато майка му свали ръце от лицето си и той погледна в очите ѝ, разбра истинския ѝ източник.

— Когато беше момче, те пазех да не станеш такъв човек, какъвто аз бях като млада. Опасявах се, че можеш да си навлечеш неприятности, да си провалиш живота. Е, сгрешила съм — тя грейна в усмивка към него. — Моят син, дворецовият управител! — усмивката ѝ изведнъж стана унила и печална. — Но също така съм била и права.

Сано не можа да потисне усмивката си при спомена за времето, когато упорито бе преследвал убийци и ги бе предавал на правосъдието, рискувайки поста и живота си, за да отстоява собственото си разбиране за чест.

— Може би съм щастлива, че си се метнал на мен — каза майка му. — Защото ще можеш да разбереш защо трябваше да убия Тадатоши и защо убедих Дои и Еген да ми помогнат.

За чест или за позор, Сано наистина я разбираше. Подпалвачът Тадатоши беше най-големият престъпник на всички времена, по броя на жертвите си той надвишаваше хилядократно всеки убиец, пред когото Сано някога се бе изправял.

— Да — призна той. — Ако бях на твоето място, щях да направя същото. Щях да взема закона в ръцете си, пък да става, каквото ще!

Сано се чувстваше удивен и от други разкрития. Не беше ли партньорството на майка му с Дои и Еген прецедент на партньорството му с Рейко и на техните мисии в сенчестата територия извън закона? Мнозина се чудеха как Сано се примирява с жена с толкова силна воля, толкова дръзка и толкова готова на рискове като Рейко; често дори самият той се чудеше. Сега виждаше, че не само любовта бе причината да приема нейната позиция и поведението ѝ.

Сигурно подсъзнателно бе възприел същинската, истинска природа на майка си, и именно тя беше стандартът за това, което той търсеше в партньорката си. Афинитетът му към нетрадиционна жена бе посят в него още в майчината му утроба. Нямаше никаква част от неговия живот, която да не е повлияна от майка му и нейните действия.

Но фактът, че той я разбира за това, което е направила, нямаше никакво значение. Не неговото мнение щеше да се вземе предвид.

— Можеш ли да ми простиш? — тревожно попита тя.

Той прочисти гърлото си.

— Не от моята прошка се нуждаеш. Шогунът ще очаква финалния резултат от моето разследване. — А също и неговите врагове, които ще притискат шогуна да осъди Сано и майка му. Не знам какво да му кажа?

Ако шогунът чуеше, че тя е убила Тадатоши, защото е бил подпалвач и масов убиец, щеше да си помисли, че се опитва да оправдае престъплението си чрез очерняне на клетия му братовчед.

— Просто не мога да му разкажа твоята история.

— Няма нужда да ми разказваш — каза глас зад тях.

— Аз, въъ, чух всичко.

Сано и майка му стреснато се обърнаха и видяха шогуна на вратата.

— Ваше Превъзходителство! — възкликна Сано, неспособен да скрие ужаса си от това, че шогунът е дошъл да го посети още веднъж, при това в най-лошия момент. — Какво удоволствие е да ви видя! Не знаех, че ще дойдете.

— Явно! — язвително каза шогунът. — Иначе ти и майка ти нямаше да проведете такъв, въъ, увлекателен разговор.

— Моля, заповядайте, влезте и седнете — каза Сано.

— Гладен ли сте? Може ли да поръчам да донесат някакви закуски?

Игнорирайки опита на Сано да отклони вниманието му, шогунът се вмъкна в стаята. Изражението му се колебаеше между обърканост, потресеност и гняв.

— Тя каза, че братовчед ми Тадатоши е запалил пожара в Коишикава — каза той, сочейки към майката на Сано. — Вярно ли е това?

— Ецуко погледна първо към него, а после към Сано, изплашена и безмълвна. Сано побърза да ѝ се притече на помощ.

— Не каза това. Чули сте погрешно. Сега кажете ми с какво мога да ви бъда полезен?

Шогунът не обърна никакво внимание на думите му.

— Майка ви ще отговори на моя въпрос. Може би тя е единствената личност в цялата страна, която ще ми каже фактите направо, без да шикалкави — обърна се той към нея. — Наистина ли казахте, че братовчед ми е подпалил пожара?

Този път майката на Сано не показва никаква уплаха, нито раболепие.

— Да — със спокойна убеденост каза тя. — Видях го със собствените си очи — точно така, както сте чули, че казах на сина ми.

Сано едва се сдържа да не изстене. Та тя обвиняваше член на клана Токугава в углавно престъпление! Изглежда, искаше да използва истината, за да подпечата смъртната си присъда!

— Вие сте го видели да подпалва пожара, който изпепели замъка? — ужасеният глас на шогуна пискливо се извиси; той сякаш не можеше да повярва на ушите си.

— Майко — намеси се Сано. — Остави ме аз да се оправям с това.

— Тихо! — нареди шогунът.

— Да — повтори майката на Сано.

Сано се отчая от безполезните си опити да я спаси от самата нея. Ей сега шогунът щеше да повика стражите си да я арестуват, заедно с него и цялото му семейство. Той пое дъх, за да повика собствената си охрана. Нямаше да се даде без борба.

Шогунът се свлече на колене. Агресивната му самоувереност рухна, а лицето му пребледня, сякаш му прилоша. Сано бе толкова объркан от внезапната промяна в настроението на господаря си, че не знаеше какво да прави.

— Аз бях в замъка по време на Големия пожар — каза шогунът с треперлив, пресекващ глас. — С моята майка. Мислехме, че там ще сме в безопасност, когато започна пожарът в Коишикава. Пламъците тръгнаха нагоре по хълма.

Той се сви в себе си; гласът му изтъня и се извиси; сякаш се превърна в дълбоко разстроено малко момче, което е бил по време на

катастрофата.

— Вятърът довя огъня до замъка. Озовахме се сред море от пламъци. Те прескочиха стените и опожариха коридорите на горните етажи. След това забушуваха вътре в замъка. Затичахме към западното каре, което бе най-далече от огъня. Крихме се там, докато останалата част от замъка догаряше.

Погледът му бе помрачен от спомена за онзи ужасен ден и все още незабравения кошмар.

— Ако войниците ни не бяха успели да потушат пожара, преди да стигне до западното каре, майка ми и аз щяхме да загинем. — Яростта избистри погледа му. — Огънят, който Тадатоши е запалил, буквално разруши моя замък. — Той заудря силно с длани по гърдите си. — Той почти ме уби!

Сано го гледаше в изумление. Шогунът бе повярвал в историята на майка му. И единственото, от което се интересува, бе онази част, която директно го засягаше. Съвземайки се след първоначалния шок, Сано осъзна, че поведението на шогуна е абсолютно типично за него.

— Тадатоши уби хиляди хора — каза майката на Сано.

Шогунът направи нетърпелив, презрителен жест с ръка.

— Заради него аз за малко не умрях! И макар че не умрях, бях изплашен до полуда!

Майката на Сано се намръщи при този откровен егоцентризъм. Тя отвори уста, но красноречивият поглед, който Сано й отправи, я накара да замълчи, преди да сгълчи шогуна така, както мъреше самия него, когато се държеше грубо с хората в детството си. Той реши да пробва с един въпрос, но така внимателно, сякаш пускаше пеперуда, за да провери посоката на вятъра.

— Разбирате ли защо майка ми и нейните приятели е трябвало да убият Тадатоши?

— Да, да — заклати глава шогунът. — Той е заслужавал да умре заради това, което ми причини.

— И разбирате, че ако те не са го убили, той е щял да продължи да пали пожари? — Сано очертаваше втезата си около това, което шогунът би сметнал за същина на въпроса. — И следващият му пожар действително би могъл да ви убие?

Шогунът го зяпаше в устата.

— Тъъ, не бях се сетил за това. — Той бе изпаднал в благоговение пред това, че се е отървал на косъм.

— Но да, разбира се, прав си!

— Значи може да се каже, че майка ми не само е наказала един подпалвач, а че е спасила живота ви — каза Сано.

— Да, наистина! — възкликна шогунът. — Но не мога да разбера полковник Дои. Защо ми каза, че тя е, тъъ, и отвлякла Тадатоши и го е убила за пари? Той знае какво в действителност се е случило с Тадатоши, защото е участвал. Защо той, тъъ, просто не ми каза истината?

По същата причина, поради която и майка ми не искаше да му каже, помисли си Сано.

Тяхната клетва и страхът им от наказание ги бяха накарали да запазят мълчание в продължение на четиридесет и три години. Дои бе разчитал на това, че тя ще спази обета си дори и след като той я обвини в убийство. Но това обяснение не обслужваше особено целите на Сано.

— Дои не е искал да се разбере, че се е показал като страхливец, който се е поколебал да убие подпалвач — каза Сано. — Не е искал да си признае, че майка ми, само едно момиче, е била единствената, която е проявила достатъчно храброст и добродетел, за да направи това, което е било необходимо.

Шогунът кимна и се обърна към нея:

— Да, вие наистина сте била храбра — гласът му бе изпълнен с възхищение. — Всъщност вие сте героиня!

Майката на Сано изглеждаше огорчена от похвалата. Тя хвърли на сина си поглед, с който му подсказа, че не одобрява начина, по който бе манипулирал шогуна, но си дава сметка, че не е в позиция, от която да може да възрази. Тя коленичи, поклони се и каза скромно:

— Вие сте прекалено великодушен, Ваше Превъзходителство.

Сано побърза да се възползва от момента.

— Ще помилвате ли майка ми? — попита той.

— Да, разбира се — заяви шогунът. — Обявявам я за невинна във всякакви злодеяния и я освобождавам.

Дъхът на Сано секна при този обрат на събитията. Просто ей така, за миг, съдбата му се бе променила. Каква роля бе изиграла в това

божествената сила на истината, и каква — силата на човешкия егоизъм?

Но настроението на шогуна изведнъж отново стана сърдито и недовошно.

— Не бързай да се успокояваш прекалено, управителю Сано. Майка ти е извън опасност, но ти все още си под подозрение за, тъъ, убийството на свидетеля по казуса с моя братовчед. Или си забравил за това?

Сано не беше забравил, но се надяваше шогунът да не си го спомни.

— Имам новини по този въпрос. Мъжът, който е бил убит, не е учителят Еген. Бил е подставено лице, измамник.

Докато Сано обясняваше как е било направено това разкритие, лицето на майка му се отпусна, а устата ѝ увисна от изненада. Тя за пръв път чуваше тази информация. Сано не бе имал възможността да ѝ каже по-рано.

— Това не е бил Еген — прошепна тя. — Трябваше да позная!

— Актьор, представи си! — каза шогунът. — Но все пак остава възможността ти да си го убил. — Той стана и насочи пръста си към Сано. — И не се опитвай да се измъкнеш от проблема. Омръзнало ми е от хора, които ме правят на глупак!

Сано изведе шогуна от стаята. Той виждаше, че майка му е обидена от начина, по който той се отнася със сина ѝ, и не искаше тя да каже нещо, което да промени мнението на владетеля за помилването ѝ. Той отведе височайшия си гост в приемната.

— Моля ви да ме оставите да ви докажа невинността си — каза Сано. — С ваше позволение, ще тръгна веднага и ще се заема с това.

— Позволенията се отказва! — Шогунът стисна ръкава на Сано. — Дойдох да говоря с теб, защото съм, тъъ, се сблъсках с ужасен проблем. Няма да тръгваш никъде, докато не ми помогнеш!

— Ще се радвам много да ви помогна — каза Сано. — Какъв е този проблем?

Шогунът закри из стаята, обезумял от тревога.

— Откакто открих, че владетелят Мацудайра иска да заеме мястото ми, хората ме притискат да обявя война на целия негов клон от нашия клан. Те мислят, че трябва да поведе битка не само за да унищожи завинаги него самия, но и да подчиня синовете му, всичките

му други роднини и хилядите му васали. Те говорят, спорят, убеждават ме и ме притискат. — Той сложи ръце на ушите си. — Просто не спират!

Сано не беше изненадан. Самурайската класа ставаше все по-неспокойна след войната между владетеля Мацудайра и бившия дворецов управител Янагисава, малка, кратка схватка по време на мира, който бе продължил повече от век. Гражданската война бе логичният изход от активизирането на политическите брожения и междуособици и един управител, поставен под заплаха, трябваше да се отбранява. Макар Сано да се страхуваше от това, което войната би могла да причини на Япония, бойният хъс разпалваше самурайската му кръв. За него възможността да влезе в открита схватка с врага си бе повече от добре дошла. И знаеше много добре своя дълг.

— Ако искате да обявите война на владетеля Мацудайра и целия му кръг, можете да разчитате на моята подкрепа — каза Сано.

— Но аз не искам да го правя! Аз не обичам битките! Всичко, което искам, е да живея в мир! — Шогунът се изправи пред Сано и протегна сключените си ръце към него. — Какво трябва да направя?

— Трябва да осъдите владетеля Мацудайра на смърт — каза Сано. — Той е предател, а и вече е под арест.

Екзекутирането му е логичната следваща стъпка. Това ще ви спести главоболията на войната.

И щеше да спести на Сано нови нападения от страна на Мацудайра.

— Не мога да направя това!

— Тогава кажете на всички, че забранявате войната — каза Сано, задължен от законите на честта да служи на своя господар и да остави настрана собствените си планове и приоритети. — Вие сте господарят. Всички трябва да ви се подчинят.

Макар да изглеждаше изкушен от това предложение, шогунът каза:

— Но ако направя това, те ще разберат какъв страхливец съм. И ще помислят, че не заслужавам да бъда шогун.

Точно така щяха да си помислят и на това отгоре щяха да бъдат прави, но Сано не можеше да го каже, няма значение какво ще си мислят. Императорът е този, който дава титлата шогун. Според божествените закони никой друг не може да я вземе от вас.

— Императорът си е в двореца в Мияко. Хич не го е грижа кой е шогун. Нито пък иска да се, тъй, забърква в някакви проблеми. По-скоро ще даде титлата на някой вол, отколкото да вземе моята страна.

Сано беше срещал императора преди девет години и трябваше да признае, че тази оценка за него е правилна. Японските императори нямаха никаква политическа или военна власт от векове и беше малко с вероятно и този да се опита да променя статуквото.

— Ако откажа да се боря с Мацудайра, всички ще прехвърлят клетвата си за феодална вярност към него — изхленчи шогунът. — Те ще се обединят и ще ме унищожат!

Сигурно бяха използвали тази заплаха, за да го принудят да действа.

— В такъв случай единствената ви алтернатива е да сключите мир с владетеля Мацудайра. Поканете го на разговор. Договорете примирие — предложи Сано.

— Не мога! — Шогунът отчаяно закърши ръце. Твърде късно е. Владетелят Мацудайра вече нанесе първия удар.

— Какво? — извика Сано изненадан и уплашен. Кога?

— Преди по-малко от два часа. Войниците му убиха десетима от моите на моста Риогоку.

Сано предположи, че наистина е възможно владетелят Мацудайра да е поръчал засадата... Но той видя познатия модел, подуши познатата миризма. Беше сигурен кой е организирил атаката и е забъркал името на Мацудайра, за да втвърди ръката на шогуна.

— Ако не отговоря, ще съм не просто страхливец, а истински глупак — изстена шогунът. — Управителю Сано, не мога да понеса всичко това! Махни го от главата ми!

Сано внезапно си припомни последния път, когато чу тези думи — преди три или четири години. Масахиро беше сънувал кошмар и се събуди с писък. Когато Сано и Рейко се бяха втурнали към леглото му, той им каза, че в къщата има призрак! „Махни го!“ — беше го помолил той.

Шогунът гледаше Сано със същия страх, който бе видял навремето в очите на Масахиро.

През онази нощ Сано обикаляше из къщата и нанасяше свирепи удари с меч си по призрака, а Масахиро тревожно го следваше и

наблюдаваше. Когато извърши този „екзорсизъм“ във всяка стая, той каза: „Изчезна“.

Но не можеше да отърве шогуната от проблемите му, като разиграва подобни сценки... Или пък можеше?

Сано преживя един от онези редки моменти на просветление, в които виждаше така ясно действията, които трябва да предприеме, сякаш запалени факли осветяваха пътя му в тъмен лабиринт. Това просветление извираше от целия му опит, от натрупаната мъдрост, от хитростта и още много неща. Стъпките, които трябваше да предприеме, му идваха наум така ясно, сякаш имаше божествено видение.

— Добре — каза Сано, — ще уредя всичко.

— Как?

Шогунът гледеше Сано с огромно желание да му повярва и същевременно със страх от разочарование. Сано все още не можеше да изрази с думи плана си; той бе по-скоро подобен на послание, което му бе предадено от безмълвния каменен Буда.

— По-добре ще е за вас, ако не знаете предварително.

— Много добре — каза шогунът с немного сигурен глас. — Какво ще се случи най-напред?

— Ще видите съвсем скоро.

Сано знаеше дълбоко в себе си, че накрая на пътя му е решението не само на проблемите на шогуната, но и на неговите собствени.

— Какво трябва да правя аз?

— Едно съвсем просто нещо — каза Сано. — Каквото и да правя, само ми съдействайте. И ми вярвайте.

30. ГЛАВА

Сано и Хирата крачеха през крилото на двореца, в което живееха мъжките наложници на шогуна. Завариха младежите да играят някаква пиеса. Подиумът в приемната им служеше за сцена. Сано и Хирата застанаха зад публиката, състояща се изцяло от момчета. Бяха на всякаква възраст — от малки деца до юноши. Излегнати на пода, те се шегуваха и вдигаха толкова много шум, че дори не забелязаха присъствието на Сано и Хирата. Двама актьори бяха окупирали сцената.

Единият беше дегизиран с дълга, черна перука, бяло кимоно и маска с лице на красиво момиче. Другият носеше маска на красив млад мъж и оранжево свещеническо расо. Момичето преследваше свещеника напред-назад по сцената с бавни, ритуални движения. Те обикаляха покрай дървен макет на храмова камбана, докато хорът от осем момчета пееше и рецитираше репликите си, а музикантите, застанали на края на сцената, свиреха на флейти и думкаха тъпани. Сано позна, че пиесата е Додждж — драма за жена-демон, която се влюбва в свещеник, но той е дал обет за целомъдрие и се опитва да избяга от съблазънта. Когато преследването ѝ стана по-настойчиво и отчаяно, свещеникът изобрази пантомимен страх. Хорът запя по-високо и по-бързо; ритъмът на тъпаните се ускори.

Сано забеляза, че Йоритомо е сред музикантите и свири на флейта. Свещеникът се скри под купола на храмовата камбана. Жената хвърли дрехата си, разкривайки отдолу друга, ушита от плат, щампован със зелени на цвят и подобни на влечуги линии. Маската ѝ, която имаше подвижна част, се промени в озъбено лице на змия. Тя засъска и се заувива около камбаната. Сано се зачуди как ще се справи с частта, в която от зъбите ѝ трябва да излезе огън, който да убие и нея, и свещеника, когато сцената експлодира със силен гръм.

Зад камбаната запламтя червена светлина. Музиката спря. Остър, парлив дим обгърна камбаната, змията, хора и музикантите. Публиката започна да ръкопляска.

— Барут — каза Сано на Хирата.

Те също заръкопляскаха. Публиката се обърна, видя ги и се смълча. Когато димът се разнесе, свещеникът изпълзя изпод камбаната. Всички изненадано гледаха Сано и Хирата.

— Управителю Сано — каза Йоритомо. Усмивката му се стопи, когато забеляза мрачното и сериозно изражение на Сано. — Какво има?

— Ела с нас — заповяда Сано.

Йоритомо неуверено стана и пристъпи извън сцената.

— Мога ли да попитам защо?

На Сано му бе много неприятно от това, което трябваше да направи на Йоритомо. Той действително обичаше този младеж, но бе необходимата първа стъпка от неговия план.

— Арестуван си.

— Арестуван? — лицето на Йоритомо замръзна от уплаха. Той погледна към войниците, които в този момент влязоха в стаята. — За какво?

— За държавна измяна — каза Сано.

Развълнуван шепот премина през сбраното множество. Йоритомо гледаше Сано с неверие, страх и вина. Сано, Хирата и войниците приближиха към него.

— Но аз не съм... Ти не можеш... — започна да пелтечи той.

Войниците го изведоха в коридора. Останалите младежи наблюдаваха, някои със съжаление, други с ликуване, но всички до един — с удивление.

— Къде ме водите? — като обезумял извика Йоритомо към Сано.

— На твоя процес — отговори му той.

През следващите няколко часа войските на Сано разнесоха обявата за процеса на Йоритомо. До мръкване новината бе обиколила целия замък Едо, именията на даймио, районите, в които живееха васалите на Токугава, и всички останали части на града. Тя бе разлепена на всяко обществено табло за обяви и преминаваше от ръка на ръка и от уста на уста сред гражданите. Продавачите на новини обикаляха улиците и викаха:

— Любовникът на шогуна ще бъде съден за държавна измяна в двореца в часа на кучето!

В стаята си Рейко бе коленичила на дюшека.

— Ела да спиш при мама тази нощ — извика тя на Акико, потупа завивката и се усмихна.

Акико стоеше на прага с Мидори.

— Не! — каза тя инатливо, стискайки полите на Мидори.

Рейко усети как усмивката ѝ леко опъва мускулите на лицето ѝ и а-ха, да се изпари.

— Защо не? Масахиро също ще спи тук — тя седна на леглото и придърпа завивката над коленете си. — Ще бъде забавно.

— Не искам! — каза Акико.

През целия ден Рейко бе пазила децата си и не ги бе изпуснала от поглед дори за миг. Бе очаквала убийците на владетеля Мацудайра да нападнат. Но нищо не се бе случило, може би нейната бдителност бе осуетила намеренията им. Рейко бе изтощена от постоянното тичане след децата, а нервите ѝ бяха опънати до краен предел. И беше наранена, защото през целия ден дъщеря ѝ ясно ѝ даваше да разбере, че присъствието ѝ не е желано.

— Е, не ме интересува какво искаш — отсече Рейко. — Ще спиш тук и нямам намерение да споря за това.

Трябваше да предпази дъщеря си, независимо какво чувстваше момиченцето към нея. Рейко стана, отиде до Акико и хвана ръката ѝ.

— Мидори сан, по-добре си вървете — каза Рейко и дръпна момиченцето към леглото. — Тя ще трябва да свикне с мен, рано или късно. Защо да не започнем сега?

Акико запищя и завлачи крака. Мидори притисна длани една до друга пред гърдите си, а очите ѝ се изпълниха със загриженост и тревога. Тя знаеше за убийците. Рейко ѝ бе разказала.

— Може би Акико ще бъде в безопасност и в съседната стая. Ако някой приближи до нея, ти ще чуеш, а и аз мога да остана, ако искаш.

— Също и аз каза Масахиро. Той измъкна мечата си изпод леглото. Рейко беше казала и на него за заговора на убийците. — Аз ще я защитавам!

— Не! Оставаш там, където си! — нареди Рейко.

— Аз също мога да я охранявам, ако е в съседната стая — намеси се лейтенант Асукай от коридора.

— Ти стой настрана от това!

Рейко не знаеше на кое да се ядосва повече — на това, че Мацудайра възнамерява да убие децата ѝ, или на това, че никой не изпълнява нарежданията ѝ. Тя натисна Акико в леглото. Момиченцето се мяташе, пищеше и я риташе.

— Ох! — извика Рейко. — Стой мирна и бъди тиха, защото иначе ще те напляскам!

Акико се подчини, но Рейко видя в очите ѝ гняв, който приличаше на нейния собствен. Това, че детето ѝ можеше да чувства такава враждебност към нея, просто я остави без дъх. В този момент Акико започна да плаче.

Рейко беше толкова засрамена от заплахата, която бе отправила на детето си, че и нейните очи се изпълниха със сълзи. Но сега, когато вече бе настанила Акико, където тя искаше, не можеше да отстъпи. Легна встрани и придърпа одеялото върху себе си и Акико. Въздържа се от приказки и устоя на хлипанията на Акико.

— Леглото е достатъчно голямо за още един. Може ли аз да остана? — попита Мидори. — Може би това ще ѝ помогне да се успокои.

— Добре — капитулира Рейко.

Тя не знаеше кога ще се върне Сано и можеше да използва помощ в охраняването на децата, а Мидори бе единствената личност, на която можеше да се довери, освен на лейтенант Асукай.

Мидори духна пламъка на лампата, после се вмъкна в леглото между Рейко и Акико. Всички, заедно с Масахиро, останаха да лежат будни в тъмнината.

Процесът на Йоритомо щеше да се състои в импровизирана съдебна зала в двореца. Отвориха вратите между няколко стаи, за да има достатъчно пространство за тълпата зрители. Мъжете бяха коленичили на пода, с лице към подиума, пушейки лули. На подиума седеше Сано, облечен в черна, церемониална тога с неговия златен герб с летящия жерав. Той огледа тълпата и забеляза някои висши чиновници и доста даймио. Обявите си бяха свършили работата. Никой, който бе от значение, не отсъстваше.

На пода под подиума, във формата на *ширасу* — символа на истината, бе посипан бял пясък. На сламен дюшек върху пясъка бе коленичил Йоритомо, със завързани китки и глезени, и с плувнало в пот лице. Главата му се въртеше насам-натам, а очите му молеха за помощ.

Но помощ не идваше — нито от Сановите войници, наредени покрай стената, нито от публиката, сред която имаше врагове на бащата на Йоритомо; всички те изгаряха от желание да видят как младежът, за когото смятаха, че има нездраво влияние върху шогуна, ще бъде осъден. Ако някой имаше възражения към процеса, то поне не ги беше заявил, защото от страна на шогуна не бяха постъпили такива. Той самият бе коленичил до Хирата, откъм по-отдалечената, дясна страна на подиума, давайки своето безмълвно одобрение на съдебната процедура. Изглеждаше уплашен и озадачен, но и примирен, като дете, което е било принудено да погълне неприятно на вкус лекарство.

— Първият свидетел да застане отпред! — нареди Сано.

Един мъж влезе. Той коленичи и се поклони на Сано и на шогуна. Публиката се наведе напред, за да го види; мъжете на задните редици изкривиха шии. Беше висок и едър, мускулест млад мъж в износени и избледнели дрехи, с кърпа, вързана около бръснатата му глава.

— Кажете си името и положението — нареди Сано.

— Итами Сенджуро — каза мъжът. — Аз съм *ронин*.

Той не беше *ронин* и това не беше истинското му име. Беше градинар в имението на Сано.

— Познавате ли обвиняемия? — попита Сано.

— Да, почитаеми дворцов управителю — каза Итами.

Йоритомо смаяно гледаше и Итами, и Сано и не вярваше на ушите си.

— Как се запознахте с него? — попита Сано.

— Той ме нае заедно с още няколко ронини да нападнем вашите войници.

Публиката се размърда, развълнувана от новината.

— Не съм! Това е лъжа! — извика Йоритомо.

— Тишина! — строго нареди Сано. — По-късно ще дойде и твоят ред да говориш.

После се обърна отново към Итами:

— Кога беше това нападение?

— Миналата есен.

— Разкажи какво се случи.

Итами повтори историята, която Сано го бе инструктирал да разкаже:

— Йоритомо ни даде пушки. Скрихме се в гората покрай главния път. Когато вашите войници се появиха, ние стреляхме по тях.

Йоритомо клатеше глава, ужасен, защото осъзнаваше, че процесът е нагласен.

— Какво друго ви даде Йоритомо, освен пушките? — попита отново Сано.

— Даде ни дрехи, декорирани с герба на владетеля Мацудайра — отговори Итами. — Носехме ги при засадата.

Сред публиката премина шепот. Сано видя как зяпачите накланят глави един към друг и се споглеждат многозначително. Атмосферата бе тежка, наситена от тютюневия дим и нагорещена от телесната топлина.

— Защо искаше да носите герба на владетеля Мацудайра? — попита Сано.

— За да могат хората, които ни видят, да си помислят, че ни е изпратил владетелят Мацудайра — каза Итами.

— Това е всичко — каза Сано. — Свободен си.

Итами се поклони и напусна стаята.

— Призовавам следващия свидетел — каза Сано.

Влезе друг, по-възрастен мъж, с безформен нос и бузи, носещи белезите от много битки. Татуировките по яките му, мускулести ръце предизвикаха мърморене и враждебни погледи от страна на публиката.

Свидетелят коленичи и се поклони.

— Кажете името и занятието си.

— Ухеи — каза свидетелят с дрезгав, мрачен глас.

Аз съм гангстер.

Това наистина беше неговото име и той наистина беше гангстер, когото Хирата често бе срещал и арестувал по време на службата си като полицейски офицер. Именно Хирата се беше сетил, че Ухеи ще придаде автентичност на процеса и го беше заплашил със затвор, ако откаже да им сътрудничи. Разпитът на Сано разкри, че и Ухеи, също като „ронина“, е бил нает миналата есен от Йоритомо.

— За да направиш какво? — попита Сано.

— За да бомбардирам вилата на владетеля Мацудайра, дето е покрай реката — отговори Ухеи.

Думите му предизвикаха сподавени възклицания сред сбралото се множество. Шогунът седеше неподвижен и безмълвен, досущ като дървена кукла. Йоритомо гледаше Сано с очи, изпълнени с болка, смазан от предателството му.

— И какво се случи?

Сърцето на Сано не трепваше под погледа на някогашния му приятел. Йоритомо беше виновен по роднинска линия, ако не и в извършване на самото деяние. И той го знаеше не по-зле от Сано. А атаките срещу него и владетеля Мацудайра не бяха единствените му престъпления.

— Отидох до вилата с още един, когото Йоритомо нае — каза гангстерът. — Той запали бомбата и я хвърли. Охраната на Мацудайра го залови. Аз се измъкнах невредим.

Гангстерът звучеше много доволен от въображаемото си геройство.

— Чии гербове носехте на дрехите си? — попита Сано.

— Вашите.

Сред публиката настана объркване. Това, че Йоритомо, играчката на шогун, очевидно бе организирал атаките срещу двама толкова могъщи мъже, бе шок за всички. Сано беше сигурен, че те ще бъдат още по-шокирани, ако разберат какво всъщност се е готвел да направи. Янагисава без съмнение насочваше ударите иззад сцената, но той имаше нужда от някой, който да може да се придвижва свободно и който да има достъп до информация. Йоритомо беше неговият шпионин и доверено лице в двореца.

— Йоритомо искаше владетелят Мацудайра да помисли, че аз съм поръчал бомбардирането, така ли? — попита Сано.

— Да.

— Защо?

— Не знам — каза гангстерът. — Не ми каза защо.

— Може би следващият свидетел ще може да хвърли известна светлина върху този въпрос — предложи Сано.

Следващият свидетел беше млада жена, която заситни в съдебната зала със сандалите си с високи подметки. Появата ѝ

предизвика подмятания и мърморене сред публиката. Дългата ѝ коса се спускаше върху кимоното ѝ с десен на розово-оранжеви флорални мотиви. Хубавичкото ѝ лице беше покрито с плътен слой бяла оризова пудра и с яркочервен руж. Тя се усмихна на мъжете и Сано почувства как в залата става по-горещо.

Той я помоли да се представи.

— Името ми е Кику. Аз съм прислужница в чайната „Сливов цвят“.

Тя наистина беше прислужница, но в имението на Сано. Неговото огромно домакинство можеше да подсигури актьори за всяка роля.

— Какви са взаимоотношенията ви с Йоритомо?

Кику се накипри, завъртя очи и се закикоти:

— Ние сме любовници.

Шогунът ахна, наранен от това, че фаворитът му очевидно го е мамил, и то с жена. Той се приведе, за да възрази, и погледите на всички се приковаха в него.

Хирата му прошепна нещо в ухото. Той седна обратно на петите си, нещастен и послушен като дресирано псе.

— Не! — ужасено извика Йоритомо. — Никога не съм я виждал дори! Тя лъже!

— Още един подобен изблик от твоя страна, и ще бъдеш набит с пръчки! — каза Сано и попита момичето: — От колко време сте любовници с обвиняемия?

— О, от три години — каза Кику и отново се изкикоти. — Той дойде в чайната и още щом се видяхме един друг... о, това беше любов от пръв поглед...

— А Йоритомо казвал ли ви е защо е инсценирал атаките срещу владетеля Мацудайра и срещу мен? — Сано я прекъсна, защото тя беше започнала да украсява историята, която ѝ бе наредил да разкаже.

— О, да. — На Кику определено ѝ харесваше вниманието на публиката. Тя приглади кимоното, което Сано бе взел от сандъка със стари дрехи на Рейко. — Ние си казваме всичко, което ни е на ума и на сърцето. Нямаме тайни един от друг...

— Защо го е направил?

Кику въздъхна неохотно, защото трябваше да произнесе последните си реплики и да приключи своето представление.

— Искаше вие и владетелят Мацудайра взаимно да се обвинявате за атаките — издекламира тя. — Искаше да запали война между вас и да се унищожите един друг. След това той щеше да излезе на сцената и да заграби властта.

Мърморенето на публиката прерасна в ръмжене.

От тона Сано можеше да заключи, че мнозина от даймио и държавните служители бяха подозирали, че Йоритомо е искал властта, за която баща му бе жадувал, и сега мислеха, че съмненията им са се потвърдили. Шогунът отпусна глава в ръцете си, поклащайки се. Йоритомо седеше неподвижен и зашеметен. Той заприлича на каменна статуя, получила унищожителен удар, от който цялата се е напукала и всеки момент ще се раздроби на парченца.

— Това е достатъчно — каза Сано.

Тя се поклони, стана и наперено излезе от залата.

Всички се усмигнаха.

— Уликите доказват, че Йоритомо е виновен в подривни действия, които се считат за държавна измяна. Но законът му дава възможността да говори в своя защита. — Той се обърна към подсъдимия. — Говори сега, ако желаеш.

Йоритомо се обърна към човека, чието мнение единствено имаше значение:

— Ваше Превъзходителство, никога до този момент в живота си не съм виждал някого от тези хора. Не съм правил нищо от това, което казаха. Всички те са лъжци. Това е инсценировка срещу мен. Кълна се, че съм невинен!

Гласът му се извиси в неестествена нотка и пресекна. Беше ужасно слаб лъжец. Сано почувства, че публиката се настрои още повече срещу Йоритомо.

Но шогунът се наведе към своя любовник с очи, пълни с болка, съжаление и копнеж. Хирата пхна ръка под ръкава му и го хвана за китката. Никой не го забеляза, освен Сано. Шогунът се стегна, налагайки си да продължи играта, която Сано бе организирал.

— Кълна се, че това момиче не е моя любовница — заяви Йоритомо. — Никога не съм разговарял с нея, никога не съм я докосвал. Никога не съм поглеждал друг, откакто срещнах вас, Ваше Превъзходителство. Никога не съм бил неверен или нелоялен към вас. След всичко, което ми дадохте, аз никога не бих заговорничил зад

гърба ви, за да заграбя властта от вас. — Гласът му колебливо потрепваше между истината и лъжата. — Моля ви, имайте милост!

Докато публиката гледаше с напрежение, шогунът изглеждаше много нещастен.

— Управителю Сано... — понечи да се намеси той, като хапеше устни.

Хирата стисна китката му. Шогунът потръпна и се намръщи. Съпротивата му пресъхна от натиска, който Хирата прилагаше върху точно определено нервно окончание на китката му.

— Продължавайте — унило каза той.

— Думите ти не са достатъчни, за да докажеш невинността си — каза Сано на Йоритомо. — Можеш ли да представиш някакви доказателства или свидетели?

— Как бих могъл? — попита Йоритомо, уплашен, но и ядосан. — Ти не ми даде време да събера никакви доказателства или свидетели.

Това беше и една от причините да се организира толкова бързо процесът му — Сано не искаше никакви възражения по присъдата. Другата причина беше, че Сано искаше да направлява събитията в движение, по най-бързия начин.

— Тогава трябва да те обява за виновен в държавна измяна — каза Сано.

Йоритомо вдигна лице, очите и устата му зееха, широко отворени, сякаш се обръщаше към боговете, за да обяснят как го сполетя тази ужасна съдба, и ги молеше за спасение. Зрителите бяха доволни — това можеше да се заключи както от израженията, така и от шепота, който си разменяха. Шогунът зарови лице в ръцете си и заплака:

— Осъждам те на смърт чрез обезглавяване.

Публиката изненадано забръмча. Самураите обикновено не биваха езекутирани, дори и за държавна измяна — най-тежкото от всички престъпления. Те имаха правото да извършат ритуално *сенуко* и да възстановят честта си. Но това не обслужваше целите на Сано.

Йоритомо не възрази, нито заплака. Очите му отпратиха към Сано един последен наранен поглед, после станаха безизразни и непроницаеми и той се затвори в себе си. Седеше с изправен гръб, с вдигната глава, с изпънати рамене и храбро посрещаше съдбата си.

Сано не можеше да не му се възхити. Младежът имаше достойнство въпреки живота на политическа пионка, който водеше. Сано усещаше киселия, противен като жлъчка вкус на вината, която го гнетеше заради това, че измъчва Йоритомо, защото младежът бе колкото предател, толкова и жертва.

— Ще бъдеш екзекутиран на Коцукапара утре по обяд — обяви Сано.

Това щеше да осигури на публичната му кампания достатъчно време, за да даде резултат.

31. ГЛАВА

Рейко лежеше по гръб, с полуотворени очи и се носеше по повърхността на съня. Тялото ѝ бе отпуснато, но умът ѝ бе нащрек. Като майка, тя се беше специализирала в сменянето на пелени почти без да се събужда. Когато Масахиро беше бебе и се разболяваше, тя спеше до него през нощта, готова да скочи при най-слабия му плач. Сега прилагаше този талант при охраняването на живота на своите деца.

Чуваше дишането им, докато спяха в леглото с нея. Чуваше и шумоленето на вятъра отвън в дърветата, гласовете и стъпките на патрулите от охраната и лая на някакво куче в далечината. Къщата бе тиха. Всичко беше добре... засега.

Някъде далеч, отвъд обхвата на нейния слух, подът на коридора леко изскърца под нечии предпазливи стъпки.

Нощта разреши тълпата в квартала Гинза. Театрите затвориха врати, а актьорите, музикантите и меценатите се отправиха към домовете си. Вятърът носеше хартиените цветя от костюмите и си играеше с рекламните листовки и със слънчогледовите пити^[1] по улицата. Хората, които си търсеха още забавления, се отправиха към чайните.

В чайната с червените фенери, окачени по стрехите, в една задна стаичка Янагисава се бе прегърбил над мангал със запалени дървени въглища. Вятърът свиреше през процепите на стените, стаичката беше леденостудена. Слушаше как клиентите в чайната се обзалагат, спорят, карат се, ругаят, чуваше пляскането на картите по масата и тракането на заровете, плискането на виното в чашите и фалшивата музика на неакордиран шамисен. Нетърпението го изгаряше.

Вчерашният ден владетелят Арима в изпълнение на неговите нареждания беше казал на шогуна, че Мацудайра се стреми да му отнеме властта. Резултатът очарова Янагисава. Той се бе наслаждавал

истински на описанието на Йоритомо, според което Мацудайра бил зашеметен, обезумял и поставен под домашен арест. Янагисава се опиваше от собствената си интелигентност.

Но това беше последната новина, която беше чул. Днес неговите войници трябваше да атакуват армията на шогуна, облечени в дрехи с герба на Мацудайра. Съюзниците на шогуна щяха да приемат атаката като удар от страна на Мацудайра и да притиснат господаря си да обяви война. Дали вече се бе случило? Янагисава се ядоса. Защо Йоритомо все още не бе дошъл с добрите вести?

Една прислужница бавно влезе в стаята. Тя носеше поднос, който тръсна до Янагисава. На подноса бе поставена вечерята, състояща се от супа, оризови топчета, туршия и риба на скара. До храната лежеше надиплена листовка.

— Шефът помисли, че ще искате да видите това.

Прислужницата посочи листовката, после излезе.

Янагисава вдигна хартиятата и я зачете. Беше обява, откъсната от табло за обществена информация:

Компаньонът на шогуна, Янагисава Йоритомо, е арестуван за държавна измяна. Процесът срещу него ще се състои тази вечер в часа на кучето. Ако бъде обявен за виновен, ще бъде екзекутиран на плаца за екзекуции Коцукапара утре по обяд.

— Не!

Ударът бе толкова силен, че остави Янагисава без дъх; не можеше да повярва на очите си. Ето каква беше причината Йоритомо да не дойде. Той препречете листовката, търсейки обяснение защо синът му е заподозрян в държавна измяна и кой го е арестувал. Но мястото между редовете си оставаше вбесяващо празно.

Сърцето на Янагисава думкаше в ушите му и помпаше потоци от паника в тялото му. Дали някой беше открил, че се е върнал от изгнание? Ако да, кой? И независимо кой, беше ли разкрил, че Йоритомо участва в конспирацията за завръщането на баща му във властта?

Какъвто и да бе отговорът, процесът трябваше да е свършил преди часове. Сигурно бе приключил с признаването на Йоритомо за виновен и с издаването на съответната присъда, както ставаше при повечето процеси. При мисълта, че неговият син е затворен, сам, а, и уплашен, безпомощно очакващ смъртта си, Янагисава започна да

крещи от ярост. Той смачка листовката, хвърли я към стената и скочи на крака. Трябваше да действа.

Предчувствие за опасност сепна Рейко. Тя се изправи, напълно будна. Сърцето ѝ галопираше. Сподавен вик прозвуча в тъмнината. Вратата се плъзна и се отвори, и тя видя как в стаята се плъзва фигура на мъж. Бледата светлина, която проникваше през хартиените квадрати на преградните решетъчни стени, проблясна по острието в ръката му. Рейко инстинктивно стисна своя меч. Когато мъжът се изправи над нея, тя заби оръжието в него с цялата си сила.

Мучене като от ранено животно се изтръгна от нападателя. Той се олюля на краката си. Масахиро се събуди и изкрещя: „Мамо!“.

Мъжът рухна и се сгърчи на леглото върху Рейко, Мидори и Акико. Миризмата на кожената му ризница, на прокисналия му дъх и на тежката му пот я блъсна в носа.

— Какво? — сънено попита Мидори.

Акико захленчи. Рейко видя, че мъжът се тресе.

Мечът ѝ стърчеше от корема му.

— Мамо, улучила си го!

Но в този момент мъжът се изправи. Все още стискаше в ръка камата си. Вдигна я и замахна срещу Масахиро. Той изпищя. Рейко скочи и сграбчи убиеца за китките. Двамата паднаха върху Акико и Мидори.

— Какво става? — попита Мидори, докато Рейко се бореше с убиеца.

Акико заплака.

Мъжът бе прекалено голям и мускулест, за да може Рейко да го надвие. Той я отхвърли от себе си, сякаш не тежеше и грам. Когато тя отново скочи върху него, той я удари през челюстта с опакото на ръката си.

Главата на Рейко прокънтя. Докато падаше назад, тя чу как Акико плаче и Мидори вика: „Помощ! Помощ!“. Подът се тресеше. Рейко се изтласка на лакти. През замъгленото ѝ зрение се мерзелееха човешки силуети. Тя примигна и видя, че убиецът преследва Масахиро. Момчето профуча край нея. Убиецът го последва, олюлявайки се. Погледът на Рейко се фокусира върху собствения ѝ

меч, който все още стърчеше от корема на нападателя. В момента, в който нападателят мина покрай нея, тя успя да докопа дръжката му с двете си ръце и го дръпна.

Мъжът изрева в агония, след като острието се измъкна от плътта му. Той се срина на колене. Рейко замахна отново с меча си. Острието прониза гърлото му. Той издаде ужасяващ, хъркащ звук. Гореща струя кръв опръска Рейко. Убиецът с трясък се свлече на земята.

— Браво, мамо! — възкликна Масахиро.

Той беше невредим и триумфално заскача напред-назад из стаята. Рейко усещаше вкуса на кръвта, която се стичаше по лицето ѝ. Догади ѝ се и повърна. Мидори запали фенера. Пред очите им се разкри ужасяваща картина.

Убиецът лежеше на пода, а мечът на Рейко се подаваше наполовина от врата му. Мъжът носеше семпло кимоно, шалвари и ризница на пехотата на Сано. Камата бе паднала до ръката му. Очите му бяха отворени, а устата увиснала. Мидори и Акико се притискаха една до друга в леглото, взирайки се уплашено в него. Те се обърнаха към Рейко, с очи, пълни с ужас.

— Загасете светлината! — извика Рейко.

Но беше много късно. Дъщеря ѝ вече я бе видяла, цялата покрита с кръв, като чудовище от най-лошите детски кошмари. Акико пищеше и пищеше, и пищеше.

Письците ѝ събудиха войниците, които се втурнаха в спалнята им. Сано следваше хората си по петите. Все още облечен в официалната си тога, той явно току-що бе пристигнал вкъщи. Рейко видя, че с един-единствен поглед върху нея и трупа разбра какво се беше случило.

— Отведи децата оттук — нареди той на Мидори.

Нейното лице бе пребледняло като платно, но гушна изпадналата в истерия Акико в прегръдките си и избута Масахиро от стаята. Лицето на Сано бе изкривено от гняв и болка. Той се надвеси над трупа и го огледа.

— Това е Набешима. Служи ми от десет години — каза той и се обърна към войниците. — Махнете го оттук.

Мъжете увиха трупа в окървавеното одеяло от леглото и го изнесоха навън.

— Добре ли си? — попита Сано.

Рейко преглътна и кимна, макар челюстта ѝ да бе болезнено подута, а стомахът ѝ да се бунтуваше отново. Децата бяха спасени; нищо друго нямаше значение. Тя избърса лицето си с ръкав и прокара ръце през косите си, които бяха мокри от кръвта. Сякаш цялата бе пропита от солената ѝ, метална смрад.

— Да вървим в банята, за да се измиеш — каза Сано с облекчение.

Тревожна мисъл сепна Рейко. Тя си спомни вика, който бе чула непосредствено преди атаката.

— Как убиецът е успял да проникне в стаята? Къде е лейтенант Асукай?

Печалното изражение на Сано бе достатъчен отговор.

— Не! — изригна вик от гърдите ѝ.

Сано кимна разстроено.

— Открихме го в коридора. Бил е намушкан. Или не е чул идването на Набешима, или не е осъзнал, че възнамерява да му причини нещо лошо, докато вече не е станало твърде късно.

Ридания разтърсиха Рейко.

— Искам да го видя — каза тя. — Искам да му кажа „сбогом“.

Тя се изправи и понечи да се втурне навън, но Сано нежно я хвана и я дръпна назад.

— По-късно. Вече го отнесоха.

— Но как е възможно!?! — заплака Рейко в прегръдката на Сано.

Той ѝ разказа, че е открил още двама убити войници от патрулиращата охрана отвън, пред частните помещения.

— Това вероятно е направено от други убийци. Сигурно са действали в екип с Набешима. Те са му разчистили пътя към теб и децата.

Рейко бе обзета от неизмерима печал за пострадалия. Нейният верен телохранител бе загинал, за да я защити, и тя дори не можа да му благодари. Коленете ѝ се огънаха под непосилната, огромна тежест на благодарността и скръбта.

— Той застана между мен и опасността. Присъствието му забави убиеца достатъчно, за да мога да осъзная, че сме атакувани. Ако не

беше той, вече щяхме да сме мъртви. — Асукай бе спазил обещанието си. — Той ни защити, и то с цената на своя собствен живот.

— Всичко свърши — каза Сано, опитвайки се да я успокои. — Ти уби Набешима. Той не може повече да нарани никого.

— Да — каза Рейко, — но се измъкнахме на косъм. И аз убих само един атентатор. Има още осем в нашия дом и кой знае колко отвън! Какво ще стане, когато следващият удари? Как ще предпазим децата си?

На сутринта дълга процесия напусна имението на Сано. Войници с вдигнати копия ограждаха Сано, Рейко, Хирата и децата. Акико и Масахиро вървяха между Сано и Хирата. Сано и Масахиро държаха Акико за ръце. Мидори и Рейко ги следваха. Детектив Маруме водеше групата, а детектив Фукида вървеше в ариергарда на малката им група. Рейко не можеше да види нищо пред себе си или над себе си, защото войниците бяха вдигнали щитовете си около тях, за да предпазят семейството от стрели и пушечни изстрели. Но тя се страхуваше повече от предателство вътре в ескорта, който Сано организира, отколкото от опасност отвън. Сред войниците можеше да има осем убийци.

Двамата със Сано бяха решили, че за децата ще е по-безопасно да са далеч от дома си. Разбраха се да ги преместят в къщата на Хирата, който щеше да ги охранява.

— Децата ще са в безопасност по пътя, ако са пазени от достатъчно много войници, така че, колкото и убийци да се внедрят в кортежа, броят им да остане значително по-малък от този на хората, които са ми верни — бе казал Сано.

Майка му не пожела да тръгне с тях. Настоя, че домът му е достатъчно сигурно място и че за семейството му ще е по-безопасно да е далече от нея. Сано не възрази.

Докато върволицата им се извиваше като стеножка през пасажите, Рейко се разколеба в решението, което бяха взели. От натиска на войнишките тела, движещи се прекалено близо до нея, ставаше все по-горещо. Дъхът им насищаше въздуха с кисела влага. Кожата ѝ настръхна. Един или повече от тези мъже можеха да ги

нападнат, преди другите да успеят да ги спрат. Рейко имаше чувството, че заедно с децата си е попаднала в търбуха на чудовище.

Искаше ѝ се да върви между Масахиро и Акико и да ги притисне към себе си, за да ги пази със собственото си тяло. Но Масахиро не искаше тя да се суети като квачка над него, а Акико пищеше всеки път, щом я погледнеше. Макар че Рейко се бе изкъпала и си бе облякла чисти дрехи, дъщеря ѝ не можеше да забрави гледката, която бе представлявала майка ѝ, оплискана от кръвта на мъжа, когото бе убила.

Най-сетне стигнаха до имението на Хирата. Войниците се подредиха в редици в пасажа от двете страни на портата, за да блокират всякакъв достъп до тях.

Сано и Хирата бързо въведоха Рейко, децата и Мидори вътре. Когато вратата се затвори зад гърба им.

Рейко въздъхна с мимолетно облекчение. Бяха заобиколени от войниците на Хирата — той се кълнеше в тях и беше заявил, че ако някой таи някакви зли намерения, той ще го предусети. Рейко се надяваше само инстинктите му да не го подведат.

Сано се поколеба, преди да остави семейството си.

— Тук ще бъдете на по-сигурно място от, където и да било — каза той на Рейко.

— Аз ще браня мама и Акико — заяви Масахиро.

Все още беше дете и затова всичко му се струваше като игра, отбеляза Рейко. Той си мислеше, че когато уби атентатора, тя е спечелила първия рунд от някакво състезание. Акико се скри в полите на Мидори. Рейко предпочиташе Сано да остане с тях, но знаеше, че той трябва да върви.

— Ще ме информираш ли какво става? — попита го тя.

— Веднага щом мога — увери я той.

Малко по-рано ѝ беше разказал за своя план и за причините, довели до него. Рейко мислеше, че планът с наистина е много хитър, но не беше сигурна, че това ще разреши всичките им проблеми.

— Дано да имаш късмет! — каза му тя.

Сано се усмихна:

— Дано не се налага да разчитам особено на късмета, след това той тръгна.

Хирата и Мидори въведоха Акико, Масахиро и Рейко в къщата. Децата им посрещнаха радостно, своите другарчета в игрите. Те ги

повлякоха за ръце в една топла, светла стая, цялата пълна с играчки. Възрастните ги последваха.

— Ще стоим тук — каза Хирата. — Охранителите ми ще бдят отвън.

Рейко се чувстваше по-скоро в капан, отколкото под защита. Тя коленичи в ъгъла, докато децата си играеха, и се върна мислено към атаката от предната нощ. Умът ѝ сякаш нарочно подбираще моментите, в които нещата можеха да се развият различно — и много по-лошо.

Ами ако не бе успяла да прободее убиеца? Ами ако не бе успяла да измъкне меча си от него и да го улучи в гърлото? Всички варианти, които въображението на Рейко рисуваше, представляваха сценарии, завършващи с убийството на децата ѝ.

Слугите донесоха храна за гостите и домакините. Когато Рейко се присъедини към другите, за да хапнат, Акико запищя. Тя не спираше, независимо колко упорито Мидори и Хирата се опитваха да я успокоят. Рейко примигна и стана.

— По-добре да изляза — каза тя.

— Не, недей — каза Хирата и Рейко съзря съжаление в очите му. — Имам идея. — Той стана и разгъна един параван до тях. — Може би ако приседнеш зад него... поне за малко, докато тя превъзмогне това, което се случи...

Рейко се настани зад паравана и изяде храната си там. Така остана скрита за Акико, която се успокои веднага, щом не я виждаше, но Рейко за сметка на това наблюдаваше и чуваше всичко през леката преграда.

Гледаше как Акико се храни и Мидори бърше лицето ѝ; слушаше как Масахиро и Хирата си говорят за стрелба с лък. Забеляза напрежението между Хирата и Мидори. Нейните деца и приятелите ѝ изглеждаха толкова далече от нея. Почувства се като самотен див звяр в клетка.

И единственото, което можеше да направи, беше да седи и да чака новини, че планът на Сано е успял — или че се е провалил.

[1] От слънчогледа, който зрителите са чоплили по време на представлението. — Бел.прев. ↑

32. ГЛАВА

Дълга процесия се виеше по Ошу Кайдо, главния път, който водеше на север от Едо. Начело яздеше Сано заедно с детективите Маруме и Фукида, и водеше шогуна, настанен в паланкина си, и неговите лични охранители, които яздеха около него. Зад тях в каруца, теглена от волове и карана от някакъв селянин, беше Йоритомо. Движението друсаше и клатеше коленичилата му фигура, завързана за пилон, издигнат в каруцата. Ръцете и китките му също бяха вързани, а на главата му бе надяната черна качулка, която скриваше цялото му лице и имаше една-единствена дупка за дишане, изрязана на мястото на ноздрите. След тях вървяха пехотинците и кавалерията на Сано. В ариергарда *даймио* и придворните на Токугава, на коне или в паланкини, придружени от прислугата им, оформяха опашката, която се проточваше чак до града.

При приближаването на обедния час слънцето увисна над кедрите, които растяха покрай пътя. Лъчите му проблясваха през носещите се облаци и през траурния балдахин на листата и се отразяваха в металните шлемове. Никой не продумваше. Чуваха се единствено вятърът, чаткането на конските копита, стъпките на пешаците и трополенето от колелата на каруците.

Челото на процесията стигна до Коцукапара Кейджо, единия от двата плаца за екзекуции на Едо. Той се намираще в огромно, открито поле с утъпкана земя, оградено от полоса, обрасла с преплетени храсти и подобни на човешки скелети борове. Хиляди граждани се бяха струпали в очакване на екзекуцията.

— Обявите ти са събрали доста народ — отбеляза Фукида.

Докато яздеше напред, Сано оглеждаше зрителите. Мъже, жени и деца, насядали на рогозки, похапваха и пийваха от това, което бяха донесли в кошниците си. Заприличаха му на публика в театрална зала. Имаха същото весело, нетърпеливо и възбудено изражение на зрители, очакващи началото на представлението. Когато видяха началото на процесията, забръмчаха и зашепнаха развълнувано, както при

излизането на актьорите на сцената. Покрай плаца имаше обяви за това какво предстои да се види днес.

На четири греди имаше набучени глави на наскоро екзекутирани престъпници, заковани с пирони и подпрени с наслоена глина, за да не се търкулнат. Рояци мухи кръжаха около главите и капещата под тях кръв. Гарвани бяха изкълвали очите им. На един скован от груби дъски кръст висеше тяло на гол мъж. От отворените червени рани по торса му шуртеше кръв и се стичаше по краката му — беше прободен до смърт при разпъването. Тълпата очевидно нямаше нищо против страховитите тленни останки или смрадта на мъртвата, гниеца плът.

— Не виждам почетния гост — каза Сано.

— Все още има време — усмихна се Маруме.

Сано насочи каруцаря на волската кола към центъра на плаца. Войниците отвързаха Йоритомо от пилоната и го стовариха на земята; той остана да лежи неподвижно и безучастно. Процесията се събра в широк кръг около Йоритомо. Самураите от кавалерията останаха на конете си. Сано и детективите се групираха около паланкина на шогуна. Той слезе от него, а телохранителите му го вдигнаха и го настаниха покрива, за да има по-добър поглед към екзекуцията на своя любовник. Публиката стана; всички проточиха вратове. Палачът и помощниците му приближиха до Йоритомо. Дрехите им бяха лекьосани от засъхнала кръв. Фукида си поговори с палача, който кимна, после поведе помощниците си към бараката в края на плаца. Върнаха се, нарамили лопати, белове и триони.

Възкличания изригнаха от тълпата. Даймио, придворните и войниците зашушукаха помежду си, когато помощниците на палача започнаха да копаят дупка. Никой не беше очаквал, че ще станат свидетели на най-крайната и най-тежка форма на смъртното наказание — *нокогири-бики*, при което осъденият се заравя в яма, а главата му се отрязва с трион, докато е още жив.

— Това е добър удар — възхити се Маруме на изобретателността на Сано.

— Исках максимална драма — каза Сано.

Помощниците на палача приключиха с копаенето на ямата и спуснаха Йоритомо вътре. Той нито се съпротивяваше, нито им съдействаше. Беше отпуснат, мъртвешки тежък. Множеството гледаше, застинало в мълчание. Йоритомо коленичи на дъното на ямата, опрян

на стените ѝ, а главата му остана да се подава над повърхността. Помощниците на палача започнаха да нариват пръст в дупката, докато го заровиха плътно до врата. Екзекуторът взе триона си.

Сано погледна към небето. Слънцето застана в апогея на траекторията си. Камбаните на храмовете в далечината удариха обедния час. Сано вдигна ръка, за да даде сигнал на палача да почака, независимо от дюдюкането на тълпата и нетърпеливите погледи на неговите другари самураи. Погледна покрай дърветата, в които лешоядите чакаха за прясна плячка. Наострил уши, той се заслушваше.

Затворен в имението си, владетелят Мацудайра крачеше напред-назад из стаята. Не бе спрял да се налива, откакто шогунът го постави под домашен арест, и стаята му смърдеше на алкохол и пот. Капаците на прозорците бяха затворени, за да предпазват възпалените му, помътени очи от дневната светлина.

Телохранителите му стояха покрай вратата. Те го наблюдаваха притеснено, като че ли беше мечка, която току-що се е събудила от зимен сън, тромава и непохватна, но зверски изгладняла.

Той вдигна каната от масата. Ръката му трепереше, докато си наливаше саке. Беше облечен само с халат. Косата му висеше на мръсни и рошави кичури около обръснатото му теме. Лицето му бе подпухнало и той силно заваляше, докато си говореше самичък.

— Това не може да се случи на мен. Какво да направя?

В началото се беше ядосвал заради несправедливостта, която му бе причинена. Беше наричал шогуна посредствен, долен и тъп глупак. Проклинаше Сано, задето го бе нагласил в това отворително положение, и изпрати убийци да се погрижат за него и семейството му. Даде обет, че накрая той ще е този, който ще възтържествува. Но часовете минаваха, празнословието не водеше до нищо и гневът на Мацудайра отстъпи през безпомощността.

Той гаврътна сакето си.

— Аз да изпадна в такова окаяно положение! Да бъда затворник в моя собствен дом, със смъртна заплаха, надвиснала над главата ми! — каза той с пресекуващ глас. — След като през целия си живот вярвах, че съм предопределен за велики дела!

Хората му го поглеждаха с удивление и страх: той не беше човекът, когото познаваха, а неговата съсухрена сянка. Беше им изключително неприятно да стават свидетели на неговото падение.

— През целия си живот се опитвах да живея така, че да съм достоен за своята съдба — каза Мацудайра. — Бях превъзходен във всичко, което правех, и винаги изпъквах. — Бледа гордост леко повдигна духа му. Той дочу в собствения си глас ехо от своя презрян братовчед, шогун. — Дори когато бях млад, другите мъже се нареждаха зад мен и ме следваха, накъдето и да ги поведях. Аз управлявах провинцията си с мъдрост и великодушие. Всички ми се възхищаваха и всички ми се подчиняваха. Научих се да бъда добър самурай, достоен мъж. Но някъде стъпих накриво. Започнах да мисля, че аз трябва да управлявам Япония. И защо не? Имах много повече ум и кураж от моя братовчед. — Той усети вкуса на своето презрение — горчив и безчестен. — Братовчед ми трябва да си измете задника от Япония и да го разкара някъде надалече. Аз опросто исках да го спася от собствената му глупост!

Той не беше признавал тези предателски мисли пред никого, но алкохолът и нуждата му да оправдае себе си бяха развързали езика му.

— Но аз бях принуден да се кланям доземи на братовчед ми, когато ми натякваше в лицето, че той е шогунът, и че аз никога не бих могъл да застана на негово място. Дойде време, когато повече не можех да търпя това. Събрах съюзници, които също изгаряха от желание да се измъкнат от неговата немощна власт. Започнах кампанията си по завземането на властта.

Мацудайра се преизпълни с гордост при спомена за онези славни дни.

— Елиминирах първата си пречка. Изпратих онзи негодник Янагисава в изгнание. — Изведнъж раменете му увиснаха. — Откъде можех да знам, че партизаните му продължават да воюват срещу мен? — Гласът му се извиси в отчаян вой. — Откъде можех да знам, че Сано Ичиро ще тръгне да се бори с мен за управлението на Япония? Сега всичко, за което работих така здравата, се превърна в пепел. Съюзниците ми ме изоставят и минават на страната на братовчед ми. — Той заклати глава в безсилен гняв, олюлявайки се от пиянство. — Какво ще стане с мен?

Телохранителите се спогледаха — на никой не му се щеше да отговори. Само един предпазливичко се обади:

— Дръжте се, господарю, бедата ще отmine. Нещата ще се наредят.

— Да, да, разбира се! — Макар и задавян от ридания, Мацудайра се опита да възвърне увереността си. — Ще преодолеем това, кълна се.

Той чу стъпки по коридора и видя главния си васал да влиза в стаята. Видът му не вещаеше нищо добро.

— Какво има? — запита го Мацудайра.

— Съжалявам да го кажа, но вашите атентатори, които се опитаха да убият съпругата на дворцовия и управител Сано и децата му, са се провалили. Един от тях е мъртъв.

— Е, другите ще продължат да опитват — припряно каза Мацудайра.

— Опасявам се, че това не е всичко — рече васалът. — Дворцовият управител Сано заведе Йоритомо на плаца за екзекуции.

— Значи той действително възнамерява да докара докрай този негов фарс с осъждането на хлапето на смърт за държавна измяна? Прав му път! И какво от това? — язвително запита Мацудайра.

— Може би няма да го направи. Мислили ли сте какво друго би могъл да има предвид Сано?

Мацудайра не беше се замислял над това, но сега го направи. Изведнъж, в един от онези мигове на чиста, удивителна яснота, която понякога осенява пияните хора, той разбра какво всъщност се случва, какво има намерение да направи Сано. Дъхът му секна, когато проумя какви ще бъдат последствията от това за него.

Най-тежкия удар бе дошъл в най-лошия момент. Той падна на колене и започна да вие.

— Мога да се справя с единия или с другия — каза той, — но не и с двамата едновременно.

Телохранителите му зяпнаха; те не схванаха, че той току-що проумя кой всъщност стои зад всичките му беди и проблеми, и разбра, че е направил фатална грешка, като е концентрирал цялата си враждебност върху Сано. Но и видя, че те чувстваха поражението, което сякаш свистеше под кожата му.

— Няма връщане назад, всичко свърши за мен — захленчи той. — Всичко е наистина загубено.

Мъжете в стаята го гледаха уплашени за своята собствена съдба, както и за него самия.

— Какво смяташ да предприемеш? — попита го главният му васал.

Мацудайра бе обърнал поглед навътре в себе си, към сцените от своя живот, които се нижеха една след друга през съзнанието му. Той си спомняше предизвикателствата, удоволствията и неволите. После дойде ред и на последната сцена — на черната безизходица, в която бе изпаднал в момента. Разсмя се; безрадостен, печален кикот.

— Има само едно нещо, което мога да направя. Ако изляза от играта, ще го направя по моите правила.

Сано усети бърз ритъм на конски копита още преди да чуе звука им. Шумът постепенно се усилваше.

В плаца в галоп нахлуха конници — над стотина души. Някои носеха ризници, други бяха в окъсани памучни дрехи; някои бяха въоръжени с копия, други с лъкове и стрели; всички носеха мечове. Публиката задюдюка при пристигането на тази сбрана от кол и въже армия. Конникът, който я предвождаше, извика на Сано:

— Освободи затворника си!

Високата му фигура беше царствена въпреки жалката му ризница. Визьорът на очукания му метален шлем скриваше лицето му, но Сано го позна моментално. Той въздъхна удовлетворено.

Новодошлите се подредиха срещу него и войниците му, зад гърба на Йоритомо.

— Поздрави, Янагисава сан. Ето че пак се срещнахме.

Даймио и придворните ахнаха от изненада. Никой не очакваше Янагисава да се появи отново точно сега или когато и да било. Шогунът примигна и присви очи.

— Янагисава сан? Това наистина ли си ти?

Янагисава свали шлема си. Всеки, който го познаваше, включително и Сано, зяпна от удивление: главата му бе обръсната до голо. Но лицето му бе все така хубаво, а изражението — все така злостно и лукаво.

— Как се озова тук? — извика шогунът, който толкова се развълнува, че скочи от покрива на паланкина.

Сано разбра, че той е извън себе си от радост, защото вижда своя стар приятел. Сигурно през цялото време се бе надявал, че един ден Янагисава ще се върне при него.

— С кораб, пеша и на кон — отговори Янагисава на шогуна, но без да откъсва поглед от Сано. — Това е дълга история. Може би ще си поговорим за нея по-късно. — Той погледна към Йоритомо и изражението му се напрегна. — Сине? Добре ли си?

Йоритомо не отговори.

Какво му е? — настоя Янагисава.

— Дрогиран е, за да не усеща никаква болка — каза Сано. — Трябва да ми благодариш за тази милост.

Кръвнишкият поглед на Янагисава ясно показваше, че би предпочел да го убие, вместо да му благодари.

— Защо не се върна по-рано при мен? — жално каза шогунът. — Защо се появяваш като, тъй, такава изненада сега?

— Дойдох да спася сина си.

— Това не е изненада — каза Сано, — но вече започвах да се чудя дали ще се появиш навреме.

Янагисава се усмихна с отвращение.

— Значи, това е капан. Точно така и подозирах.

Процесът срещу Йоритомо беше фарс, както и тази екзекуция. Не си мисли, че си ме изиграл.

Сано беше доволен, че преценката му за силната връзка между бащата и сина се е оказала правилна. Опасността за Йоритомо беше единствената стръв, която можеше да примами Янагисава да излезе от оукритието си.

— Не си мисли, че нямаше да убия Йоритомо, ако не се беше появил. Не си мисли, че сега вече съм се с отказал да го направя.

— Защо да го правиш? — попита Янагисава. — Това, което искаш, съм аз. Пусни сина ми.

— Той е предател — каза Сано, — и заслужава да умре, макар да е бил просто изпълнител на твоите конспирации да си върнеш отново властта.

Хората край Сано изглеждаха потресени, защото си дадоха сметка за истинската природа на престъпленията, извършени от Йоритомо, и за факта, че Янагисава е организиран твърде активно своето завръщане.

— Няма да го убиеш. — Хладнокръвното поведение на Янагисава не можеше да прикрие тревогата му. — Разкопайте го! — обърна се той към палачите.

— Продължете с изпълнението на *нокогири-бики* — на свой ред им нареди Сано.

Палачът пристъпи. Докато помощниците му държаха главата на Йоритомо, а той размахваше триона, народът развълнувано забръмча. Сано видя как гърбовете на неговите самураи се сковават и как мускулите на гърлата им се свиват, видя и неприкрития ужас на лицето на Янагисава.

— Спрете!

Янагисава пришпори коня си между Йоритомо и палача. Хората му го последваха. Сано, Маруме и Фукида също пристъпиха с техните войници.

— Назад! — извика Сано. — Вие сте по-малобройни. Ако се опиташ да измъкнеш Йоритомо, и двамата ще бъдете убити в битката.

Янагисава бе приковал в Сано поглед, преливащ от ярост и омраза.

— Не ти трябва синът. Вече ме разкри! Това не ти ли е достатъчно?

— Съвсем не! — каза Сано.

— Тогава какво, по дяволите, искаш?

— Искам да ми отговориш на няколко въпроса. Янагисава присви подозрително очи.

— За какво?

— Аз съм този, който ще реши. Съгласи се веднага, или продължавам екзекуцията.

Придворните на Токугава и *даймио* си зашепнаха разни хипотези, размишлявайки какво ли ще стане. Янагисава се колебаеше, предчувствайки капан в капана.

— За бога, Сано сан, нали не възнамеряваш наистина да го убиеш? — изписка плачливо шогунът. — Когато се съгласих да сътруднича във всичко, което правиш, не се давах сметка, че, въъ, ще отидеш толкова далече.

— Добре! — каза Янагисава с тон, обещаващ отплата. — Какво искаш да знаеш?

— Ти ли поръча да се бомбардира имението на владетеля Мацудайра? — попита Сано.

Янагисава засия от саркастично задоволство:

— О, най-сетне си го проумял? Поздравления!

— Значи, имаш агенти, които в изпълнение на твоите заповеди хвърлят бомби?

Сано наблегна на този момент, в случай че някой го е пропуснал.

— Ами да — каза Янагисава. — Не можех току-тъй да се разходя до вратата на замъка, да си кажа името и да заявя: „Дошъл съм да бомбардирам имението на владетеля Мацудайра. Пуснете ме да вляза“.

Двама самураи от конниците, застанали в периферията на плаца, подкараха конете си към пътя.

— Ако възнамерявате да изтичате до Мацудайра и да му докладвате новините, не бързайте толкова. Той би искал да чуе и останалото.

Конниците спряха. Сано отново се обърна към Янагисава:

— Ти ли поръча засадата на съпругата ми?

— Виновен по всички обвинения — Янагисава хвърли поглед към Йоритомо. Насмешливият му тон не можеше да скрие нарастващата паника.

— Ами предишните нападения срещу войниците на Мацудайра и срещу моите? — попита Сано. — И те ли бяха твое дело?

— Би трябвало да ми благодарите — иронично отговори Янагисава. — Направих заради теб и Мацудайра това, което и двамата искахте да си сторите, но бяхте прекалено страхливи, за да рискувате.

— Значи ти изпращаше дегизирани нелегални бунтовници да ни нападат, за да ни подтикнат към война? Никой от двама ни не беше виновен?

— Време ти беше да отдадеш заслуженото признание, на когото се полага.

Сано се обърна към конниците:

— Вече можете да вървите.

Докато се отдалечаваха в галоп, той си пожела да стигнат при Мацудайра, преди убийците му да нанесат нов удар.

— Приключихме ли вече с тези въпроси? — попита Янагисава.

Дали владетелят Мацудайра щеше да повярва на изповедта на Янагисава, дали щеше да се откаже от враждата със Сано и дали щеше

да прибере кучетата си, беше извън неговия контрол. Затова той се съсредоточи в изстискването на максимална информация от Янагисава.

— Съвсем не. Да поговорим за актьора на име Араши Коденджи. Познаваш ли го?

Изражението на Янагисава стана по-предпазливо: даваше си сметка, че разговорът навлиза в опасна територия. Погледна към Йоритомо, заровен до шията в пръстта, с покрита от качулката глава, безпомощен и уязвим като кърмаче.

— Да — отговори той.

— За сведение на всички — Араши беше мъжът, когото познавахме като Еген, учителя на убития братовчед на шогуна — обяви Сано. — Но той само играеше тази роля.

Объркване премина през публиката. Колегите на Сано още не бяха чули новината, а хората от народа не бяха запознати с историята, която стоеше зад тази драма.

— Ти ли нае Араши да се представи за учителя и да оклевети майка ми?

— Да, и ти налапа въдицата. — Янагисава не можеше да устои на удоволствието от собствената си съобразителност и наивността на Сано. — Какво не бих дал да съм бил там!

— Не беше нужно да си там. Ти си имаш очи и уши в замъка — каза Сано, сочейки Йоритомо. — Ти ли уби Араши, след като му плати за услугата?

Сред публиката се надигна вълнение. Колегите на Сано сега разбраха, че Янагисава се е месил и в дела извън сферата на конфликта между Сано и Мацудайра. Дори и хората от народа разбраха, че Сано притиска Янагисава да се изложи на риск.

— Араши трябваше да напусне града веднага след като свидетелства срещу майка ти. — Треперенето на гласа му издаваше колко неистово иска да спаси Йоритомо. — Вместо това той се мотаеше наоколо и не можеше да си държи голямата уста затворена. Рано или късно щеше да издрънка на някого, че аз съм го наел. Щеше да пусне мълвата, че съм се върнал от заточение. Трябваше да изчезне.

— Приемам това за „да“. Ти си поръчал смъртта му! — каза Сано.

— Той беше селянин, просто никой — прибързано отговори Янагисава.

— Това означава, че ти си манипулирал разследването за убийството, възложено от негово превъзходителство, защото този конкретен селянин беше ключов свидетел. — Сано се обърна към шогуна. — Янагисава е казал на владетеля Арима да организира убийството. Той, от своя страна, е подкупил двама от моите войници и ги е изпратил да свършат мръсната работа на Янагисава. Те убиха Араши, но по негова заповед, не по моя. Неговото признание е доказателство за моята невинност.

— Да, разбирам — каза шогунът, опитвайки се думите му да прозвучат така, сякаш наистина разбира. — Управителю Сано, моите извинения, че те подозирах. Считай обвинението срещу теб за, въъ, оттеглено.

— Колко добре за теб! — злобно каза Янагисава на Сано. — Хайде вече, достатъчно! Освободи сина ми!

— Още един въпрос — каза Сано. — Твоите войници ли нападнаха вчера негово превъзходителство? Твоите, а не тези на Мацудайра, нали?

Лицето на Янагисава потъмня от ярост — и от страх, защото Сано бе назвал окончателната цена за освобождаването на сина му: той трябваше да си признае за атаката, която представляваше държавна измяна!

— С абсолютна сигурност не съм го направил аз! — заяви той.

— Кажи истината, или синът ти умира! — застрашително каза Сано. — Ти си наредил на владетеля Арима да каже на негово превъзходителство, че братовчед му иска да го свали от власт. Ти си дегизирал свои войници срещу неговите, облечени в дрехи с герба на Мацудайра! Ти си искал негово превъзходителство да му обяви война и да го унищожи. Всичко това е било част от твоя план.

— О, налучкваш — презрително каза Янагисава.

— Както искаш — сви рамене Сано и кимна на палача. Той допря триона до врата на Йоритомо. — Да започваме!

33. ГЛАВА

— Не! — изпищя шогунът.

— Спри! — нахвърли се Янагисава върху палача.

Палачът се дръпна. Войниците на Янагисава подкараха конете си в галоп около ямата и разпръснаха помощниците му. Сано, детективите и войниците му връхлетяха срещу Янагисава с извадени мечове. Свиването се завихри около главата на Йоритомо като циклон. Сано и хората му избутаха Янагисава встрани от Йоритомо, но той нададе неистов вик и подкара коня си сред тълпата. Скочи от седлото и грабна едно малко момиченце. Измъкна меч си, допря го в гърлото на детето и закрещя:

— Освободи Йоритомо, или тя е мъртва!

Сано го гледаше ужасен. Момиченцето бе може би на около шест години, с кръгли бузки, с косичка, вързана на две опашки, топчесто и пухкаво, облечено в меко, ватирано синьо кимоно. Почувствало се напълно безпомощно в хватката на Янагисава, то закрещя: „Мамо, мамо!“.

Родителите замолиха Янагисава да я пусне. Тълпата около тях се развълнува, защото драмата изведнъж бе станала прекалено реалистична. Сано не можеше да пожертва невинно дете и Янагисава много добре знаеше това, също тъй както Сано знаеше, че той ще дойде да спаси сина си. Те взаимно познаваха слабостите си след толкова години, които бяха прекарвали заедно — понякога като врагове, понякога като приятели.

Янагисава оголи зъби в свирепа усмивка:

— Нейният живот в замяна на живота на Йоритомо!

— Добре! — Сано слезе от коня, застана до главата на Йоритомо и махна на Янагисава с ръка:

— Остави я и аз ще отзова палачите.

Стискайки невръстната си, ужасена заложница, Янагисава тръгна към Сано. Войниците и зрителите се върнаха обратно и направиха широк кръг около тях.

— Това не е всичко, което искам — каза Янагисава. — Искам безопасен изход оттук за Йоритомо и за мен. Искам обещанието ти, че няма да ни докоснеш.

— Обещавам — потвърди Сано.

Мърморенето, което се понесе откъм самураите в публиката, подсказваше, че те не одобряват огъването на Сано. Той кимна на помощниците на палача. Те вдигнаха лопатите си.

Устните на Янагисава се извиха с презрение:

— Ако беше, който и да е друг, нямаше да му повярвам на обещанието, Сано *сан*. Но твоята чест винаги е била твоят провал — и моя благословия.

Той захвърли момиченцето на земята. Родителите ѝ се спуснаха към нея и я отнесоха на безопасно място.

Янагисава забърза към Йоритомо.

— Не и този път — каза Сано.

Той сграбчи здраво меча си с две ръце, вдигна го, замахна и го стовари надолу в страховита дъга. Острието удари врата на Йоритомо и изхрущя, прерязвайки плът и кости. Главата му падна на земята с глухо тупване, което потъгна сред морето от виковете на смаяната тълпа.

— Неее! — изкрещя Янагисава.

Лицето му толкова силно се изкриви от ярост и печал, че почти загуби човешкия си вид. Той падна на колене до главата на Йоритомо.

Сано видя как всички, включително и неговите войници, гледат като изпаднали в шок към него, а не към Янагисава: никой не го мислеше за способен на това, което току-що бе направил. Изпълни го отмъстително задоволство. Нека Янагисава да страда — да преживее най-ужасната мъка, която може да сполети един баща, обичащ сина си толкова много, колкото него. Нека плати цената за всички проблеми, които бе причинил на Сано, и за политическата борба, която бе разпалвал, и за насилието, което неговите действия бяха провокирали.

Янагисава взе главата на Йоритомо в скута си и ридаетки, махна качулката. Изражението на зрителите премина от потрес в озадаченост.

— Ами то няма кръв — каза някой.

От врата на Йоритомо не струеше кръв, а би трябвало; нямаше и никакви петна по земята. Мечът на Сано бе чист, с изключение на едно

тъмно петно по острието. Втори вик се изтръгна от Янагисава, докато гледаше главата на сина си, от която току-що бе махнал качулката.

— Това не е моят син!

Главата принадлежеше на мъж с къса, гъста коса и липсващи зъби. Очните му ябълки бяха възморави и смалени, като изгнили ягоди, нападнати от личинки. Вратът на тялото, заровено в земята, приличаше на парче старо месо, сбръчкано и съсухрено. Вятърът понесе силната смрад на изгнила плът. Шогунът се обърна, преви се надве и повърна.

Маруме и Фукида се ухилиха на Сано. Единствено те от цялата публика знаеха целия му план. Той беше решил да не води Йоритомо на плаца за екзекуции. Искаше да го държи в резерва, в случай че се нуждаеше от по-нататъшни средства за давление върху Янагисава. Заедно с Маруме и Фукида бяха взели трупа от моргата на Едо. Облякоха го в дрехите на Йоритомо и сложиха качулката на главата му. Сано беше обезглавил труп.

Множеството ахкаше, мърмореше и възклищаваше, омаяно от някой магьосник. Янагисава запрати главата по Сано и скочи на крака, а скръбта му незабавно се превърна в ярост.

— Проклет да си за този номер!

Той се хвърли срещу Сано, изваждайки меча си. Войниците на Сано приближиха конете, в опит да го спрат, но Янагисава ги изпревари. Сано вдигна своя меч и отклони удара му. В миг на плаца настана пълен безпорядък. Хорицата тичаха да си спасяват кожата, докато войниците на Янагисава се нахвърляха върху тези на Сано. Шогунът се клатушкаше насам-натам и викаше:

— Помоооц! Няма ли кой да ме спаси?!

Докато замахваха един срещу друг, Сано чувстваше такава гореща и силна кръвожадност, каквато никога досега не бе изпитвал. Тя произтичаше от тяхната обща бурна история. И той долавяше същата разгорещеност, същите убийствени намерения, изригващи като пламък от Янагисава.

— Къде е синът ми? — изкрещя Янагисава, докато избягваше удара на Сано. Завъртя се, после удари отново, и отново, изтласквайки Сано назад към битката, която се вихреше между техните армии. — Какво си направил с него?

— Йоритомо е жив — каза Сано, като парира и замахна, после принуди Янагисава да отстъпи назад през плаца. Беше скрил младежа

в своя склад за ориз. — Предай се и ще ти дам да го видиш!

Но Сано се надяваше, че Янагисава няма да се предаде. Той искаше да се бие с него докрай, макар да бе възнамерявал да го остави жив. Самурайската му кръв го тласкаше да завладява, да се бие и да убива.

Янагисава се разсмя с горчив сарказъм:

— Няма! Не и след като ми показва колко струват твоите обещания.

Докато се сражаваха, Сано изпита странното чувство, че границата между него и Янагисава се е размила. Усещаше всяко движение, което той възнамеряваше да направи. Парираше по инстинкт, без усилие избягваше ударите. Майсторите по бойни изкуства наричаха това състояние „единение с противника“, което идваше от концепцията, че самураят и неговият съперник са партньори в битката. Сано винаги бе проявявал скептицизъм към тази концепция, защото как би могъл да бъдеш партньор с някой, който се опитва да те убие? Но сега той и Янагисава действително се сляха в една личност. Цялата им обща история се сля с мистичната енергия на войната.

Той беше своят враг; врагът му бе той самият!

Макар това единение да подобряваше тяхната отбрана, то влошаваше офанзивата им. Янагисава избягваше всеки удар, който Сано нанасяше. Сано имаше основателното самочувствие, че го превъзхожда като боец, но не можеше да му нанесе дори драскотина. Те се задъхваха все повече и повече от взаимните си атаки и пропуски. С ъгълчето на окоето си Сано видя, че много от *даймио*, придворните и техните войници се бяха включили в битката. Повечето се биеха с войниците на Янагисава, но някои се биеха с войската на Сано. Янагисава си бе спечелил много съюзници. Преброяването им би дало на Сано ясна представа за политическото положение, но беше твърде зает с битката си с Янагисава.

Те обикаляха около една от гредите с набучените глави, остриетата им свистяха около нея. И двамата дишаха тежко и плуваха в пот. Ако един от тях не победеше скоро, и двамата щяха да умрат от изтощение. Сано въртеше все по-бързо и все по-бързо мечта си. Все по-бързо и все по-бързо Янагисава го парираше. Остриетата им бяха като металическа вихрушка помежду им. Напрегнатото лице на Янагисава се озъби — огледало на лицето на самия Сано. Той чувстваше как

ударите отекват в костите им. Китките, лактите, раменете — всичко го болеше от извиване и усукване. Той усещаше същата болка, идваща като ехо от ставите на Янагисава. Усещането му за самия себе си като за отделно същество се бе размило.

Сано мобилизира цялата си отслабваща енергия. Влагаше всичките си сили във всеки свой удар. Усещаше спазмите в напрегнатите до скъсване сухожилия на мишците на Янагисава, усещаше и собствените си спазми, чуваше болезнените викове, които и двамата издаваха. Янагисава изпусна мечата си и той се завъртя през въздуха. Кракът на Сано попадна върху локва кал. Преди да успее да възстанови равновесието си, Янагисава се хвърли върху него. Дватамата политнаха към земята.

Паднаха. Янагисава се озова върху Сано и сграбчи мечата му; той пък забиваше ръце и нокти в неговите, опитвайки се да ги разтвори, за да изпуснат дръжката. Докато Сано се бореше с него за оръжието си, те се търкаляха по мръсната, воняща земя; конете набиваха копита, бойците им се сражаваха около тях. Лицата им бяха толкова близо едно до друго, че Сано можеше да види отражението си в очите на Янагисава. Вдишваха взаимно дъха си. Бяха се вкопчили в прегръдка, по-близка, по-силна и по-интимна, отколкото при любовна игра, и Сано чувстваше напрежението на мускулите им, чувстваше пулса им, който туптеше с еднакъв бърз, яростен ритъм, чувстваше как кръвта им зазира.

Вече нямаше значение кой кого ще убие. Сано изостави идеята, че заслужава да победи, защото той е добрият, а Янагисава е лошият.

Те бяха две превъплъщения на едно и също същество.

Все още вкопчени, боричкащи се, те се биеха с цялата си дивашка мощ. Лишени от индивидуалност, редуцирани до най-основния принцип на битката, те трябваше или да убият, или да бъдат убити.

В този момент един глас се извиси и надвиха шума:

— Нарещдам на всички ви да прекратите битката. Сано едва позна гласа на шогуната. Той се хвърли върху Янагисава, който се затърчи и заборичка под тежестта му. Една малка част от съзнанието на Сано отбеляза, че шогунът стои върху паланкина си, маха с ръце и вика: „Аз не обичам битките! Спрете веднага!“.

Бойците по полето отстъпиха. Думата на шогуна беше закон. Само Сано и Янагисава пренебрегнаха заповедта му. Мечът беше помежду им, ръцете им се вкопчиха около дръжката му, която се намираше току под брадичките им. Острието бе между лицата им. Сано го натисна надолу, към Янагисава, но той го изтласка обратно. Те стискаха здраво зъби, пръхтяха и се напругаха. Знаеха, че краят е близо за единия от двамата.

Мъжете се струпаха около тях. Хванаха Сано и го издърпаха от Янагисава. Мечът се отскубна от ръцете на Янагисава и остана в ръцете на Сано. Мистичното единение се скъса като въже, което е било опънато прекалено силно. Детективите Маруме и Фукида изтръгнаха меча от Сано. Други войници държаха Янагисава, който се дърпаше и бореше, за да нападне отново противника си. Останали без дъх, двамата се гледаха кръвнишки през завесата от пот, паднала върху очите им. Шогунът със ситни крачки пристъпи в пространството между тях. Той постави ръце на гърдите им — едната си ръка на задъханата гръд на Янагисава, а другата — на гръдта на Сано, и каза:

— За каквото и да е вашата, ъъ, разправия, можете да я уредите по-късно.

Той се засмя радостно и възвести на тълпата:

— Обичният ми Йоритомо *сан* е жив. Дворцовият управител Сано е невинен, а моят скъп, стар приятел Янагисава си е у дома. Да се върнем всички в замъка и да празнуваме!

34. ГЛАВА

Празненствата продължиха пет дни. Пролетта дойде. Лек дъждец загаси пожарите, които безпокояха Едо, и изчисти въздуха от дима. Вишните из целия град разцъфнаха с прекрасни розови цветчета.

Шогунът и неговите гости се бяха отдали на буйно пиршество. Музиканти, танцьорки, акробати, жонгльори, фокусници и илюзионисти ги забавляваха. Театрални трупи им изнасяха пиеси. Пиршеството се пренесе в градината, където по цъфналите вишни бяха окачени фенери. Мъжете се измъкваха за по няколко часа да подремнат тук-там, но никой не смееше да отсъства задълго. Шогунът беше в най-шеметната си форма, той запяваше песните, започваше поетичните рецитали и състезанията по надпиване, а Йоритомо стоеше неотлъчно до него.

Не го беше грижа, че владетелят Мацудайра, предателят, бе мъртъв!

След битката на плаца за екзекуции Сано бе взел детективите си и ескадрон войници, за да нападне Мацудайра. Той възнамеряваше да принуди врага си да махне убийците от неговия дом. По-късно щеше да убеди шогуна да го екзекутира. Беше сигурен, че Янагисава ще му помогне в това, макар да си оставаха непримирими врагове. Но когато пристигна в имението на владетеля Мацудайра, откри, че всички тези усилия ще бъдат ненужни.

Вратите бяха отворени; отвсякъде се стичаха войските на Мацудайра. Сано скочи от коня си.

— Какво става тук? — попита той.

— Господарят ни извърши сепуко — каза единият от часовите. По лицето му се стичаха сълзи.

Сано беше смутен, макар и не особено изненадан.

— Защо?

— Духът му бе сломен от ареста. Трудно понасяше поражението. А новината, че Янагисава се е върнал, му дойде в повече. — Часовият изгледа Сано с печално негодувание. — Можеше да победи поотделно

вас или Янагисава, но не и двама ви наведнъж. Реши да сложи край на живота си, вместо да търпи поражението и немилостта.

Сано вярваше, че часовият казва истината. Историята сигурно вече се разпространяваше из замъка и войниците на Мацудайра тичаха в дома му да отдадат последна почит на мъртвия си господар. Но Сано просто не можеше да повярва, че след толкова години на остри борби врагът му изведнъж го няма.

— Хайде — каза той на хората си. — Трябва да се уверя с очите си в това.

Присъединиха се към навалищата, която влизаше в имението, и отидоха в покоите на Мацудайра. Сано и детективите Маруме и Фукида си проправиха път през войниците, блокирали вратата. Пред сградата и вътре в нея всички говореха помежду си, ахкаха и сумтяха, потресени и печални. В личната спалня на владетеля Мацудайра беше зловещо, мрачно и тихо. Сано и детективите се промушиха през тълпата от главните васали на Мацудайра, които стояха в кръг покрай смъртната сцена.

Владетелят Мацудайра лежеше, паднал на една страна, с подвити крака. Бялата му копринена роба бе отворена, и разкриваше зигзагообразния разрез, който бе направил в корема си. Късият меч все още стърчеше от раната, от която се стичаше пурпурна кръв и обагряше кожата, дрехата му и татамите на пода. Ръцете му продължаваха да стискат оръжието.

Очите му бяха отворени, но в тях нямаше живот. Сано видя, че на лицето на владетеля Мацудайра се е изписано изражение на примирение и най-сетне — на умиротворение.

— Кой да знае — с глас, изпълнен с омраза, каза Маруме, — че ще го направи сам, преди ние да успеем?

— Управителят Сано го довърши с последния си удар — каза Фукида, — като измъкна Янагисава от скривалището му.

Янагисава се бе оказал тайното оръжие, което Сано бе използвал, за да срази владетеля Мацудайра!

Никой друг не проговори. Хората на Мацудайра явно бяха твърде вцепенени от шока, за да оспорват думите на детективите за своя господар. Гледайки надолу, към своя паднал съперник, Сано усещаше как гневът и омразата го напускат. Дори след всички злини, които Мацудайра му бе причинил, той все още можеше да му съчувства и

дори да се възхищава на мъжеството му. Владетелят Мацудайра беше избрал по-трудния изход. Той бе възстановил своята чест. Сано се надяваше, ако някога и той попадне в такава беда, да има същия кураж.

Вече в двореца, Сано огледа пируващите. Шогунът пееше фалшиво, а между отделните куплети си сръбваше винце. Той не съзнаваше, че пиршеството му е отправна точка за реорганизацията на политическата арена. Дори и не забелязваше, че цялата веселба се върти около Сано и Янагисава.

Даймио и придворните се трупаха около тях като метални стружки по полюсите на магнит. Във вакуума, създаден от смъртта на владетеля Мацудайра, се оформяха нови съюзи. Сано и Янагисава изобщо не разговаряха помежду си, но Сано остро усещаше присъствието на Янагисава и бе сигурен, че и той усеща неговото по същия начин. Щом очите им се срещнеха, омразата им лумваше, но всеки изчакваше своя час. Разрешаването на главните проблеми тепърва предстоеше. Никой от двамата не искаше да направи погрешен ход.

Сутринта на петия ден шогунът се прозина на банкетната маса. Очите му бяха толкова кървясали, кожата под тях толкова морава, лицето толкова подпухнало, че изглеждаше като пребит от бой.

— Аз, тъъ, май вече се напразнувах — заяви той и нестабилно се изправи. — Сано *сан*, Янагисава *сан*, придружете ме до моята стая.

Сано и Янагисава тръгнаха от двете страни на шогуна. Той се облегна тежко на двама им. Докато вървяха по коридора, те си мятаха кръвнишки погледи през него. Играта беше между тях двамата — така беше още от деня на първия им сблъсък, преди повече от десет години.

Владетелят Мацудайра се беше оказал мимолетно разсейван. И Сано знаеше, че откритата схватка и последното изпитание с Янагисава тепърва предстоят.

Шогунът не забелязваше тяхната враждебност. Макар да ги бе видял да се бият на плаца, той, изглежда, си бе останал в неведение за факта, че те са врагове. След фиаското си с владетеля Мацудайра той явно бе решил, че живот със спуснати наочници е много по-удобен, помисли си Сано.

— Сега, след като се върнах, Ваше Превъзходителство, бих бил много щастлив да поема отново задълженията си на дворецов управител — каза Янагисава.

— А аз бих бил много щастлив да продължа своите — каза Сано на свой ред.

— Трябва ли да говорим по работа сега? — уморено въздъхна шогунът. — Тъъ, предполагам, че да. Трябва да реша кой от двама ви ще бъде мой заместник-главнокомандващ. Но това е толкова, тъъ, трудно решение. И двамата сте ми служили толкова добре и толкова лоялно.

Той не знаеше, че и двамата са се борили с владетеля Мацудайра за властта над Япония. Конспирацията на мълчанието все още беше в сила и не бе нарушена. Само дето конспираторите се бяха сменили. Това беше първият кръг от тяхната игра: конкуренцията за най-високия пост в правителството.

Сано и Янагисава понечиха едновременно да заговорят, като всеки бързаше да изтъкне най-добрите си аргументи в своя полза, но шогунът ги прекъсна:

— Чакайте! Имам блестяща идея! — гордо се усмихна той. — Можете и двамата да бъдете дворецови управители. Можете да споделяте поста!

Сано и Янагисава го зяпнаха. После се загледаха ужасено един друг. Две кучета плюс един-единствен кокал — това беше равно на катастрофа.

В стаята си в имението Ецуко опаковаше багажа си.

— Паланкинът чака. Готова ли си? — попита я Хана.

Ецуко затегна краищата на покривката, с която бе увила нещата си.

— Почти — отговори ѝ тя.

— Хубаво ще е да се приберем къщи — продължи Хана.

— Да.

Докато беше арестувана, всичко, което бе искала Ецуко, беше да се върне в своя дом и към своя мирен живот. Но сега тази перспектива не ѝ се струваше толкова примамлива. Чувстваше се така, сякаш е

придобила някаква нова форма, която не подхожда на предишното ѝ съществуване.

— Радвам се, че цялата тази ужасна работа приключи — каза Хана.

Ецуко вдигна наметката си.

— Аз също.

Беше се освободила от нещо много повече от обвинение в убийство и заплаха за екзекуция; беше се освободила от тежкия товар на тайната, която бе носила цели четиридесет и три години. Кошмарите ѝ бяха престанали. Но нейното пътуване в миналото, както и прекрасното пролетно време навън, съживяваха смътни, неспокойни копнения.

На вратата се появи главният васал на Сано:

— Извинете ме, Ецуко сан. Имате посетител.

— Посетител? За мен? — учуди се Ецуко. — Кой е той?

— Елате с мен и ще видите — отговори ѝ Хирата.

Той я поведе към приемната. Вратата ѝ бе отворена към градината с цъфтящите вишни. Вътре бе седнал сам възрастен мъж. Беше слаб, с посребрена коса, облечен в скромни памучни дрехи. Лицето му бе загоряло от слънцето, но добре запазено. Ецуко нямаше и идея кой може да е той. Но когато пристъпиха един към друг, тя видя очите му — очите, които мислеше, че никога няма да види отново, освен в съня си.

— Ецуко сан — каза той с познат, позагрубял от възрастта глас.

Сърцето ѝ заби като лудо. Коленете ѝ омекнаха. Прималя ѝ.

— Еген! — прошепна тя.

Чу как докато напуска стаята, Хирата ѝ казва:

„Видял обявите по таблата на междуградските...“.

После забрави за всичко друго на света, освен за Еген. Времето литна назад и тя виждаше пред себе си хубавия монах, когото бе обичала. Той се усмихна, защото също виждаше някогашното красиво момиче. Илюзията заблещука в радостните сълзи, бликнали от очите ми, после изчезна. Те бяха двама стари хора, тяхната младежка любов отдавна бе отминала.

— Къде беше през цялото това време? — попита го тя, без да може да се овладее от шока.

— Когато напуснах Едо, напуснах и религиозния си орден. Скитах се из Япония. Препитавах се, като копаех канали, работех по фермите, бях хамалин по корабите — всякаква работа, каквато можех да намеря. След десет години се установих в Ямато. — Това беше едно селце на няколко дни път от Едо. — Устроих живота си скромно като писар, учител и поет.

— Станал си поет! — възхитено възкликна Ецуко. — Не ти ли казвах, че ще успееш!

— О, ти си спомняш! — изненадано вдигна вежди той.

— Не съм забравила нищо — сериозно каза Ецуко.

Споменът за техния злочест роман и другите им грижи хвърли сянка върху лицето на Еген.

— Чух какво ти се е случило. Дойдох колкото можах по-бързо. Исках да поема вината за убийството на Тадатоши. Хирата сан ми каза, че всичко е завършило добре за теб, но аз все пак съжалявам, че дойдох толкова късно.

Той беше толкова загрижен за нея, че се бе втурнал да я спаси! Ецуко бе развълнувана, но и смутена.

— Колко ти разказа Хирата сан? — попита тя.

— Всичко, което си изповядала пред сина си.

Ецуко извърна лице, преживявайки отново срама, болката и унижението, които бе изпитала в отсъствието на Еген.

— Бях такъв егоистичен страхливец — да те напусна! — каза той. — Но ако знаех за нашето дете, щях веднага да се върна в Едо, вместо да чакам цели три години.

Ецуко го погледна изумено:

— Ти си научил? Ти си се върнал?

Еген кимна:

— Не можех да те забравя, колкото и да опитвах.

Отидох при Дои, защото мислех, че си се омъжила за него. Той ми каза, че си загубила детето ми и си се омъжила за някой друг. Каза ми, че имаш син и си щастлива и че не бива да те безпокоя, защото не искаш да ме виждаш отново. Затова си заминах.

Ецуко беше поразена от постъпката на Дои. Огорчен от това, че Ецуко и Еген го бяха предали и го бяха въвлекли в съзаклятието с убийството, той си бе отмъстил още преди да я обвини в престъплението. Шогунът бе помилвал Дои за съучастието му в него,

но Сано не му бе простил обвинението срещу нея. Дои бе избягал от Едо. Никой не знаеше къде се намира.

— Но аз исках да те видя! — извика тя. — Та това беше единственото нещо, което исках! Щях да оставя всичко, всичко заради теб.

— Ако бе напуснала съпруга си заради мен, щеше да станеш жена на сиромас — тъжно каза Еген. — Щеше и да изгубиш сина си. Може би е по-добре, че нещата са се развили така.

Ецуко осъзна, че от тяхната раздяла наистина бяха произлезли хубави неща. Тя се бе приучила да обича и уважава съпруга си. Имаше Сано, син, с когото се гордееше, син, който я бе спасил от миналото ѝ, и чието разследване я бе срещнало отново с Еген. Но тя заплака за тяхната изгубена любов. Заплака, защото се чувстваше виновна.

— Вината беше моя. Аз бях тази, която настояваше да преследваме Тадатоши. — Тя падна на колене пред Еген. — Съжалявам! Разруших живота ти. Ще ми простиш ли?

Той също коленичи и тя видя сълзи в очите му.

— Да, ако ти можеш да ми простиш, че те изоставих. Но не си разрушила живота ми. Аз нося отговорността за всичко, което съм направил. А и за мен нещата също не се развиха чак толкова зле.

Макар да ѝ беше неудобно да попита, все пак трябваше да знае.

— Ожени ли се?

Еген поклати глава.

— Не можех. Не и след като сърцето ми принадлежеше на теб — той взе ръката ѝ и я притисна към гърдите си. — И все още ти принадлежи.

Сега Ецуко вече плачеше от облекчение и радост. Пролетта бе време на младостта и на възстановените надежди, на новото начало. Но тя все още таеше болезнено съжаление.

— Искане ми се да те бях дочекала.

Загорилото лице на Еген се набръчка в усмивка:

— Изглежда, че си.

Вън от приемната Хирата се мотаеше под вишневите дървета, наблюдавайки Ецуко и Еген. Той се усмихваше, доволен, че ги беше

събрал, трогнат от техните чувства. Децата му и тези на Сано тичаха и лудуваха под розовите цветчета, които падаха като сняг на земята.

Мидори идваше към тях. Чувствата му пламнаха. Закова се на място, сякаш тя бе див елен в гората и всяко негово движение би могло да я подплаши. Застанаха един до друг, наблюдавайки как Еген поставя ръката на Ецуко на сърцето си. Докато старата жена плачеше радостно, Мидори каза с благоговение:

— Те все още са влюбени. След толкова дълга раздяла.

Хирата се бореше с порива да ѝ отговори инстинктивно, сякаш беше в битка, с ход, който би сразил противника. Но вместо това подбра внимателно думите си, защото залогът беше по-голям от живота му.

— Да. Разделени са, отпреди ние да се родим.

Позамълча, после каза:

— Това прави нашата раздяла да изглежда кратка. Той усети напрежението на Мидори.

— Може би — рече тя неохотно, но все пак замислено. Те гледаха как Ецуко и Еген разговарят щастливи, разказват си взаимно живота си и правят планове. — Изглеждат толкова щастливи — добави Мидори. — Но са толкова стари. Колко ли време им остава заедно?

Хирата премисли и пое дълбоко дъх:

— Не толкова много, колкото на нас.

Той се обърна към Мидори. Тя го погледна подозрително и скръсти ръце в отбранителна поза.

Хирата заговори бързо, думите извираха от сърцето, а не от ума му:

— Не искам да бъдем като тях след четиридесет и три години, гледайки назад към времето, което сме прахосали, когато е трябвало да бъдем заедно, не искам да съжالياваме за миналото. Защото аз те обичам. И се надявам, че и ти все още ме обичаш.

Гласът му стана дрезгав. Беше му по-трудно да изрази чувствата си пред съпругата си, отколкото да победи и най-могъщия враг.

— Ако тя може да му прости за това, че я е оставил, не можеш ли и ти да ми простиш? Ако те могат да започнат отначало, не можем ли и ние?

В очите на Мидори заблестяха сълзи. Хирата видя в тях болката, гнева ѝ към него, и страха, че той може отново да я изостави.

Мистичните бойни изкуства все още много силно го привличаха. Той трябваше да следва своята съдба, когато тя го призовеше, независимо къде го водеше. И Мидори знаеше, че ако продължат нататък, тя трябва да се научи да се справя с неговото отсъствие. Но освен това видя в очите ѝ и любов. Затаи дъх. Беше ли любовта ѝ достатъчно силна, за да мисли, че един кратък период заедно е по-добре от нищо? Беше ли той достатъчно силен и мъдър, за да заслужи нейната любов и да запази техния брак въпреки всички неразбирателства?

Най-сетне Мидори промълви:

— Предполагам, че можем да опитаме.

Рейко седеше в градинския павилион, наред розовия блясък на вишневите цветове. Беше доволна, че си е у дома. Беше доволна, че доживя да види този ден.

Владетелят Мацудайра вече го нямаше, семейството ѝ повече не бе застрашено от него. След смъртта му васалите му се тълпяха да дадат обет за вярност на Сано. Да се присъединят към лагера на врага на своя господар, беше за предпочитане пред това да водят позорното съществуване на самураи без господар. Единият от тях бе предложил специален дар, за да убеди Сано да ги вземе, той беше посочил убийците, изпратени да убият децата му. Те бяха екзекутирани.

Рейко гледаше как Масахиро тича из градината с Акико. Децата се търкаляха по цветния розов килим на вишневите цветчета, покрили земята. Масахиро се смееше, най-сетне безгрижен, забравил временно своята обсебеност от практиките на бойните изкуства. Беше си върнал детството, поне за днес. Рейко се радваше и на толкова. Но не се чувстваше спокойна.

Скъръбеше за лейтенант Асукай. Беше напуснала имението за пръв път след засадата, при която той бе спасил живота ѝ, за да присъства на неговото погребение. Щеше да ѝ липсва винаги. Освен това бе загрижена за Сано.

Той се бе върнал при нея преди пет дни, изморен, но ликуващ. Разказа ѝ как е принудил Янагисава да излезе на светло, както и това, че владетелят Мацудайра е мъртъв. Разказа ѝ и подробностите, които майка му бе изповядала за убийството, както и това, че шогунът бе подслушвал. След като обобщи последствията, ѝ каза:

— Шогунът дава банкет, за да отпразнува завръщането на Янагисава. Очаква да бъда там. Трябва да вървя.

Оттогава Рейко не го беше виждала, освен от разстояние, когато се връщаше за малко на няколко пъти, за да дремне или да се погрижи за служебните си дела. Не бяха обсъждали майка му. Рейко беше използвала времето, през което той отсъстваше, за да спечели доверието на дъщеря си, прилагайки разни трикове, като глезотийки и нежен говор, все едно че опитомяваше диво зайче. Макар все още да бе срамежлива, Акико не пицеше, когато видеше Рейко.

Ето че момиченцето дотича в павилиона. Държеше цъфнала вишнева клонка. Спря и погледна Рейко със сериозните си черни очи.

— Ела тук, Акико. Покажи ми цветята си — каза ѝ тя.

Акико застина неподвижно за миг. После бавно, колебливо, пристъпи в павилиона. Протегна цветчетата към Рейко и тя ги взе от ръцете ѝ. После детето хукна да си играе. Очите на Рейко запариха. Тя чувстваше една нова надежда за помиряване.

После видя, че Сано върви през градината към нея. Лицето му беше сериозно, затворено, стоическо. Сърцето ѝ заби от тревога за него. Той влезе в павилиона и приседна до нея. Не я погледна и тя отклони очи от него, защото предусещаше, че той се опитва да сдържи емоциите си и не би се зарадвал на изпитателния ѝ поглед. Рейко продължида чака, докато тишината стана непоносима.

— Случило ли се е нещо? — каза тя, колебаейки се дали да заговори, но и жадна за новини — политически лични.

— Шогунът даде поста дворцов управител на двама ни — на мен и на Янагисава. — Гласът му беше спокоен, овладян. — Изглежда, ще се борим, докато накрая вземем и управлението на държавата заедно.

Рейко бе изумена.

— Това е поредният от последната серия удари.

— Но не и най-големият. — Сано се обърна към нея и Рейко видя по лицето му гняв, учудване, нараненост и нежелание да повярва в това, което се бе случило. — Ти беше права за майка ми.

Рейко не почувства триумф. Тя не можеше да хвърли в лицето му факта, че той е сгрешил.

— Съжалявам — каза тя, чувствайки болката му като своя собствена.

— Макар че я спасих, макар че съм доволен, не мога да приема това, което е направила — каза Сано. — Ръцете ѝ са изцапани с кръв от роднината на моя господар.

Това беше престъпление, което всеки достоен самурай щеше да превъзмогне трудно, независимо от обстоятелствата, и Рейко много добре го осъзнаваше. Тя самата не знаеше как да се отнася към свекърва си. Когато се беше върнала у дома, тя нямаше идея какво да ѝ каже.

Ецуко заговори първа:

— Почитаема дъще, аз убих братовчеда на шогуна — точно както ти мислеше. Ще ти обясня защо, ако искаш. — В спокойното ѝ поведение имаше някакво ново достойнство и самоувереност. — Но аз съм убийца и ако искаш да се махна от дома ти, ще напусна веднага.

Рейко беше прекалено изненадана, за да каже нещо друго, освен „не“. Тя трябваше да остане, поне докато Сано се върнеше; той щеше да иска да я види. Оттогава Рейко беше много предпазлива с Ецуко, чувствайки, че са поставени на равна нога. Виждаше, че повече няма място за снизходително отношение към свекърва ѝ. Истината бе превърнала Ецуко в сила, достойна за уважение. Рейко осъзна, че двете в крайна сметка не са чак толкова различни. И двете бяха жени със строги принципи, които биха рискували живота си и биха погазили условностите в името на една добра кауза. Рейко започваше да харесва свекърва си повече, отколкото предполагаше, че е възможно. Може би един ден щяха да станат приятелки. Сега тя застана в защита на Ецуко.

— Тадатоши е заслужавал да го убият — каза Рейко.

— Майка ти е направила услуга на света.

— Знам. Вероятно е спасила хиляди човешки животи — поклати глава Сано, искайки да си повярва, макар и да не можеше да се примири с фактите.

— Била е младо момиче, което е преживяло ада на земята по време на Големия пожар — каза Рейко. — Когато се е натъкнала на Тадатоши непосредствено след това, за нея е щяло да бъде по-добре и по-лесно да го пусне да си върви. Но тя е била достатъчно самоотвержена, за да помисли за хората, които той е убил, и за хората, които е щял да убие в бъдеще. И затова е въздала правосъдие със своите собствени ръце. Тя е проявила кураж.

Макар че кимна, нещастният израз на Сано се задълбочи.

— И имаше нахалството да лъже за това, което е направила, и то не само шогуна, а мен!

Това го тормозеше почти толкова, колкото самият факт, че майка му е убийца, разбра Рейко.

— Но накрая ти каза истината. Ако го беше направила по-рано, ти нямаше да имаш същия дух да работиш толкова здраво, както го направи, за да спасиш всички ни. Нещата можеха да се обърнат към по-лошо.

Сано стоеше мълчалив, мрачен — нещо в него все още се съпротивляваше. Рейко можеше да отгатне част от това, което го терзаеше, макар той самият да не го осъзнаваше. По време на брака им тя постоянно се осмеляваше да минава отвъд границите на това, което обществото считаше за приемливо поведение на една съпруга, на една жена. Сано непрекъснато разширяваше своите собствени граници, защото я обичаше, искаше да бъде щастлива и често имаше полза от нейните действия. Но за него беше трудно да живее с факта, че майка му — жената, която бе свещена за него, защото го бе родила и отгледала, — също е престъпвала условностите и е нарушавала закона.

— Помоли ме да ѝ простя — каза Сано накрая. — Искам да го направя, но как?

— Ще намериш начин — увери го Рейко. — Защото я обичаш. Тя също те обича и ще направи всичко по силите си, за да се съобрази с теб и да ти помогне.

Рейко се замисли за себе си и за Акико, и за миналите си караници със Сано. Тя вярваше, че прошката винаги е възможна там, където има любов. Сано я погледна.

— Прощавам ти, задето си права — каза той с крива усмивка.

Рейко му се усмихна в отговор, доволна, че вижда чувството му за хумор да се завръща.

— Това е добро начало.

Той стана и се загледа в пространството и Рейко разбра, че мислите му литнаха в друга посока.

— Не е възможно всички от семейството на майка ми да са мъртви. Смътно си спомням, че съм чувал за клана Кумазава. Някъде тук имам цял куп роднини, които не познавам.

— Те обаче те познават. Всички те познават — каза Рейко. — И аз съм сигурна — те знаят, че си от техния клан. Интуицията ми

подказва, че някой сред тях не е изпуснал от очи майка ти през всички тези години.

И когато си станал следовател на шогуна, а после и дворецов управител, те са те наблюдавали с интерес.

Весел смях сбръчка очите на Сано и той се обърна към нея:

— Щом твоята интуиция го казва, по-добре да повярвам, че е така.

— Защо не ги потърсиш и не се свържеш с тях? — попита го Рейко.

Тя мислеше за кръвта, която свързваше децата и съпруга ѝ с тяхното непознато семейство, за връзките, погребани преди четиридесет и три години и излезли наяве от разследването на убийството. За нея това бе непроучена територия, която нямаше търпение да изследва.

Изражението на Сано показваше неохота и може би опасение за начина, по който ще бъде приет от хората, които са се отказали от майка му.

— Не сега. Има твърде много други неща, които трябва да направя — каза той, с доволство, че може да се отърве от личните проблеми и да премине към служебните. — Янагисава няма да си сътрудничи с мен за доброто на страната. Ще се противопоставя на всяко нещо, което правя. И политическата сцена все още е много неспокойна. Кой знае колко нови съюзници ще отидат на негова страна и колко — на моя? Хората вече правят облози кой от двамата ни ще победи.

Рейко почувства вълнението и нетърпението му да се изправи пред това предизвикателство.

— Неизбежно ще има повече кризи, повече вероломство — предрече Рейко.

Тя стана и пристъпи до Сано. Дватама се загледаха в цъфтящите вишни, под които тичаха Масахиро и Акико, обгърнати във вихрушката на розовите цветчета. Погледите им се устремиха в бъдещето.

Сано каза с наслада:

— Това ще бъде най-мръсната борба от всички досега.

РЕЧНИК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ЯПОНСКИ ДУМИ

бакуфу — феодално правителство на шогуна

даймио — едри феодални земевладелци, управляващи провинциите в средновековна Япония

ета — една от низвергнатите касти

ками — духовете, сред които се откроява Богинята на слънцето

Аматерасу

мецуке — тайните служби на Токугава

нокогири-бики — смъртно наказание, при което осъденият се заравя в яма, а главата му се отрязва с трион, докато е още жив

ронин — самурай без господар

сама — господар, учтиво обръщение към висшестоящ

сан — господин, госпожа, госпожица

сашими — сурова риба, нарязана на тънки резени, сервирана с пикантни сосове

сепуку — ритуално самоубийство, при което коремът се разпаря с кинжал; привилегия на кастата на воините след опозоряване или при смъртна присъда

сосакан — личен следовател на шогуна

татами — сламена рогозка, стандарт за определяне размерите на стая; мека постелка, върху която се провеждат тренировки

футон — дюшек, подплатена завивка, постеля

шамисен — японска старинна триструнна китара

Издание:

Автор: Лора Джо Роуланд

Заглавие: Мейреки

Преводач: Жана Тотева

Година на превод: 2009

Език, от който е преведено: английски

Издание: първо

Издател: Книгоиздателска къща „Труд“

Град на издателя: София

Година на издаване: 2009

Тип: роман (не е указано)

Националност: американска (не е указана)

Печатница: „Монт“ ООД

Редактор: Надежда Делева

Технически редактор: Станислав Иванов

Художник: Виктор Паунов

Коректор: Светла Ненова

ISBN: 978-954-528-908-8

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/15403>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.